

מבית עלוני השבת

תצוה	ער"ש	מו"ש	בעלזא	ר"ת
ירושלים	4:50	6:03	6:21	6:43
בני ברק	5:04	6:05	6:18	6:40
חיפה	4:55	6:04	6:19	6:41
אשדוד	5:05	6:06	6:19	6:41
בית שמש	4:49	6:04	6:21	6:43
קרית גת	5:07	6:05	6:21	6:43

שנת תשע"ט לפ"ק

וקראת לשבת עונג

דפוס דיגיטלי מקצועי | כל שירותי הדפוס והצילום

רחוב אהלי יוסף 5 פינת בר אילן, ירושלים. טל': 02-5337722 | פקס: 02-5383018
 דוא"ל: g5337722@gmail.com | שעות פתיחה: א' - ה': 10:00-19:00 | יום ו': 10:00-12:00

אם נא מצאתי חן בעיניך...ועשית עמדי חסד ואמת

פרשת תצוה תשע"ט

זמני כניסת ויציאת השבת
לשב"ק זו

זמני היום

העיר	ער"ש	מו"ש	ר"ת	העיר	ער"ש	מו"ש	ר"ת	העיר	ער"ש	מו"ש	ר"ת
ירושלים	4:50	6:04	6:43	תל אביב	5:05	6:05	6:40	חיפה	4:55	6:04	6:38
אשדוד	5:05	6:06	6:41	אנטוורפן	5:39	6:50	7:12	לונדון	5:00	6:08	6:29
מנשסטער	5:04	6:15	6:33	וינה	5:01	6:06	6:30	ציריך	5:31	6:38	7:03
מונטריאול	5:06	6:08	6:35	טורונטו	5:33	6:33	7:01	ניו יארק	5:16	6:14	6:44
לייקוואד	5:17	6:15	6:46	בלטימור	5:28	6:25	6:57	שיקאגו	5:08	6:07	6:37
לוס אנג'לס	5:22	6:16	6:50	סאן פאולו	7:29	8:21	8:58	מלבורן	8:01	8:59	9:30

זמני היום לשב"ק זו

זמני היום

תצוה	הנץ	החמה	הנץ	קו"ש	קו"ש	סו"ו	סו"ו	הצות	מנחה	מנחה	פלג	שקיעת	
ירושלים	6:16:11	9:04	10:00	11:53:11	12:23	3:11	4:21	5:30:36	ירושלים	12:23	3:11	4:21	5:30:36
תל אביב	6:22:44	9:08	10:04	11:55:00	12:25	3:10	4:19	5:27:41	תל אביב	12:25	3:10	4:19	5:27:41
חיפה	6:22:46	9:08	10:03	11:54:07	12:24	3:08	4:17	5:25:54	חיפה	12:24	3:08	4:17	5:25:54
אנטוורפן	7:54:17	10:25	11:15	12:56:23	1:26	3:54	4:57	5:59:16	אנטוורפן	1:26	3:54	4:57	5:59:16
לונדון	7:13:18	9:44	10:34	12:14:38	12:45	3:12	4:14	5:16:45	לונדון	12:45	3:12	4:14	5:16:45
מנשסטער	7:26:20	9:54	10:44	12:23:08	12:53	3:17	4:19	5:20:46	מנשסטער	12:53	3:17	4:19	5:20:46
וינה	7:00:34	9:34	10:26	12:08:45	12:39	3:10	4:14	5:17:39	וינה	12:39	3:10	4:14	5:17:39
ציריך	7:30:08	10:05	10:56	12:39:57	1:10	3:42	4:46	5:50:28	ציריך	1:10	3:42	4:46	5:50:28
מונטריאול	6:54:48	9:31	10:24	12:08:20	12:38	3:12	4:18	5:22:31	מונטריאול	12:38	3:12	4:18	5:22:31
טורונטו	7:14:55	9:10	10:17	12:31:34	1:02	3:37	4:43	5:48:51	טורונטו	1:02	3:37	4:43	5:48:51
ניו יארק	6:48:58	9:29	10:23	12:10:08	12:40	3:18	4:25	5:31:52	ניו יארק	12:40	3:18	4:25	5:31:52
לייקוואד	6:48:52	9:30	10:23	12:10:56	12:41	3:20	4:27	5:33:34	לייקוואד	12:41	3:20	4:27	5:33:34
בלטימור	6:57:17	9:39	10:32	12:20:32	12:51	3:30	4:37	5:44:20	בלטימור	12:51	3:30	4:37	5:44:20
שיקאגו	6:45:06	9:24	10:18	12:04:34	12:35	3:12	4:19	5:24:38	שיקאגו	12:35	3:12	4:19	5:24:38
לוס אנג'לס	6:36:47	9:22	10:17	12:07:03	12:37	3:21	4:29	5:37:46	לוס אנג'לס	12:37	3:21	4:29	5:37:46
סאן פאולו	6:54:53	10:07	11:11	1:20:32	1:53	5:06	6:26	7:45:51	סאן פאולו	1:53	5:06	6:26	7:45:51
מלבורן	6:49:59	10:11	11:19	1:34:13	2:08	5:30	6:54	8:17:48	מלבורן	2:08	5:30	6:54	8:17:48

לוח הלימוד היומי לשבוע הבא, נא להזכיר את הנשמות שלא הניחו אחריהם זש"ק

הלימוד היומי

יום	תאריך	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי	דף היומי
ז'	יא אדר א'	פא	ג	בז-ח	תנו-ה-א-א	חלק ג' נח:	פסולי המוקדשין ה'					
א'	יב אדר א'	פב	יד	בט-י	תנט-א-ג	חלק ג' נט:	פסולי המוקדשין ו'					
ב'	יג אדר א'	פג	טו	בי-יא--יב	תנטד-ו	חלק ג' נט:	פסולי המוקדשין ז'					
ג'	יד אדר א'	פד	טז	ביג-יד	תסא-ג	חלק ג' ס:	פסולי המוקדשין ח'					
ד'	טז אדר א'	פה	יז	גא-ב	תסד-ו	חלק ג' ס:	פסולי המוקדשין ט'					
ה'	טז אדר א'	פו	יח	גג-ד	תסאז-ב	חלק ג' סא:	פסולי המוקדשין י'					
ו'	יז אדר א'	פז	יט	גה-ו	תסאג-ה	חלק ג' סא:	פסולי המוקדשין י"א					

לוח ימי הזכרון של יהודים שלא הניחו זש"ק

ימי זכרון

י"א אדר	מרת אלינה ב"ר משה
י"א אדר	מרת ח"י סעריל ב"ר משה
י"א אדר	בר בן רונית שביט
י"א אדר א'	ר' ישראל ב"ר שמואל מרדכי דרזנר
י"ב אדר	ר' בר ב"ר אמנון
י"ב אדר	ר' שלמה ב"ר אברהם גרוסמן
י"ב אדר	ר' שלמה ב"ר יצחק
י"ב אדר	מרת חיה שרה ב"ר חיים
י"ב אדר	מרת רחל ב"ר רבי
י"ב אדר	הב' דניאלה ב"ר אליהו מרדכי זוזנפלד
י"ב אדר א'	ר' חיים ב"ר ברכ"י וכטל
י"ג אדר	ר' וואלף זאב ב"ר שמואל
י"ג אדר	ר' חיים יוסף ב"ר אברהם גאנו
י"ג אדר	ר' יחיאל מיכל ב"ר אברהם יודא לוי
י"ג אדר	ר' שלמה זלמן ב"ר יושע יעקב רוט
י"ג אדר	מרת מול שירה ב"ר ציון
י"ד אדר	הג"ר משה מרדכי בהג"ר חיים ישראל "מדרש משה" מפילוב
י"ד אדר	ר' בצלאל זאב ב"ר יצחק יעקב פישר
י"ד אדר	ר' שלמה ב"ר יהושע יעקב רוט
י"ד אדר	מרת אסתר ב"ר יעקב
י"ד אדר	מרת חיה רחל ב"ר שמואל
י"ד אדר	הב' אברהם ב"ר זאב שטיימן
י"ד אדר	הב' אלטר יודא ב"ר שמחה טובי הכהן קוסובסקי
י"ד אדר א'	ר' זלמן לייב ב"ר יעקב יצחק
ט"ו אדר	ר' אברהם יוסף חיים ב"ר אליעזר
ט"ו אדר	ר' מאיר זאב ב"ר יצחק אייזיק גולדשטיין
ט"ו אדר	הב' אברהם יעקב ב"ר חיים רוט
ט"ו אדר	הב' מרים יטל ב"ר אשר אנטשיל יונגרייז
ט"ז אדר	ר' דוד ב"ר חיים צבי רוזנבוים
ט"ז אדר	ר' מאיר ב"ר יעקב
י"ז אדר	הג"ר אברהם בהג"ר שלום שנא מפרוהבישט
י"ז אדר	רבי חיים משה ב"ר פנחס לייבוש וובר
י"ז אדר	ר' אריה ב"ר אברהם אליעזר רימון
י"ז אדר	ר' חיים בן אברהם
י"ז אדר	ר' ישראל אלטר פנחס ב"ר אברהם יוסף ציק
י"ז אדר	מרת שושנה ב"ר אהרן
י"ז אדר א'	ר' אורי ב"ר מנחם הלוי
י"ז אדר א'	ר' משה ב"ר פנחס הלוי
י"ז אדר א'	ר' שי ב"ר ליאון קרדיש
י"ז אדר א'	ר' שמואל ארי' ב"ר מתת'י

תורמים למען חסד של אמת וזוכים ליטועות!

אברכי כולל "שומע תפילה" יתפללו עבורכם 40 יום רצופים בכותל המערבי בעת רצון בחצות הלילה
למסירת שמות לתפילה חייגו: **0722-81-85-82**

לעדכון שמות, ולתרומות: 0722-81-85-82 או באמצעות אתר "שומע תפילה" www.tfilot.org | לקבלת העלון בדוא"ל: shtfila@gmail.com

השְׁלֵמָה הַפְּדָרָה הַמְּבַקֶּשֶׁת בְּכָל בַּיִת יִשְׂרָאֵל! הַמִּשְׁתַּבְּחֵת בְּרָכִי "שִׁבְתַּי טִישׁ" בַּהֲנִיזוֹת הַסְּפָרִים

גיליון מס' 336
שנה 6

פרשת תצוה, י"א באדר א' תשע"ט

שִׁבְתַּי טִישׁ

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פְּנִינִים

להעלת נר תמיד (כו, ט) - נר מרמז על התורה הקדושה, שנאמר כי נר מצוה ותורה אור, והרוצה להתעלות בתורה ילמד תורה תמיד בכל עת ויהיה דומה לאור הנר של שמן זית שדולק בבהירות וברציפות ונגם תורתו תהיה ללא הפרעות והפסקים, שלא יעשה תורתו קרעים וקרעים, ויחד עם זאת צריך לקיים **קְתִיב לְמֹאֲד**, לשבר ולתקן את מדותיו ועל ידי זה יזכה להאיר בלבבו את אור התורה.

ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתי רוח חכמה (כח, א) - התורה פותחת באות ב"ת בראשית ומסתיימת באות למ"ד ישראל, יחד תבת לב, לרמז שהלומד תורה בכל לב נעשה **חכם לב**, ונגם מרמז בתבות **הכמי לב אשר** שהן בגימטריה תורה, ותבת **ואתה ראשי תבות אלה** תולדות השמים והארץ, שאין העולם מתקיים ללא תורה כנאמר בגימטריה: אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.

ואת שמות הששה הנותרים עליהאבן השניית (כח, י) - התבות **הששה הנותרים בגימטריה: שמעון ויהודה, זבולן וידן ואשר ובנימין**, פדעת הרמב"ם וכמוכא באור החיים הקדוש.

ועשית השן משפט (כח, טו) - אחד מחלקי הטור והשלחן ערוך נקרא בשם "**השן משפט**" ובו הדינים שבין אדם לחברו, ומרמז בגימטריה בתבות אלו **ועשית השן משפט** בגימטריה **ספר שלחן ערוך וארבעה טורים**, והתבות **מעשה חשב** בגימטריה **ונמצאים בו דיני בין אדם לרע**.

והיה פיראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב (כח, לב) - רמז יש כאן לאדם שלא ידבר לשון הרע, וכאשר **יפתח פיו**, יחשב **בראשו** אם אין בדבריו אסור, ויניח **שפה לפיו סביב**, יעשה גדר לדבריו, בדברי המשנה שלא מצאתי לגוף טוב משתיקה.

ועשית ציץ זהב (כח, לו) - בגימטריה **וכתוב עליו קדש לה'**, כפי שנאמר בהמשך הפסוק.

(מגדנות)

ספורים בפרשה

ונשא אהרן את עיניו הקדשים... לכל מתנת קדשים (כח, לח)

רבי זרח אנדליץ היה מגדולי פרג ואף היה מעמד לרבנות העיר, אלא שה"נודע ביהודה" התמנה לכהן. בראשית כהנתו של ה"נודע ביהודה" ספר לו רבי זרח על פמה מחברי הקהלה שאינם נוהגים פשוטה ויש להשגיח היטב על הנעשה בעיר. שאלו הרב: "והרי פרג עיר גדולה לאלקים היא, וכיצד מבקש אתה ממני לטפל בכל ענייני הכלל? גם אתה תושב העיר, ומדוע גדולה אחריותי ממך ומשאר חכמי העיר?" השיב רבי זרח: "אחריותו של רב הקהלה גדולה מכלם, כי הוא מקבל שכר על תפקידו, והלא כך נאמר בפרשת תצוה 'ונשא אהרן את עיניו הקדשים... לכל מתנת קדשים', מדוע נשא אהרן את עיניו הקדשים? מפני מתנת קדשים, מי שמקבל מתנות ושכר, צריך גם לשאת בעון העם..."

שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מקניו (כט, ל)

לאחר פטירתו של אחד מגדולי הרבנים, בקשו פרנסי הקהלה למנות עליהם את אחד מגדולי הדור, כדי שהלה יעמד בפרץ וינהיג את העיר בבטחה, אלא שבגנו של הרב המנוח טענו, כי המשרה שיקח לו בתורת ירשה. נבוכו הפרנסים, כי הכירו את הבן שלא היה פרעה דאבוה, ולכן החליטו לשאל בעצת גדולים לשפט ביניהם. נסעו הפרנסים יחד עם הבן אל ה"חפץ חיים" והציגו לפניו את טענותיהם, הקשיב להם הרב ברב קשב ולבסוף אמר: "אמת הדבר, שבדיני ישראל קים דין של חזקה וירשה, וכך פסק הרמב"ם שאם מת המלך או הכהן הגדול או אחד משאר המקומים, מעמידים את הבן תחת אביו אם הוא ראוי למלא את מקומו. אולם מצאנו גם יוצא מכלל זה, פאשר מת בהן משוח מלחמה שהיה מחזק את לב היוצאים למלחמה, נאמר במסכת יומא שאין בנו יורשו, והוא נלמד מהנאמר בפרשת תצוה 'שבעת ימים ילבשם הכהן תחתיו מקניו אשר יבא אל-אהל מועד לשרת בקדש', וזקא מי שמשמש בכהנה ביום הכפורים, הוא הכהן הגדול שמשמש לפני ולפנים, אז בנו יורשו ומלא את מקומו, אולם בנו של בהן משוח מלחמה אינו יורש את תפקיד אביו. והלא בימינו, כל רב וכל מנהיג קהלה הוא בגדר 'משוח מלחמה', פי עליו להלחם עם המחבלים בפרמים ולשמו על גחלת היהדות הצרופה, ולכן אין בימינו דין ירשה של תפקיד רבנות והוןאה, וצריך למנות רבנים אמיצי לב ומנהיגים רמי מעלה, שינהלו פראוי את ענייני הכלל והפרט..."

עלת תמיד לדתכם (כט, מב)

אל ה'אוהב ישראל" מאפסא, הגיע פעם אדם אחד ותנה לפניו את מסכת צרותיו שהשתרנה על צוארו עד שחיייו אינם חיים. הקשיב לו הרבי בסבלנות, ולבסוף השיאו עצה הגונה וברכו מעמק לבו. בטרם יצא האיש מלפניו, אמר לו הרבי: "דע לך, שאסון גדול מאד ארע היום לעם ישראל, וגדול הוא הרבה יותר מכל הצרות הגדולות שלך". תמה האיש והרבי הסביר: "הרי היום לא הקריבו את קרבן התמיד במקומו, במועדו ובהלקתו, שהרי בית המקדש עדין חרב, וצריכים אנו לחוש פאלו נחרב עלינו היום..."

לרפואת הילדה ליאן אמילי בת שירלי תחי'

זמני השבת - ירושלים הדלה"נ 4.50 צאת השבת 6.03 רבנו תם 6.43

לקבלת הגיליון והמצאות
דוא"ל: 5806777@gmail.com

הגיליון מודפס באלפי עותקים לזכור הרבים שנדבת ידידינו היקרים הי"ו לע"נ ג'מילה בת ויכבד, אליהו בן חנינה ושמעון בן ג'מילה ע"ה - למשפחת אחיו. ולע"נ רבי שמעון זנטי בן מסעודה ע"ה ולע"נ מרת רחל בת אנייה גטו, ולע"נ סמי ז"ל למשפחת אבוקרט. ולרפואת: החבור גבריאול זנטי בן חנינה שיחי', חוקיה בן כפי שיחי' ואורה בת במוני יפה למשפחת מגן תחי' - בתושחי'

היה היה

מעשה חרש אבן פתוחי חתם

לפני למעלה ממאתים שנה, החלו העליות הראשונות של תלמידי הגר"א לארץ ישראל. על מנת להחיות בה את הישוב ולהחיש את קץ הגלות. רבם של העולים הגיעו לצפת העתיקה בעקבות עליות החסידים שהחלו להגיע אליה למעלה משלושים שנה קודם לכן, וזאת לאחר שהמגורים בירושלים ליהודי אשכנז נמנעה, בתוצאה מהחוב שהותירו בני חבורת רבי יהודה חסיד שעלתה מפולין לירושלים למעלה ממאה שנים קודם לכן. המשפחה האשכנזית הראשונה שהפתה שרשים בירושלים בערך בשנת תקע"ב, היתה משפחת פ"ח רודונטל, בראשות אבי המשפחה רבי שלמה רודונטל שעלה מוילנא עם חבורת תלמידי הגר"א בשנת תק"ע, יחד עם אשתו מרת בתישבע ויבנם יצחק בן השבע.

רבי שלמה בנה עוד בוילנא עיר הולדתו בשם המשפחה פ"ח, ראשי תבות "פתוחי חתם", על שם אמונתו פתוח אבנים וכלי נחשת, עליהם היה מסתת ביד אבן צורות וציורים שונים שהרהיבו כל עין. מאז עלותו ארצה, החל רבי שלמה לסתת באמנות מראות מנופי ירושלים וארץ הקודש, שוקד שעות ארוכות על מלאכתו בסבלנות ובדייק רב, ואת יצירות הפאר שלו היה משגר למכירה בארצות הגולה כדי לפרנס את בני ביתו, וכן הכין כמעט את כל החותמות של הכוללים והמוסדות שבירושלים. רבי שלמה היה מראשוני עסקני ירושלים והוא רכש את החזקה על החצר ורחבת הידים שבקרי העתיקה, הידועה כבנויה "חצר אור החיים" בה נולד האריז"ל על פי המסורה בשנת רצ"ד ובה התגורר ה"אור החיים" הקדוש מאז עלותו לירושלים בשנת תק"ב ועד פטירתו פט"ו בתמוז תק"ג. כשגדל הבן רבי יצחק פתוחי חתם, היה אף הוא מגדולי עסקני ירושלים וחשובי בניה. על מצבתו בנה הימים נחרת: "עדה המצבה ועד הגל, למראשותי איש יקר עלה על בפתוחי חתם בחיים חייתו, היה חרות בלבבו ישרו צדקתו, פשושן עמק יתן ריח, שמו למרחוק היה זרחה, אהד היה מעשרה בני עליה, נדבו לעלות לירושלם הבנויה".

בראשיתה של שנת תר"ל, הגיע לירושלים מברק בהול מאת העסקן היונאי המפרסם רבי יצחק דיטש, ובו הודעה על בקורו הקרוב בירושלים של הקיסר האוסטרי הנודע פרנץ יוזף. הדברים היו בתקופה קשה וכאזכה ליהדות אוסטריה והנגריה, כאשר הקונגרס האוסטרי התפגס לאספה בה החלט לאלץ את היהודים להקים סמינרים לרבנים, בהם ישתלמו גם בהשפלה ובשפלות לועזיות, וכל רב שלא יקבל תעודת הסמכה מסמינרים אלו לא יוכל לשמש בשום משרה צבורית. מסבה זו, החליטו גדולי הנגריה בהנהגת ה"כתב סופר" ממשיד דרכו של אביו ה"חתם סופר", להכריז על ארגון קהלות נפרדות בהם ימשיכו להתנהג על פי התורה ללא ערוב של חכמה זרה. שבועה מגדולי התורה בהנגריה נפגשו עם הקיסר פרנץ יוזף ולאחר מאמצים רבים הסכים המלך לפרסם צו, פי הרשות נתונה לכל קהלה להפדר מעדת הרפורמים וילמד להם קהלה עצמאית. היתה זו הצלחה של יהדות הנגריה ואוסטריה, יחד עם גליציה ומחוזותיהן, ובזכות צעד אמיתי זה המשיכה התורה להדהד ברמה במדינות אלו עד פרוץ מלחמת העולם.

כשנודע על בקורו הקרוב של פרנץ יוזף בירושלים, הכינו לו יהודי העיר קבלת פנים נלהבת בראשות רבני ירושלים, והקיסר התרגש לראות את פניהם ההודות של רבני העיר, ביחוד כאשר נגש אליו רבי שמואל סלנט והכריז בגרמנית שפת הקיסר, על רצונו לברוכו כשם שברך את זקנו שלששים שנה קודם לכן, כשהתקבל לראיון בהיכלו בווינה. יומים לאחר מכן, הופיעה משלחת של פרנסי ירושלים בבית מלונו של הקיסר ובגידם תשורה מרהיבה. היתה זה מגש עשוי מאבן ירושלמית מסתתת ומפתחת, ועליה תחריטים ותבליטים אמנותיים עשויים בגידו המכשרות של האבן הירושלמי רבי יצחק פ"ח.

כשהגיעה המשלחת אל בית המלון, לא היה הקיסר במעונו, והמשלחת התקבלה על ידי הקונסול. כשהביט הלה בתשורה הנאה, התפעל מן האמנות והפשרון שהשקעו באבן הפשוטה, ומרב התפעלות הזמין חברים נוספים מפמליית הקיסר כדי להזין את עיניהם ביצירת הפאר. הפכו הנאספים את האבן מכל צדדיה ויחד התמוגגו ממראה החטובים העדינים והמרהיבים, אולם לפתע נענה אחד השרים ואמר בצערו: "והרי לפי החק האוסטרי אסור לקיסר לקבל שום מתנה מנותניו, כמה חבל שהקיסר לא יוכל לטל עמו את התשורה המרהיבה ולהניחה לראוה בארמונו שבוינה". כלם שתקו רגעים מספר, אך הראשון שהתעשת היה העסקן הירושלמי הנודע רבי ניסן ב"ק. הלה היה חריף מוח ועסקן נמרץ, והוא אף הפקד על ארגון קבלת הפנים למלך וגם לזהו בבקורו ברבע היהודים שבקרי. "הצדק אתך" אמר ר' ניסן לשר, "אמנם אין למלך לקבל חפצים יקרי ערך והדבר נוגד את החק האוסטרי, אולם במקרה דגן אין אנו מעניקים למלך כסף או שוה כסף, מבקשים אנו להעניק לו רק אבן פשוטה מאבני ארץ הקודש ומה בכך שהאבן מעטרת בעטורים אים? סוף-סוף אינה אלא אבן פשוטה ואין כאן עברה על החק... חידד קל עלה על פני הנאספים והשר אמר בחיוב: "היהודי הזה נצח אותי בתשוכתו הקולעת". האבן נמסרה למלך שלא שכח כל ימיו את בקורו ההיסטורי בירושלים, וכל ימיו עמד לימין נתיניו היהודים והיה להם מלך חסד.

מאורות

הגאון רבי שלמה זלמן מוולוז'ין זצ"ל
ליום ההולולא ט' באדר תקמ"ח

גאון פלאי שלא פסק פומה מןהספה כל ימיו, ולמרות שנפטר בגיל ל"ג בלבד היה בקי בכל מקמי התורה, כפי שהעיד עליו רבו הגר"א מוילנא. אחיו רבי חיים מוולוז'ין אמר עליו, שהיה בקי בכל התורה כפי שהודו בקי ב"אשרי וגם אם היה חי בזמן התנאים והאמוראים, היה נחשב לתלמיד חכם. על מצבתו של רבי חיים נחרת: "אחי ראש אלפי ישראל, הגאון יצדיק דמי לבר אלהיו, קדוש יאמר לו ככשת מו"ה שלמה זלמן נשמתו עדין". פעם, התארח בביתו אורח חשוב והוא קים בו מצות הכנסת אורחים בהדור. כשפנה האורח לישן, שמע ביצד רבי זלמן יושב ומשנן את הפרק הרביעי במסכת תרומות וחזר עליו פשט מאות פעם. התפלא האיש ולמחרתו שאל את בעל הבית: "הרי אמרו חז"ל אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים, לשונה מאה אחת, אולם לא שמענו מי ששונה פרקו שלש מאות פעמים?" השיב לו רבי זלמן: "כדי לזכור את הלמוד, די במאה פעם. אולם מי שיש לו אהבת תורה אינו יכל לזוז מהפרק שעומד בו מרב אהבתו אותו". התמדת היתה לשם דבר, ולא היה חש מאומה מהמתרחש סביבו בשעת הלמוד. פעם התהלך בבית המדרש כשהוא משנן את למודו וברך נדקר בגולו ממסמר ודם רב זב ממנו, אך הוא לא חש מאום, וכך גם קרה כשנשכב ליד התנור ובגדיו החלו להשורף ומרב דבקתו לא חש בכך. כשנאחזו חתן את בנו, שלח אליו מנגנים לשמחה, אך הוא כלל לא שמע אותם והתפלא אחר-כך על שלא באו...

יוסיף דעת

"ועשית בגדייך קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת". נהגו ישראל מקדמת דנא, להקדיש בגדים מיוחדים לכבוד השבת ואומרים שהוא נכנס בגדר הוצאת שבת. אולם בגד מצווה אין ממתנים לשבת, כמובא בספר חסידים שאחז היה צריך להתעטף בציצית ולא רצה להמתין לשבת, ואמר שאם היה בגד אחר היה מעכב עד שבת, אבל טלית בציצית לא יעכב, כדמתיב חשתי ולא התמהמהתי לשמור מצותיך. על גר"א מובא, שהיה מחליף בציצית שבת את כל בגדיו מכף רגל ועד ראש וכן שבת חסיד"א "ואשרי למי שיש לו בגדים מיוחדים לשבת מכף רגל ועד ראש, ולא יעלה עליו שום בגד קטן וגדול שלבוש בחול". בכף החיים מובא, שאף נעלים נכון למי שיש לו מידת חסידות להחליף לכבוד שבת, אולם מהירושלמי במסכת פאה משמע, שאין מנהג העולם שיהיו להם שני זוגות נעלים, ויש אומרים שהגמרא אמרת זאת בלשון תמיהה. על פי הקבלה נהגו ללבוש בגדי לבן בשבת, כפי שכתב רבי חיים ויטאל בשער הכוונות, "שצריך האדם ללבוש בגדי לבן ולא של צבעים אחרים, וקיבלתי ממורי הארז"ל שכפי הצבע וגוון המלבושים שלבוש האדם ביום שבת בעולם הזה, כן ממש יתלבוש האדם בעולם הבא אחרי פטירתו תמיד ביום שבת, ואמר לי כי קבלת שבת פעם אחת נתגלה אליו בשמח לפני אחד שנפטר בימיו וראה לובש שחורים, ואמר לו חש בעולמם הזה היה לובש שחורים ביום השבת שלכן היו מענישים אותו ושל החליבוש אחר פטירתו בגדים שחורים אף ביום השבת". בילקוט שמעוני מובא "מי יכול למנות השכר למי שלבוש בגדים של שבת ושל מועד, ונכנס ומתאבק בעפר לשמנוע לוקן ולשמנוע לדברי תורה". החת"ם סופר האריך בדרשותיו בחשיבות בלישת בגדים מצוינים לישראל שיהיו ניכרים כי אינם בגדי נכורים, ומפני שלבוש יוסף כותנת פסים שלא היה מלבוש מצוין לישראל, לכן התקנאו בו אחיו ולכן נאמר עליו "ותתפסהו בגדו" שתחילת הקלוקל היה בגדיים.

ופתחת עליי פתוחי חתם קדש לה'

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

פתי למאור - ואמר עוד פתית, פרוש שצריך לנסק בתורה ולכתת גופם וכחם, על דרך אומרו זאת התורה אדם כי ימות. וכבר כתבתי ענין זה בחפצי (חפץ ה') בענין המומינים בה, יגין שם.

ואתה הקרב אליך - טעם אומרו **ואתה**, גם אמר לשון הקרבה, גם אמר **תבת אליך**, והבאר על דרך אומרו ז"ל כי הפנה למשה היתה למנה אלא לצד שמאן ללכת בדבר ה' אחר פמות פעמים, חרה ה' בו והסירו מגבירת הכהנה באומרו הלא אהרן אחיך הלוי, פרוש שהיה לוי ועכשו נעשה כהן, עד כאן. לזה אמר לו בשעת מעשה **ואתה**, פרוש לא לצד שאני מצוה לכה, אלא גם אתה מצד עצמך הקרב את אהרן במקומך ותעשה הדבר כאילו אתה חפץ בו, כי זה לך במקום קרבן לכפרה על אשר העזת פניך לפני ה', ואומרו **אליך** לכפרה, בהקריב את אהרן ויתן לו גדולתו, אין לך קרבן גדול מזה:

לרצון להם לפני ה' - צריך לדעת מה ענין יגידו שתי תבות אלו שבהם יהיה לרצון לפני ה', ואולי שיכון באומרו קדש על ישראל, באומרו קדש ישראל, ותבת לה' ירצה כי כללות ישראל הנקראים קדש הם לה' השוקים דבוקים משעבדים, ולזה יהיה לרצון לפני ה' שיש לו רצון בישראל באמצעות הכתב, והוא סוד אני לדודי, ובה יתראה דודי לי:

והלפשה אתם וגו' ומשחת וגו' - פרוש אחר שילבישם בעוד הפגדים עליהם ימשחם ולא קדש ובה הגיעתם הכהנה ללדום, והוא אומרו **ומלאת את ידכם**, ואולי כי יכון באומרו **את ידכם** בזה לומר כי באמצעות המעשה הם נשפעים בבחינת החסד המתניחסת ליד הגדולה והכין.

דברי הימים

השבת נקראת "פרשת זכור", כי בה קוראים את פרשת זכירת מחיית עמלק, והיא תקנת חז"ל לקרונה לפני פורים, כדי להסמיך זכירת מעשיו למעשי המן שהיה מורעו. יש אומרים שקריאת פרשה זו מן התורה וחז"ל קבועה לשבת זו, ויא שאף נשים חייבות בשמיעתה.

ט' באדר הוא תענית צדיקים, מפני שנחלקו בו בית שמאי ובית הלל והיה היום קשה לישראל כיום שנעשה בו בעגל, לפי שנעשה בהלל שהיה נשיא ועניו ובמשה רבנו, או לפי שבאו לסכנת נפשות ונהרגו בו שלושת אלפים תלמידים, ונעשתה התורה כשתי תורות ורבתה מחלוקת בישראל.

ב"ד באדר חגגו את חנוכת בית המקדש ששופץ בידי הורדוס, בשלהי תקופת בית המקדש השני.

ב"ג באדר מתענים את תענית אסתר לזכר התענית שהתענו שלושה ימים בשעת גזירת המן וי"ג באדר נועד ליום הפורענות בישראל. התענית לא מוזכרת בגמרא והאגונים כתבו שהיא תקנת חז"ל, ולכן מקילים בהלכה למי שגופו חלש ואינו יכול לצום.

י"ד באדר הוא פורים דפרזים לערים שאינן מוקפות חומה מימות יהושע בן נון, כי בו נחו היהודים אשר במלכות אחשוורוש מאויביהם, לאחר שהכו בהם במכת חרב והרגו ואבדו.

בט"ו בו הוא פורים דמוקפין לערים מוקפות בארזה, כגון ירושלים והעיר שושן היא המדאן בארזא, ובארץ ישראל החמירו מטפח גם בצפת, טבריה, חברון ויפו, וכן בגולה באימירי שבתורכיה, חאלב שבסוריה ובגדאד שבעיראק.

מפרסם הוא בית הדפוס היהודי בסלויטא, שהוקם בשנת תקנ"ב על ידי רבי משה שפיירא, בנו של רבי פינקס מקוריץ והתנהל בידי בניו האחים רבי שמואל אבא ורבי פינקס שפיירא. הספרים שנדפסו בבית דפוס זה נחשבים עד היום כיקרי המציאות. רבים העדיפו ללמוד בספריהם של המופתים שנודעו בצדיקים מפרסמים וראי השם מרבים. ביחוד במסכתות ש"ס סלויטא אותו נהג רבי משה להגיה בערב שבת לאחר הטבילה, ויש אומרים שהמדפיסים אף הטבילו במקנה טהרה את האותיות ולוחות הדפוס כגולה לזכרון. כשהחליט רבי משה שפיירא ליסד את בית הדפוס, עמד לפניו מכשול קשה אותו לא ידע כיצד לעבר. באותם ימים, מנע השלטון הרוסי יסוד בתי דפוס ללא רשיון, והשגת רשיון מהשר הממנה היתה משימה קשה מאד וברובה בתשלומי שחד של סכומי עתק. לא ידע רבי משה לשית עצה בנפשו, ולכסוף נסע אל האדמו"ר הזקן בעל התניא כדי לבקש ממנו עצה וברכה ליסוד הדפוס. לפליאתו יעץ לו הרבני: "סע לעיר מוהילוב ושם תמצא מלמד אחד בשם ר' ישראל, לך עמו לילנא ושם תשיג את הרשיון בלי תשלום כלל". הדבר היה רחוק מכל הגיון, שכן השר הממנה על הרשיונות ישב בפטרבורג הרחוקה מוילנא, ומה ענין המלמד לכאן, אלא שרבי משה הצדיק היה איתן באמונת חכמים ועשה כדברי הרב.

מיד עם הגיעו למוהילוב, החל רבי משה לתור אחר מלמד בשם ר' ישראל, אלא שאף אחד לא הפיר אדם בשם זה, ורק לאחר מאמצים מרבים גלה רבי משה, כי אמנם מתגורר בעיר מלמד בשם זה, אלא שהלה הוא איש תמים שאינו בקי אפלו בלשון המדינה וגם אינו רגיל בנסיעות לצדיקים. כששמע הלה את בקשתו של רבי משה, מלא פיו שחוק ושאל: "האם לא מצאת אדם אחד להחל בו? מה לי ולשירי המלוכה? הרי אפלו את שפתם איני דובר וכיצד יעלה בידי להוציא מהם את הרשיון המיוחל?" אולם רבי משה המשיך להפציר בו ואף הבטיח לכלכל את בני ביתו עד שישוב ממסעו לויילנא. בסופו של דבר, התמלא המלמד סקרנות והסכים לנסע כדי לראות כיצד יפל דבר.

כשהגיעו השנים לעיר וילנא, הלכו להתאכסן בביתו של רבי מאיר רפאלס, שהיה אחד מראשי הקהלה ומחסידי הנוודים של בעל התניא. אולם גם בעיניו היה הדבר לפלא גדול, אלא שאף הוא היה ספוג באמונת חכמים ולא היה ספק בלבו כי דבר פלא עומד להתרחש כאן בקרוב. הגעתם לויילנא היתה ביום רביעי והימים עברו עליהם באפס מעש, פשה אינם יודעים לאן לפנות וענין הרשיון. בשבת קדש אחר הצהרים, כשראה רבי משה והמארח את המלמד שכבר פקעה סבלנותו משיבת הבטלה, בקשוהו לצאת עמם לטיל מעט בכפר העיר כדי לחלץ עצמות ולראות בבניני הפאר שבגער. טילו השלשה אנה ואנה, ולפתע נגש אליהם שר נכבד והלה הביט במלמד בעין בוחנת והמשיך בדרך. לא עברו דקות ארוכות, הלה סב על עקבותיו והביט שוב במלמד, וכך נשנה הדבר כמה פעמים. השלשה התפלאו מאד ורבי מאיר רפאלס, שהיה מקרב למלכות והפיר את שרי המלוכה, פנה אל השר ושאלו: "מדוע מביט מר בפניו של איש זה? וכי מירו הוא מלפנים?" השיב השר בחיוב ופנה אל המלמד בשפתו: "אתה מכיר אותי?" המלמד נבדו ואמר: "מהיכן אוכל אני האיש הנבדו להפיר שר חשוב כמוך?! אולם השר בטל את דבריו ושאל: "האם אתה תושב העיר שקלוב?" השיב המלמד בשלילה ואמר שהוא תושב מוהילוב, אך השר בקש ממנו שוב: "אולי בעבר גרת בשקלוב?" ואז השיב המלמד בחיוב וספר כי לפני מעשרים שנה עבר משם למוהילוב. שמח השר ואמר: "דע לך, שאני מכיר לך טובה על מה שעשית עמדי ומחר אתה מזמן לבוא לבית מלוני". בדברו, קבע עמו השר את שעת הבקור והראה לו את המלון בו הוא מתאכסן ונפרד ממנו לשלום. המלמד נותר על מקומו המום בלי להבין מה התרחש כאן, אולם למחרת כשנכנס לחדרו של השר, נפל הלה על צוארו ואמר לו: "רק בזכותך הגעתי עד הלום ולך אני חב את חיי". המלמד הביט בו במבט משתומם, והשר החל לספר: "יהודי אני ויליד העיר שקלוב. זוכר אתה לפני יותר מעשרים שנה, באשר נתפסתי בגנבה והפו אותי בשוטים עד שדם רב זב מפני, ולאחר מכן הכנסתי אל עמוד הקלון כדי לבזותני. זמן רב הייתי נעול עד שאתה שברת את המנעול ושחררת אותי מפלאי, וכך הצלתני ממות לחיים. ברחתי משם לפטרבורג ועליתי בדרגות, עד שהתמנית לשר גדול. ועתה אעשיר אותך עשר רב פהוקרה על שהצלתני".

עודו מדבר עמו, והשר העניק למלמד אלה מטבעות פסף כדי שיוכל ליסד עסק ולהתפרנס בכבוד, ולאחר מכן שאלו: "מה מעשיך כאן בוילנא?" לשמע תשובתו של המלמד כי הוא הגיע לכאן על מנת להשיג רשיון לבית הדפוס של רבי משה שפיירא, התפלא השר ואמר: "הרי אני השר הממנה על הרשיונות, ואם הייתם נוסעים לפטרבורג לא היה עולה בידכם לפגוש אותי, כי שוהה אני כאן זמן רב, ומיד שלף ממגרתו את חותמו והעניק לו את הרשיון על אתר.

כשחזר המלמד אל ביתו של רבי מאיר רפאלס וספר להם את קורותיו והציג בפניהם את הרשיון החתום, נרעשו פלם והשתוממו אל מול ראייתו הזכה של בעל התניא. זמן קצר לאחר מכן הוקם בית הדפוס הנוודי בסלויטא והמלמד הפך להיות אחד ממקורביו של בעל התניא ונעשה למדן וחסיד מלא.

משפחה

קרן מיוחדת היתה בעיר וילנא, מעובדו של רבי משה קרמר רבה של העיר, וממנה היו מתפרנסים כמה מבני הקהלה שתורתם היתה אמונתם. הגר"א מוילנא, שהיה נכד-נכדו של רבי משה זה, זכה אף הוא לקבל הקצבה מקרן זו, ומדי שבוע היה שמש הקהלה מקבל מידי הממנים את קצבתו של הגר"א כדי להעבירה אליו. השמש הפיר את טוב לבו של הגר"א, ולאחר תקופה קצרה החל לטל לכיסו את סכום הקצבה ולא היה מעבירה לקר"א, ובתוצאה מכך סבל הגר"א ובני ביתו חרפת רעב. הדבר נמשך תקופה ארוכה ואף אחד לא ידע על הפחסור הקמור בבית הגר"א, עד שעוללים שאלו לחם ואין. כשראתה אשת הגר"א הצדקנית ברעבונם של הילדים ולבה נקרע מצער, שקה את הדברים בפני בעלה הניגול והוא יעץ לה לשלח אותם אל השכנים, כדי ששם יקבלו מעט מזון להחיות את נפשם, וסרב בכל תקף לספר לגזבר הקרן על מעלליו של השמש הנוכל. כך נמשך הדבר שנים אחדות והגר"א ובני ביתו עמדו בגבורה בנפשו ולא ספרו לאף אחד על מצבם הקשה, ורק לאחר שהשמש חלה ונטה למות, התודה לפני סוכביו וספר להם על מעשהו הנבזה שעשה במשך שנים.

מטעם

ואתה תצוה | את בני ישראל ויקחו אליך

שמן זית זך (ו. כו.) - באור החיים הקדוש מביא את דברי הזוהר חדש, שמארגע הגליות של ישראל יצאו בזכות האבות הקדושים. גלות הראשונה בזכות אברהם, השנייה בזכות יצחק, השלישית בזכות יעקב, והרביעית - היא הגלות הגדולה בה אנו שרויים נגאל בזכות משה רבנו. ולמה מתארכת הגלות? מפני שמושה אינו חפץ לגאל את ישראל שאינם לומדים תורה, ולכן נאמר כאן "ואתה תצוה" אין צו אלא לשון זיווה, "ויקחו אליך שמן זית זך" בי התורה נמשלה לשמן שמאיר לעולם. ודבריו מרמזים בטעמי המקרא בפסוק זה, שהם גרשים מנח רביעי, קדמא ואולא מנח תביר. שלאחר שגרשו בני ישראל מבית המקדש ועדו מנחים הם בגלות הרביעית, אם ירצו להקדים ולהביא את הנאחלה עליהם להיות מנחים בתורה ולשבר גופם בלמוד, ואז יזכו להרליק את המנוחה בבית המקדש פתית למאור. (צמחני ציוני)

תבת ואתה בטעם גרשים, לרמו שגרש שמו של משה רבנו מהפרשה, כי בפס "מהני נא". (בני יזרף)

התבות תצוה | את בני ישראל בטעמי מנח רביעי, לרמו לאדם שגריר ללמד כל דבר ארבע פעמים, כמוכא בערוביו על משה רבנו, ואחרי הרביעי אז יהיה הלמוד מנח במוחו. (זה השער)

רבי מנשה בן פורת מאיליא, נהג לנסע לעתים לעיר מהילוב, שם היה נושא את דרשותיו וכלם התענגו לשמע את דבריו הנעימים. פעם הזכיר בדרשתו את אחד מספרים הפילוסופים הראשונים, ואחד השומעים התמלא זעם, קרא לעברו קריאות גנאי ובמקום פרצה מהומה קשה. הקהל מחה נגד החצוף שבנה את הרב כמנוני גנאי ונבזהו ברבים, אולם רבי מנשה עצמו עמד מן הצד ושתק, כאלו אין הדבר נוגע לו. כשנגרעו הרוחות, המשיך רבי מנשה בדרשתו כאלו לא ארע מאומה, אולם לאחר הדרשה שוב נגש אליו האביר והזהירו שלא ימשיך בדרשותיו מעין אלו והמשיך לנגותו ולבואתו. גם הפעם לא ענה לו רבי מנשה דבר ועשה עצמו כאלם וחרש, אינו שומע ואינו מדבר. אחד המשתתפים בדרשה, היה הנגיד רבי שמריה לוריא, שהיה מנכבדי העיר והוא שהגה להזמין את רבי מנשה לשאת דברים במוהילוב ולארוח בביתו. בעת שהלכו יחד לאחר הדרשה, פנה ר' שמריה אל רבי מנשה ושאל: "תמה אני עליך, כיצד וכל מר לסבל עזת מצח כזו ולא להגיב מאומה?" התעטף רבי מנשה שוב בשתיקה ולא ענה דבר. לפתע, נקל בהם עגל אחד שהלך בשוק ובמרוצו הפיל את המעייל שר' שמריה נשא על גבו. הביט בו רבי מנשה ושאל: "מדוע שותק בבודו על מעשה העגל ואין הוא רוגז על עזתו?" צחק ר' שמריה ושאל: "זהלא אין שכל בקדקדו של העגל, וכי מדעת עשה בך?" השיב רבי מנשה ואמר: "תשובה זו תשמע לך גם על שאלתך, מדוע לא הנבתי על עזתו של המתפרץ נגדי..."

טוב לבו של רבי שלמה זלמן ליפשיץ רבה של ורשה, בעל "חמדת שלמה", נודע בשערים. פעם נגנב מבתו מלבוש יקר של הרבנית ולאחר חפוש נודע, כי הגנב אינו אלא אחד ממקבלי הצדקה הקבועים של הרב מדי חודש. לא עברו ימים רבים והגנב הצג למכירה אצל אחד מסוחריו העיר, שנקנה מידי הגנב בלי ידיעה שהגנב גנוב, ואחד מעשירי העיר קנה את הפגד מקדיו והביאו אל בית הרב. החלו בני ביתו של הרב לטען בפניו, כי אין הוא בודק בציוותיהם של המקבלים ויש בהם אנשים שאינם מהגנים שנותלים צדקה שלא פדיו. האזין הרב לדבריהם, קרא לשמשו ובקש ממנו לברר היכן מתגורר אותו אדם שנטל את הפגד מבתו. לאחר ששמע ממנו כי ידוע לו היכן מתגורר הלה, בקש הרב ממנו לשלח לביתו את הקצבתו הדרושת, שכן פטוח הוא שהלה יתביש להופיע בבית הרב לאחר המעשה שעשה. והגיע העת הקבועה לא הגיע הגנב אל בית הרב, אך הרב בקש מממשו ללכת אל ביתו ולהזמין אל הרב. בהכנתה שהוא לא יתבע להחזיר את הגנבה. כשהגיע אל "חמדת שלמה", התקבל בסבר פנים והרב הוכיחו על מעשהו ואמר: "ודאי היית במצב דחוק מאד, ולכן נכשלת בעון חמור של לא תגנוב, אולם חבל מאד שלא ספרת לי על מצבך הקשה והיית מסיע בעדף כדי שלא תבוא לידי עברה". לא אז האיש משם, עד שהבטיח לרב שלא יחזר לאולתו ומעתה לא ישלח ידו בחפצים שאינם שלו, ולא רק שהרב מחל לו אלא שאף הוסיף לו על קצבתו.

מדגש

שמשו של המלבי"ם, רבי שמעון אליהו פודחיצר, ספר פעם לרבי יהושע לבי דיסקין מבריסק לאחר שעלה לירושלים, כי גליל שבת קדש פרשת תצוה, נגא רבו דרשה בעיר בוקרשט ועל הפסוק האחרון בפרשתנו "וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדתיתכם קדשיקדשים הוא לה", הסביר שהתבות קדשיקדשים לא מוסבות על המזבח (כפרוש רש"י) אלא על אהרן הכהן שהוא קדשיקדשים. מתנגדיו קמו עליו ולענו לו, כיצד יתכן שהתורה מעידה על אדם בן תמיחה שהוא קדש קדשים, וכלם חשבו ששגגה יצאה מפיו של המלבי"ם. אלא שהוא חזר על פרושו גם בשבוע שלאחר מכן, והראה כי פסוק מפרש הוא בדברי הימים א' (כג, יג): "ויבדל אהרן לחקדשו קדש קדשים הוא-ובניו עד-יעולם", ובכך פתם את פי המטקורנים.

ממלה

בעיר אחת, התמנה אדם אחד לרבנות, מפני שהיה קרוב למלכות. עד מתרה גלו בני הקהלה כי רבם אינו אלא עם הארץ ואין לו יד וישם בתורה. אמר חכם אחד: "בתורה נאמרה המלה 'ונשמע' שלש פעמים. לראשונה בעשרת הדברות 'כל אשר-דבר ה' נעשה ונשמע' - לרמו על רב בן תורה שמביא את דבר ה'; בשנייה בפרשת תצוה 'ונשמע קולו בבוא אליהקדש' - לרמו על רב שאינו בן תורה אבל לפחות יודע לנאם דרשות ונשמע קולו; ובשלישית במגלת אסתר 'ונשמע שתגם המלך' - לרמו על רב כמו שלקנו שאין בו לא תורה ולא חכמה והתמנה רק בפתגם המלך..."

אחד משונאיו של רבי אברהם זוד מכטשוטש בעל "דעת קדושים", ארב לו פעם כשנכנס לחדר צדדי ונעל עליו את הדלת מבחוץ לכל ויכל לצאת. הרב שהיה בפנים שעה ארוכה, כי אף אחד לא שמע את דפיקותיו, ורק לאחר שגני ביתו שמו לב להעדרו הלכו לחפשו והוציאוהו. אמרו לו בני הבית, כי עליו לנכס את נקמת התורה ולקנא את קנאת ה', ולכן עליו להתרים גנדיו ושמתא את בן הבלעיל שהרבה לעצרו. הרהר הרב בדבר והחליט לעשות מעשה, נגש אל הארון כדי להוציא את השופר על מנת לתקע בו ולבצע את הנדוי, אולם לפתע עצר והתבונן בעצמו ואמר: "אברהם זוד! אמר נא בכנות גמורה, האם כל מעשיך נעשים בגלל כבוד התורה בלבד, או שיש כאן נגיעה קטנה גם של כבוד עצמך?" זמן רב עמד הרב והתעמק בדבר, ולבסוף סב על עקבותיו, הניח את השופר במקומו ושוב לא דבר על הענין כלל והעביר על מדותיו באפן נעלה.

"ואתה תצוה את בני ישראל", באשר מוכיח אתה ומיוסר את ישראל, עליך להיות עם בצותא ובאחזה, לכלל עצמך עם בשעת התוכחה ולהוכיח תחלה את עצמך" (רבי אלעזר מקוניניץ)

אגעדאנק

על פרשת השבוע

פרשת תצוה תשע"ט

© כל הזכויות שמורות למו"ל. אין לקרוא בזמן התפילה וקריה"ת

בס"ד, בכל ענייני הגיליון ניתן לפנות לדוא"ל: g.agedank@gmail.com

ואתה תצוה (כו, כ)

פרשיות אלו גם נרמזות באותיות המלים "אשר כתבת": א - אתם נצבים, ש - שופטים, ר - ראה, כ - כי-תצא, ת - תצוה, ב - בראשית (הספר), ת - עקב תשמעון.

רמז נוסף: את המלה "מספרך" נתן לקרוא מספר כ'. הפרשה הכ' - העשרים - בתורה היא פרשת "תצוה", שכן בספר בראשית ישנן שתיים-עשרה פרשיות ובספר שמות הפרשה השמינית היא "תצוה", הרי לנו כי זו הפרשה העשרים מתחלת התורה.

(הגר"ש לוינשטיין)

ואתה תצוה (כו, כ)

הנה בפרשת תרומה למדנו על כלי המשכן, ארון מנורה ומזבח, קרשי המשכן והיריעות, חצר המשכן וקלעיו. אחר זאת אנו לומדים פרשת תצוה. תחילה אנו מצווים להביא שמן זית זך, ובאמת כבר נאמר בתחילת פרשת תרומה כשגמנו י"ג דברים להביא התרומה, 'שמן למאור' ופרש"י 'שמן זית זך להעלות נר תמיד'. וא"כ יש להבין מה כפל כאן ציווי מיוחד להביא שמן זית למאור?

והרשב"ם ומפרשי הפשט מיישבים דלעיל מדבר במצוה לפי שעה לצורך המשכן, וכאן הוא ציווי לכל הדורות לתת שמן למאור לכל שנה ושנה, לכן כפל ואמר 'ואתה תצוה'. כי לשון צוואה הוא לדורות.

כנדוע המעשה דרבי מאיר שפירא שאמר שיתר בנקל למצוא נדיב לבנין הישיבה מהחזקת הישיבה, כי השמן היינו הלחם והחלב שלומדים תורה אוכלים ושותים, על זה קשה מאד למצוא נדיבים, כי הנדיב מעדיף לתרום בנין שיתנוסס שמו עליו, ולא על לחם שיהא נאכל ולא נשאר ממנו זכר. ואכן נסתלק רבי מאיר מעולמו על ענין זה. ואמר רבי מאיר 'ואתה תצוה את בני ישראל'. אכן בנית משכן שלם, אבל אתה עתיד לצוות את בני ישראל תמיד על השמן זית, כך אמר ה' למשה רבינו, בנית כבר בנין, אך על השמן הקבוע תצטרך עוד הרבה לבקש מבני ישראל...

ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ואתה תדבר אל כל חכמי לב וגו' ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי (כח, א, ב)

המקראות שלפנינו מראים על הצורך והתועלת שבבגדי השרד בגדי הקודש הנעשים לאהרן הכהן הגדול מאחיו. אבל במבט ראשון נמצא בנקל את הקדשה שבין הכתוב הראשון לשני - בשעה שהכתוב הראשון מוכיח לנו כי בגדי הקודש נעשים לכבוד ולתפארת, בא הכתוב השני ומגלה כי בגדי הקודש נעשו לקדשו לכהנו לי, ולכאורה הם שני כתובים המכחישים זה את זה.

ובדרך צחות יש לפרש באופן זה, כי למשה רבינו ע"ה העניו מכל האדם, לו מותר לגלות את הסוד כי בין הטעמים השונים של בגדי הכהונה יש גם טעם של "כבוד ותפארת" - כבוד ותפארת דקדושה, גם אם הוא ידע כי כבוד ותפארת הם ערכים חשובים לצרכי גבוה אין חשש שיבוא הוא ויתבע כבוד ותפארת לצרכי חולין, כי רחוק הוא מהם כרחוק מזרח ממערב. אבל לאחרים - "חכמי לב" סתם, להם אסור לגלות רז זה, אסור להם לצרף מחשבת "כבוד ותפארת" במלאכת שמים, פן יבאו לידי טעות לרדוף אחר הכבוד גם במילי דעלמא וצרכי חולין, לכן נצטוו משה מפי הגבורה להגיד לחכמי לב שיעשו את הבגדים רק בכוונה עליונה זו "לקדשו לכהנו לי".

(אמרי דעת למהר"ם שפירא)

ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ואתה תדבר אל כל חכמי לב וגו' ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי (כח, א, ב)

ועשית בגדי קודש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי ויש לברר את שינוי הלשון שאצל הציווי למשה ועשית נאמר 'לכבוד ולתפארת' ואצל העושים במלאכת הבגדים לא אמר 'לכבוד ולתפארת'.

ונ"ל בזה לבאר בהקדם הכתוב במגילת אסתר ומרדכי ידע את כל אשר נעשה ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדולה ומרה ואמרו "זצ"ל הגה"צ דק"ק טשענגער אמר ע"ז דבר נחמד דהנה מרדכי לפי מדרגתו בצדקתו ובטחונו בה' לא נתפעל כלום מגזירת המן הרשע כי ה' בטוח בה' שירחם על כלל

כ' רמב"ן אתה בעצמך תצוה ולא ע"י אחר וכן ואתה תדבר אל כל חכמי לב, והנה אחז"ל [עירובין נ"ד ע"ב] סדר המשנה משה שנה לאהרן פרקו ושוב אהרן לזקניו ולישראל, והנה לא יתכן שאהרן עצמו יאמר לחכמי לב שיעשו לו לעצמו בגדים לכבוד ולתפארת, ע"כ הוצרך מרע"ה לדבר בעצמו אל חכמי לב, אך מ"ט שיצוה בעצמו מצות נרות, עכנלע"ד, שמרע"ה אמר להם בע"פ כל פלפול חז"ל בפסוק מחוך לפרוכת העדות וכי לאורה הוא צריך והלא כל מ' שנה הלכו לאורו ופי' תוס' בפ' במה מדליקין דקאי על אהרן שהלכו לאורו שבזכותו ה' עמוד אש ע"ש ולא יתכן שאהרן יאמר כן בעצמו ע"כ ואתה תצוה ולא ע"י אחר.

(חתם סופר)

ואתה תצוה (כו, כ)

כתב בבעל הטורים "ואתה תצוה - לא הזכיר משה בזה הסדר, מה שאין כן בכל החומש, שמשעה שנולד משה אין סדר שלא הזכיר בה. והטעם משום שאמר מחני נא מספרך אשר כתבת (להלן לב, לב) וקללת חכם אפילו על תנאי באה, ונתקיים בזה". (וכבר מובא בזוהר הק' פר' פנחס).

בשם הגר"א מובא, שלכן מרומז ענין זה דוקא בפרשת תצוה כיון שתמיד חל ז' אדר בפרשה זו. וכרמזו לזה נעדר שמו של משה רבינו מהפרשה.

לכאורה יש להבין למה נעשו משה שבעת שחל ההילולא שלו לא יזכר שמו בתורה? והן אמנם שקללת חכם אפי' על תנאי באה, אבל ישנם עוד הרבה פרשיות בתורה, ומדוע דייקא בשבוע שחל בו ז' אדר לא מזכר שמו? הרי ידוע שדייקא ביום ההילולא יש עניין להזכיר שמו. ויתכן לומר בדרך אפשר שכאן הרי אין זה עונש גמור, אלא כתוצאה ממה שמסר נפשו עבור כלל ישראל, ואמר "מחני נא מספרך", ובכך, הרי זכות היא בשביל משה שלא יזכר שמו על עניין מסירות נפש לכלל ישראל, ודייקא ביום ההילולא שלו, מתעורר עי"ז מסירות נפשו של משה רבינו מהימנא עבור צאן מרעיתו. (צינוי תורה)

בנוסף, משה רבנו נרמז בפרשה זו: בפרשה ישנם מאה ואחד פסוקים ומלוי אותיות המשם "משה" גם הוא עולה למנין מאה ואחד, שכן המלוי של האות מ' הנו מ' [ארבעים]; המלוי של האות ש' הנו י' נ' [ששים]; ושל האות ה' - א' [אחד], סך הכל - מאה ואחת. כלומר: הנסתר של משה רבנו הוא מאה ואחת, ובפרשה זו משה רבנו נסתר!

ומוסיף ה"חנות התורה": במדרש (ילקוט שמעוני) על ספר יהושע (פרק ה) כתוב, שכאשר אמר הקב"ה שהוא שולח לו את המלאך, והכוונה למלאך מיכאל, סרב משה רבנו לקבלו. מדוע? "אם אין פניך הולכים עמנו אל תעלנו מזה" (שמות לג, טו).

עד מתי משה רבנו דחה את המלאך? עד ימי יהושע, שאז בא המלאך ואמר "עתה באתי" (יהושע ה, ד).

נמצא אפוא, שכשיש את משה - אין את מיכאל וכשיש את מיכאל - אין את משה; והוא הדין כשאין את משה בפרשה, יש את מיכאל בפרשה. היכן? מנין פסוקי הפרשה, שהוא מאה ואחד, עולה בגימטריה "מיכאל"...

ובשם האדמו"ר ה"בית ישראל" מגור מובא: משה רבנו אמר "מחני נא מספרך", וקללת חכם אפילו על תנאי היא באה, לכן היה הכרח למחוק אותו.

אבל הקב"ה אהב את משה וכביכול היה קשה לו למחוק את שמו מספר התורה, ולכן דחה זאת משבוע לשבוע. הגיעה פרשת ויקהל, אחר כך פקודי המתין לויקרא, צו, שמיני וכו' - עד שהגיע לפרשת תצוה בשנה שלאחר מכן. אז אמר הקב"ה: אי אפשר להמשיך ולדחות לשבוע הבא כי הגענו שוב לפרשת כי תשא ועדין לא מחקתי את שמו - אעשה זאת בפרשה זו, פרשת תצוה.

והנה, מספר הפרשיות שמשה אינו מופיע בהן הוא שמונה-עשרה: שתיים-עשרה פרשיות של ספר בראשית, וכן שש פרשיות נוספות: "תצוה", "עקב", "ראה", "שופטים", "כי תצא", נצבים". והדבר נרמז במלים "מחני נא מספרך אשר כתבת" המונות שמונה-עשרה אותיות, כנגד שמונה-עשרה הפרשיות שנמחה שמו מהן.

ישראל, ובכל דוד דוד עומדים עלינו שונאי ישראל לכלותינו ח"ו והקב"ה מצילנו מידים יען שבעת צרה ר"ל שבים לה' בכל לבבם אך חשש אולי אם ידבר על לב ישראל שלא יפחדו כולם, כי יבוטל הגזירה, יבטחו על דבריו ולא יעשו תשובה. לכן כלפי חוץ עשה עצמו כאלו הוא דואג ומיצר על הגזירה, וזהו כוונת הכתוב ומרדכי ידע את כל אשר נעשה פי' שידע מהגזירה ובטוח הי' שיבוטל, אך ויצא בתוך העיר בין ישראל אז ויזעק זעקה גדולה ומרה למען יעלה בלבם מורא וישובו אל ה'.

והנה בבגדי כהונה הי' סגולה טובה לישראל שהיו מכפרים על כמה עונות כדאינתא גמ' זבחים פ' ח' למה נסמכה פ' קרבנות לפ' פרה אדומה וכו' לומר לך מה קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין, ופרט שם כמה וכמה חטאים שבגדי כהונה מכפרין. והנה הגם שהוא טובה גדולה אבל הפרסום בזה להמון עם יכול לגרוס הזיק גדול כי לא ישמרו עצמם מן החטא, ואם יחטאו לא ישובו, בחשבם הלא על זה יש בגדי כהונה שמכפרים, אבל להצדיקים שלבם שלם עם ה' בודאי לא יזיק אם ידעו סגולות הבגדים כי ישישו כעל גיל בחמלת ה' גם על החוטאים להיות להם כפרה מבגדי כהונה, ומעתה יבואר היטב הכתוב ב"ה ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת פי' שהמון העם ידמו שבגדי כהונה לא נעשו רק לכבוד ולתפארת אבל ואתה תדבר אל כל חכמי לב מי שלבם שלם עם ה' ועשו את בגדי אהרן לקדשו ולכהנו לי פי' שהם יעשו בעבור ה' כדי שיכפר עי"ז על בני ישראל.

ופתחת עליו פתוחי חתם קדש לה' (כח, לו)

הגמ' במסכת תענית אורת שינן ג' מפתחות שלא נמסרים לשליח (יחד) והם אך ורק בידי הקב"ה: חיה (-יולדת), תחיית המתים, מטר. ואמר הגאון מוילנא דבר זה רמזו כאן בפסוק: "פתוחי חתם - המפתחות של חיה ת'חיית המתים ומ'טר "קדש לה" הם אך ורק בידי הקב"ה. (אהל מועד)

ופעמוני זהב בתוכם סביב (כח, לד).

פרש"י זי"גין עם ענבלים שבתוכם, בין שני רימונים פעמון אחד ודבוק ותלוי בשולי המעיל. וזהו פעמון ורמון פעמון ורמון, פעמון אחד בין שני רימונים, רמז למה שאמרו חז"ל (מגילה יח) "מלה בסלע משתוקא בתרין". כי הפעמון כיפר על חטא לשון הרע, על הדיבורים המיותרים, ולכן תלו את הפעמון המצלצל בין שני רימונים השותקים.

והיה פי ראשו בתוכו (כח, לב)

ובתרגום אונקלוס פירש "כפול לגויה" בא לרמז על מה שאמרו בש"ע או"ח סי"ב שיש לדקדק שלא לילך בחלוק הפוך כי על ידי זה אין התפילה נשמעת, ובזה יבואר סמיכות הכתובים כאשר יהיה "פי ראשו לתוכו" שתהיה הכפלה של הבגד לבפנים אז "ונשמע קולו בבואו אל הקודש" אז תהיה תפילתו נשמעת.

מאוצרות המגידים

ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד (כז, כ)

כתב בש"ך על התורה: "עוד רמז כתיית. לומר שהתורה אינה נקנית אלא בדוחק ובצער ובעיון רב, ואז הוא מוצא בה אור גדול, וזהו למאור להעלות, שעולה ומבין דבר מתוך דבר, אבל בלא עיון וטורח לא, כמו שאמרו ז"ל (מגילה ו' ע"ב) לא יגעת ומצאת אל תאמין, כי זה שמצאת ובה לך בלא טורח כשתעניין בו תמצא שאין בו טעם, אבל יגעת ומצאת תאמין, וכן אמר שלמה (משלי ב', ד') אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין, אבל בלא טורח לא יבין. או על דרך מליצה רבים אומרים מי יראנו טוב (תהלים ד', ז') שהיא התורה שנאמר (שם קי"ט, ע"ב) טוב לי תורת פיך, ומתאווין לה אבל בלא טורח, וזהו נסה עלינו אור פניך שיהיה על דרך נס, וזהו נסה, לזה אמר זית, כמו הזית שאחר שכותשין אותו מוציאין ממנו דבר המאיר לעולם כן תלמיד חכם צריך לכתת את עצמו, וזהו כתיית למאור באור החיים לעלות ולראות באור העליון".

כ"ק הגה"ק בעל ה"שפע חיים" מצאנו זי"ע דרש פעם מעניין זה שהתלמיד חכם יכול לגדול אך ורק אם מכתת עצמו ומונע מעצמו תענוגי עוה"ז, וסיפר שתי עובדות על גדלותם של הצדיקים שכבר לא הרגישו כלל טעם באוכל: בהיותו ילד קטן נתנה לי פעם אמי ע"ה לאכול מאכל מסוים, ואמרתי לה שאיני אוהב מאכל זה. כ"ק אבי מורי זי"ע שמע את דברי וחרה לו מאד, והוכיחי על שאני מדבר כך, ואמר לי: איני איני יודע כלל על מאכל אם הוא טוב או רע, פעם אחת הביאו לפני מרק לאכול וכשאכלתי עלה באפי קצת ריח של נפט, ובכל זאת המשכתי לאכול. לאחר שסיימתי החיליתי להקיא ולא ידעו מה קרה, עד שבדקו ומצאו שקערת המרק לא היתה מלאה, ובני הבית שביקשו להוסיף עוד מרק שפכו בטעות לתוך הקערה מצלוחית הנפט שעמדה בסמוך. הרי לנו שאבי מורי זי"ע לא הרגיש שום חילוק בין מרק לנפט כי אם בריח בלבד. סיפור זה שמעתי גם מאמי ע"ה.

וידוע המעשה שנדפס על זקה"ק בעל ישמח משה זי"ע (ראה תהלה למשה הנדפס בראש ספר ישמח משה חלק ג) שהיה דרכו בקודש ללמוד כ"ד שיעורים בכל יום, ולא היה סועד את לבו עד שסיים את חוק לימודו בשעה מאוחרת אחר חצות הלילה, שאז בדרך כלל היתה זקנתו הרבנית ע"ה מביאה לו את ארוחתו. פעם אחת ביקשה הרבנית לעלות על יצועה, והכינה את המרק

(ש"ך על התורה - שפע חיים)

הגאון רבי זאב איידלמן זצ"ל היה מספר ספור מופלא שאביו היה עד לו: הגאון רבי משה סוקולובסקי זצ"ל, בעל האמרי משה, נוהג היה להסתגר בחדרו וללמוד שם בשקידה עצומה, שעות רבות יכול היה ללמוד שם בריציפות, מבלי שיפריעו לו לעסוק במשועש חיי.

יום אחד אירע שרעייתו הרבנית הייתה צריכה אותו בדחיפות, באין ברירה היא דפקה על דלת חדרו, אך הוא לא פתח, בלבה חשבה שבוודאי הוא נרדם, ולכן דפקה יותר חזק בתקוה שדפיקותיה יעירו אותו משנתו. לאחר שגם הדפיקות החזקות לא הועילו, החלו מנקרות מחשבות בלבה: 'מי יודע? אולי קרה לו משהו? אולי אינו חש בטוב? משגבר חששה קראה לאביה. גם האב ניסה לדפוק בידו ובעזרת פטישים, אך כל ניסיונותיהם להעירו משנתו לא צלחו, או אז החליטו כי מקרה של פיקוח נפש הוא, וחייבים לקרוא לפורץ דלתות מקצועי כדי שיפתח את הדלת, ויצילו את רבי משה מהסכנה שאולי הוא שרוי בה...

חשוב לציין - הסביר רבי זאב איידלמן - שהמנעולים של ימיהם לא היו כמנעולים של ימינו שבסיבוב מקצועי של הפורץ הדלת נפתחת, פעולת הפורצים של הימים ההם פשוט ניסור הדלת לחתיכות. ואכן הפורץ החל במלאכת ניסור הדלת, כאשר בחוץ מחכים רופאים ואנשי הצלה, כדי שיוכלו להעניק עזרה ראשונה לרבי משה, תיכף ומיד כאשר הדלת תיפתח.

והנה לאחר שנפער חור גדול בדלת אצו במהירות אנשי הצלה, רעייתו, חמיו ואנשים נוספים שהיו עדים לדרמה הגדולה, ולתדהמתם רבי משה ישב בחדר בשלווה וברוגע כשכל כולו שקוע בלימוד, כאשר התמלא החדר באנשים, הגביה רבי משה את ראשו, הביט סביבו ושאל: "איך נכנסתם הלא הדלת הייתה נעולה!?!..."

הבולשביקים אסרו על היהודים ללמוד תורה, ואף סגרו את תלמודי התורה של הילדים, והם נאלצו ללמוד בהיחבא, הם היו נודדים ממקום למקום לבל יתפסו אותם השוטרים.

יום אחד שוטר גילה את מקום המסתור של ילדי בריסק, הוא נכנס לשם, תפס את אחד מהילדים וניסה למשוך אותו החוצה, ולעצור אותו בעוון לימוד תורה, המלמד שהיה שקוע בלימוד, בתחילה לא שם לב למתרחש, אך כאשר גברו הקולות הוא ראה שהשוטר מנסה למשוך החוצה את אחד הילדים, המלמד קם בחמת זעם, ניגש אל השוטר הכה בו כמה מכות נמרצות וקרא לעברו: "חצוף!! מנוול!!!"

השוטר נבהל כנראה מאומץ לבו של המלמד, הוא הרי לא היה מורגל בכך כלל, כי ברוסיה לצעוק על שוטר ועוד להכותו היה עונש מוות מידי ללא משפט, ומרוב בהלה עזב את הילד וברח מהמקום. הילדים ניצלו את מנוסתו ומיהרו לשוב אל ביתם...

ילדי רבי חיים מבריסק זצ"ל למדו אף הם אצל המלמד, ולמחרת שאל אותו רבי חיים: "אכן נס גדול היה לך ולילדים, אך איך העזת לעשות כך לשוטר? איך לא פחדת?", השיב לו המלמד הצדיק: "כנראה שהרב לא שמע מה שהיה, היינו באמצע התוספות, ממש באמצע, ובדיוק אז אותו שייגך נכנס פנימה, חוצפה שכזאת להפריע באמצע התוספות!?!"

ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת: (כח, לא)

בפרשה זו אנו מוצאים שני דברים המכפרים על חטא לשון הרע, מעיל וקטורת. והוא מדברי הגמרא (ערכין טז, א) "אמר ר' ענני בר ששון למה נסמכה פרשת בגדי כהונה לפרשת קרבנות? (וכתב רש"י: "בפרשת ואתה תצוה") לומר לך: מה קרבנות מכפרין, אף בגדי כהונה מכפרין וכו', מעיל מכפר על לשון הרע, אמר הקדוש ברוך הוא: יבא דבר שבקול, ויכפר על מעשה הקול, ציץ מכפר וכו' ותנא דבי רבי ישמעאל על מה קטורת מכפרת? על לשון הרע, אמר הקדוש ברוך הוא: יבא דבר שבחשאי ויכפר על מעשה חשאי, וכו' קשיא לשון הרע אלשון הרע? וכו' לא קשיא: הא בצינעא הא בפרהסיא" שהמעיל מכפר על לשה"ר שנאמרה בקול והקטורת מכפרת על לשה"ר שנאמר

אם אתה רוצה להאיר באורה של תורה כמו שכתוב "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון יקר, - אורה זו תורה" (מגילה דף ט"ז) - כתיבת תורתך את עצמך על דברי תורה.

אספר לכם משל.

יהודי שאל פעם את הרבי מקוצק:

למה הרבי לא יוצא בעולם להציל נפשות, הרי יש הרבה מה לעשות? מדוע הרבי נשאר בתוך ביתו פנימה, נכון, החסידים באים לבית מדרשו והרבי מדבר לפניהם דברי תורה עמוקים, אבל מדוע אינו יוצא על פני העולם?!

אמר לו הרבי מקוצק זי"ע, אמשול לכם משל, למה הדבר דומה:

בבית האסורים נחבשו שלושה אנשים עשירים. הושיבו אותם בבור חשוך וקטן, ומי שידוע, בימים ההם, אין לתאר את העינויים שהיו מנת חלקם של אסירי מלכות.

שניים מהם היו פקחים, בעלי דעת. השלישי היה גולם - ללא שכל.

הסוהרים הורידו להם אוכל לבור. האחד הזה, שהיה 'בטלן' גדול ללא קמצוץ דעת, לא הסתדר עם עצמו - לא מצא את האוכל ואת הכף, ובדרך כלל בעקבות החושך הנורא ששרר בבור לא מצא אפילו את פיו להכניס בו את האוכל, אבדו לו חפצים, נפלו לו המאכלים וכו'. השני, החכם, ריחם עליו וסייע בידו רבות: לקח את ידו הכניס בה אוכל, אח"כ סייע לו להעביר את האוכל מהיד לפה וכו', כך פעמים רבות מידי יום - התייגע להדריכו להסתובב לימין ולשמאל, לעמוד ולשכב.

אבל השלישי, כאילו עמד מן הצד. לא סייע בידו מאומה.

יום אחד פנה השני לשלישי, ושאל אותו בתמימה: "אנו סובלים יחד כאן בבור, ואתה ודאי מבחין איך אני מתאמץ על הגולם הזה פעמים רבות ביום - עד שהוא מצליח להתקדם, מדוע אינך מסייע לפעילות שלי כלום, למה תעמוד מהצד?"

השיב לו השלישי, בא אגלה לך:

אנו נמצאים בחשכה. חשוך בבור. וכאשר החושך שורר ולא רואים מאומה, אתה והוא מתייגעים כמעט לריק, הנך משקיע בו מאמצים ללמד אותו איך לאכול ואיך לזוז וכפי הנראה לא תגמר איתו לעולם, כי כבר כמה שבועות שאתה מתאמץ והוא עדיין לא למד כלום... אך אני, כמו שאתה שומע, בשעות שאתה עוסק איתו, חופר בקיר חור, קודח באצבעותי חור. כאשר החור יהיה עמום - יכנס אור לבור, יחדרו פנימה קרני שמש מועטות, מעט מן האור ידחה הרבה מהחושך, ואז ממילא הוא יראה, וכבר לא יצטרך לא לך ולא לי. הוא יידע בעצמו איך לשתות ולאכול, וגמרנו.

הבנתם? פלאי פלאים.

"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון יקר" - הדבר הראשון? "אורה זו תורה" לקדוח ולהכניס אור, אם יש תורה, נכנס אור, ומשם ואילך יש כבר את הכל: שמחה, ששון ויקר. כי חודר באדם פנימה - אור!

ואיך תאיר לך את האור, כיצד קודחים להכניס אור מהתורה? "כתיבת למאור" - כתיבת עצמכם על דברי תורה" הפשוטות היא - להתייגע בעמל התורה "לעסוק בדברי תורה".

מאתיים "אני"

מרומו כאן עוד "כתיבת עצמכם" - תכתוב את עצמיותך, את האני, תכניע את הקאווה. התורה אינה סובלת מי שלא נכנע - תשליך את האני שלך לאשפה! כאשר אתה לומד תורה תבטל את האנוכיות שלך.

תלמיד חכם, בעל חוש הבחנה מיוחד, פיקח היודע לבחון אנשים, לחש באוזניו. כי פעם חידד את מוחו, והציב לעצמו מטרה לבחון את כל האנשים שמשוחח איתם - ולא היה איש מאלו ששוחח איתם, שלא שמע ממנו שלושים פעמים "אני": אני אכלתי, אני אמרתי לך, אני, אני, מאות פעמים ביום! "אני"! ואנו הרי יודעים מה נותר מכל האני הזה בסוף ימיו, רימה ותולעה, כן. "ולאן אתה הולך, למקום רימה ותולעה":

יהודי פלוני סיפר לי כי הוא נולד לפני חמש שנים, לא לידת הגוף אלא לידת האדם - שב בתשובה. אך התאונן באוזניו, וכה אמר: "בשנה הראשונה, שנה וחצי או שנתיים להתחזקותי, הייתה לי סיעתא דשמיא באופן נורא ממש, בכל פניה, בכל תנועותי - בדרך החדשה קיבלתי סיוע מהשמים - שפכו עלי עזרא, אבל אחר כך, התחלתי לאבד, כבר לא ניתן סיוע כמו שהיה. מה קרה? למה זה קרה לי? שאל.

השבתי לו.

כתוב בקהלת "ולא לחכמים לחם וגם לא לנבונים עושר וגם לא לידועים חן" (קהלת פ"ט) הפשט הפשוט שהחכם לא משיג לחם יותר מהטיפש, עשירים רבים אינם חכמים, כי לא החכמה מביאה את הלחם היומיומי.

שאל הרבי מקוצק: בסדר, הלחם לא מגיע דרך החכמה אבל למה הוזכרו רק החכמים, וכי דוקא לחכמים אין לחם.

מבאר הרבי מקוצק: כן, כן, דוקא הם המפסידים, להם לא מכינים. למה מדוע? כי אומרים לו "לחכם", אתה חכם גדול, לך תחפש בעצמך, אתה הרי כביכול, יודע להסתדר לבד, בבקשה!

בחשאי. יש להבין, למה מכפרים המעיל והקטורת דייקא על לשון הרע וכי משום שמשמיע קול או שנעשה בחשאי כבר יכפר עליהם?

בכלי יקר בפרשת תצוה כתב לבאר הטעם: "לפי שהמעיל מכפר על לשון הרע ע"כ היה כולו תכלת, כי תכלת דומה לים, וע"י התכלת יסתכל בים וממנו יראה וכן יעשה. כי בים נאמר (איוב לח י"א) ואשבור עליו חקי ואשים בריח ודלתים, ואומר עד פה תבא ולא תוסיף וגו'. דהיינו שהקב"ה שם גבול לים שלא ישטוף את העולם בגליו, וכך נתן הקב"ה אל הלשון חומה ובריח כמ"ש רז"ל (ערכין טו ע"ב) ולא עוד אלא שהקפתי לך שני חומות אחת של עצם (השיניים) ואחת של בשר (הלחיים) ומה יתן ומה יוסיף לך שמירה לשון רמיה, כי יצא לחוץ ידבר ישלח חץ שחוט לשונו לכל ד' רוחות העולם ויעבור בריח ודלתים, שהאדם המדבר לשה"י פורץ את הגדר ששם הקב"ה ללשונו, והיה מן הראוי שילמד האדם מן הים אשר אינו עובר דלתים ובריח ואינו פורץ גדרו, וזהו טעם התכלת שדומה לים כי בהסתכלו בתכלת יהיה נזכר אל הים שדומה לו בצבע וממילא יתבונן אז במעשה הים וממנו יראה וכן יעשה.

ובענין הקטורת אפשר לבאר בהקדם דברי החתם סופר (דרשות חת"ס ח"ב עמ' שע"ו):

הגמרא (סנהדרין ק"ג) אומרת שאחאב בהתווכחו עם אליהו הנביא ז"ל אמר: משה רבך אמר וחרה אף ה' ולא יהיה מטר, והא הוא גברא (אחאב) העמיד ע"ז על כל תלם ותלם בא"י ואפ"ה אתא מטרא בזמני! וע"ז נשבע אליהו "אם יהי טל ומטר כי אם לפי דברי". ואכן נעצרו הגשמים למשך ג' שנים, עד שלבסוף א"ל הקב"ה לאליהו "הראה אל אחאב ואתנה מטר ע"פ האדמה", ואז הלך אליהו הנביא וקבץ את כל ישראל אל הר הכרמל, וקידש שם שמים ברבים, והתפלל ועלה "עב קטנה ככף איש", ואתא מטרא.

ויש לדקדק טובא, א. הא שפיר קאמר אחאב שלא עלתה עליו קללתו של מרע"ה, ומה תירץ לו אליהו ע"ז? ב. ועוד, מה לשון "כ"א לפי דברי"? ג. ותו, מכיון שא"ל הקב"ה שרצונו לתת מטר, מ"ט התחכם וקבץ תחלה כל ישראל להר הכרמל ועשה ככה עיכובא? ד. ומ"ט עלה עב קטנה דוקא?

אבל הענין, כי ידוע שהגשמים מתהווים בטבע מאידים העולים מהארץ ומהבל פה אנשי העולם, ואם כי זה הוא הכנה בטבעי העולם, ועיקר הוא כמאחז"ל ספ"ק דתענית שהעבים שואבים ממי אוקינוס ומתמתקים בעבים ע"י מים העליונים מאת ה' מן השמים, מ"מ גם זה אמת כי הוויית העבים הוא מהאידים העולים מן הארץ, והיות שכן, החוש והשכל יעיד כי אם בני אדם וההבל והאידים העולים מהם הוא מהבל פה דובר נבלה ולה"ר ורכילות הגשמים המתהווים מזה מלוכלכים מזהמת קליפת עוונות ופשעים והמאכלים המתהווים מזה מטמאים אוכליהם ביתר שאת, באופן שיהי' הבל פיהם של שנה הבאה רע יותר משל אשתקד. ועי"ז גשמי שנה הבאה ותבואתה רע וגורם טומאה ומרי יותר ומגדל אנשים רעים וחסאים יותר, ושוב יגדלו האנשים את הגשמים רע יותר בשנה השלישית מבשנית וכן לעולם חוזר חלילה, עד שח"ו כ"כ מושרשים בחטא וטומאה עד כי אין תרופה למכתם חלילה ה"י.

ואיך נעצר הגלגל הרע הזה? אלא שמתובו של אלקי ישראל ית"ש לעצור השמים, ולא יהי' מטר רע ולא יולידו פירות רעים עד שיכנע לבבם הערל וישובו אל ה' ויטהרו האויר (ע"י תפילתם ובקשתם) ויהנו מזיו ה' ותפארתו, והיינו דאמרנו חז"ל (תענית ו') "מלקוש - שמל קשיותיהן של ישראל" והיינו דכתיב "ועצר את השמים ולא יהי' מטר והאדמה לא תתן את יבולה" כדי שישובו ויטוהרו האויר, ויש שהגיעו למצב פחות ביותר שכבר לא נותנים משמים הזדמנות זו לתקן את האויר אלא יושרשו בטומאתם עד שח"ו "ואבדתם מהרה".

ובימי אחאב כבר הגיעו לזה השיעור של "ואבדתם מהרה", וע"כ לא נעצר השמים. אמנם בהתלוצץ אחאב עם אליהו, נשבע שלא יהי' מטר "כי אם לפי דברי" דייקא כפי ההבל שיצא בקדושה מפי דברי אליהו הצדיק או כדומה לו, לא עפ"י הבל הרשעים, ע"כ כששלחו ה' ליתן מטר והיה יודע שהאויר מטומאה, קבץ כל ישראל להר הכרמל וקידש ש"ש ברבים, וצעקו ה' הוא האלקים" ומהבל של אותה הצעקה נעשה עב קטנה ככף איש שהרי לא הי' כ"א הבל של שני דבורים והם היו לברכה. ע"כ.

ולטעם זה, הרי אין שום חילוק באם מדברים הלשה"ר בפרהסיא או בצנעא, שהרי ההבל העולה שווה בזה ובזה, ויתכן שהקטורת שהרי היה מתפשט ריחו עד שהבהמות בריחו היו מתעטשות מחמת ריח הקטורת כמובא בחז"ל, הבל זה היה מתקן את ההבל של הדיבורים הטמאים.

(ציוני תורה)

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתיבת למאור העלולת נר תמיד"

אם לא אגלה את אוונכם, מי אמר את הדברים שאמר להלן, תחשבו, ששמעתי את הדברים מפי חסידים שער רבי, ואני הרי מגזע עתיק של חסידים, וגם אומר "ויצמח פורקניה"... אבל מה שנאמר היום אלו דברים מפורשים בגמרא, פותח ר' שלום שבדרון את שיחתו וחיוך רחב נסוך על פניו:

"כתיבת למאור" - "כתיבת עצמכם על דברי תורה".

לקח מעיל תכלת

הייתי בליקוד בשבת פרשת תצוה, ונשאלתי על ידי ראש הישיבה, הגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל: חז"ל אמרו (זבחים פח ע"ב, ערכין טו ע"א) שהמעיל מכפר על לשון הרע, מדוע?

האמת, תמהתי לשאלה. הואיל ויודע הוא דברי הגמרא, ודאי יודע הוא המשכם: יבוא דבר שבקול ויכפר על מעשי הקול - ואם הזכרנו גמרא זו, נאמר בה רעיון נפלא, ונוקב כל כך.

רבי ירוחם ממיר זצ"ל העיר, שהצרעת באה על לשון הרע, ואמרו בגמרא (ערכין טז ע"ב): מה נשתנה מצורע שאמרה תורה יביא שתי ציפורים לטהרתו, אמר הקדוש ברוך הוא: הוא עשה מעשה פטיט [כלומר פטפט בלשון] לפיכך אמרה תורה יביא קרבן פטיט [שהציפורים מצפצפות בכל שעה (רש"י)]. ותמוה, שהציפורים אינן מדברות לשון הרע ואינן מוציאות שם רע ומסכסכות בין איש לרעהו, ומדוע מביאים אותן כקרבן על לשון הרע.

רואים מכאן, הסיק, שיסוד התביעה על מספר לשון הרע, היא על ה"פטיט". שנתן דורך ללשונו, שפטפט כציפור, ו"ברב דברים לא יחדל פשע, וחושך שפתיו משכיל" (משלי י, יט)!

והוא הדין כאן, "יבוא דבר שבקול ויכפר על דבר שבקול", מה הדמיון בין קול הפעמונים שהוא קול סתמי, לדיבור לשון הרע, אסור ומרושע. אלא שהן הן הדברים: יסוד התביעה, ששחרר שפתיו לפטפט תדיר כפעמונים אלו המשמיעים קולם עם כל פסיעה, והדרישה היא: "והיה פי ראשו בתוכו, שפה יהיה לפיו סביב" (שמות כח, לב), לשים גדר ומחסום לפה (רבנו בחיי ו"שפתי כהן"). וממילא ימנע מלשון הרע!

כל זה, בדרך אגב. אבל מה שאל ראש הישיבה. שתקתי, הבנתי שיש בפיו תשובה. וצדקתי.

אמר: "הגמרא מצביעה על קול הפעמונים, והמפרשים על אריגת שפת המעיל. ואני סבור, שהיסוד מובע גם במעיל עצמו. בין שפתו העליונה לפעמונים בשוליו, מהוה הוא יריעה ארוכה שכולה תכלת, כרקיע השמים הפרוש מעל לראשו מאופק על אופק (במדבר רבה ד, ג) - מדוע? אסביר -

ב"כלי יקר" (ויקרא יד, ד) כתב, שמספר לשון הרע משול לזבוב, שאינו שואף אלא למקום זוהמה ונמשך לכל פצע ומוגלה ומטיל שם רמותיו, מזהם ומרעיל. וזהו שנאמר (קהלת י, א): "זבובי מות יבאיש [כל כונתם להבאיש ריחו של אדם], יביע [אומר וידבר אף על אדם שמעשיו כמון] שמן רוקח. [כי בעיניו] יקר מחכמה ומכבוד, סכלות מעט". אם אך יראה מה שנחשב בעיניו כסילות ופגם, מעטים ככל שיהיו, זה יכריע את הכף ויתעלם מכל המעלות העצומות, מחכמה ומכבוד.

ואם כן, מה ההוראה עבורו, מה העצה היעוצה -

שלא יהיה כזבוב המתמקד בנקודה אחת, זניחה, אלא יראה את יריעת התכלת, כיריעת השמים (שבת יא ע"ב), מאופק עד אופן, ויראה שהכל מאיר וזוהר, ויבין שהביקורת - אם ישנה - זניחה וזעירה ואין בכוחה להאפיל על כל הטוב והחיובי. וכמו שפרשו "היו דן את כל האדם לכף זכות" (אבות פ"א מ"ו) שיש באדם תכונה, שבאבחנו נקודה שלילית פוסל הוא את האדם מכל וכל. ואין זה צודק ואינו הוגן, אלא "את כל האדם" תדון לזכות, והביקורת הממוקדת קלה לתיקון. כמו שהמשילו רבותינו "בראשית רבה מו, א) לתאנה שאין בה פסולת אלא עקצה, "העבר אותו ובטל המום". כמה נפלא!

וכידוע אחד מקניני התורה הוא: "שומע, ומוסיף" (אבות פ"ו מ"ו) שמעתי אפוא, והוספתי: דברי ה"כלי יקר" אמת לאמיתה, אבל אין מקרא יוצא מידי פשוטו (שבת סג ע"א), "ש"ביע שמן רוקח" פרושו יתסיסו שיעלה אבעבועות כדרכו של השמן המתקלקל ומבאיש. ואף כאן, לא זו בלבד שהמספר לשון הרע מתבית על הפצע ומתעלם מכל השאר. אלא ששופט הוא כל מעשי האדם לאור החיסרון שמצא בו, ודן הכל לכף חובה, ועיוות גורר עיוות -

כמו שסיפרו, שעם הארץ התקשה בהבנת פסוק בהלל: "הים ראה, וינס הירדן" - לא מובן, אם הים ראה מה לו לירדן לנוס? המשיר לעין, ונחה דעתו: דוד המלך בעצמו התקשה בכך: "מה לך הים, כי תנוס הירדן". נו, 'ברוך שכיון'...

טעה טעות אחת, שמשכה אחריה שרשרת טעותות... ואספר מה שמעתי. מעשה שהיה, והלואי ולא היה -

משפחה תל אביבית אמצה זוג אקדמאים, רופאים, עולים חדשים מרוסיה. דאגו להם בכל הלב, ושוחחו עמם שעות באידיש רצוצה ובתנועות ידים, ובעיקר שפת הלב. לב חם, אוהב ומבין. ואמנם, הם התקדמו צעד אחר צעד, גם העברית שפיהם השתפרה ועזרה לקשר שלהן והתהדק. הם באו לשבתות ולחגים, הצטרפו לזמירות והשתתפו בתפילות. עוד זוג יהודים הצטרף לעם ישראל.

בתחילה חשבת לעצמך "אני עדיין - לא, הנני דל במעשים" וכאשר חשבת כך, נתנו לך מן השמים. אבל את אט התחלת לחשוב "אני כבר צדיק" "אני, אני", אומרים לך משמים:

"נו, נו, אתה צדיק, לא זקוק ליותר עזרה, הגעת, בסדר גמור", לא נותנים סיעתא דשמיא...

להעלות נר

"כתית למאור להעלות נר תמיד"

"כי נר מצוה ותורה אור, ודרך חיים תוכחות מוסר". המצוה קרויה "נר", מה הוא "נר"? בית קיבול לשמן, והתורה נקראת "אור", היינו מה שדולק בתוככי הנר. ולכן, כמו שהנר - בית הקיבול לשמן - ללא אור אינו כלום כי אם הנר לא דולק אין בו שום תועלת, כך אם אדם עושה מצוות ולא קובע עיתים לתורה, לא מתייגע בתורה - לא שווה מאום. לכן הדבר הראשון הוא: "ליהודים היתה אורה" שהאור יעלה את הנר "להעלות נר תמיד!"

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שנזכה באמת להעלות נר תמיד ונזכה לתשובה שלמה ולגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן! (להגיד)

שמן זית זך (כז, כ)

בתקופתו של הגאון הנודע רבי יהודה אסאד זצ"ל, מגדולי גדוליה של הונגריה, חי בעיירה סערדליא יהודי פשוט אחד, שהיה שמש בבית הכנסת. כל כך פשוט ותמים היה יהודי זה, עד שמדי יום בהעלותו ובהדליקו את נרות בית הכנסת, היה לובש את ה'גרטל' שלו, ואומר 'לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, הריני מוכן ומזומן לקיים מצוות 'כבדו את ה' באורים', ומכוון בהדלקת נרות זו בבית הכנסת לייחד את כל הייחודים שהיו בהדלקת נרות בבית המקדש. והיו הדברים יוצאים מפיו ככוונה יתירה.

כך היה עושה מידי יום ביומו. והציבור, שהיה מאזין לו, יצא מהתפעלות למראה גודל תמימותו וטהרת ליבו של שמש זה.

פעם הזדמן הקצב של העיירה לבית הכנסת בעת הדלקת הנרות של השמש, והמראה הזה הלהיב גם אותו במאוד מאוד, עד שהחל לקנא בשמש, ושאל אותו האם הוא מוכן למכור לו את זכות המצוה הגדולה הזו של הדלקת הנרות, ואף נקף בסכום כסף גדול מאד שישלשל לידיו באם יהיה מוכן לעשות את העיסקה,

השמש, כמובן, סירב בכל תוקף להעביר את המצוה לקצב. אבל זה לא ויתר. מידי יום ביומו נידנד לשמש בית הכנסת, והתחנן לפניו לתת לו את המצוה.

כל כך גברו נדנדיו, עד שהחליט השמש ללכת לרבי יהודה אסאד ולהיוועץ בו. מששמע הגאון את הסיפור, יעץ לשמש להעביר לקצב את המצוה, ולדרוש ממנו זהוב אחד על כל יום. המדובר היה בסכום כסף גדול מאוד, אבל, הוסיף רבי יהודה אסאד ואמר אל תשתמש בכסף זה שיתן לך הקצב. הנח אותו בצד, למשמרת.

למרות שהוראה הזו היתה קשה מאוד עבור השמש, שחיבב את מצוות ההדלקה ביותר, ציית לאב"ד העיר, ועשה כהוראתו, וכך, מידי יום ביומו מגיש הקצב סכום זהוב אחד לשמש בית הכנסת, וניגש להדליק את הנרות,

השמש, מצידו, קיים גם את החלק השני של הוראת רבי יהודה, והניח את הכסף בקופה מסוימת, ולא נגע בו. במשך השנים התקבץ סכום כסף אדיר.

רק לחשוב באיזה דרגה של יהודים מדובר! מפחיד! איזה תמימות נוגעת ללב! איזה רדיפה אחרי מצוות!

והנה, יום אחד פוגש אחד מבני הקהילה את הקצב בביהכ"נ, והוא בוכה בקול גדול. כששאלו מה אירע, סיפר הקצב שאירס את ביתו ואין לו כסף לממן את הנדנדוניתא.

משהגיעו הדברים לאזניו של רבי יהודה אסאד, קרא הגאון לשמש בית הכנסת, ואמר לו כדברים האלה: עתה הגיע זמןך להשתמש בכסף ולעשות בו מצוה גדולה. קח את כל הכסף ששילם לך הקצב ששילם לך הקצב במשך כל השנים, והנמצא באוצרך, ומסור אותו ל...קצב, כדי שיוכל להשיא את בתו בכבוד.

השמש, טהור הלב, לא אמר מילה, ועשה כמצווה עליו. המדהים ביותר היה שכאשר ספרו את זהובים שהיו בקופה, "מעיד אני עלי שמים וארץ - אמר רבי יהודה אסאד - שהיה זה הסכום המדויק שהתחייב הקצב לנדונייתה של בתו - בדיוק! לא זהוב אחד יותר, ולא זהוב אחד פחות!

מה עשה השמש בזה? - הדליק נרות ככוונה גדולה. ממעשה זה צמח לאחמ"כ כל גלגל המצוות הענק, שהכל יצאו נשכרים ממנו. לבד מעצם יראת השמים שאפשר לקבל מסיפור כזה,

יש כאן כמה וכמה לימודי השכל. א. הקצב היה סבור שהוא נותן את הכסף לשמש, ולבסוף התברר שהיה זה למען עצמו, כדי שיוכל להשיא את בתו בכבוד. ב. ע"י המצוה העצומה שקיים השמש בהדלקת הנרות המיוחדת שלו, זכה שהתגלגלה לידיו זכות נפלאה של הכנסת כלה. ג. הדלקת נרות זו

העיר הרבי: "בהגדה של פסח, החכם שענינו בראשו הוא המשובח, ולא הבן התם..."

והלה בשלו: "הן יעקב אבינו השתבח בהיותו איש תם (בראשית כה, כז)..." השיבו הרבי: "לא השתבח בהיותו תם, אלא איש תם, שפירושו בעלים על מידת התמימות. כשצריך היה, התנהג בתמימות. כשהוצרך להתעמת עם לבן הארמי, אמר: "אחיו אני ברמאות" (מגילת יג ע"ב)!

התנאי הראשון הוא אפוא, שלא יהא מקובע על מידה מן המידות, אלא שידע להשתמש בהן ובהפכן. והתנאי השני, חשוב לא פחות: שידע מתי להשתמש בכל מידה!

ידועים בענין זה דברי הרבי מפשיסחא זצ"ל: לכל אדם צריך שיהיו שני כיסים. באחד, "ואנכי עפר ואפר" (בראשית יח, כז), ובשני: "בשבילי נברא העולם" (סנהדרין לו ע"א) -

ובדרך כלל, מחליפים בין הכיסים...

ואז, עלול האדם להיות רחמן על האכזרים ואכזר על הרחמים (תנחומא מצורע א), להשתמש בכל מידה שלא במקומה ובשעתה.

דוגמה לדבר: שינו (אבות פ"ה מ"ה) שלא הקפדן מלמד. ולא ידך גיטא הורונו: "זרוק מרה בתלמידים" (כתובות קג ע"ב). הכיצד, כל מידה במקומה ושעתה. כיוצא בכך שינו (ברכות לה ע"ב) אמר רבי שמעון בר יוחאי: אדם חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה, קוצר בשעת קצירה וזורע בשעת הרוח, תורה מה תהא עליה! ואתו רבי שמעון בר יוחאי אמר במסכת מנחות (צט ע"ב) שאפילו לא קרא אלא קראית שמע שחירת וערבית קיים: "לא ימוש ספר התורה מפך, והגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח). הכיצד, אלא שכל אדם צריך למצוא הפסוק המתאים לו. הבעיה, שאנשים מוצאים את הפסוקים המיועדים לאחרים...

נזכיר: רבי יוחנן ואילפא עסקו בתורה מתוך הדחק, והחליטו לצאת ולסחור. אמרו: נקיים בעצמנו את הפסוק (דברים טו, ד): "אפס כי לא יהיה בך אביון". כחום היום ישבו בצל כותל לסעוד נפשם, שמע רבי יוחנן מלאכים האומרים: "הבה נפיל עליהם את הכותל. שמיניחים חיי עולם ופונים לעסוק בחיי שעה", ואמר האחד: "יש ביניהם אחד שהשעה עומדת לו". שאל רבי יוחנן, ואילפא ענהו שלא שמע דבר. אמר רבי יוחנן: אם כן אין הדברים מיועדים אלא לי, ולי עומדת השעה. אמר לאילפא: "אני שב ללימוד התורה". שאלו: "ומה על הפרנסה?" ענהו: "אקיים בעצמי את הפסוק (דברים טו, יא) כי לא יחדל אביון מקרב הארץ" (תענית כא ע"א).

יש להבין: וכי לפני כן לא ידע פסוק זה?

אלא שלפני כן סבר שהפסוק "לא יהיה בך אביון" מתיחס אליו, ועתה הבין שהכתוב "כי לא יחדל אביון מקרב הארץ" מכוון אליו!

זו הוראת השטטנו בבגדי הכהן הגדול (ויש אומרים: אף באבנט של הכהנים (יומא ו ע"א ודף יב, ועוד)), שבעבודת ה' יש צורך לנקוט במידות מנוגדות המאזנות זו את זו. ומקיימים בכך מצות "הולכת בדרכיו" (דברים כה, ט, מ"ע ח). שמצד אחד: "חסד אל כל היום" (תהלים נב, ג) מצד שני "ואל זעם בכל יום" (תהלים ז, יב).

ברם, גם זאת נלמד: וכמה זעמו, רגע (ברכות ז ע"א), שנאמר: "כי רגע, באפן חיים, ברצונו" (תהלים ל, ו). רגע של מדת הדין, מול עשרים וארבע שעות חסד -

ואף בבגדי הכהן הגדול: הצמר המסמל את מידת הרחמים, מצוי בתכלת ובארגמן ובתולעת השני. ומולם, חוט אחד של שש, הפשתן המסמל את מידת הדין -

כמה עלינו ללמוד מזה!

שגם אם נשתמש בכל המידות לעבודת ה', השימוש העיקרי יהיה במידת החסד. וגם אם נאלץ לדחות חלילה, שהרי שמאל, היד הכהה, היא הדוחה, והימין מקרבת (סנהדרין קז ע"ב, סוטה מז ע"א), "כאדם המשתמש ביד ימינו, שהיא עיקר (רש"י שבת פח ע"ב)!

מיד אחרי הדלקת המנורה, מצוה הקב"ה את משה רבינו (כח, א) ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן.

מה זה ואתה הקרב אליך ?

אני אקריא את דברי המדרש על הפסוק הזה {מדרש רבה לו, ב} - בשעה שירד משה מסיני וראה ישראל באותו מעשה, הביט באהרן והיה מקיש עליו בקורנסו, והוא לא נתכון אלא לעכב עד שירד משה, ומשה היה סבור שהיה אהרן שתף עמהו, והיה בלבו עליו, אמר לו הקדוש ברוך הוא, משה, יודע אני כונתו של אהרן היאך היתה לטובה

משה רבינו יורד מן ההר... ורואה את אהרן מכה בפטיש על העגל ועל המזבח... אמר משה רבינו "מה, אח שלי עושה עגל?! ... נתרחק ממנו משה רבינו.

אמר הקב"ה למשה - אתה רואה בעיניי, אני רואה מה נעשה בליבו של אהרן... אתה רואה אותו לוקח קורנס ומכה, אני יודע שכל מה שהוא עשה, זה הכל כדי למשוך זמן...

ממשיך המדרש - משל לבן מלכים שזחה דעתו עליו ונטל את הצפורן לחתרת בית אביו, אמר לו פדגוג אל תיגע עצמך תן לי ואני אחתר, הציץ המלך עליו ואמר לו יודע אני היאך היתה כונתך, חייך איני משליט בריה על פלטין שלי אלא אתה. כך בשעה שאמר ישראל לאהרן (שמות לב, א) קום עשה לנו אלהים, אמר להם (שמות לב, ב) פרקו נזמי הזהב, אמר להם אני כהן, אני אעשה אותו ומקריב לפניו, והוא לא נתעסק אלא לעכב עד שיבוא משה. אמר לו הקדוש ברוך הוא אהרן יודע אני היאך היתה כונתך, חייך אין אני משליט על קרבנותיהן של בני אלא אתה, שנאמר: ואתה הקרב אליך, היכן אמר לו הדבר הזה למשה, במשכן.

עד ששבת אחת, כאשר נפרדו בלבביות מהמארחים, עמדו הללו בחלון

לנפץ להם לשלום - וראו כמו עיניהם כיצד מונית עוברת באקראי, האשה מאותת לה, המונית נעצרת, והשניים נבלעים בתוכה ונעלמים מן העין.

ההלם התחלף בחרון זועם. זוהי שיא החוצפה, שערוריה. סטירת לחי, יריקה בפרצוף. לא היה די מלים להגדיר זאת. שיעצרו את המונית ברחוב השני. לא מתחת לבית! לישר זמירות - ולנסוע במונית? ואם הם עצרו מונית - ודאי באו לכאן עם כסף! ואולי הגיעו לכאן במונית?! בקיצור, אין עם מי לדבר, הקשר נותק. הם אמנם ניסו פעמים אחדות להתקשר, אבל ענו להם בקרירות והם הבינו את הרמז.

כעבור חדשים התקשרו מהארגון. הודיעו שהרופא הוא נפטר. בקשו, אם אפשר, לבקר ולנחם את האלמנה, הוחלט להענות לבקשה. האלמנה קיבלה אותם בעיניים דומעות. התחילו לשוחח, כדרך המנחמים. "ממה הוא נפטר?"

"מהתקף לב" ענתה. "באיכילוב".

"הוא סבל ממחלת לב?"

"רק בזמן האחרון", אמרה. "כאשר היינו בביתכם בשבת. כשירדנו במדרגות, הוא התאונן על מחושים בלב ובזרוע. הוא היה רופא, והבין את חומרת המצב. עצרנו מונית ונסענו לבית החולים. הגענו בזמן. הצילו אותו. שלשום, הגענו מאוחר מדי..."

(והגדת)

כלאיים בבגדי כהונה

בפרשתנו נצטוו משה רבינו על עשית בגדי הקודש לאהרן הכהן לכבוד ולתפארת, ולשם כך "יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש" (שמות כח, ה) מהם נעשו חשב האפוד (שם ו-ח) והחשן (שם, טו) והאבנט (שמות לט, כט). ופרש רש"י (שמות כה, ד) שהתכלת והארגמן ותולעת השני היו חוטי צמר צבועים צבעים אלו, והשש הוא פשתן. נמצא, שבגדי הכהונה היו כלאי שטטנו. וההשקפה השגורה, שלמרות שהשטטנו נאסר הותר מכללו בבגדי כהונה. ברם, רבנו יוסף בכור שור (תלמיד רבנו תם) כתב (שמות ל, לח), שהמהלך הפוך. כשם שנאסר בעונש כרת לרקוח שמן כשמן המשחה ובשמים כקטורת הסמים משום שאין דרך כבוד להשתמש בשרביטו של מלך, וכן אסרו (ראש השנה כד ע"א) לעשות בית תבנית היכל ומנורה של שבעת קנים, כך נאסרה לבישת שטטנו לפני שבגדי כהונה היו של כלאים, ואין ראוי לזרים שילבשו מעין לבושם של משרתי הקדוש ברוך הוא.

ולכאורה, לא הצמר והפשתן הם העיקר בלבוש הכהן הגדול, אלא התכלת והארגמן ותולעת השני, דהיינו צבע חוטי הצמר. אבל בזוהר הקדוש (ח"ג פו, ב) אמרו, שהצמר מורה על רחמים והפשתן על דין, לפיכך היה הצמר מקרבן הבל והתקבל והפשתן מקרבן קין ונדחה. ואסור לערבם יחד אלא בהגיע האדם לשלמות ככהן בשעת עבודתו, ועל כך נאמר: "דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה" (משלי לא, יג). ויעוין ב"פנים יפות" דברים יג, א, וב"מכתב מאליהו" ח"ד עמוד קעה).

למדנו כאן יסוד, ונעמוד עליו.

באדם מצויות כל המידות והיפוכן, והוא נדרש לשני דברים. ראשית, שלא לנעול עצמו במידה אחת, ואפילו טובה, אלא לכופף כל המידות, גם המידה הטובה שחנן בה, לכבוד קונו -

זאת השמיענו הגאון מוילנה זצ"ל (בבאורו למשלי ל, יז), שאברהם אבינו היה עמוד החסד בעולם, "חסד לאברהם" (מיכה ז, כ), אבל אימתי השתבח, כאשר כפה מדת החסד בלכתו לעקוד את יצחק בנו ונאמר לו: "עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה, ולא חשכת שאל בנך את יחידך ממני" (בראשית כב, יב), בכך הוברר למפרע כי מעשי החסד שלו לא נבעו רק מתכונתו הטבעית אלא כעבודת בוראו.

ואספר בענין זה מה ששמעתי מהגאון רבי יצחק רודרמן זצ"ל מבלוטנימור, שפעם סיפר לו רבו, הסבא מסלבודקה זצ"ל, שעסק בשעתו בביסוס כוללי האברכים שהקים רבי ישראל מסלאנט זצ"ל, ונעזר רבות באחד מעשירי קובנא ומגדולי בעלי הצדקה ומחזיקי התורה, רבי שרגא פייביל, ויחדו הלכו להתפלל מנחה. בדרכם לבית הכנסת פנה אליו עני, וביקש רחמים קופיקות נדבה.

התעלם ממנו.

אמר העני: "תן לי שתי קופיקות".

המשיך ללכת.

העני רץ אחריו וחינן קולו: "תן לי לפחות קופיקה אחת!" ולא נתן. כפי הנראה הכיר את המבקש וידע שהוא מטיל עצמו על הציבור בלא הצדקה.

ואמר הסבא מסלבודקה זצ"ל: באותו מעמד, הערכתיו שבעתים משהערכתיו קודם לכן. כי בתחילה סברתי שהוא בעל לב רך ורחום, נתבע ונותן. אך עתה, כשראיתי שביכולתו להקשיח לבו לצורך ולא לתת אף פרוטה אחת, הבנתי שכל סכומי הכסף העצומים שהוא מחלק לצדקה ולהחזקת תורה באים מתוך חשבון ובחינה!

וכבר היה מעשה באחד מבני החבורה שהעניק כל אשר לו לצדקה. נקרא לפני רבו, הרבי מפשיסחא זצ"ל, שהוכיחו על שעובר על תקנת אושא (כתובות נ ע"א) שהמבזבז אל יבזבז יותר מחומש, שמא יצטרך לבריות.

ענה: "מקור התקנה, בחשש מפני העתיד. ואילו אני מקיים את הכתוב: "תמים תהיה עם ה' אלקיך" (דברים יח, יג), ואל תחקור אחר העתידות (רש"י) -

כאילו עברו מתקני אושא על הציווי...

יוצא, ושמשה רבינו נרחק מאהרון אחרי המעשה... אלמלא הקב"ה שאומר לו ואתה הקרב אליך, משה היה נשאר רחוק ממנו.

אומר הספר נתן דעת, בא תראה מה זה משה רבינו:

האחים האהובים כל כך, שחז"ל אומרים עליהם מי יתנך כאח לי... מאז ששת ימי בראשית ועד עכשיו, לא היו אחים כאלה.

כשרואה משה רבינו את אח שלו, מחובר לעגל, לא רוצה איתו שום קשר.

למה! זה אח שלך!

עגל ואני, אין לי חיבור איתך! לא רוצה להתקרב!

צריך שהקב"ה יחזור לצוות אותו ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך. דברי מדרש בפרשת השבוע.

רבתי, אני רוצה ללכת לעוד מדרש אחד, ועליו בע"ה, נרחיב בס"ד:

אומר המדרש שמות רבה (פרשה לו, ד) - דבר אחר, ואתה הקרב אליך, הדא הוא דכתיב (תהלים קיט, צב) לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעיני, כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה: ואתה הקרב אליך, הרע לו, אמר לו תורה היתה לי ונתתיה לך, שאלולי היא אבדתי עולמי. משל לחכם שנטל קרובתו ועשתה עמו עשר שנים ולא ילדה, אמר לה בקשי לי אשה, אמר לה יכול אני לטל חוץ מרשותך אלא שהייתי מבקש ענותנותך. כך אמר הקדוש ברוך הוא למשה, יכול הייתי לעשות לאחייך כהן גדול חוץ מדעתך, אלא שהייתי מבקש שתהא גדול עלי.

רבתי, המדרש פלא מופלא, כל הקטע במדרש...

ואתה הקרב אליך, הרע לו למשה רבינו נעשה רע, כשהקב"ה ביקש ממנו לקחת את אחיו, ולמנות אותו!

זה משה רבינו, שלפני כמה פרשיות... פרשת שמות, אומרת התורה (ד, יג) שלח נא ביד תשלח... אני לא הולך לפגוע באח שלי... וחז"ל אומרים מי יתנך כאח לי - אין כמו האחים האלה...

משה רבינו שומע, שחמישה מיליון אנשים מחכים לגאולה, ואומר "אני לא הולך לגאול את ישראל!"

עד שהקב"ה לא אומר וראך ושמה בלבו - אהרון אחיך מחכה לך... אתה תראה איזה תזמורת הוא יעשה לך, כשאתה בא... עד שמשה רבינו לא שומע את המשפט הזה, הוא לא הולך לגאול את ישראל...

רבתי, בא הקב"ה למשה רבינו, ואומר לו ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך, שנתיים לאחר שמשה רבינו לא היה מוכן ללכת אם אהרון יפגע... בא הקב"ה למשה ואומר - בבקשה, תמנה את אח שלך...

אני? את אח שלי? הרע לו... למשה רבינו נהיה לו רע!

היתכן להבין דבר כזה... שאח קטן הולך למנות אח גדול, ונהיה לו רע??? הוא היה מנהיג של ישראל לפני... מגיע לו הנהגה לפניך... הקב"ה נתן לך את התפקיד שלו כדי שאתה תהיה המנהיג!

יש תפקיד נוסף... נותנים כהונה, אתה רוצה אותה?

השאלה היא עוד יותר גדולה - כתוב בחז"ל, שבשעה שמשה רבינו סירב בסנה... אמר לו הקב"ה - בגלל שסירבת, אתה לא תהיה כהן... הכהן יהיה אחיך. הוא כבר ידע שאח שלו יהיה כהן, אז מה זה הרע לו למה רבינו... מה מונח כאן?

רבתי, כדי להסביר את הדברים, ישנם כמה וכמה מהלכים, לא נספיק את כולם היום... אבל לפחות את חלקם:

כרתב הכתב סופר - בפרשת פנחס, אומר הקב"ה למשה רבינו, עלולות להרעבתי... (כז, יב) וראה את הארץ אשר נתתי לפני ישראל (יג) וראיתה אתה ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך. אומר הקב"ה למשה רבינו - תעלה אל ההר, אתה עומד להסתלק מן העולם, גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך.

אומר רש"י - כאשר נאסף אהרן אחיך. מכאן שנתאוה משה למיתתו של אהרן. **שואל הכתב סופר** - מה זה ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך? בלי המילה אתה, זה לא מסתדר!?

כותב הכתב סופר תשובה נפלאה ביותר - אדם חי בעולם הזה, כדי לקיים מצוות, שנאמר {קהלת יב, יג} סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם...

בשביל זה האדם יורד לפה... מאה ועשרים שנה לקיים מצוות. ברגע שאדם סוגר את העיניים, אומר לנו כבר דוד המלך בתהילים {קטו, יז} לא המתים יללו יה ולא כל ירדי דומה.

ירדי דומה - אלה שנכנסו בידיים של דומה... הוא הממונה על המתים... אין להם שום דבר, לא יכולים להלל, לא יכולים לעשות שום דבר... אבל הבן-אדם, יכל להמשיך לקיים מצוות, גם בלי קיום מצוות... איך?

כל המניח בן כמותו, כאילו לא מת. אם אדם מניח בן כמותו, שממשיך לעשות את המצוות, כאילו לא מת. למה?

אומרים חז"ל - כי ברא, כרעא דאבוה - הבן הוא הרגליים של האבא... האבא כבר לא יכל ללכת, הוא נמצא בתוך הבור, הוא לא יכל לזוז... אבל הבן, בעשיית המצוות, פועל מכוחו של האבא...

אם הוא פועל מכוחו של האבא, אז המצוות ממשיכות להזדקק לזכותו של האבא. צריכים לדעת, שזה גם לחובה וגם לזכות - הזכות בקיום המצוות, והחובה בקיום העבירות רח"ל.

גם על זה מענישים את ההורים, ולכן כתוב ספרי חיים וספרי מתים נפתחים... **אומרים חז"ל** - מביאים את ההורים לדין מחדש, על מה שעושים הילדים במהלך השנה. **אומר הכתב סופר** - האדם יש לו תפקיד אחד... לחיות ולקיים מצוות... וכשהוא מת - להשאיר בנים כשרים, שימשיכו את העבודה שלו.

כשהקב"ה מצוה את משה רבינו, בפרשת חקת, לקרוא לאהרון ולאעזר ולהעלות אותם להר... שם אמור אהרון להסתלק. **אומרת התורה** {פרשת חקת, כ, כה} - קח את אהרן ואת אלעזר בנו והעל אתם הר ההר.

אומר רש"י - קח את אהרן, דברי ניחומים, אמור לו, אשריך שתראה כתרך נתון לבן, מה שאין אני זכאי לכך.

אשריך, אמר לו משה רבינו, מי זוכה לכזאת פטירה, שהכתר שלו עובר לבנים שלו?! משה רבינו התהווה לכזאת פטירה... אהרון עולה להר ההר, בריא עד יום מותו, בהפתעה מוחלטת... "הנה, תעביר את הבגדים לכן שלך" תראה איזה יופי, אשריך! אמר לו הקב"ה - ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך - גם אתה תזכה לזה.

שואל הכתב סופר - איפה זכה לזה משה רבינו!?

הקב"ה אמר לו ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך... הוא לא זכה... משה רבינו עלה למות, אף אחד לא היה איתו... מת לבד, רק הקב"ה התעסק בקבורה שלו, משה רבינו לא הוריד את הגלימה שלו והלביש את בניו... לא את גרשום ולא את אליעזר...

אז איפה קיים הקב"ה את הציווי ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך? בא ונלמד את המדרש שלמדנו עכשיו...

אומר הכתב סופר - כיוון שאמר הקב"ה למשה רבינו ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי... הרע לו למשה רבינו... מה הרע לו? אילו היה אומר רק הקרב את אהרן... למשה רבינו לא היתה שום חלישות הדעת... אבל מה הוא אומר?

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו...

אמר משה רבינו - אתה ממנה אותו ואני מושך אותו ביחד עם הבנים שלו!?

הבטחת לי ריבונו של עולם... הבטחת לי ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך!

אני לא רואה שאתה מצוה אותי, שאני אמנה את הבנים שלי אחרי בהנהגה... בשעה שאמרת לי ריבונו, של עולם {במדבר כז, טז} יפקד ה' אלקי הרווחת לכל-בשר איש על-העדה... אמר משה רבינו - למי הוא מתכוון איש על-העדה?

אומרים חז"ל במדרש - אמר משה, הגיע הזמן למנות את ילדיי לממשיכי הדרך שלי. אם משה רבינו חשב שילדיו ראויים להמשיך את הדרך, סימן שהם מתאימים לזה מבחינה רוחנית.

הקב"ה אומר לו - הבנים שלך לא יהיו ממשיכי הדרך... אז מי יהיו ממשיכי הדרך שלך?

יהושע בן-נון, שנאמר {משלי כז, יח} נצר תאנה יאכל פריה ושמר אדניו יכבד... הוא ימשיך.

אמר משה רבינו - ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי... ריבונו של עולם, אני הולך למנות את אהרון... ועל המקום, גם את בניו לממשיכי הדרך, איפה ההבטחה שלך ונאספת אל עמיך גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך???

אמר לו הקב"ה - אני לא מבין מה אתה רוצה... תורה היתה לי ונתתיה לך, מה אתה רוצה!?

שואל הכתב סופר - מה התשובה?

מה זה שבן-אדם אומר "אני רוצה שהבנים שלי ימשיכו בדרכי!?"

אני כהן... הבן שלי ממשיך בדרך שלי... לוקח את הבגדים וממשיך בכהונה.

אמר לו הקב"ה - זה סקטור מאוד מצומצם של כוהנים... אתה משה רבינו, כל עם ישראל ממשיך בתורה שאתה הבאת... תורה היתה לי ונתתיה לך!

אז כל מי שיושב ועוסק בתורה, זה נזקף לזכותו של משה רבינו!

אומרים חז"ל - ברא, כרעא דאבוה - הרגליים של הבן ממשיכים את האבא.

אמר הקב"ה למשה - אתה לא צריך את זה, למה?

מסיבה אחת פשוטה... כיון שאתה קיבלת את התורה, ועצם זה שאתה מקבל התורה, כל תורה ותורה שנלמדת בעולם, נזקפת לזכותך! אם ככה, מה אתה בא בתלונות???

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך... הרע לו למשה רבינו - "איפה הילדים שלי?" הילדים שלך!?

כל מיליוני היהודים, שגמרו השבוע מסכת יומא והתחילו מסכת סוכה, זה הכל שלך! זה הרגליים שלך! זה ה- ברא כרעא דאבוה שלך! אז מה חלשה דעתך!?

אומר הכתב סופר - עכשיו תבין, מה אמר משה רבינו, מה הרע לו... ומה התשובה שהוא קיבל משמים...

אומר הספר הפריין, לבעל קיצור שולחן ערוך - איזה נס שלא מונו ילדיו של משה רבינו, כי אם התורה היתה ניתנת למשה רבינו בירושה, התורה היתה נשארת אך ורק לבניו של משה רבינו...

אין דבר כזה שישראל יהיה כהן, כי הכהונה ניתנה לאהרון ולבניו... אין דבר כזה, שמי שקיבל מלכות, זה עובר לבניו.

מי שסיים מסכת יומא השבוע יודע... אומרת הגמרא - כתר כהונה לקח אהרון, וממשיך לבניו... כתר מלכות קיבל דוד המלך, וממשיך לבניו... כתר תורה, מונח וכל אחד ואחד יכל לבוא לקחת אותו, וללמוד תורה.

אומר ספר הפריין - זה מה שאומרים במשנה באבות {יב, ב} רבי יוסי אומר, יהי ממוון חברך חביב עליך כשלך. והתקן עצמך ללמוד תורה, שאינה ירשה לך. וכל מעשי יהיו לשם שמים... התורה היא לא בירושה, היא ניתנה במתנה... אם כך, כל אחד יכל לבוא וללמוד בה.

לאחר היסוד הנפלא הזה, הבנו מה אירע למשה רבינו ומה התיקון... רבותי, הפירוש הבא שנאמר אותו, הוא פירוש של הבעל זרע ברך, תלמידו של המגלה עמוקות, ר' ברוך ברכיה שפירא, והרעיון שלו מופיע בספר זרע ברך... וכידוע לכולם, שכל נושא שהזרע ברך נוגע בו, הוא פשוט חורש את הנושא מכל כיוון שהוא, ומגלה חידושים עצומים שלא שמעתם און מעולם...

הדברים שלו מאוד קשים לפיענוח, ולכן נאמר על קצה המזלג את היסוד שלו... אני אקדים הקדמה לדבריו, וברגע שנלמד את הדברים... לכאורה, הדברים יישמעו לנו בלתי הגיוניים לעילי... אבל יש להם סימוכין, בדברי חז"ל בפרשת כי תשא. פותח **הזרע ברך** ואומר כך - המנורה, כל הדברים שהיו בה, מכונים כנגד חמישה

חמשי תורה - במנורה יש כפתורים, יש פרחים, יש גביעים, יש גובה י"ח טפחים, יש שבעה קנים... הכל מכוון כנגד חמישה חמשי תורה בדקדוק.

כותב האר"י הקדוש - שבעת הקנים של המנורה, מכוונים כנגד שבעת התיבות של הפסוק הראשון, בפרשת בראשית... בראשית בראשית את השמים ואת הארץ - יש כאן שבעה תיבות, כנגד שבעת הקנים של המנורה. במנורה, כותב האר"י הקדוש, ישנם אחד-עשר כפתורים... כנגד הפסוק הראשון בחומש שמות- ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו. במנורה ישנם תשעה פרחים, כנגד הפסוק הראשון בחומש ויקרא - ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמור. הגובה של המנורה, כותב האר"י הקדוש, י"ח טפחים.

כותב האר"י הקדוש - י"ח טפחים, הם לא י"ח טפחים מלאים... הגובה של המנורה הוא לא מטר שמונים ... הוא שבעה-עשר טפחים ועוד קצת... הקצת הזה, נחשב לטפח מלא... ישנם י"ז טפחים מלאים.

אומר האר"י הקדוש - בפסוק הראשון בחומש במדבר, תמצא י"ז תיבות. יש במנורה כ"ב גביעים, ככל אחד מששת הקנים, היה שלושה גביעים... $18 = 6 \cdot 3$... ובקנה המרכזי היה ארבע גביעים. $22 = 18 + 4$.

כ"ב גביעים, הוא כנגד הפסוק הראשון {דברים א, א} אלה הדברים אשר דבר משה ... יוצא, שכל הסימנים הנמצאים במנורה... כך כותב האר"י הקדוש... כך כותב הגאון מוילנה ועוד ... מכוונים כנגד התורה הקדושה.

בא רבינו בחיי {פרשת תרומה} וכותב - כ"ב הגביעים הנמצאים במנורה, הם כנגד פמליה של כ"ב אותיות, שבהם ניתנה התורה. **אם אתם רוצים, תסתכלו גם ברקנטי שכותב** - כ"ב הגביעים, הם כנגד פמליה של 22,000 מלאכי השרת, שליוו את הקב"ה, בשעת נתינת התורה.

בא החתם סופר ואומר - ששת הקנים שבמנורה, כנגד שישה סדרי משנה. רבותי, יוצא שכל המנורה הזאת, על כל הדברים שבה- הכפתורים, הגביעים, הפרחים, הגובה... הכל מכוון לחמישה חומשי תורה. **אומרים חז"ל -** כל השמן רומז לחכמת התורה ... זה קשור יותר לחנוכה, כפי שידוע לכולם ...

אומרת הגמרא {מסכת ברכות נו, א} - הוואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר {שמות כז-כ} ויקחו אליך שמן זית זך.

{קהלת ח, א} חכמת אדם תאיר פניו - החכמה של האדם, מאירה לו על הפנים. **בא הספר זרע ברך וזורק פצצה:**

משה רבינו שבר את הלוחות... הוא יורד מן ההר, שבוע הבא בע"ה נקרא את זה, פרשת כי תשא... הוא רואה שעם ישראל עושה עגל, הוא לוקח את הלוחות וזורק אותם.

שואל הזרע ברך שאלה עצומה ... כשקראתי אותה בפעם הראשונה קבלתי צמרמורת - מי התיר לך לשבור לוחות שלא שלך ? **רש"י** כותב בפסוק האחרון בתורה ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה למשה לעיני כל ישראל.

לעיני כל ישראל, שנשאו לבו לשבור הלוחות לעיניהם, שנאמר ואשרם לעיניכם {דברים יז, יז}, והסכימה דעת הקב"ה לדעתו, שנאמר אשר שברת {שמות לד, א}, יישר כחך ששברת {שבת פז}.

יישר כחך ששברת - תודה רבה ששברת את הלוחות. **בא הספר זרע ברך ושואל -** מי התיר לך לשבור את הלוחות ? זה לא שלך, מה אתה שובר !?

מביא הספר ראייה מפורשת מדברי מדרש. **אומר המדרש רבה {פרשת כי תשא מ"ו, א}:**

ראה שאין לישראל עמידה... משה רבינו יורד ורואה את העגל, אמר תשמעו, עם ישראל לא יוצא מזה חטא הזה... חוטא הזה הוא לעד, אין יציאה ממנו... הלך משה וחבר נפשו עמם... אמר משה כולם עשו את העגל, או שלא מיחו, היחיד שלא היה פה שעשו את העגל, זה אני. יוצא שאני היחיד שלא חטאתי, אלך להצטרף עמם, גם אני בחבילה.

ושבר את הלוחות. ואמר להקדוש ברוך הוא הם חטאו שעשו את העגל ואני חטאתי ששברתי הלוחות... קל וחומר. ואמר משה חטאתי ששברתי את הלוחות. כל הקל וחומר לא רלוונטי, תבקש שרתי. **אם מוחל אתה להם אף לי מחל,** שנאמר {שמות לב, לב} ועתה אם תשא חטאתם, כן לחטאתי מחל, ואם אין אתה מוחל להם אל תמחל לי, אלא {שמות לב, לב} מחני נא מספרך אשר כתבת.

אמר רבי אחא, לא זו משם עד שפנה חטיה שלהם משה רבינו לא זו מהמקום, עד שאמר לו הקב"ה שהוא מוחל לו על החטא שנאמר {שמות לב, טו} ויפן וירד משה. כיון שפנה חטיה שלהם - כיון שמשוה רבינו הצליח להשיג כפרה על חטא העגל... אמר משה הרי היה לישראל מי שיבקש עליהם, אני מי יבקש עלי, התחיל מצטער על שבור הלוחות.

רבותי, עד כאן קטע ראשון במדרש. הדבר הזה של שבירת הלוחות, הוא דבר לא מובן...

אומר רש"י - ישר כוח ששיברת ... **שואל הזרע ברך -** מי התיר לך לשבור את הלוחות ? הנה משה רבינו שבר את הלוחות, ואומר רבינו של עולם חטאתי ! איפה נתכפר משה רבינו, על שבירת הלוחות ? רבותי זה פרשת השבוע שלנו, שימו לב ...

אומר הזרע ברך - ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך ... הייתכן ? למה ו החיבור?

תגיד אתה תצוה את בני ישראל ... למה באף כלי, לא כתוב ואתה תצוה ? **אומר הרמב"ן -** ואתה תצוה כל שמן צריכים להביא אליך.

שואל הזרע ברך - למה צריכים להביא אליך ? כל כלי לא צריך להביא אליך... עצים למערכה, וחייטים ללחם, וכבשים לתמידים לא צריכים לבוא, רק השמן, מה יש?

אומר הספר זרע ברך - פשוט מאוד... אמר משה לפני הקב"ה - ריבוננו של עולם, לעם ישראל השגת מחילה לחטא העגל... איך השגת מחילה ? {כה, ב} ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי {ג} וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת **אומרים חז"ל במדרש {תנחומא פרשת תרומה, אות ח} -** יבא זהב שבמשכן ויכפר על זהב שנעשה בו את העגל.

יוצא, שהקב"ה נתן לעם ישראל כפרה על חטא העגל, לעשות משכן. **אומר משה -** ריבוננו של עולם, לעם ישראל נתת כפרה, יעשו את המשכן ויכפרו על חטא העגל... אני ששברתי את הלוחות, מה תהיה כפרתי ? אמר לו הקב"ה - ואתה ... הכפרה שלך... בפרשת תרומה, נאמרת כפרה לישראל על חטא העגל... משה רבינו הרי לא היה בחטא העגל ... אם הוא לא היה בחטא העגל, אז הוא לא צריך כפרה בבניית המשכן... על מה הוא צריך כפרה ? על שבירת הלוחות.

אמר לו הקב"ה - ואתה... אתה יודע מה תהיה כפרתך, על שבירת הלוחות ? **תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך** כתיב למאור להעלת נר תמיד ... אתה מטפל במנורה, אתה עושה את המנורה, את השמן מביאים אליך, רק אתה מתעסק במנורה, למה ?

אומר הזרע ברך - כי המנורה מכוונת, כנגד חמישה חומשי תורה... שבע הקנים, כנגד הפסוק הראשון בבראשית, וההמשך הסברנו ... הכ"ב גביעים, כנגד הפסוק הראשון בחומש דברים והתשע כנגד ויקרא... הי"א כנגד שמות... הי"ז כנגד במדבר... יוצא שכל דבר, מכוון כנגד חמישה חומשי תורה.

אמר לו הקב"ה - הם התכפרו במשכן, ובמה אתה מתכפר ששברת את הלוחות ? **ויקחו אליך שמן זית זך** ... אתה תיקח את השמן, ואתה תטפל במנורה... אתה תבנה את המנורה כתיקנה, על זה ששברת את הלוחות.

אתה תעשה את המנורה, שהיא כנגד תורה שבע"פ, כי עפ"י שנים עדים, יקום דבר... **כותב הכלי יקר -** בפנים יש לך את הלוחות במ"ס וסמ"ך היו עומדים ... בחוץ, יש לך את המנורה...

שיברת את הלוחות לעיני כל ישראל, אז מה תהיה הכפרה ? תהיה לך כפרה במנורה שאתה מתעסק איתה ... יביאו אליך את השמן, ואתה תעסוק בה, זה יהיה הכפרה שלך.

לכן יש כאן ו החיבור ... ואתה - הם התכפרו בפרשה הקודמת... פרשת תרומה, ואתה... מתי אתה מתכפר ? **ויקחו אליך שמן זית זך.**

עכשיו אתה מבין, למה זה ויקחו אליך שמן זית זך ? אמרנו תביא את זה אחרי הבניה של המשכן... אמר משה רבינו - הם התכפרו כבר, במה אני מתכפר ? אמר הקב"ה - רגע אחד ... לפני שאני מצוה על הבגדים, בא נסגור את העיניים עם משה רבינו... נגיד מה הכפרה שלו, במה הכפרה שלו ? **ואתה תצוה את בני ישראל.**

רבותי, לאחר הפצצה הנפלאה הזאת, בואו נלך עוד שלב אחד: ראיתי לפני שנים... נראה לי שזה היה בספר חקרי לב שאומר... עכשיו מבין טוב מאוד... בפרשת תרומה, לא מופיע שמו של אהרון הכהן... בפרשת תצוה, לא מופיע שמו של משה רבינו, למה ? **בפרשת תרומה,** זה היה הכפרה על חטא העגל, שעשה אהרון הכהן... לכן שמו לא מופיע.

בפרשת תצוה, על מה הכפרה ? על שבירת הלוחות, מי עשה ? משה רבינו, לכן שמו לא מופיע. **אומר הזרע ברך -** עכשיו בא נלמד ביחד את המדרש...

אומר המדרש שמות רבה {פרשה לו, ד} - דבר אחר, ואתה הקרב אליך, הדא הוא דכתיב {תהלים קיט, צב} לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעיני, כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה: ואתה הקרב אליך, הרע לו, אמר לו תורה היתה לי ונתתיה לך, שאלולי היא אבדתי עולמי

שהקב"ה ראה שהרע למשה רבינו, היתה לו שאלה עצומה - תורה היתה לי ונתתיה לך, למה נתתי לך את התורה ?

אומרת הגמרא {מסכת שבת פט, א} - וא"ר יהושע בן לוי בשעה שירד משה מלפני הקב"ה בא שטן ואמר לפניו רבוננו של עולם תורה היכן היא אמר לו נתתיה לארץ הלך אצל ארץ אמר לה תורה היכן היא אמרה לו {איוב כח-כג} אלקים הבין דרכה וגו' הלך אצל ים ואמר לו אין עמדי הלך אצל תהום א"ל אין בי שנאמר {איוב כח-יד} תהום אמר לא בי היא וים אמר אין עמדי אבדון ומות אמרו באזנינו שמענו שמעו חזר ואמר לפני הקב"ה רבש"ע חיפשתי בכל הארץ ולא מצאתיה אמר לו לך אצל בן עמרם

צריך להבין את המילה הזאת... מה זה לך אצל בן עמרם... כולם יודעים, שמכנים מישוהו שלא בשם שלו... זה כינוי גנאי. כשכלב רצה להשתיק את כולם, בשעה שהוא חזר מהמרגלים, ורצה להגיד שהארץ הזאת טובה, מה הוא אמר ? **וכי זו בלבד עשה לנו בן עמרם.**

ראיתי פעם, באחד המפרשים על הגמרא בשבת, שאמר - **לך אצל בן עמרם** ... משה רבינו כבר לא נמצא כאן, הביטול של משה רבינו, הוא מחק את עצמו לגמרי. והאיש משה ענו מאד מכל האדם - משה רבינו איננו כאן.

לך אצל בן עמרם - משה רבינו קיבל את התורה, כי הוא לא נמצא כאן ... משה רבינו קיבל תורה מסיני ... הוא האדם הנמוך ביותר, כמו הר סיני.

ממשיכה הגמרא ואומרת - הלך אצל משה אמר לו תורה שנתן לך הקב"ה היכן היא אמר לו וכי מה אני שנתן לי הקב"ה תורה א"ל הקב"ה למשה בדאי אתה אמר לפניו רבוננו של עולם חמודה גנוזה יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני אחזיק טובה לעצמי אמר לו הקב"ה למשה הואיל ומיעטת עצמך תקרא על שמך שנאמר {מלאכי ג-כב} זכרו תורת משה עבדי וגו'.

עד כאן דברי הגמרא.

שואל הזרע ברוך – מה זאת אומרת השטן אומר תורה שנתן לך הקב"ה היכן היא ?!
מה הוא לא ראה את משה רבינו, יורד עם שתי לוחות העדות ?
הרי כולם ראו... דיברנו שבוע שעבר, ש שאלו מלאכי השרת- מה לילוד אישה ביננו ?!
לקבל את התורה בא. אז כולם היו שם, גם השטן.
מי נתן למשה רבינו את הקטורת ?
השטן... אתה יודע שמשה רבינו לקח את הלוחות, אתה היית שם ! אז למה אתה שואל, איפה התורה ?

אומר הספר זרע ברוך – לא זה הנידון ... אז מה הנידון ?
חוץ מהתורה הקדושה, נתן הקב"ה למשה רבינו גם פלפולה של תורה, גם הלכה של תורה, גם אגדתה של תורה, הכל הקב"ה נתן למשה רבינו.
נתן את זה למשה רבינו, אז השטן שואל "איפה זה?"
נתת לו את הלוחות, אבל פלפולה של תורה לא נמצא כאן כבר, אגדה של תורה- לא נמצא כאן, פסק של תורה- לא נמצא כאן.
אמר הקב"ה - נתתי את זה למשה רבינו בגלל הענווה.
אם ככה, אומר הספר זרע ברוך – אמר הקב"ה, הרע לו למשה רבינו ? אתה רע לו, שאהרון אחיך התמנה ?

איך יכל להיות, אדם שקיבל את התורה בגלל הענווה שלו, נהיה לו רע שאחיו קיבל תפקיד, זה מתאים לאדם שהוא עניו? איפה זה מסתדר עם הענווה שלו?!

אומר הספר זרע ברוך, אני יגיד לך מה קרה כאן – משה רבינו ידע, שהתפקיד מגיע לאהרון הכהן ... משה רבינו חשש כאן מדבר אחר ... משה רבינו חשש, שמה שהקב"ה אמר לאהרון הכהן - **ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך**, היות ושני הפסוקים הראשונים בתחילת הפרשה, עוסקים בכפרת משה רבינו, על מה שהוא שבר את הלוחות ואתה תצוה את בני ישראל – אתה שברת את הלוחות ... התקנה שלך, שתתעסק בענין המנורה...ומיד אחרי שהוא גומר את זה... אומר לו **ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך**.

אומר משה רבינו - למה זה מופיע כאן **ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך** ? פירוש הדבר, שהקב"ה אומר- אתה גם תתקן גם את זה, וגם לא תהיה כהן.
זאת אומרת, חלק מהכפרה של משה רבינו על שבירת הלוחות, זה א' כל, שהוא התעסק במנורה, וגם שהוא לא יהיה כהן.
הראה לו משה רבינו, שזה העונש שהוא קיבל.
אמר לו הקב"ה- עונש ? על איזה עונש אתה מדבר ? ישר כחך ששיברת !
עונש ?! שכר אני נותן לך, ששיברת !
איזה שכר ?

תורה היתה לי ונתתיה לך – זה השכר שקיבלת !
איפה השכר ?

אומר הזרע ברוך, בא נקרא עוד קטע במדרש :
ברגע ששבר משה את הלוחות, אמר לו הקב"ה - ואמר לו הקדוש ברוך הוא אל תצטער בלוחות הראשונות, שלא היו אלא עשרת הדברות לבד, ובלוחות השניים אני נותן לך שיהא בהם הלכות מדרש ואגדות, היא הוא דכתבי: ויגד לך תעלמות תמנה כי כפלים לתושיה, ולא עוד, אלא שאתה מבשר שמחלתי לך על חטיה שלך, שנאמר (איוב יא, ו) **ודע כי ישה לך אלוה מעונך**.
אמר הקב"ה – אתה אומר עונש ?!
ואתה הקרב אליך ... הרע לו למשה רבינו על העונש... איזה עונש ?!
שכר אני נותן לך !
הלוחות יהיו שלך ... אני נותן לך פלפולה של תורה, אגדות, הלכות, אתה מקבל שכר, ישר כחך ששיברת !

אז משה רבינו, מצד אחד צריך כפרה על זה שהוא שבר בלי רשות, ועל זה הוא אומר לו - **ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך** – תטפל במנורה... זה יהיה כפרה.
אמר משה רבינו - אולי בגלל זה, הוא לא נתן לי כהונה ?!
מה פתאום... אתה תקבל את הכהונה, תקבל את מה שמגיע לך ... הכל בסדר גמור.
אבל מה, אומר לו הקב"ה – תקבל תוספת, בלוחות השניות !
אם ככה, נוכל להבין, מהו ואתה תצוה ולמה זה נכנס כאן, בצמוד לפרשת תרומה :

לאחר כל הדברים שאמרנו, רבותי, באו נשכח את הכל ונגיע לדודבן ... שימו לב לרעיון נפלא, שמצאתי בספר **אור גדליה**, הוא אומר - ראיתי את זה באיזה ספר, ואינני זוכר איפה ראיתי.
אני מצאתי בס"ד, את הספר שעליו דיבר האור גדליה, הוא נקרא **תכלת מרדכי**, של המהרש"ם **מבערוזאן** - ר' שלום מרדכי הכהן שבדרון, הסבא של הרב שלום שבדרון הידוע .

אומר המהרש"ם מבערוזאן...הוא מביא נוסח קצת אחר מהמדרש שכתוב אצלנו, אבל זה לא משנה, אפשר להשתמש עם אותו נוסח :
כתוב במדרש - שכאמר הקדוש ברוך הוא למשה: **ואתה הקרב אליך, הרע לו, אמר לו תורה היתה לי ונתתיה לך, שאולי היא אבדתי עולמי**

הנוסח שמביא המהרש"ם **מבערוזאן**, הוא נוסח קצת שונה - הרע לו למשה רבינו בעיניו - מה הנ"מ אם זה בעיניו או לא?
אומר הספר תכלת מרדכי, מביא אותו הספר **אור גדליה**, ברעיון נפלא ביותר:
חס וחלילה ! להעלות על הדעת, שהרע לו למשה רבינו ... הרע לו למשה רבינו שאהרון אחיו התמנה להיות כהן ?!
מה הרע לו ?
משה רבינו לפני שמונה פרשיות, קראנו בתורה, בפרשת שמות- **שלח נא ביד תשלח** ... אני לא הולך ... אני לא הולך לפגוע באח שלי .
משה רבינו לא הולך לפגוע באח שלו ... וחז"ל אומרים מי יתןך כאח לי - אין אחים כאלה בבריאה, כמשה ואהרון .
אומרים חז"ל {תהילים קלג, ב} – **זקן אהרן שירד על פי מדותיו** - בשעה שמשחו את אהרון, משה רבינו היה ביחד איתו, כאילו שמשחו אותו .
משה ואהרון כאלה אחים, הרע לו למשה רבינו, למנות את אח שלו, הגדול ממנו... אתה יכל להאמין לדבר כזה ?!

אומר הספר תכלת מרדכי, מביא אותו הספר **אור גדליה** :
חס וחלילה !
אומר משה רבינו להקב"ה - ריבונו של עולם, אני רוצה לשאול שאלה ... אתה מוכן להסביר לי, למה אני צריך לקרב את אח שלי ? למה אני ?
כשנגלית אלי בסנה ... בפרשת שמות, שלחת משה רבינו למנות אותי ? נגלית אלי בסנה ואמרתי לי - משה, אתה הולך להיות הגואל של ישראל.
לא שלחת משה רבינו, אתה באת, ואמרתי לי "אתה תהיה הגואל".
אומרים חז"ל, ששם בפרשת שמות, אמר לו הקב"ה ... אחרי שבעה ימים שהקב"ה מנחל עם משה רבינו משה ומתן - {ד, יד} הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי-דבר ידבר הוא וגם הנה-הוא יצא לקראתך וראך ושמו בלבו - אתה היית אמור להיות כהן, והכהונה תעבור לאהרון אחיך...
משה רבינו יודע שהוא לא יהיה כהן, הוא יהיה המנהיג ולא יהיה כהן ... כהן יהיה אח שלי .
אז מה זה - הרע לו למשה רבינו ?

אומר הספר תכלת מרדכי - אמר משה רבינו - ריבונו של עולם, תרשה לי לשאול שאלה, למה אני האח הקטן של אהרון הכהן, צריך לגשת אליו ולמנות אותו, למה לבזות את אח שלי ? ריבונו של עולם, אתה לא יכל לבוא ולמנות אותו ? למה אתה אומר לי **ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך** ? תקרב אותו לבד !
תקרא לאהרון ותגיד לו - אהרון, אחיך מנהיג ואתה כהן, למה אני צריך לעשות את זה ?

הרע לו למשה רבינו, שהוא שוב פעם צריך לפגוע באח שלו .
"אני הולך לפגוע באח שלי ?! אני ?! לא הולך!"
אמר לו הקב"ה - **תורה היתה לי ונתתיה לך**...דיברנו בשבוע שעבר ויקחו לי תרומה...אומרים חז"ל ויקחו לי ? היה צריך לומר ויתנו לי ... מה זה ויקחו ?
אמר הקב"ה- נתתי לכם את התורה... נמכרתי עמה !!!
אמר הקב"ה - מה אתה רוצה, קיבלתם את התורה- לקחתם אותי איתה ... אם לקחתם אותי איתה, כשאתה, עמוד התורה מדבר, אז מי מדבר ?
הקב"ה מדבר .

אחרי שנתתי את התורה, אני בתוך התורה... איפה נמצאת התורה ?
אצלך !
אומר הקב"ה - רציית לגלות כאן את הכלל, שתורה היא הממנה... ותורה היא הממנה...ותורה היא הממנה, שנאמר **מכרתי לכם תורותי, כביכול נמכרתי עמה**.
אז מה אתה אומר, משה רבינו, שאני פוגע באהרון אחיך ?
אם התורה לא היתה ניתנת, כמו שהיה שמיניתי אותך... אז אני ניגלה אליך בסנה, ואני אומר לך ...
אם עדיין לא הייתי נותן את התורה... אז אני ניגלה לאהרון הכהן ואומר לו "אתה כהן"
אחרי שנתתי את התורה, אז עתה, נמכרתי עמה...כשאתה ממנה בכוח התורה, זה אני ממנה !
למדנו מכאן מה פירוש הדבר **ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך** ... הרע לו למשה, שיש כאן פגיעה...
אמר הקב"ה - אין כאן שום פגיעה ... כשאתה ממנה, התורה ממנה ואני ממנה ... הכל הוא אותו אחד .
אם ככה, בס"ד נוכל להבין, את מה שכתוב האור החיים הקדוש, ובזה בע"ה נסיים:

כותב האור חיים הקדוש (כז, כ) – ובדרך רמז יתבאר הכתוב על דרך מאמר הובא בספר זוהר חדש (בראשית ח') כי ד' גליות של ישראל כל אחד מהם נגאלו ממנו בזכות אחד, גלות הראשון נגאלו בזכות אברהם אבינו עליו השלום, ב' נגאלו בזכות יצחק, ג' בזכות יעקב, והד' תלוי בזכות משה ולזה נתארך הגלות כי כל עוד שאין עוסקים בתורה ובמצוות אין משה חפץ לגאול עם בטלים מן התורה .

(ברוך שאמר)

בדרך הדרוש

ולכן ביקש על זה שכר כ"כ גדול. והנה הרי צורת חקיקת האותיות היה שש אותיות על כל אחד מהאבנים, והוסיפו אות אותיות על כל לאבן משום שבט השני, לדוגמה ראובן שיש בו חמש אותיות הוסיפו לו אות ש' משמעון וכן הלאה חוץ "מבנימין" שיש לו ששה אותיות משמו העצמי נמצא שלא יתכן שמוצאו אבן שהיה נחרת על ידי השמיר בשם "ראובן ש" שהרי מדוע יעשו כן, ולא היה אלא בשם בנימין שהוא שם המצוי בלא הוספות, ולכן ביקש שכר כ"כ הרבה ומובן היטב למה אמרו של בנימין היתה. (פניני קדם)

והאבנים (כ"ח, כ"א). וביומא (ע"ג ע"ב) אמר ריש לקיש כל האותיות א"ב על אפוד, ומקשה הא לא כתבי צ', ומשני אברהם יצחק

והאבנים תהיו על שמות בני ישראל (כח כא)
בנימין קידושין כמבואר שפעם אחת נאבד אבן מהאפוד והיה כיו"ב אצל דמא בן נתניה ודרש על זה סכום כביר ושילמו לו ישראל ומבואר שאותו אבן היה של בנימין שהוא מסוג אבני ישפה. ולכאורה כנין שהיה של בנימין ביאר בספר פרי היוליים שלכאורה הרי אבן ישפה הוא בנמצא, והא"ך יתכן לבקש סכום כ"כ גדול עבורו. אלא למעשה צ"ע מה יעשו עם האבן, הרי היא אפשר לחרוט עליו אותיות בנימין, שהרי הוצרכו לשמיר ובזמן זה כבר לא היה השמיר שיהרוט האותיות. אלא בהכרח שלדמא בן נתניה שהיה סוחר אבנים היה לו אבן קדומה כזאת שהיה שיך לאחד בשם בנימין ובזמן היה נחרת בשמיר והיתה אבן עתיקה,

אינזער נשיין בלעטל

מלוקט על ידי תלמידי תלמוד תורה "בת עין"
ע"ש הרה"ק מאוריטש זי"ע ♦ פעיה"ק צפת ת"ו

פֿרשֿת תַּצֶּה • תשע"ט ♦ גליון 295

אינטרעסאנט

ארון הברית (ב)

המשך קורותיו וגלגוליו של ארון הברית.

הפלשתים מחזירים את הארון

הפלשתים רצו לבחון אם אכן בגלל לקיחת ארון ה' באו עליהם המגפות והצרות, לקחו עגלה חדשה רתומה לשתי פרות, והניחו עליה את הארון, וגם הניחו ארגו שבתוכה היו העכברים וצורות המעיים מזהב. את בניהם של הפרות שמו מאחוריהם, כדי לראות באיזה כיוון ילכו הפרות. אבל הפרות במקום ללכת אל בניהן כדרכן, הפכו פניהם לכיוון בית שמש, והלכו עם הארון אל ישראל.

שירת הפרות

כשיצאו הפרות אל בית שמש סובבו את פניהם והפנו אותם אל הארון, כשאינם מסתכלות ולא רואות את הדרך שהולכות בה.

נס עצום היה בעת הליכת הפרות כמו שנאמר (ש"א ו, יב): "וַיִּשְׁרְנָה הַפְּרוֹת בְּדֶרֶךְ", ודרשו חז"ל (ראה ע"ז כד, ב; ובר"ר נד, ד) שהפרות אמרו שירה. יש כמה דעות איזה שירה אמרו. שיטת רבי אליעזר היא שאמרו "הודו לה' קראו בשמו", ושיטת רבי יוחנן שאמרו "שירו לה' שיר חדש".

המגפה בבית שמש

אנשי בית שמש שמחו שהגיע הארון אליהם, ויצאו רבים להסתכל ולראות בארון. אבל הארון צריך להיות מכוסה ואסור להסתכל בו, לכן פגעה בהם יד ה' ורבים מתו במגפה.

כיון שכך, שלחו אל אנשי קרית יערים שיקחו מהם את הארון. ושם שהה בבית אבינדב.

1 באותו יום מת עלי הכהן כששמע שנשבה הארון, ונחרב משכן שילה. **2** על פי תרגום יונתן. רש"י הביא פירוש חז"ל: "שבעים איש שכל אחד היה שקול כחמשים אלף או חמשים אלף איש שכל אחד שקול כשבעים סנהדרין".

והתחזקתם

מִשֶׁה נוֹלַד אֶצְלָךְ

כְּשֶׁהִפִּיל הָמֶן הָרָשָׁע אֶת הַגּוֹרֵל, נָפַל הַפֶּאֶר עַל חֹדֶשׁ אֶדְרָ, וְהָמֶן שָׂמַח מְאֹד כִּי זֶה הוּא הַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נִסְתַּלַּק בּוֹ מִשֶׁה רַבֵּנוּ, אַךְ זֹאת לֹא יָדַע כִּי בְּאוֹתוֹ חֹדֶשׁ גַּם נוֹלַד מִשֶׁה רַבֵּנוּ.

בְּסִפְרִים הַקְּדוּשִׁים מְבֹאָר, שֶׁהָמֶן הָרָשָׁע שָׂמַח לְהִתְפַּסֵּס עַל חֲלָשְׁתָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהוּא חָשַׁב שֶׁזְמַן כְּזֶה שָׂמַח בּוֹ רַבֵּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, בְּיַדָּאֵי חֹדֶשׁ שֶׁל עֶצְבֹת הוּא, וּבְזַמַּן כְּזֶה בְּיַדָּאֵי אֵין מְזֻלָּם טוֹב, וְהוּא יוֹכֵל לְהַפִּיק זְמַמוֹ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגֵּ וּלְאַבֵּד חֲלִילָה.

אָבֵל כְּתוּב בְּסִפְרֵי 'מְאוּר עֵינַיִם' שֶׁבְּיוֹם פְּטִירַת מִשֶׁה נִכְנְסָה נִיצוּץ מְנַשְׁמָתוֹ בְּכָל יְהוּדֵי, וּמְפִילָא יוֹם פְּטִירַת מִשֶׁה הוּא בְּעֶצְמוֹ יוֹם לִידָתוֹ, שֶׁכַּחוֹ וּקְדָשְׁתּוֹ שֶׁל מִשֶׁה רַבֵּנוּ נוֹלַד בְּתוֹךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

זֶה סוּד הַנְּצַחִיּוּת שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר זֹאת לֹא יָדַע הָמֶן הָרָשָׁע, הֵם אֵינָם נִבְהָלִים מְזַמְנֵי חֲשָׁךְ וְיִרְיָדָה. אֲמַנָּם "וַיִּבְכוּ הָעָם אֶת מִשֶׁה", אָבֵל לֹא בְּכִיָּה שֶׁל עֶצְבֹת וַיֹּאוֹשׁ, אֲלֵא בְּכִיָּה שֶׁל לֵב נִשְׁפָּר וְצַעַר שֶׁל גְּעוּגוּעִים. וְיִרְיָדָה כְּזֹאת צָרָה עֲלֶיהָ הוּא, שֶׁעַל יְדֵי הַלֵּב נִשְׁפָּר שֶׁבְזַמַּן הִירְיָדָה, מִתְעַלִּים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּעֵבֶר. וְעַל יְדֵי זֶה זָכוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד קִבֵּל נִיצוּץ מְקַדְּשָׁתוֹ שֶׁל מִשֶׁה רַבֵּנוּ.

בְּרַעֲיוֹן זֶה מְבֹאָר ה'עֲטֶרֶת יְשׁוּעָה' אֶת הַפְּסוּק: **כְּתִית לְמְאוּר לְהַעֲלֵת נֵר תְּמִיד**, שֶׁכְּאֲשֶׁר רוּאָה אָדָם שֶׁהוּא נוֹכַח מִמְדַּרְגָּתוֹ, וְ"כְתִית לְמְאוּר" - שְׁאוּר הַתּוֹרָה וְהַמְצוֹת אֲצִלּוֹ כְּתוּתִים וְכְתוּשִׁים, אֵל יִמַּס לְכַבּוֹ, כִּי זֶה הָיָה רַק כְּדֵי שְׁאֲחַר כֶּף יִתְעַלֶּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר וַיַּעֲשֶׂה תַעֲנֹג גְּדוֹל לְמַעֲלָה, וְזֶהוּ "לְהַעֲלֵת נֵר" שֶׁיִּתְעַלֶּה הָאוּר שָׁבוּ. אָבֵל לֹא רַק בְּזַמַּן הַעֲלִיָּה הוּא עוֹשֶׂה אֶת הַתַּעֲנֹג, אֲלֵא אַךְ בְּזַמַּן הִירְיָדָה אֲשֶׁר הוּא לְצָרָה הַעֲלִיָּה, גַּם אִזּוֹ יֵשׁ תַּעֲנֹג לְמַעֲלָה, וְזֶהוּ "תְּמִיד" - גַּם בְּזַמַּן הִירְיָדָה.

קורץ אתו שארף

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן זֵית זָךְ. עַל יְדֵי שִׁבְנֵי יִשְׂרָאֵל דְּבָקִים בְּצַדִּיקִים הֵם גּוֹרְמִים לָהֶם שִׁפְעַת רוּחַ נִיר, וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ - אֵל הַצַּדִּיק, שְׁמֹן זֵית זָךְ - הַמְרֻמָּז לַחֲכֹמָה עֲלִיוֹנָה. (מאור ושמש)

פְּתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תְּמִיד. פְּתִית אֵלּוּ הַמִּכְתָּתִים רַגְלֵיהֶם לְבֹא לְצַדִּיק הַנִּקְרָא מֵאֹר, זֹכִים שֶׁהַצַּדִּיק יַעֲלֶה נִשְׁמָתוֹ לְמִקְוֶה וְשֶׁרֶשֶׁם - לְהַעֲלֹת נֵר ('נר ה' נשמת אדם') תְּמִיד. (הרה"ק מרדכי)

יַעֲרֹף אֶתוֹ אֶהְרֹן וּבְנָיו מֵעֶרֶב עַד בֶּקֶר. בְּלִילָה הִיא זְמַן שְׁלִיטַת הַחֲצוֹנִים שְׁרוּצִים לְשִׁלוּט עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִרוֹת הַמְּנוֹרָה רֹמְזִים לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל ('נר ה' נשמת אדם'), וְאֶהְרֹן עַל יְדֵי עֲבוּדַת הַדְּלָקָה הִיא שׁוֹמֵר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִשְׁלוּט בָּהֶם הַטּוֹמָאָה. (תפארת שלמה)

פְּעֻמָּן זָהָב וְרִמּוֹן... וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ. הַפְּעֻמוֹן מְרַמֵּז שִׁיחָה נִשְׁמַע קוֹלוֹ לְדַבְרֵי קוֹדֶשׁ - בְּבֹאֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ, וְהַרְמוֹן שֶׁאֵינוֹ מִשְׁמִיעַ קוֹל מְרַמֵּז לְשִׁתּוֹק מִדְּבָרִים בְּטָלִים. (החפץ חיים)

וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבֹאֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְלֹא יָמוּת. הַפְּעֻמוֹנִים הֵיוּ כְּדֵי לְעוֹרֵר אֶת הַכֹּהֵן מִדְּבִיקוֹתוֹ שֶׁלֹּא תִצָּא נִפְשׁוֹ בְּבֹאֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְעַל יְדֵי שֶׁנִּשְׁמַע קוֹל הַפְּעֻמוֹנִים וְלֹא יָמוּת מִדְּבִיקוֹת. (מהרי"ד מבעלזא)

צִיץ זָהָב טְהוֹר. צִיץ לְשׁוֹן הַסִּתְּכָלוֹת (כְּמוֹ 'מִצִּיץ מִן הַחֲרוֹכִים') - הַסִּתְּכָל וְרֹאֵה שִׁיחָה הַזָּהָב שֶׁלֶךְ טְהוֹר מִכֹּל חֲשֵׁשׁ גָּזֶל. (הרה"ק מלובלין)

א טיפוע נעדר אנק

הגאולה העתידה תהיה רק בזכות התורה

וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן זֵית. בְּדֶרֶךְ רִמּוֹ יִתְבָּאֵר הַפְּתוּב עַל דֶּרֶךְ הַמֵּאֲמָר הַמּוּבָא בְּזֵהָר חֲדָשׁ כִּי בְּאַרְבַּע הַגְּלִיּוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד מֵהֶם נִגְאָלוּ מִמֶּנּוּ בְּזִכּוֹת אֶחָד, מִגְּלוֹת הָרֵאשׁוֹן נִגְאָלוּ בְּזִכּוֹת אַבְרָהָם אַבְיֵנוּ, מִגְּלוֹת שְׁנֵי נִגְאָלוּ בְּזִכּוֹת יַצְחָק, מִגְּלוֹת שְׁלִישִׁי נִגְאָלוּ בְּזִכּוֹת יַעֲקֹב, וְהַגְּלוֹת הָרְבִיעִית תְּלוּזָה בְּזִכּוֹת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ. לָכֵן נִתְאַרְךָ הַגְּלוֹת הַזֶּה, כִּי כָּל עוֹד שְׂאִין עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת אֵין מֹשֶׁה חִפֵּץ לְגֵאוּל עִם בְּטָלָנִים מִן הַתּוֹרָה, וְזֶה הוּא שְׂרִמּוֹ הַפְּתוּב כָּאֵן בְּאוֹמְרוֹ

"וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - שְׁתַּתְּחִיב אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְגֵאוּל, וְתִנְאֵי הוּא הַדְּבָר שִׁיעֲסֻקוּ יִשְׂרָאֵל בַּתּוֹרָה, וְזֶה הוּא אוֹמְרוֹ "וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן זֵית זָךְ", רִמּוֹ לְתוֹרָה שְׁנִמְשָׁלָה לְשִׁמּוֹן, מֵה שְׁמֹן מֵאִיר לְעוֹלָם כְּדֵי הַתּוֹרָה. (אור החיים הקדוש לרבינו חיים בן עטר)

פנינוי בת עין

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הִגִּיעַ לְדִרְגַּת קֹדֶשׁה שְׁלֹא נִכְרַב בּוֹ אוֹתִיּוֹת שְׁמוֹ

וְאַתָּה תִּצְוֶה. כְּתוּב בְּזֵהָר הַקֹּדֶשׁ שְׁלֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּכָל הַפְּרָשָׁה, לְפִי שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ אָמַר "וְאֵם אֵין מִחֲנֵי נָא מִסְפָּרָךְ". וְלִכְאוּרָה אֵינוֹ מוּבָן, וְכִי כִּיּוֹן שְׁמִסֵּר נִפְשׁוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, הוּא מִקְבֵּל עֲנֵשׁ עַל זֶה. וַיֵּשׁ לוֹמַר כִּי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוּא בְּחִינַת הַדְּעַת הַכּוֹלָל אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמֹשֶׁה הִזָּה תְּמִיד מִתְּבוּנָן בְּצִרוּף הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהִזָּה רֹאֵה בָּהֶם אֶת אוֹר ה' הַנּוֹתֵן חַיּוֹת בְּאַמְצָעוֹת הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וּבָהֶם הַקְּבָ"ה מְחַיֶּה אֶת הָעוֹלָם. וְכִשְׁהַתְּפַלֵּל מֹשֶׁה עַל יִשְׂרָאֵל וּמִסֵּר נִפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם, הַתְּבוּנָן בְּמִי שְׁנוֹתֵן הַחַיּוֹת וְהַקֹּדֶשׁה בְּאוֹתִיּוֹת שְׁמוֹתֵיהֶם, שֶׁהוּא ה' אֶחָד, וְכִלְפֵי אוֹר ה' אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת אֶפִּילוֹ שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת. וְעַל יְדֵי זֶה בְּטָל מֵהֶם כָּל חֲטָא וְכָל קְטְרוּג. וְזֶה הַרְמֵז בְּזֶה שְׁלֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, לְהַרְאוֹת שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ עַל יְדֵי מְסִירוֹת נִפְשׁוֹ הִגִּיעַ לְמִדְרָגָה גְּבוּהָה כְּזֹאת, עַד שֶׁהַתְּבַטְלוֹ אוֹתִיּוֹת שְׁמוֹ וְלֹא הִזָּה לָהֶם מְצִיאוֹת בְּפָנָיו עֲצָמָם.

א שיין ווארט

וְאַתָּה הַקָּרִב אֵלֶיךָ אֶת אֶהְרֹן אַחִיךָ. אֵיתָא בְּמִדְרַשׁ כְּשֶׁאָמַר לוֹ הַקָּב"ה לְמֹשֶׁה לְהַקְרִיב אֶת אֶהְרֹן הָרַע לְמֹשֶׁה, עַד שֶׁהִנִּיחַ הַקָּב"ה אֶת דַּעְתּוֹ וְאָמַר לוֹ הַתּוֹרָה שְׁלִי הִיְתָה וְנִתְתִּיה לְךָ. וְצִרִיךְ בְּאוֹר מְדוּעַ הָרַע לְמֹשֶׁה, וְחִלְלִילָה לְחִשׁוֹב שֶׁקִּנְאָה הִיְתָה בְּדַבְרֵי וְעוֹד בְּמֵה הַתְּנַחֵם מֹשֶׁה כְּשֶׁאָמַר לוֹ הַקָּב"ה תּוֹרָה שְׁלִי הִיְתָה וְנִתְתִּיה לְךָ. וְנִרְאֶה דֵּהֵנָּה אָמְרוּ רַז"ל שֶׁלֹּא אֶהְרֹן הִיָּה הַתְּנַצְלוֹת מְדוּעַ עָשָׂה אֶת הָעַגֵל וְלֹא מִסֵּר אֶת נִפְשׁוֹ כְּמוֹ חוֹר, כִּי הוּא לֹא רָצָה שִׁתְּקִיִּים חִלְלִילָה הַפְּסוּק "אִם יִהְרַג בְּמִקְדָּשׁ ה' כֹּהֵן וְנִבְיָא,"

מה שכתב בספר 'הלכה אדם מישראל' (לרבי ישראל אב"ד זאלעשיץ ולאקטש, נדפס בשנת תצ"ט) שאבני החושן צריכים להיכתב כסדרן כמו פרשיות של תפלין. אם לפי זה אם היה נחסר אבן אחר, לא היו יכולים להשלימו כי לא היו נכתבים כסדרן, על מוכרח שהיה זה של אבן הישפה של בנימין שהיא האחרונה.

מַעֲשֵׂה'לְעַרְבָא אֲוִן מְלִיצוֹת

אמרו חז"ל שהציץ מרצה על עזות מצח, לכאורה הרי בפסוק כתוב כפרה אחרת: **וְנָשָׂא אֶהָרֵן אֶת עֵוֹן הַקֹּדְשִׁים**. ביאר רבי אליעזר מדזיקוב זצוק"ל בדרך צחות, כי עזות פנים היא עון הקדשים, שהיא מצויה אצל מיוחסים או העוסקים במלאכות קודש, וד"ל...

פורים קטן

הרה"ק רבי חיים מצאנז ה'דברי חיים' סיפר בפורים קטן סיפור מהרה"ק רבי משה לייב סאסובער זלה"ה, שפעם בערב יום אחר הסעודה יצא לשוק לחפש אולי יזדמן איזה מצוה לגמול חסד עם יהודי, פגע בעני אחד ושאל אותו אם רוצה לשתות מעט יין שרף, ענה לו העני: הן. נכנס עמו לבית סמוך ובקש לתת לו מעט יי"ש. כשכלה העני לשתות שאל אותו אם רוצה יי"ש יותר טוב, ענה העני: הן. אמר לו בו עמי אל בית המזיגה ואתן לך. בבואם שם בקש רבי משה לייב שיתנו לו משקה מן המובחר שבמובחר. לאחר ששתה והטיב לבו, שאל אותו העני: מדוע לא הבאת אותי מיד הנה? אמר לו הרה"ק: כי רציתי לעשות לך נחת רוח שתיטיב לך עוד טרם בואך הנה.

בזה ביאר ה'דברי חיים' את הענין של פורים קטן, שגודע מהספרים הקדושים שבכל שנה ושנה מתעורר הגס, ובודאי יעשה לבו הקב"ה נסים ונפלאות בפורים הבא עלינו לטובה, אבל כדי להניח את דעתנו ולעשות לנו קורת רוח, נתן לנו פורים קטן, שגם ביום זה יש התעוררות של הגס.

[וכדאמרי אינשי: "ביז צום קרעטשמע דארף מען אויך אביסל בראנפן" (עד בית המזיגה גם צריך מעט משקה)].

שבזמן החורבן העונש על זה הי' נורא ואיום, ומאחר שנהרג כבר חור הנביא, לכן לטובת ישראל לא רצה להתגרות בהם שיהרגוהו, ויהיה נהרג גם כהן. לכן כשאמר הקב"ה למשה להקריב את אהרן לכהנו הרע למשה, דמזה שהוא מכהנו עכשיו משמע דעד אז לא היה כהן, ואם כן התנצלותו של אהרן אינה נכונה, דגם אם היה נהרג לא היה מתקיים הפסוק "אם יהרג במקדש ה' כהן" וגו', ולכן הרע למשה. אך הקב"ה אמר לו תורה שלי היתה ונתתיה לך, דאיתא בחז"ל שגם למשה היתה התנצלות על אהרן אחיו וטען שהקב"ה אמר "אנכי ה' אלקיך" בלשון יחיד - לי ציוית ולא להם, וממילא אין ביד אהרן חטא. ובזה הניח דעתו של משה, דגם עכשיו יש לימוד זכות על אהרן, כי תורה שהיתה של נתתיה 'לך' דייקא, ולא להם וממילא אין עוון לאהרן. (תפארת יהונתן להגה"ק רבי יונתן אייבשיץ)

וְעֲשִׂיתָ בְּגֵדֵי קָדֹשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאֳרֹת וְאֵתָהּ תְּדַבֵּר אֶל כָּל חַכְמֵי לֵב וְגו' וְעָשׂוּ אֶת בְּגֵדֵי אֶהָרֵן לְקֹדְשׁוֹ לְכַהֲנָנוּ לִי. ויש לדקדק שבתחלה כתב שבגדי הכהונה הם "לכבוד ולתפארת", ואחר כך כתב שהם "לקדשו לכהנו ליי". ויש לומר על פי מה שאמרו בגמרא שרבי יוחנן היה קורא לבגדיו 'מכבדותא', שכן דרך המון עם לכבד את האיש שהוא הדור בלבדו, ולובש בגדי מלכות תכלת וחור. אך אנשי המעלה אינם מסתכלים בקנקן אלא במה שיש בו. לכן בפני המון העם היה הכהן גדול צריך ללבוש בגדי הוד והדר למען יהיו לו לכבוד ולתפארת ויכבדו אותו כראוי לו. אמנם עיקר התכלית של בגדי הכהונה היו בשביל הסודות הנפלאים שהיה טמון בהם ובשביל הקדושה שבהם. לכן אמר בתחלה שבגדי הכהונה הם "לכבוד ולתפארת" אבל זה רק בפני המון העם, אבל "ואתה תדבר אל כל חכמי לב" אשר אינם מסתכלים בחיצוניות, ותאמר להם כי לה עיקר תכלית הבגדים, אלא "לקדשו לכהנו ליי". (ילקוט הגרשוני בשם הג"ר שמעון סופר מקראקא)

וְעָשׂוּ אֶת הָאֵפֹד. בגמרא מסופר שנאבד אבן מהחושן והלכו אל דמא בן נתינה לקנות, ולא רצה להפריע אביו משנתו. וכתבו התוספות בשם הירושלמי, שאותו אבן היה אבן ישפה של בנימין, ויש להבין מנא להו זה. ויש לפרש על פי

כלי המקדש

אודות הכלים הטמונים בעין כחל' שליד צפת

קיסר צרפת נפולאון תאב שלטון הָהָה, וְנָהַל מלחמות עקובות מדם כדי לכבש את העולם תחת יָדוֹ, בְּשֵׁנַת תקנ"ט בְּמִסְגֶּרֶת מסעי מלחמותיו הגיע גם לגליל בארץ ישראל.

חפוש האוצרות

השמועה על אודות האוצרות הטמונים בהר הגיעו גם אל אָזְנוֹ, וְנִפְשׁוּ חֲשָׁקָה לְגִלוֹת אֶת האוצרות ולשים יָדוֹ עֲלֵיהֶם, כְּפִי שֶׁמְסַפֵּר רַבִּי מֹשֶׁה רִישֵׁי עַר בְּסִפְרוֹ 'שְׁעָרֵי יְרוּשָׁלַיִם': "עין כחל, בקעה גדולה ועמקה מאד ובה מעין מים טובים, ועל שמו נקראת עין כחל. שם מעט בתים תושבי ישמעאלים ערביים, ולמזרח הר גבוה ורם ומשפע מאד, ובראשו חצוב כדמות שער סתום, ואומרים כי שם נגנזו כלי בית המקדש וכן כתוב בספר 'עמק המלך' וכו'.

"ומלך צרפת (נאפוליאון) זה בחמשים שנה שהיה בארץ ישראל, וגם אצלו היה ידוע על ידי ספרי דברי הימים, ששם בהר עין כחל הכלים גנוזים, וחפר את ההר כמעט עד חציו. אך לריק היה יגיעו ולשוא היה עמלו כי לא ידע שלא יוכלו להתגלות אליו ולא לאחר, עד שיבא משיח בן דוד צדקנו במהרה בימינו אמן".

בשנת תרמ"ח בקר בארץ הגה"ח רבי מנחם מענדל ראבין, והעלה את רשמי בקורו על הכתב בספר 'מסע מרון', וכה הוא מספר: "כשעה שמינית באנו אל כפר עין כחל וגם שם נראו חרבת בתים וחרצות גלים מנחים על תלמי השדה. עין מעין נחמד יוצא משם, ישקו ממנו עדרי הנוסעים ברצוא ושוב. שם נראה חפירת חצי ההר, אשר חפר נאפאלען בדמיון כזב, למצוא שם את כלי המקדש הטמונים שם, כנודע על פי הקפלה כי שם הם ספונים אבל חפר ויגע ומאומה לא מצא".

אפר הפרה

בספר 'עדן ציון' מספר ששמע מאביו מה ששמע מפי הגה"ק רבי שמואל העליר זצ"ל רבה של צפת,

שפעם אחת בא אליו תושב ערבי מעכברא כשכלו צער ובכיה, ובקש לתן לו עצה על המקרה הרע שארע אצלו שהולכים ומתים אצלו נשיו וילדיו. שאל אותו רבי שמואל אולי חטא נגד אי מי בגוף או בממון, השיב לו שאינו יודע בעצמו שום חטא, ועל ידי חקירות ודרישות על כל מעשיו בעת ההיא, ספר שחפר תחת ההר והוא ומצא שם שני כדי זהב מלאים אפר ולקחם וטמןם בביתו. הזהיר אותו רבי שמואל שתכף ומיד ילך ויחזירם למקומם ויסתם את המקום לבל יהיה נפר, וכן קים ועשה, והמגפה בביתו נעצרה. ואמר רבי שמואל שלפי דעתו היה זה אפר הפרה שנטמן שם¹.

תפלת הרה"ק משינאווא

ידוע שבסוף שנת תרכ"ט בא הגה"ק רבי יחזקאל שרגא ה'דברי יחזקאל' משינאווא, לבקור אפופת מסתורין בארץ ישראל שנמשך 18 חודשים. בעת בקורו היה יוצא רבות להתבודד בהרים שבסביבה פעם ספרו להגה"ק רבי שמואל העליר, כי ה'דברי יחזקאל' נעמד ליד הר אחד סמוך לצפת, והאריך שם בתפלה בדבקות נוראה, ולא ידעו מה מיוחד במקום פלוני.

אמר להם רבי שמואל העליר כי לפי המקובל במקום זה הטמינו הרבה מפלי הקדש בעת חרבן הבית, וגם שם נמצא הכד עם אפר פרה אדומה של משה רבנו. וספר להם הספור שהיה עם הערבי שמצא שם הכדים עם האפר.

צורת השער במרומי ההר בעין כחל

בשנות תקס"ח-תקע"ו, שאם יצטרכו אפר פרה אדומה, הוא יראה היכן הוא נמצא (תולדות חכמי ירושלים ח"ג עמ' 161).

1 נתן להוסיף פאן מה שאמרו זקני ירושלים בשם הגאון רבי מנחם מענדל משקלוב זצ"ל תלמיד הגר"א (התגורר בצפת

ליקוטים נפלאים פרשת תצוה

וכשהיהודי איחר את תשלומיו, היה נטפל אליו ואף הכהו מכות נאמנות. כשחזר הפריץ, התלונן היהודי על הממונה, ותיאר לו כיצד התעלל בו והלקהו עשרים מכות. הפריץ שהיה יפה נפש ואוהב צדק, העמיד את הממונה לדין. השופט פסק שעל כל מכה ומכה שהכהו - יתחייב סכום כסף, ומאחר שלא היה למכה לשלם את הסכום הנדרש, גבו ממנו מחצית מביתו ונתנוהו ליהודי המוכה. אחר פסק הדין חזר היהודי לביתו ומירר בכי. שאלוהו אשתו ואנשי ביתו: "על מה ולמה אתה בוכה?" ענה להם: "מצטער אני שלא הלקה אותי ארבעים מלקות, שהרי אז הייתי זוכה ומקבל את כל ביתו"... בשעה שיבוא האדם לעולם האמת ויראה מה גודל שכר המיוסר, ועל כל הסבל שסבל עוונותיו נתמרקו, הרי יצטער על שלא קיבל ייסורים בעולם הזה, ועל אף שאמרו חז"ל "לא הן ולא שכרן", מכל מקום, אדם ש"זכה" ביסורין, עליו לקבלן בשמחה, ולהיות מתון גם אם מידת הדין מתוחה עליו, כי: "את אשר יאהב ה' יוכיח, וכאב את בן ירצה".

"כתית למאור" (כו, כ)

רק אחרי שהאדם מזכך ומטהר עצמו, כותש את תאוותיו וכותת את המידות הרעות, רק אז ראוי הוא למאור - להבין את אור התורה.
(רב נחמן מברסלב)

להעלות נר תמיד (כו, כ)

מדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה. (רש"י)
וקשה בפר' בהעלותך על הפסוק (במדבר ח, ב) "בהעלותך את הנרות", אומר רש"י "מעלה היתה לפני המנורה שעליה עומד הכהן ומיטיב", למה כאן לא מפרש רש"י כן, וי"ל בפר' בהעלותך נאמר אל הכהנים בכל הדורות, אבל "ויקחו אליך שמן זית זך" נאמר למשה שהיה משמש בעבודת המשכן בשבעת ימי המלוואים, ועליו אמרו חז"ל (שבת צב.) גבהו של משה היה עשר אמות, היינו הרבה יותר מגובהו של מנורה שהיה י"ח טפחים שהם שלוש אמות, ממילא בכדי להדליק את המנורה משה לא היה צריך לעלות במדרגות, לכן אמר רש"י טעם אחר בתיבת "להעלות נר תמיד".
(פניני קדם)

"ואתה הקרב אליך את אהרן" (כה, א)

פעם אחת, בשמחת תורה בישיבתו של החפץ חיים, בשעת חדוה והתלהבות עילאית, ביקשו התלמידים להרים את החפץ חיים ולרקוד עמו, אולם הוא לא נתן להם ואמר, כי על פי התורה אסור להרים בן אדם למעלה ממה שהוא באמת, שאם לא כן, היה נאמר כאן, ואתה 'הרם' אליך את אהרן. ומזה שנאמר, ואתה הקרב, משמע שרמז רמזה לנו התורה הקדושה, שאין להרים אדם למעלה ממה שהוא באמת.

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך" (כו, כ)

רבינו האור החיים הקדוש מביא את דברי הזוהר הקדוש שכל תלמיד חכם יש לו בנשמתו ניצוץ מנשמת משה רבינו, כי משה רבינו מתלווה ומתחבר עם התלמידי חכמים שעוסקים בתורה. ולכן מוצאים בגמרא שהיו קוראים זה לזה משה, 'משה שפיר קאמרת', כי משה הוא בחינת נפש הלומדת תורה. וזה גם המשמעות בדברי הזוהר 'אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא' שבכל דור ודור משה רבינו מתלווה ללומדי התורה. וזה מרומז בפסוק שלפנינו:

'ואתה תצוה', לשון ליווי וצוותא, שמשוה רבינו יתחבר ויתלווה 'את בני ישראל', רק עם החשובים שבעם ישראל, כי 'ישראל' זה לשון חשיבות. ומי הם החשובים בעם ישראל, 'ויקחו אליך שמן זית זך' אלו שעוסקים בתורה הקדושה המשולה לשמן.

"ויקחו אליך שמן זית זך" (כו, כ)

נתקשה משה במעשה המנורה א"ל הקב"ה הטל ככר של זהב לאש והיא נעשית מאליה (רש"י).
מפרש החת"ס מה שנתקשה משה במעשה המנורה יותר משאר כלים, כי בכל כלי וכלי שעשו במקדש היו צריכים להמשיך את ההשפעה שהכלי הזה מביא לכל הדורות, למשל השולחן הוא רומז על פרנסה ועשירות כמו שאמרו חז"ל הרוצה להעשיר יצפין שהשולחן בצפון, וכשעשה משרע"ה את השולחן המשיך על ידו שפע פרנסה לכל ישראל עד סוף כל הדורות. והמנורה רומזת לחכמת התורה, ונתקשה משה בעשייתה האיק ימשיך השפעה זו לכל הדורות, הרי אמרו חז"ל עתידה תורה שתישכח מישראל ח"ו, והיה קשה בעיני משה להמשיך השפעה זו לכל הדורות, א"ל הקב"ה הטל ככר של זהב לאש והיא נעשית מאליה, שחכמת התורה הוא באמת בדרך נס ופלא, וכח זה נמסר למשרע"ה כמו שאמרו "סגולה נפלאה לאוקמי גירסא הוא לדבק עצמו ומחשבתו במשה רבינו ע"ה", ולרמז זה אמר הקב"ה ויקחו אליך שמן זך" שעוסקי התורה ידבקו בך ועי"ז תזכה לאוקמי גירסא.

"ויקחו אליך שמן זית זך" (כו, כ)

ישראל נמשלו לזית. מה זית זה מוציא את שמנו רק לאחר שכותשים וסוחטים אותו, כך גם ישראל מגלים את מעלותיהם לאחר שמביאים עליהם ייסורים.

מעשה ביהודי שחכר אחוזה מפריץ שהיה הגון וטוב לב. לא פעם לא היה לו כסף לשלם והפריץ לא נגע בו לרעה, ואף ויתר לו.

לימים, נסע הפריץ למקום רחוק, ומינה אדם שניהל את עסקיו ויטפל בנכסיו בימי שהותו מחוץ לבית, אלא שאותו אדם היה איש רע מעללים וכן בליעל,

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים נפלאים פרשת תצוה

אליהו הנביא את כפות ידיו אל תוך שרוולי הגלימה וביקש מהאיש ליטול את שרוולי הבגד. לפליאתו השיב אליהו הנביא: "אתכם כאן לא מעניין מי האדם אלא הבגדים שלו. אם כך נטול ידיים לבגד..." ואילו בעבור החכמים שבעם - אלו המבינים את הכוונות העמוקות שיש בכל בגד ובגד מבגדי הכהונה לאלו נאמר: "ועשו את בגדי אהרון לקדשו לכהנו לי"...

"ואלה הבגדים אשר יעשו השן ואפד" (כה, ד)

כתב רש"י על האפוד לא שמעתי ולא מצאתי בברייתא פירוש תבניתו, ולבי אומר לי וכו' שחוגרות השרות כשרוכבות על הסוסים. סיפר הצדיק הקדוש ר' יחיאל מאיר גוסטינין זצ"ל כי בימי חורפו אסף כסף לדבר מצוה. בהגיעו לאחד הבתים, ראה שם תערובת אנשים ונשים משחקים בקוביא. כאב לבו מאד על שנזדמן לו לראות מראות כאלו, והכל חייבים בראיה. אולם כעבור עשרים שנה נזדמן לעירו גוסטינין חזן ושוחט שהציבור נהנה מתפילתו, ובאו עמו לרב שיקבלנו לחזן בעיר. כאשר הגיעו לביתו לקודש פנימה, הכירו מאז שהוא שיחק בקוביא, והבין כי מן השמים זימנו לו לראות זאת כדי שלא ישלבו בו. ואמר כי כעת מובן לו דברי רש"י שכתב 'ולבי אומר לי', כי לרש"י נזדמן לראות אשה רוכבת על הסוס לבושה בסינר, וחלשה דעתו מדוע נזדמן לפניו מראה כזה. אבל כשהגיע לבאר את עשיית האפוד כתב 'ולבי אומר לי', כי מה שראיתי אז את השרה לבושה בסינר היה זה כדי שאבין את עשיית האפוד שהיה עשוי כסינר של הנשים, ולא לחינם ראיתי זאת. (מי הים השלם)

"ששה משמותם" (כה, י)

בירושלמי אמר שבאבני האפוד היה שמו של בנימין מחולק, באבן הימיני היה כתוב 'בנ' ובשמאלי 'ימין', ודורש את זה ממה שכתוב "ששה מ'שמותם" - מקצת שמותם ולא כל שמותם, לכן שמו של בנימין היה מחולק על שתי כתפות האפוד. ולזה אפשר לומר רמז ממה שנאמר בברכות בנימין "ובין כתפיו שכן". (משך חכמה)

"שפה יהיה לפיו סביב... ונשמע קולו בבואו אל

הקודש" (כה, לב-לה)

חז"ל אמרו כי כל אחד מבגדי כהונה מכפר על עבירה אחרת, והמעיל מכפר על לשון הרע, והנה חשיבות שמירת הלשון ומעלת כח הדיבור, רמוזים בפסוקים שנאמרו בפרשת המעיל. "שפה יהיה לפיו סביב" שצריך האדם לעשות גדר ושמירה לפיו סביב, ועל ידי כך יזכה ל"ונשמע קולו בבואו אל הקודש" שהוא נותן כח בדיבורי הקדושה שלו בתפילה - ובלימוד התורה לעשות את פעולתם הרצויה, שכן פה כזה הוא כלי שרת מהודר וחיבי לפני ה'. (אלשיך הק')

החפץ חיים היה מסביר, שכבוד אינו אלא עלבון. משל למה הדבר דומה, לבן מלך ששקע בתאוות, ובתור עונש שלל המלך ממנו את תאריו וגרשו למדינה רחוקה. אנשי המדינה היא לא ידעו על כך, וחלקו לו כבוד מלכים גם בזמן גירושו, כשהוליכוהו לרצות את עונשו אפשר לתאר מה הרגיש בן המלך באותה שעה, בהעלותו על דעתו את נחיתותו ומעמדו הירוד והשפל. כך אני מרגיש, היה מסיים החפץ חיים, בזמן שהבריות טועים בי ומכבדים אותי, ואנכי יודע בלבי את שפלות מצבי ופחיתות ערכי. (המאורות הגדולים)

"ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך" (כה, א)

במדרש שמות רבה (פרשה ל"ז) מובא שבשעה שירד משה רבינו מהר סיני וראה את ישראל כשהם עסוקים במעשה העגל, הביט וראה את אהרן אחיו שהיה עומד ליד עגל הזהב ומקיש עליו בפטיש. למעשה, כוונתו של אהרן היתה לעכב את בני ישראל מלעבוד את העגל, משום כך התמהמה בעשייתו, אולם משה רבינו חשב שהיה אהרן שותף עמהן, והיה בליבו עליו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: משה, יודע אני את כוונתו של אהרן שהיא לטובה! משל לבן מלך שזחה עליו דעתו ונטל את חפירה כדי לחתור מערה מתחת לארמון אביו. ראה מחנכו של בן המלך את מעשיו ואמר: אל תיגע את עצמך בחפירה זו, הדבר לא לפי כבודך ולא לפי כוחותיך, תן לי ואני אחפור... ראה המלך את המחנך כשהוא חותר מתחת לארמון, הבין מה אירע ואמר: יודע אני מה היתה כוונתך, בשכר מעשה זה שעשית אמנה אותך לשר הממונה על כל ענייני הארמון! כך בשעה שאמרו ישראל לאהרן: "קום עשה לנו אלהים", אמר להם אהרן: "פרקו נזמי הזהב", וכך טען להם: אני כהן, אני אעשה אותו ואקריב לפניו... הוא לא נתעסק אלא כדי לעכבן עד שיבא משה. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אהרן, יודע אני מה היתה כוונתך, בשכר זה אין אני ממנה על קרבנותיהן של בני אלא אותך, שנאמר: "ואתה הקרב אליך".

"ועשית בגדי קודש לאהרון אחיך לכבוד

ולתפארת" (כה, ב)

הגאון רבי שמעון סופר שאל: בתחילה ציווה הקב"ה לעשות בגדים לאהרון הכהן מהטעם של כבוד ותפארת: "ועשית בגדי קודש לאהרון אחיך לכבוד ולתפארת" ולאחר מכן מביאה התורה את הטעם לעשיית הבגדים היא כדי לקדש את אהרון: "ועשו את בגדי אהרון לקדשו לכהנו לי" אם כן לשם מה נעשו הבגדים לכבוד ולתפארת או לקדש את אהרון הכהן?! והגאון מתרץ: פשוטי העם רגילים לחלוק כבוד רק לאלו המתהדרים בלבושם ולאילו: "ועשית בגדי קודש לאהרון אחיך לכבוד ולתפארת" היו הבגדים לכבוד ולתפארת... מסופר בספר "כה עשו חכמנו": שבאחד הימים הגיע אליהו הנביא לעיר אחת בבגדים פשוטים. נכנס לאירוע ואף אחד לא שם לב אליו... יצא וחזר עם גלימה מהודרת מיד הושיבוהו במזרח וכיבדוהו. כשאחד מהאנשים הביא לו מים ליטול ידיו, הכניס

סיפורים נפלאים פרשת תצוה

היציאה ואמר לרב בזה הלשון, 'לבכות' גם אני יודע, אבל על התורה צריך לעמול ולהתייגע ולהשתוקק השתוקקות עצומה לכוון אל האמת, והלך לו. זהו 'כתית למאור' לתורה צריך לכתת עד שיצא תורה לאור, ולא למנחות' ללמוד תורה במנוחה.

"להעלות נר תמיד" (כו, כ)

פירש רש"י עד שתהא השלהבת עולה מאליה. אפשר לבאר את פירושו רש"י על פי הסבר לאיש שיושב בביתו קופא מקור, סערות רוחות וגשמים בחוץ, חלונות הבית רועדים מפרצי הרוח החודרים דרך חרכיו, עד שהסערה שולטת פנימה בכל פינות חדריו, ארכבותיו דא לדא נקשן, ואין עצה אלא להדליק את האור כדי לחמם את עצמותיו היבשות. בתוך הבית מונחים להם עצים טובים, באין ברירה אחרת בידו ניגש הוא אל המלאכה למלאות צרכו במעט עצים אלה, הצית בהם את האש אשר חיש מהר נדלקו, אך לא עלתה בהם השלהבת כראוי עקב הכמות הקטנה שבהם, וממילא לא היה בה בכדי לחמם את הבית ולגרש הקור השורר בין כתליו. בידעו פרק בטבעה של האש, טרח ואסף מכל פינות ביתו כלים מכלים שונים על מנת לנפנף בהם על יד האש, בכדי שינשב בה הרוח וללבות את השלהבת להיות עולה יפה, וכשגם עצה זו לא הפיקה את התועלת הרצויה נשכב הוא עצמו בפשוט ידים ורגלים אצל האור, ובכל כוחו נפח בפיו אנה ואנה, ובכל זאת עדיין בוששה השלהבת מלעלות. אמר בלבו, חדא מחדא לא אתיא, ניתי חדא מתרתי, ובבת אחת נפח בפיו בכל כוחו ובשתי כפות ידיו נפנף בכלים. באותה שעה נכנס חברו לתוך ביתו, ומצאו שוכב על הארץ, לחייו נפוחות ואדמונות מרוב יגיעה, ידיו עולות ויורדות ומנפנפות ברוח, זיעה מכסה את כל גופו, ומראהו כאחד המבוהלים והמטורפים, נעמד הלה משתומם למראה עיניו, שמא יצא חברו מדעתו, או מחלה איומה תקפתו, חיש מהר רץ אליו וצעק לקראתו, מה לך ידידי כל הבהלה הזאת? ענהו האיש, רצוני להעלות את שלהבת האש למען תטיב לחמם את קירות הבית, וכבר נסיתי את כל התחבולות וללא הצלחה, בשמוע חברו דברים אלו מילא את פיו בצחוק ולעג לעומתו, שוטה שכמותך! האינך רואה כי מעטים המה העצים אשר בהם הצית את האש, עליך לקום וללקט עצים מרובים להוסיף על האש ואז תעלה השלהבת מאליה. והנמשל מובן הוא, ההתלהבות הרוחנית זקוקה לעצי העבודה בכדי שתעלה בקרב לב האדם, ולחנם יטרח להרבות אש הקדושה בתוככי נפשו, אם לא יוסיף עצים למערכה גדרים וסייגים בתורת ד'.

והן הם דברי הבית אהרן זי"ע בפרשתו וז"ל, "שצריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה, היינו שצריך לייגע עצמו בעבודת עד שתהא שלהבת עולה מאליה,

"ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד" (כו, כ)

'כתית למאור' ולא למנחות. (רש"י) 'נר' רומז לתורה על דרך 'נר מצוה ותורה אור'. צריכים לעמול כדי לקנות את התורה על ידי 'כתית למאור' להתייגע ולא למנחות' ולא במנוחה. סיפור נפלא שסיפר הגאון ר' אהרן קוטלר זצ"ל, שאירע אצל הגאון רבי משולם איגרא זצ"ל בטיסמניץ, כשבאו לדין תורה, שני בעלי בתים מאחת העיירות. הענין היה קשה ומסובך ביותר, ונאלץ לדחות את פסיקת הדין ליום המחרת. לבעלי הדין ירט הדרך ולא יכלו לשהות עוד בטיסמניץ, אמרו אחד לשני הרי יש לנו רב בעיירתנו, נלך אליו ויפסוק לנו את הדין, וכך עשו, רבם היה תלמיד חכם אבל לא התמצא כל כך בדין תורה מסובך כזה, וביקש להמתין מעט, נכנס לחדר אחר לבדו, ואחר זמן מועט יצא ופסק להם את הדין. הפסק היה נראה בעיניהם, השביע את רצונם ובאו על סיפוקם. כעבור זמן מסויים, כשהזדמן להם שוב להיות בטיסמניץ, אמרו זה לזה, הבה וניכנס אל הרב מטיסמניץ, אשר בשעתו אמר לנו שיכול לפסוק את הדין רק למחרת, ונראה איך הוא פסק דינו. נכנסו אל רבי משולם לשמוע את פסק דינו. השמיעו דברי התנצלות על שלא באו לשמוע את פסק הדין למחרת. אמר להם רבי משולם כך וכך פסקתי. בעלי הדין התפלאו לשמוע, כי פסיקתו של רבי משולם דומה ממש לפסק שפסק הרב שלהם. בשמעם זאת, הביטו זה אל זה כאילו בקורטוב של תמיהה, הבין רבי משולם שדברים בגוי ושאלם, מה לכם תמהים. לא יכלו להתאפק וסיפרו לו את כל המעשה כפי שהיה אמת לאמיתה, וכי גם הרב שלהם פסק כך, לאחר שהות של מחצית השעה בלבד, כששמע רבי משולם, כי רב פלוני באחת העיירות הקטנות ידע להשיב במשך זמן קצר על ענין כה קשה, אמר בלבו, הלא זה גאון נפלא בדורנו וצריך להכירו ולדעת ממנו, לא היסס רבי משולם, ומיד נסע אל אותו רב. בבואו התעטף ונכנס בחדרה ועמד לפניו בהכנעה רבה, כתלמיד לפני רבו, ושאל אותו, כיצד ידע כבוד הרב לפתור כמעט ללא שהיות, ענין כה מסובך, שאני בעצמי נאלצתי לדחות את בעלי הדין עד ליום המחרת. השיב לו הרב, האמת לא אכחד, אמנם לא ידעתי כלל מה להשיב בענין, ונעשה לי קשה על הלב. בצר לי, נכנסתי לחדר השני, התייפחתי בבכי וביקשתי רחמים, ואמרתי לפני השי"ת, הלא אני רב העיירה ובעלי הבתים לא יודעים להבחין בין דבר קשה לקל, ואם לא אדע להשיב להם תשובה, הרי זה יגרום חס ושלום לחילול השם, כנראה נתקבלה תפילתי, כי כאשר ניגשתי לארון הספרים, מיד מצאתי ספר ישן שבו מבואר היטב כל הענין הזה, וכך פסקתי. מששמע זאת רבי משולם איגרא, פנה מיד אל דלת

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

סיפורים נפלאים פרשת תצוה

האיברים, ענה הלשון ואמר, היום תאמרו שאני מלך ושליט עליכם! שמע האיש את הדברים האלה ונתפחד והקיץ משנתו והלך לדרכו, והגיע למקום ונכנס אצל המלך ואמר לו, הא לך חלב כלביא (היינו כלבה), מיד קצף וצוה לתלותו, וכשהיה הולך ליצלב היו כל האיברים בוכין, אמר להם הלשון, הלא אמרתי שאין בכם ממש, אם אני מציל אתכם תודו לי שאני מלך עליכם? אמרו לו: הן! מיד אמר הלשון השיבוני אצל המלך. והשיבוהו. אמר לו: למה צוית לתלותי, זו תורה וזו שכרה. אמר לו, הבאת חלב כלביא לקרב מיתתי, אמר לו ומה איכפת לך ויהא לך רפואה ממנו, ועוד גם כן כי "לביאה" קורין אותה "כלביא", לקחו ממנו ונסוהו, ונמצא חלב לביאה, אמרו לו, כל האיברים עכשוו אנו מודים לך שאתה אמרת האמת. ע"כ.

"מות וחיים ביד הלשון" (משלי יח, כא).

"את הכבש האחד" (כט, לט)

מעשה היה ביהודי פשוט, אשר לא ידע את פרוש מלות התפילה, אולם עובדה זו לא מנעה ממנו להתפלל בקול גדול, וכשהגיע בפרשת התמיד למלים "את הכבש האחד", שאג בקול ובעינים עצומות "א-ח-ד"! "... משל היה עומד בקריאת שמע במלים 'ה' אלקינו ה' אחד".

סיפור זה שמע רבי שרגא פייבל מנדלוביץ מפי אחד מתלמידי ישיבתו, אשר הוסיף ודבר בלגלוג על יהודים פשוטים מעין אלו, 'עמך', אשר אינם יודעים בתפילה אפילו את פרוש המלים, אולם למרות זאת הם מנסים להתפלל בהתלהבות.

הנימה שבה דבר התלמיד לא מצאה חן בעיני רבו, והוא העיר לו: "הלגלוג שלך אינו במקומו... הלגלוג מעיד שהחושבים הרוחניים שלך אינם מפותחים די צרכם...".

תהה התלמיד: "על מה ולמה?" ורבי שרגא פייבל המשיך: "יהודי אמיתי, בעל הרגשה עדינה, כששמע את תפילתו התמימה של יהודי זה, צריך היה לשנות אצלו את היחס כלפי המלים 'את הכבש האחד' מכאן ואילך... צריך הוא היה לחשוב בעקבות המעשה הזה - שגם פה, במילים האלו, קיבל איש יהודי עול מלכות שמים על עצמו...".

מעשה זה, המובא בספר "מרכיבי תורה מעולם החסידות" מוכיח עד כמה דייק עם תלמידיו על כל דבר היוצא מפיהם, ועוד מסופר שם כי בחור אחר השמיע חדושי תורה ובענין מסוים התבטא כי "הט"ז אינו צודק בדבריו". באותו רגע שסע רבי שרגא פייבל את דבריו וקרא בקול, כשהתרגשות נמסכת בו: "דיבורים כאלו הם בגדר נבול פה!".

בהזדמנות אחרת שמע תלמיד ששר "בלבבי משכן אבנה", עצר אותו רבי שרגא פייבל ושאל: "כלום כבר הגעת למדה זו?" שאלתו הנוקבת ירדה תהומות. התלמיד קיבל את הדברים, ובמשך עשרות שנים לא היה מסוגל להעלות את השיר על דל שפתי!

כי ממילא יעלה התלהבות ולא שיכווין לזה, ולא כשוטים המצפים להתלהבות.
צריך לעגמול, לעבוד ולהתייגע, והשלהבת תעלה מאליה".
(דברי זקנים)

"לקדשו לכהנו לי" (כה, ד)

מסופר על אחד שהגיע אל הרב וביקש: "רצוני להיות כהן". הרב ניסה להסביר לו... אך בטרם הספיק להוציא מילה כבר הונחה על שולחנו חבילת שטרות מכובדת... הרב לא הראה שביעות רצון והלה המשיך למלא את השולחן בשטרות... הרב הסביר לו שזה בלתי אפשרי "לקנות כהונה", אך הוא התעקש והעלה את הסכום ואף שילש אותו... אך הרב עמד בסירובו... בחרון אף עזב את ביתו של הרב ושם פעמיו אל הקהילה הרפורמית. לאחר משא ומתן מייגע גם שם לא הסכימו להפוך את המסכן לכהן. בצר לו פנה אל האחראי מטעם הקהילה הקונסרבטיבית. שם הוא התקבל בחמימות ומשאחד מהם זיהה את ה'פוטנציאל' האמירו במחיר. ומידענו שנפשו חשקה להיות כהן, הסכים וכתב המחאה לפקודת הקהילה בסכום של 7 אפסים....

נקבע הטקס לשבוע שאחרי, וברוב פאר והדר הוכתר מיודענו לכהן באופן רשמי ואף קיבל תעודה המעידה על כך.... לאחר הטקס פנה האיש ללכת לדרכו כשהוא שמח וטוב לב. לפתע רץ אחריו ראש הקהילה וביקש לדעת: "סלח לי שאני מתענר אבל מסקרן אותי לדעת מה נחוץ לך כל כך להיות כהן? ועוד ששילמת עבור זה סכום לא מבוטל?" השיב ה"כהן הטר"י בפשטות: "מה הפירוש למה?" אבא שלי היה כהן, גם סבא שלי היה כהן... למה שאני לא אהיה גם כהן...

"שפה יהיה לפיו סביב" (כה, לב)

מעשה נפלא סיפרו חז"ל (מדרש שוחר טוב, לט). מעשה במלך פרס שנטה למוות, א"ל הרופאים אין לך רפואה עד שיביאו לך חלב לביאה. ענה אחד מהם ואמר לו: אם רצונך אלך אני, רק תן לי עשרה עיזים. אמר לעבדיו ונתנו לו. הלך לגוב אריות והיתה שם לביאה מינקת גוריה, יום ראשון עמד מרחוק והשליך לה עז אחת ואכלתה, יום שני נתקרב לה מעט והשליך אחרת, וכן בכל יום ויום עד שהיה משחק עמה, ולקח מחלבה והלך לו. כשהיה בחצי הדרך ישן וראה חלום, שהיו כל אבריו מהרסין זה עם זה; אמרו הרגלים: "אין בכל האברים כמותנו שאם לא היינו אנו הולכין לא היה יכול להביא מן החלב". ענו הידים: אין כמותנו, שאם לא היינו אנו שחלבנו לא היה עושה דבר. העינים אמרו: אנו למעלה מן הכל, שאם לא היינו מראים לו את הדרך לא היה נעשה. ענה הלב ואמר: אני למעלה מן הכל, שאלמלא לא נתתי לו העצה לא הועיל כלום. ענה הלשון ואמר להם "אם לא הייתי אני מה הייתם עושים". ענו לו כל האיברים וא"ל: לא יראת להדמות אלינו, ואת סגורה ונתונה במקום חשך ואפילה, ועוד שאין בך עצם כשאר כל

גליון 348
שנה ח' תשע"ט

סיפורי צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תורה למשפחת קליין על ואישור לשריתוש בתמונה

סיפורי חז"ל

את האורים ואת התומים חשיבות מרובה היתה נודעת לשנים עשרה האבנים המשובצות בחושן, כי מהן ידע הכהן הגדול מה תשובות ישיב לשואלים כאשר ישאלו בדבר אלקים, בגלל האורים ותומים שבהן. כל אימת שהיה המלך או ראש הסנהדרין מבקשים להימלך באורים ותומים, הם באים אצל כהן הגדול ושואלים, והוא שואל באורים ותומים, ואומר להם. כיצד שואלים? הכהן הגדול עומד לבוש בשמונה בגדים שהחושן והאפוד מהם, השואל עומד פניו כלפי נשאל והנשאל פניו כלפי שכינה, השואל שואל, והכהן מסתכל בחושן ורואה את האותיות הכולטות ומאירות כנגד פניו, והן מצטרפות לתשובה על שאלת השואל, כך למשל, כששאל דוד באורים ותומים, הירד שאלו כאשר שמע עבדך ה' אלקי ישראל הגד נא לעבדך, ויאמר ה' - על ידי אביתר הכהן באורים ותומים - ירד, היינו שבלטו לו האותיות "ירד", כיצד? אות יו"ד מיהודה ריש מראובן דל"ת מן ומוה ידע דוד כי ירד שאל לרדוף אחריו ונמלט על נפשו. דברי האורים ותומים היו אמיתים ומאומתים תמיד, כמו ששמע מעיד עליהם, אורים שמאירים את דבריהם, תומים שמתאימים ומשלימים את דבריהם, כל כהן גדול שאינו מדבר ברוח הקודש ואין שכינה שורה עליו, אין נשאלים בו, לפי שאין אותיות אבני החושן מאירות לו, אבל כהן גדול ששורה עליו שכינה ומדבר ברוח הקודש, שואלים בו על כל דבר ודבר, ונענים על הכל, שהרי אותיות כל האל"ף ב"ת היו כתובות על אבני החושן, ולכל שאלה שהיא יכלה להצטרף תשובה מן האותיות.

(יזמא ע"ג - א)

פרשת השבוע

נמצאנו אפוא למדים מכאן, שאפשר לקיים מצוות הדלקה על ידי הוספת שמן לנר דלוק, וכך אמנם עשו הכהנים בבית המקדש, מדי ערב הוסיפו מעט שמן למנורה הדולקת, ובכך קיימו כדת וכדין מצוות הדלקה במקדש.

ושכנתי בתוך בני ישראל (כ"ח - מ"ה)

פעם אחת נודמן הרה"ק רבי יהושע העשיל מאפטא זיע"א לעיר אחת שהיו גרים שם שניים ממקורביו. האחד היה מדקדק במצוות אבל היה בעל גאוה, ואילו השני היה פשוט הליכות אך אינו מדקדק בקלה כבחמורה, שניהם ביקשווהו שהתאכסן אצלם. אבל הצדיק בחר להתאכסן אצל השני ואמר: על בעל גאוה אמר ה' אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת (מסכת סוטה דף ה ב) ואילו על זה שאינו מקיים המצוות אמר הכתוב, "השוכן אתם בתוך טומאתם" (ויקרא טו טז) ואם הקב"ה שוכן בתוכנו בכל עניין, אני על אחת כמה וכמה.

להעלות נר תמיד (כ"ז - כ') מסופר על הרה"ק רבי חיים סלובייצק מבריסק זיע"א, שנפגש פעם עם הרה"ק רבי אברהם מרדכי בעל ה"אמרי אמת" מגור זיע"א. וכדרכם של גדולי ישראל המודמנים למקום אחד, החלו מסיחים בהתלהבות בדברי תורה. אמר האדמו"ר מגור לרבי חיים, ימים רבים מתקשה אני במדרש אחד לפרשת תצווה. שנינו במדרש תנחומא, אמר רבי חנינא סגן הכהנים, אני הייתי משמש בבית המקדש כסגנו של הכהן הגדול, ומעשה נסים היו למנורה. משהיו מדליקים אותה מראש השנה, לא היתה מתכבה עד לשנה הבאה מדרש זה אמר הרבי, מוקשה לי מאוד, הרי קיימת מצוות הדלקת המנורה בכל יום, ואיך קיימו ישראל מצווה חשובה זו לפי דברי המדרש, שהמנורה דלקה מאליה שנה תמימה? רבי חיים תירץ שאין דין להדליק, רק שיהיה דלוק. וה"אמרי אמת" תירץ, על פי דברי הרמב"ם בהלכות שבת (פרק י"ב הלכה ב'), אומר הרמב"ם, הנותן שמן לתוך הנר הדולק חייב משום מבעיר,

זמני השבת

זמני יציאת שבת
ירושלים: 6:03 ת"א: 6:05 ר"ת: 6:40

פרשת תצווה

זמני כניסת שבת
ירושלים: 4:50 ת"א: 5:04

בסעודה השלישית של שבת שוב חזר אותו מעשה, הרבי יושב בראש השולחן, סביבו החסידים ששים ושמחים לכבוד השבת ולכבוד היום, זמירות של שבת ופזמונים לפורים נשמעים עד לגמר הסעודה, מתפללים ערבית בניגון של יום טוב, והקהל התחיל להתפור, החסיד רבי שמעון היוזמן מחברון אשר שבת בשבת זו אצל הרבי, ניגש עתה אל הרבי כדי להיפרד ולחזור לחברון, רבי שמעון שפיקח היה הרגיש שדעתו של הרבי בדוחה עליו, ניצל את שעת הכושר וביקש מרבו שיברכהו בהצלחה לרכישת בית מגורים שעמד אז למכירה בחברון, ומושל העיר הפריז במחירו, "חשקה נפשך בבית חדש? השתדל לקיים מצות שילוח הקן" נענה לו הרבי בחדווה, "ואין לך סגולה בדוקה מזו". רבי אלעזר מענדל ממושיך לתפוס את ידו של רבי שמעון בתוך ידו ואומר: "רבי שמעון, רצוני שתדע כי בחברון אפשר להשיג דמעות של תיקון חצות", המסובים משתאים שוב על מה מקדיש רבם הקדוש את כל דבריו בפורים זה דוקא על עניני תיקון חצות.

כשעתים לאחר צאת השבת שוב מתאספים החסידים אצל הרבי לסעודת "מלוה מלכה", כל הקהל כבר יושב אל השולחן ומצפה לכניסתו של הרבי, אך האדמו"ר מתאחר הפעם והוא נכנס רק כשעה אחרי הזמן שנקבע, הקהל כולו עומד על רגליו, דומיית כבוד שוררת בבית המדרש, ורק המיית הרוח המשתוללת בחוץ נשמעת, הצדיק ניגש לקערה שבפינה נוטל את ידיו, וכדרכו מתיישב הוא על מקומו ומברך "על נטילת ידיים" במשך שעה ארוכה, הוא מוציא מפיו את המלים "אשר קדשנו" בלחט ובדבקות, וכל מראהו משתנה באילו אינו בעלמא הדין, גדולי החסידים מספרים שבברכת "על נטילת ידיים" נוהג האדמו"ר לכוון בשם קדוש ונשגב ביותר הידוע רק ליחידי סגולה, ומשום כך הוא מאריך בברכה זו. מנהגו זה של הצדיק היה חוזר בכל סעודה וסעודה, אך הפעם קרו הדברים ביתר שאת, זיעה רב ניגרת מפניו הקדושות של הרבי, הקהל יושב דומם וכמעט שנשמעת הלמות הלב, כמחצית השעה עוברת כך. "הפעם דבקתו של הרבי היא מעל ומעבר" מתלחשים צעירי החסידים, מישהו היושב קרוב לאדמו"ר מעיר כי כבר שמע את הרבי מלחש את סיום הברכה, אך ברכת המוציא עדיין לא ברך, רחש עובר שוב בין היושבים, בנו רבי דוד'ל מלטף את יד אביו הקדושה כדי לעוררו מדבקתו הממושכת, אך עד מהרה נתברר לכל היושבים, כי נשמת רבם קודש הקדשים כאחד משרפי מעלה, עלתה השמימה.

הזעקה האיזמה שהשמיעו החסידים המיותמים נשמעה הרחק מבית מדרשו של הצדיק, ותוך שעה קלה היתה שם ירושלים כולה על צדיקה ורבניה. רבי אלעזר מענדל הסתלק לבית עולמו. ואילו עיניו של המקובל רבי נסים עזרא עני כהו מראות, הצדקנית רבקה אמו של רבי נסים משתטחת יום יום על קברו של רבי אלעזר מענדל ומעתיירה בדמעות, שהקב"ה יאיר את עיני בנה שלא עבר עליו לילה ללא עריכת תיקון חצות, וכל ימיו עוסק בתורה, "רק צדיק זה יכול לעזור לוי", היא אומרת כשהיא מצביעה על ציון הקבר.

הסתלקותו המופלאה של הרה"ק

רבי אלעזר מנחם מענדל מלעלוב זיע"א (ט"ז אדר)

היה זה בפורים המשולש שנת תרמ"ז, הרה"ק רבי אלעזר מנחם מענדל מלעלוב זיע"א, יושב בראש שולחן ערוך לכבוד היום מוקף חסידים ואנשי מעשה, עיניו סגורות וכולו לוהט, מחשבתו מרחפת בעולמות עליונים ושמחת פורים קורנת מדמותו. פתאום מופיע בבית המדרש הרב החסיד רבי יצחק אלפיייה, הוא נדחק בין הקהל בזריזות ומגיח לרבי פתקא - קוויטעל, בהגישו את הפתקא מויל רבי יצחק דמעה וממלמל לעצמו "יהי רצון שתהא השעה הזאת שעת רחמים", הקוויטעל הונחה על השולחן ליד הרבי, אך לתימהון כולם, אין הצדיק נוגע בפתקא כלל, כדי לקרוא את הכתוב בה כדרכו בקודש, לקרוא את הפתקאות המוגשות לו בעת עריכת שולחן הטהור על ידי אחיו הגדול הצדיק רבי יצחק דוד, האח מנסה לעורר את הרבי לקרוא את הפתקא, אך הרבי דבוק ברעיונותיו ואינו משית לבו לכל המתרחש, גם בנו של האדמו"ר רבי דוד'ל מתאמץ להקריב את הפתקא לאביו, אך אינו מצליח לעורר את תשומת לבו של הצדיק.

רבי אריה לייב גוטליב חושש לחלישת דעתו של רבי יצחק והוא ניגש ומרגיעו בדברים "בודאי כוונה טובה יש לו להאדמו"ר בסירובו לקרוא את הפתקא והכל לטובה", מדרכו של הרבי היה לספר סיפורי צדיקים בכל סעודה לפני ברכת המזון, וגם היום נהג כן והפעם ייחד את סיפוריו על גודל עריכת תיקון חצות בכל לילה. "מה ענין תיקון חצות לסעודת פורים?" תמהו המסובים, אך לא היה אחד מביניהם שהעז להציג שאלה מעין זו לרבי. יושב לו הרבי תפוס שרעפים ומספר ממעשי הצדיקים, הוא מדבר במתינות כמונה מעות, ומזכיר כל שם ושם של צדיק בסילודין, הוא עובר מענין לענין, ולבסוף חוזר על מה שסיפר לו הרה"ק רבי יחזקאל משינאווע זיע"א בנו של הרה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנו זיע"א, בימים שביקר בארץ ישראל והתארח בצל קורתו, כי הגאון הקדוש רבי יהודה אסאד זיע"א רבה של סרדהלי, היה נוהג לאסוף את הדמעות שנשרו מעיניו בשעת עריכת "חצות" לתוך ספל, וכל חולה שטעם טיפה אחת מספל זה נתרפא מיד. ומעשה באחד מתושבי סרדהלי שנפל מן הגג, ועמד בפני סכנת עיוורון על שתי עיניו מחמת המכה, רופאי העיניים אמרו לו נואש, ואז הובא לפני הרב שהטעימו מספל זה ונתרפא מיד. הרבי סיים את סיפוריו, איש ביתו החסיד רבי מאניש שיינברגר הגיש מים אחרונים, הרבי זימן על הכוס, בירך ברכת המזון ונכנס לחדרו.

רבי יצחק דוד אחיו של האדמו"ר, היה נדהם ביותר מכל סדר השולחן שערך היום אחיו, הוא קם מן השולחן ניגש אל רבי יצחק אלפיייה וברשותו פתח את הפתקא וקראה: "רבי נסים עזרא עני בן רבקה חולה בעיניו מאד וישנה סכנה לראייתו, אנא להתפלל לרפואתו בתושח"י". "הה הה" קרא רבי יצחק דוד בהתפעלות ליושבי השולחן: "הרי הרבי לא קרא את הפתקא כלל ובכל זאת ידע את הכתוב בה וייחד את סיפוריו אודות מחלת עיניו ורפואתה".

משל ונמשל

אבנה לכם את בית המקדש וממילא יהיו לכם

כל הטובות שבעולם.

משל למלך אחד שהיה לו בן יחיד והבן סר מהדרך הטובה, וכמה שהיה אביו המלך מוכיחו לא הועילו דבריו, פעם אחת כעס עליו המלך כעס גדול והוציאו מביתו וגרשו למרחקים וזרקו במדבר שם, והנה הבן ראה את עצמו שנמצא במדבר שומם ואין לו לא לחם ולא מים לא בגד ולא בית. הרגיש הוא בצערו הגדול והיה הולך באותו מדבר ובוכה ואינו יודע להיכן הוא הולך, והרעבון והצמאון הציקו לו מאד, לאחר שלשה ימים הגיע הבן לכפר אחד ודפק על דלת אחד הבתים, יצא משם וקן אחד ושאל אותו לחפצו אמר לו שהוא רעב ושירחם עליו ויתן לו מה לאכול, שאל אותו הזקן מה תתן לי בתמורה לאכילה ושתייה? השיב לו הבן אין לי מאומה אלא אם תתן לי לחם לאכול אעבוד אצלך בחנם, תיכף קיבלו הזקן והנער החל לעבוד אצלו, לאחר זמן קצר שכח הנער שהוא בן מלך ולאחר כמה שנים מת אותו כפרי זקן, והיה לו בן אחד שהיה בליעל ואכזר גדול, והוא היה לוחץ את בן המלך בעבודה קשה וביסורים נוראים, עד שבן המלך קץ בחייו וביקש את נפשו למות, באותו זמן בא למלך געגועים על בנו, קרא המלך ליועציו ומשרתיו לקום ולחפש את בנו האובד, תיכף קם המלך עם פמלייתו והיו מהלכים ממקום למקום ובכל מקום שנכנסו היו מכריזים שכל מי שיש לו דין ודברים עם חברו או עבד עם אדונו או שיש לו בקשה מהמלך יגש אליהם ויפתרו לו את כל בעיותיו, וכך הלכו ממקום למקום עד שהגיעו לאותו כפר שבן המלך נמצא שם, כששמע בן המלך את הכרוז הלך גם הוא לפני המלך ופמלייתו, וכשבא לפני המלך הסתכל בו המלך והכירו ושאל ממנו המלך מה בקשתו, סיפר לו שהוא עובד אצל כפרי אחד ובזמן שאביו הזקן היה חי היה נותן לו לחם חוקו, ועתה אפילו לחם צר ומים לחץ אינו מקבל, ועל כן אדוני המלך אבקש ממך לדבר אתו שיתן לי לחם לאכול ולא יצער אותי, כששמע המלך את דברי בנו לא יכל להתאפק ובכה בדמעות שלישי ואמר לבנו, בני, בני האם שכחת בן מי אתה, והרי במקום שתבקש לחם לאכול תבקש לחזור לבית אבין וממילא יהיו לך את כל הטובות שבעולם.

והנמשל אנשים בוכים על לחם ועל פרנסה וגו' ואומר להם השם יתברך במקום לבכות על המחיה ועל הכלכלה, תבכו ותבקשו לחזור לאביכם שבשמים ותבכו על גלות השכינה, ואז אבנה לכם את בית המקדש וממילא יהיו לכם כל הטובות שבעולם.

(אהבת חיים)

באחד הימים בא הגאון החסיד רבי מעשיל גלבשטיין לבקר את ידידו רבי נסים עזרא, והנה הוא מוצא אותו במצב מדוכדך, מאורות עיניו כבויים לגמרי ובני ביתו דווים על מר גורלו. "למה לא ביקשתם מאיזה צדיק שיעתיר עבורי?" שואל רבי מעשיל את בני הבית, בנו הקטן של רבי נסים שומע את השאלה והוא ממחר לומר לרבי מעשיל שעוד בחיי הצדיק רבי אלעזר מענדל זצ"ל הלכו אליו לשם כך, ולתימהון כולם סירב הצדיק אפילו לקרוא את הפתקה, הוא ייחד אז את דיבוריו על גודל ערכו של תיקון חצות ועל הדמעות בשעה זו שבכוחה לרפאות חולים. הנער גם נזכר שהרבי אמר לו רבי שמעון הויזמן מחברון כי בעירו יש בודאי להשיג דמעות אלה, "ולמה אתם מתמהמהים?" שואל רבי מעשיל, "הרי חבל על כל רגע הבה וניסע יחד לחברון לראות מה ניתן להשיג שם, ברור לי כי דבריו של רבי אלעזר מענדל אינם פשוטים וכי לא לריק נאמר".

הדברים יצאו מן הלב ונכנסו אל הלב, המשפחה שכרה מיד עגלה ורבי משיל ורבי נסים נסעו יחדיו לחברון, מיד בבואם לעיר עלו לבית ידידו רבי של חברון הגה"ק רבי אליהו מני זיע"א, אשר שש וששמח על אורחיו הדגולים, כשעתיים ישבו יחד וסחו בדברי תורה בנגלה ובנסתר, ואז התלחש רבי מעשיל עם מארחו קצרות ותיכף נפרד ממנו וחזר לירושלים. ואילו רבי נסים נשאר לעוד מספר ימים בחברון. בביתו של רבי אליהו שהה רבי נסים במשך שבועיים ולתימהון כולם חזר לאחר מכן לירושלים בעיניים בריאות ומאירות, רופאי העיניים בבית החולים "משגב לך" נדהמו כאשר בדקו את עיניו של רבי נסים, עד שהרופא הנכרי שנוכח שם נענה: "עתה אני מאמין כי יש אלקים בארץ". אך כאשר שאלו את רבי נסים על כך, סירב לענות, עד כי עברו שש עשרה שנה או אז גילה את "סוד התרופה", היה זה כאשר רבי אליהו מני נתבקש לשיבה של מעלה והגוף הטהור הורד אלי קבר, באותה שעה הוציא רבי נסים מכיסו ספל חתום ושפך את תוכנו על רגבי העפר שכיסו זה עתה את גופו של הצדיק, הגה"ק ר' עקיבא יוסף שלזינגר זיע"א שעמד בסמוך לרבי נסים, העיר לו על כך, "מנהגים חדשים אתה קובע?" ואז סיפר לו רבי נסים כי ספל זה מלא מדמעותיו של רבי אליהו שולגו מעיניו בשעה שערך תיקון חצות, "נתכתבתי פעם ע"י רבי אליהו במשקה זה בשעה שחליתי בעיני, ואך טעמתי ממנו נרפאתי ומאורות עיני חזרו כמקודם עד היום הזה". רבי שמעון הויזמן מתושבי חברון שהתעסק אז בהטמנת גופו הקדוש של רבי אליהו, שמע את הדברים נודעו וקרא "אוי אוי, מורי ורבי, רבי אלעזר מענדל ראה את כל זאת".

(ירושלים של מעלה)

צ'ין אדם לחברו

ענותנותו של החיד"א

מסופר על הגה"ק החיד"א זיע"א (יומא דהילולא י"א אדר), שהיה רגיל להריח טבק, בכל עת ובכל זמן קופסת אבק הטבק לא זוה מידו כל היום וגם בלילה, היה ננער משנתו משעה לשעה, נוטל את ידיו ומריח מן הטבק וחוזר לישון. פעם בהיותו בדרך מסעיו כשד"ר שליח דרבנן מארץ הקודש בצרפת, שבת שבתו בביתו של אחד הגבירים, ולן אצל גביר שני כי כך היה המנהג, שהיו קונים בתרומה גדולה לטובת ארץ ישראל את הזכות שהשליח השד"ר יסעד או ילון אצל משהו, ושניים זכו בו, אותה שבת אחד לסעודה ואחד ללינה. הימים מות החורף היו, שלגים ורוחות עזים השתוללו וסערו בחוץ. וכשניעור הרב כדרכו באמצע הלילה לשאוף טבק, חיפש וחיפש ולא מצא את קופסתו. בתוך כך נזכר כי שכח והשאיר קופסתו במקום הסעודה בבית הגביר השני. מיד התלבש בוריוות והלך למקום שסעד שם ודפק בשער. ירדו בני הבית לראות מי הדופק ונתחלחלו חיל ורעדה בראותם כי מרן החיד"א בכבודו ובעצמו בא באמצע הלילה ובמוג אויר כזה. הרב הרגיעם באמרו שרק שכח משהו באולם הסעודה, נכנס ונטל את קופסת הטבק, ומיהר וחזר לבית מלונו.

משהגיע לאכסניה שלו ושכב על משכבו נתן לעצמו דין וחשבון, מה עשה, בשביל קופסת טבק העיר משנתם את בני ביתו של הגביר, ואף את משרתי הבית שבודאי היו עייפים ויגיעים מעבודתם במשך היום ומתוקה שנת העובד. מיד

נתמלא כל לבו חרטה וצער גדול על המעשה אשר עשה, הניח את קופסת הטבק הצדה ושוב לא נגע בה והדיר עצמו מן הריח, וכל הלילה נדדה שנתו מעיניו בשל רגשי נוחם ומוסר כליות. למחרת בשבת בבקר ציוה הרב להכריז בעיר שידרוש בבית הכנסת הגדול אחרי קריאת התורה וכל בני העיר יתאספו לשם.

כשסיימו קריאת התורה, עלה הרב על הבימה ובקול ספוג דמעות סיפר לקהל כל אותו מעשה שהיה לו עם קופסת הטבק. והמשיך ואמר רבותי גם מקודם ידעתי גם ידעתי מיעוט ערכי הדל אדם מועט לעולם, אך מתוך מכשול הטבק שקרה לי נוכחתי כי חדל אישים הנני, שלא יכולתי למשול בעצמי ולשלוט על רצוני אפילו שעה קלה. רבותי במטותא מכם אם יש את נפשכם לחלק כבוד לארץ הקודש, אינני רשאי למנוע, אבל לי לשמי, עיניכם הרואות כי אינני כדאי וראוי לכבוד. הריני מבקש סליחה ומחילה, סיים מרן החיד"א מכל העובדים בבתי שני הגבירים ומבעלי הבתים, שהעזתי בהם פנים להפריע מנוחתם. ולשם תשובת המשקל הנני נודר בזה נדר גדול לאלקי ישראל, על דעת המקום ברוך הוא ועל דעת הקהל הקדוש הזה, שמהיום והלאה לא אוסיף לשאוף טבק כל עיקר מעתה ועד עולם. וה' הטוב יכפר בעדי. בשמעם את הדברים האלה געו כל העם בבכיה. ואמרו שמעולם לא נשמעה דרשה שתעורר להרהורי תשובה בכל הלבבות, כדרשה זו שדרש מרן החיד"א באותה השבת.

הילולא דצדקיא

שבת קודש י"א אדר

הרה"ק רבי חיים יוסף דוד אוולאי ב"ר יצחק ורחיה (חיד"א - תקס"ו)
הרה"ק רבי אברהם מסאכטשוב ב"ר זאב נחום (אבני נזר - תקפ"ג)

יום ראשון י"ב אדר

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יצחק אייזיק מוידיתשוב
הרה"ק רבי שלמה מסאסוב ב"ר חנוך העניך מאלעסק (תרע"ט)

הרה"ק רבי אהרן הורוץ אב"ד בייטש ב"ר מאיר

יום שני י"ג אדר

רבינו יהודה ב"ר שמואל החסיד (ספר חסידים - ד"א תתקע"ה)

הרה"ק רבי בצלאל מרגליות אב"ד אוסטראה

ב"ר מאיר (בעל מאיר נתיבים - תקפ"א)

הגאון רבי משה פיינשטיין ב"ר דוד (תשמ"ו)

יום שלישי י"ד אדר

הרה"ק רבי שלום יוסף משפיקוב ב"ר דוד (תר"פ)

הרה"ק רבי משה מרדכי ב"ר חיים ישראל מפילוב

(תרפ"ט)

יום רביעי ט"ו אדר

הרה"ק רבי אברהם אבלי אב"ד קאליש ב"ר חיים הלוי (מג"א - תמ"ג)

הרה"ק רבי זאב וואלף מויטומיר (אור המאיר - תק"ס)

הרה"ק רבי יוסף מפיטסבורג ב"ר ישכר בער (תשכ"ו)

יום חמישי ט"ז אדר

הרה"ק רבי אלעזר מנחם מענדל ב"ר משה מלעלוב

(תרמ"ג)

הרה"ק רבי שמעון סופר אב"ד קראקא ב"ר משה

(בעל החת"ס - תרמ"ג)

הרה"ק רבי פינחס מנחם ב"ר אברהם מרדכי

(פני מנחם מגור - תשנ"ו)

יום שישי י"ז אדר

הרה"ק רבי אברהם מפראהביטש ב"ר שלום שכנא

(אחיו של הרה"ק מרוזין - תקע"ו)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטבין שליט"א
מ"ס "גם אני אודר" רפרום יוסף הדרום על המצוות.

מים אחרונים (ט"ז)

א) אין ליטול מים אחרונים בכף או בכוס של אכילה ושתייה, כי רוב חלאים באים על ידי זה חס ושלום. (שלחן הטהור, להגה"ק רבי אהרן ראטה זיע"א, סדר השלחן דף רכ"ט ע"ב)
ב) אין ליטול מים אחרונים משיירי משקה שבירך עליו, כי יש בכך משום בזיון ברכה. (שו"ת מעשה אברהם סימן מ')

ג) דרך הנוטלים ידים למים אחרונים שמקנחים שפמם בידיים טופחות. (רש"י) במסכת יומא דף פ"ג ע"ב, בד"ה מים אחרונים)
ד) אם נוטל מים אחרונים בכלי על השלחן, צריך לזוהר שלא ימאסו פירווי הפת שעל השלחן, מניצוצי מי הנטילה. (משנה ברורה סימן קי"ט ס"ק ט')

בחסות רשת חנויות

גל פז

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת רכב בכל הארץ ומכל החברות 052-7655-222

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת לבנות "עין חמד" - מקלחת ציון

פְּרֻשֶׁת תְּצִוָּה - בְּגָדִים כְּנָגֵד כְּפָרֵת הַמִּדּוֹת

"וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי קָדָשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאַרֶת" (שמות כח, ב)

"וְרָאָךְ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ" (שמות ד, יד).

ובכן, כנגד אותו טוב לב שגרם לאהרון לשמוח בגדולתו של אחיו הקטן, זכה הוא לחושן המשפט שהיה מונח על ליבו. לפיכך מתאים הדבר שחושן המשפט יכפר על עוולות שבין אדם לחבירו, שהרי אין תקנה גדולה יותר לעוולה חברתית-מאשר פסגת טוב הלב אשר באה לידי ביטוי באותו מעשה שזיכה את אהרון בחושן המשפט.

ומעיל מכפר על לשון הרע. צבע המעיל היה תכלת, התכלת דומה לים, הים דומה לרקיע, והרקיע מסמל את הקדושה ואת ההתגברות על המידות הרעות! ברקיע אין קינאה ואין שנאה ואין כבוד! המעיל מזכיר את הרקיע שנקי לחלוטין מכל המידות הרעות שגורמות לאדם לדבר לשון הרע, ועל כך הוא מכפר.

וזאת ועוד, ביחס לים נאמר בתהילים (קד, ט): "גְּבוּל שְׁמֵתָ בַל יַעֲבֹרוּן בַּל יִשְׁבּוּן לְכִסּוֹת הָאָרֶץ", הקב"ה הגביל את מי הים, תחם את גבולו, ומנע ממנו את האפשרות לשוב ולכסות את הארץ.

כך ביחס לאיסור לשון הרע התקנה היא לשים גבול ללשון, שהרי חלילה אם אדם יתן חופש לדיבורו ויאמר ככל אשר עולה על רוחו התוצאות עלולות להיות הרות אסון.

בברכת שבת שלום
הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

בגמרא (זבחים פח ע"ב) מובא: "אמר רב עיני בר ששון: 'למה נסמכה פרשת קרבנות לפרשת בגדי כהונה? לומר לך: מה קרבנות מכפרין אף בגדי כהונה מכפרין.

- ❖ **כותונת**- מכפרת על שפילות דם.
- ❖ **מכנסיים**- מכפרת על גילוי ערוות.
- ❖ **מצנפת**- מכפרת על גסי הרוח.
- ❖ **אבנט**- מכפר על הרהור הלב.
- ❖ **חושן**- מכפר על הדינין.
- ❖ **אפוד**- מכפר על עבודת כוכבים.
- ❖ **מעיל**- מכפר על לשון הרע.
- ❖ **ציץ**- מכפר על עזות פנים.

נמצא שכל אחד מבגדי הכהונה מכפר על עניין מסויים. החושן והמעיל שניהם מכפרים על עברות שבין אדם לחבירו.

החושן- מכפר על הדינים. כל עוולה בדיון, שנעשתה בין אדם לחבירו- מוצאת את כפרתה לאחר התשובה והשבת הגזילה לבעליה, באמצעות החושן.

ביאור הדבר מופיע בגמרא (שבת קלט ע"א): "בשכר וְרָאָךְ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ" (שמות ד, יד) - זכה לחושן המשפט על ליבו".

כאשר נצטוו משה רבינו לגאול את בני ישראל ממצרים, הוא חשש לקבל על עצמו את השליחות. אחד המניעים העיקריים בסירובו היה החשש מפני פגיעה אפשרית באהרון אחיו הגדול שהנהיג את ישראל בכל התקופה בה שהה משה רבינו במדין.

אולם למעשה גילה הקב"ה למשה, כי כל התחושות הללו אשר בהחלט מתאימים לאדם מן השורה, לא יכולים למצוא מקום בליבו הרחב של אהרון. והבטיחו הקב"ה

הצלחה בגו"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.י.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב אברהם גורג' בן דליה אפרת

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן בן אסתר חונית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט סיון בת אסתר עמית בת טובה יוסף בן רוחמה נתנאל בן ג'ינה אילן בן ג'יליט אסף בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית יפית בת ג'ינה שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניצרי בת טסה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניצרי בן פרחה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה טובה בת אורה יפה בת שרה- הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה מישא אסתר בת זהרה שאול בן סילביה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רונית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה זהבה בת שושנה רייזל אליהו בן רחל נעיה בת שרה יחיה בן שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בו גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה
לנוריאל בו אסתר

לרפואה שלימה
לאיידה חיה בת אסתר
ולילד אלחנן רפאל בן איריס
ולילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה
לאליהו ניצרי בן ימנה וגלית בת מסודי

להצלחת אברהם גורג'י דן דליה אפרת וב"ב
והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

להצלחת אלי ברוט ומשפחתו

זמני לכת

ע"י	כניסת לבת	צאת לבת	יציאת חס
י"ט	16:50	18:03	18:40
כ"א	17:07	18:00	18:36
מיוסף	17:08	18:01	18:37
כ"ב	17:10	18:03	18:39

שׂוֹאֵל וּמְשִׁיב בַּהֲלָכָה - בְּשׂוֹל אַחַר בְּשׂוֹל - חֵלֶק ב'

האם מותר לשפוך מים חמים על גבי מאכל שאינו מבושל?

שאלה: **שאלה**

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחס, רבנות מקומית מבשרת ציון:

תשובה: **תשובה**

אסור לערות [לשפוך] מים חמים מכלי ראשון על גבי דבר מאכל שאינו מבושל. **מקורות:** תוספות שבת (מב ע"ב), שו"ע (סימן שיח ס"ו). ולדעת רבים מן הפוסקים, אין עירוי מבשל כדי קליפה אלא כשלא נפסק הקילוח, דהיינו שבשעה שהעירוי פוגע במאכל הנמצא בכלי שני עדיין העירוי מחובר לכלי הראשון בשפיכה רצופה ממנו. ראה רמ"א (יו"ד סימן סח ס"ו). וע"ע לרמ"א (יו"ד סימן צב ס"ז) דבנפסק הקילוח הוי ככלי שני. וע"ע משנה ברורה (סימן שיח ס"ק עד).

כוס רטובה שיש בה טיפות מים מועטות, מותר לערות עליה מים חמים מכלי ראשון, ואין צורך לנגבם קודם שיערה עליהם וטוב שינער את הכוס קודם לכן. **מקורות:** כן דעת הראש"ל בשו"ת יביע אומר ח"ד (חאו"ח סימן לג), ובספרו הליכות עולם ח"ד (עמוד נו) מטעם חצי שיעור, וכן משום שדבר זה לא ניחא ליה כלל, וגם משום שכאן זה רק עירוי וי"א דעירוי לא מבשל. וע"ע חזון עובדיה- שבת (כרך ד עמוד שפב). וכן פסק בשו"ת שבת הלוי ח"ז (סימן מב אות ב). **ויש מחמירים לנגב את הכוס קודם העירוי כאשר המים שנתרו בכוס לא התבשלו, כגון מי ברז שנתרו בכוס לאחר שטיפתם או לאחר שתייתם.** **מקורות:** שו"ת אגרות משה (או"ח ח"א סימן צג, וח"ד סימן עד), שו"ת מנחת יצחק ח"ט (סימן ל- לא), ובשו"ת אור לציון ח"ב (עמוד רלה).

תבשיל רותח שנצטמק, אין לערות לתוכו מים רותחים אפילו שהעירוי מתבצע מכלי ראשון, אף אם הורד התבשיל מעל האש. **מקורות:** שו"ת יחווה דעת ח"ד (סימן כב) עפ"ד השו"ע (או"ח סימן רנג ס"ד). וכ"כ בספרו הליכות עולם ח"ד (עמוד סא) מפני שכשיצאו המים מהכלי ראשון פסקה רתיחתם וחוזרים ומתבשלים בתבשיל. אולם אף לשיטתו יהיה מותר לערות מים רותחים לאחר שיעביר את התבשיל לכלי שני, היות ואין בישול בכלי שני. וכ"ה בספרו חזון עובדיה- שבת (כרך ד עמוד שפח). וע"ע שו"ת נחלת לוי ח"א (חאו"ח סימן יא). לתת בערב שבת שקית מים בתוך סיר החמין שבמידה ויטייבש החמין ינקבו את השקית ויצאו המים לחמין, נראה שמותר לכל הדעות ואין כאן שני כלים שנחששו שמא אחד חם ואחד קר. וע"ע ספר מעין אומר ח"ב (עמוד קכה). ואין כאן איסור הטמנה היות ולדעת השו"ע (סימן שיח ס"ג) מותר להטמין כלי עם אוכל בתוך אוכל. וכמו שהוכיח החזון אי"ש (סימן לז אות לב). ועוד יש עצה, שימלא מים מהמיחם במצקת, ויכניס את המצקת לסיר החמין, דיש לצרף דעת הסוברים שמצקת היא כלי ראשון, ובפרט אם משהה אותה עד שתעלה רתיחות. וכן מותר לבן ספרד לומר לבן אשכנז שיעשה זאת עבורו. ראה חזון עובדיה (שם עמוד שצז), ובספר מאור השבת ח"א (עמוד תסג) בשם הגרש"ז אוירבך צ"ל.

יש מתירים לערות מים רותחים לתוך תבשיל רותח שנצטמק. **מקורות:** שו"ת שמ"ש ומגן ח"א (סימן ח) הליץ טוב על בני העדה המרוקאית שנוהגים לערות מים רותחים על החמין, כיון שאם המים והתבשיל נמצאים על הפלטה, חומם שווה. וכן פסק בשו"ת תפלה למשה ח"א (סימן ה). ויעשה זאת בנחת שלא יהיה חשש מגיס. ולדעת בני אשכנז רצוי שימלא כוס מהמיחם וישפוך מהכוס לתוך הסיר בנחת. אולם כאשר עושה עירוי ישירות מן המיחם לסיר, המים שבמיחם יכולים להפוך לבשריים, כמבואר ברמ"א (יו"ד סימן קה ס"ג) שחיבור ניצוק גורם למים שהם פרווה להפוך לבשריים. ושוב שכן העלה בטוב טעם ודעת שו"ת אמת להשיב ח"א (סימן ח). ויש לציין מה שהעיר בשו"ת נשמת שבת ח"ד (סימן ד אות ג) כאשר מערה מים מהמיחם באופן ישיר לתוך קדירת החמין, והמיחם פרווה ומשתמש במים שבו להכנת קפה עם חלב, יש להקפיד להרחיק את הקדירה מהמיחם, כך שהזיעה העולה מהקדירה לא תגיע לברז של המיחם אלא תתפשט לצדדים.

שְׂמִירָה מְפֹלָאָה

סיפר הרה"ג רבי יונה צבי קראוס על אדם שלמחרת היה צריך לטוס לחו"ל לפגישה חשובה. ברגע האחרון תקפה אותו דלקת במקום מסוים, והוא הזדקק לתרופה. הוא התקשר להזמין תור לרופא בסניף הקרוב למקום מגוריו, וכיוון ששם לא היה תור פנוי, בירר במרכזייה, היכן יוכל להשיג תור דחוף באיזור. התברר, שהמקום הקרוב ביותר, שבו יוכל להתקבל היום, הוא ביישוב הערבי גלג'וליה. האיש הזמין את התור. כשהגיע לשם, הוא התקבל אצל רופא ערבי, והלה רשם לו תרופה, ובנוסף דרש לבצע צילום רנטגן, ואף התנה את קבלת התרופה בצילום.

כשהיה אצל הרופא, לא הבחין המטופל, באיזה מקום בגוף דרש הרופא לעשות צילום. והנה, כשהגיע אל בית המרקחת במקום מגוריו, הבחין הרוקח בטופס הצילום, ובו נדרש המטופל לעשות צילום באיזור הלב. הוא פנה ללקוח ואמר לו, שלפני שיקבל את התרופה, הוא מוכרח לעשות את הצילום, כיוון שכך התנה הרופא, ואי אפשר ללכת נגד הוראותיו.

האיש התקומם על ה'הסדרים החדשים' וטען, שמעולם לא קרה לו דבר כזה, שמתנים קבלת תרופה בצילום. ובכלל, מה פתאום דורשים ממנו לעשות צילום לב, כשמדובר בדלקת? אבל הרוקח אמר, שאין ברירה, כי כך כתוב במרשם, שנתן לו הרופא בגלג'וליה! הלקוח החל להתחנן, שלא יעכבו אותו, מכיוון שמחר בבוקר יש לו טיסה דחופה, ולכן הטריח את עצמו לנסוע ליישוב בגלג'וליה ולקבל את המרשם, אבל הצעקות לא עזרו לו מאומה. הוא פנה לרנטגן ועשה צילום באיזור הלב, ומה התברר? שקיים אצלו חשש רציני ל'מפרצת' בלב, ובתוך זמן קצר הוא היה עלול להיכנס לסכנת-חיים של ממש. "מכאן אתה הולך לטיפול נמרץ ולא לחו"ל", אמרו הרופאים, שבדקו את הצילום. אמבולנס הסיע אותו במהירות הבהילו לבית הרפואה, שם אבחנו מייד את המפרצת, וביצעו לו ניתוח-לב פתוח. כך ניצל האיש ההוא ממוות כמעט-בטוח! והכל בזכות אותו רופא, והצילום הבלתי מובן בעליל, שהנפיק לו. כך שומר השי"ת על עמו ישראל! (מעובד מתוך 'קול ברמה')

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnneEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחס

בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - האדמו"ר הרב פינחס מנחם אלטר מגור זצ"ל

האדמו"ר הרב פינחס מנחם אלטר זצ"ל מגור - נולד ב-כ"א תמוז ה'תרפ"ו (1926) בפליצה כבן זקונו של אביו, שהיה בן 60 בלידתו. כבר בעודו צעיר נחשב כעילוי ואחיו הגדולים התייעצו עימו לפעמים. נודע בכוח זכרונו. נמלט עם אביו מאירופה אחרי כיבוש פולין על ידי גרמניה, ובשנת ה'ת"ש (1940) עלו לארץ ישראל. התפרנס מניהול חנות ספרים עד שנת ה'תשי"ז (1957) בה מונה לראשות הישיבה בידי אחיו, ר' ישראל, שכיהן אז כאדמו"ר מגור. עקב ענוותנותו והתבטלותו בפני אחיו הגדול לא התפרסם עד אז כתלמיד חכם, אך הצלחתו כראש ישיבה ורמתם הגבוהה של שיעוריו העלו את ההערכה כלפיו.

גם כראש ישיבה הקפיד על קיום אורח חיים צנוע. כיהן כחבר נשיאות ונשיא מועצת גדולי התורה, וכחבר הנשיאות של מפעל הש"ס. בשנת ה'תשל"א (1971) התמנה ליו"ר אגודת ישראל. בשנת ה'תשנ"ב (1992) נפטר אחיו ר' שמחה בונים ורבינו מונה לאדמו"ר השישי של חסידות גור. **ענוותן. בעל רוח-הקודש. עזר רבות לזולת.** נפטר ב-ט"ז אדר ה'תשנ"ו (1996). חי כ-69 שנים. ציונו בירושלים בחצר ישיבת 'שפת אמת' סמוך לקבר אביו. על פי עדות המשב"ק התבטא לפני פטירתו: **"מיתת צדיקים מכפרת. כלל ישראל שרוי במצב קשה. צריך מסירות נפש בשביל כלל ישראל. אני רואה, שכאן קשה לפעול מלמעלה אפשר הרבה יותר לפעול"**. אחיינו ר' יעקב אריה אלטר משמש כאדמו"ר השביעי של חסידות גור.

אביו: האדמו"ר אברהם מרדכי אלטר (ה'אמרי אמת). **אימו:** מרת פייגה מינטשא (בת ר' יעקב מאיר בידרמן). **אשתו:** מרת ציפורה) בת ר' אברהם מרדכי אלטר. נישא בשנת ה'תש"ו (1946). **מרבתינו:** אביו, ר' אברהם מרדכי, ר' חייקל מילצקי. **ילדינו:** ר' יעקב מאיר, מרת אסתר ליפול, ר' משה בצלאל, ר' שאול (ראש ישיבת שפת אמת). ר' יהודה אריה לייב (ראש כולל של חסידות גור ורב שכונת רוממה בירושלים), ר' צחק דוד (ראש כולל להוראה בית המדרש גור, בבני ברק), ר' דניאל חיים (ראש כולל חושן משפט בירושלים). **מספריו:** **יפני מנחם** - דרשות על פרשיות התורה והמועדים (5 כרכים), על הגדה של פסח והגהות על הלבוש **יתורתך שעשועי** - פלפולים על פרשת שבוע **יפנינים נחמדים** - ענייני פורים **אוצר דרשות ומאמרים** - מדרשותיו **יפני שבת** - ענייני שבת **ישולי הגיליון** - הגהות על משנה תורה לרמב"ם וספר החינוך **מצותיך שעשועי** - ענייני בר-מצווה **יפני מלך** - ענייני נישואין.

באחת הפעמים פנה אדם לרבינו ושאל אותו, היכן לקנות דירה והרבי ענה: "חפש בניין שאחד השכנים בנה על הגג!". הלה הביע את פליאתו והרבי הסביר, שכיוון שהשכנים איפשרו לו לבנות, מכאן שזה בניין של שכנים טובים, שהם מוותרים אחד לשני, מפרגנים, בבניין כזה כדאי לגור! (מעובד מתוך 'נר לשולחן שבת')

"**ה**עבירו אותו כבר לטיפול נמרץ", סחו בני המשפחה בדאגה לרבינו, שבה לבקר את אביהם החולה. 'אומנם הוא היה בפנימית, אך מחלתו הכבידה, ואמש הועבר לטיפול נמרץ, כאשר המשמעות ברורה...'

הרבי שמע את הדאגה בקולם, וגם ליבו – ליבם של ישראל, הרגיש בצערם. יהודי סובל נוראות ממחלה קשה, בני המשפחה סובבים סביבו כאובים ודאגים, אכן, צרות עם ישראל מרובות... כשפניו המאירות נראו בשערי המחלקה, כבר התייצב במקום מנהל המחלקה, פרופסור ידוע שם, שקיבל קריאה דחופה, כי צדיק ידוע מגיע לבקר את מטופל פלוני. הרבי שוחח עימו בעניין, שמע סקירה רפואית מקיפה, בסיומה אמר הפרופסור באופן די נחרץ: '**ההערכה שלנו מותירה לו – במקרה הטוב – חודש ימים לחיות**...'

הרבי הקשיב לדבריו בכבוד ראש, רק על מסקנת הדברים הייתה לו הערה קצרה: "בלי לפגוע בכבוד הרופא, אני דווקא חושב, שאולי ניתן לבטל את הגזירה...". אמר הרבי בקצרה וחתם את הדין. אך נכנס הרבי לביקור בחדרו של החולה, מיד פרץ החולה בבכי מר. הוא סיפר לרבי את המצב הרפואי לאשורו ובמלוא כאבו, את ייסוריו הרבים ומכאוביו המתגברים, וגם את העובדה, כי הערכת הרופא ידועה לו, קשה ואכזרית ככל שתהיה... "רבי", בכה החולה והתייפח מרורות, "הן לצדיקים יש כוח לגזור, צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים. אנא, יגזור נא הרבי לבטל את דברי הרופאים, ולהחזירני לחיים תקינים ובריאים!".

הרבי הביט בחולה המתייפח לפניו, ועיניו התמלאו רחמים. יהודי מתייסר, דינו, מבחינה רפואית, כבר נגזר, והוא נאחז בתקווה כטובע הנאחז בקש. "יש פעמים", אמר הרבי אחרי הרהור ארוך, "שגם לצדיקים אין כוח לשנות את הגזירה. במקום בו יש מחלוקת, אין לצדיקים כוח לגזור דבר וחצי דבר...". הרבי הגביה מעט את קולו והוסיף: "**אם יש מחלוקת, אם חסרה אחדות, אין כל כוח שיכול לבטל את הגזירה. יש להשקיע כוחות למנוע מחלוקת, ולחזק את האחדות. הביטו סביב וראו, אם יש משהו שנפגם באחדות, סכסוך או מריבה וכיוצא באלה. אם לעצתי תשמעו, השקיעו כוחות בנושא האחדות ואהבת חברים, ובעזרת השם תראו ישועה ורפואה שלמה**", אמר הרבי, וחתם את הביקור...

בני המשפחה היו מופתעים, עד כמה קלע הרבי כחוט השערה לבעיה הבערת. כבר מספר שנים, שסכסוך כספי מעיב על היחסים התקינים במשפחה, אח אינו מדבר עם אחיו, ואף בני הדודים אינם מחייכים אלה לאלה. סכסוך כספי גרם לתבערה גדולה, והמשפחה מפולגת ומסוכסכת... עכשיו ההוראה ברורה, וגם המוצא מהסבך הרפואי. אם הסכסוך נוצר על רקע כספי – הרי שזה בדיוק הרגע להבין, שחיי האב חשובים לאין ערוך יותר מכל הון שבעולם... **עוד באותו ערב, כינס אחד האחים את בני המשפחה כולה. כולם ויתרו, חלקם ויתורים מפליגים, אך סוף דבר, כולם יצאו שמחים ומאושרים, לוחצים ידיים ומאוחדים...**

מספר ימים אחר כך, החלה מסתמנת מגמת שיפור. המחלה הלכה ודעכה, אב המשפחה החל לשוב לכוחותיו... כשהשתחרר מבית הרפואה הולך על שתי רגליו, נערכה סעודת הוויה חגיגית בנוכחות כל בני המשפחה המאוחדת והמאושרת, שציינו יחדיו את נס הצלתו הפלאית של אב המשפחה, **שחזר מטיפול נמרץ לחיים תקינים, והדהים את הרופאים...**

ישועה מפלגה

פתאום נעתקה נשימתו. כן, לא היה ספק בכך. אחת האותיות במילה 'נפשכם' הייתה סדוקה בצורה מכוערת. מזוזה פסולה בעליל! ועוד בהקשר כל כך ברור. הרב וילימובסקי שלף מתיקו מזוזה כשרה למהדרין וקבעה במקום זו הפסולה. "אני בטוח, שבקרוב תראו את התוצאות", אמר למר ש'.

"גם אני מקווה", התעודד הבעל. יומיים לאחר מכן התקשר הרב וילימובסקי לאדון ש'. "יש חדש?". "עדיין לא", השיב האיש. "שמע", עלה רעיון במוחו של הרב וילימובסקי, "מחר בערב אבוא אליך הביתה, ויחד נתקשר למזכירות של הרבי מליובאוויטש. בעצמך תדבר עם מזכירו האישי של הרבי, תספר לו על הבעיה, על המזוזה שהוחלפה ובקש ממנו להכניס את שמך ושם רעייתך אל הרבי, כדי לקבל את ברכתו". אדון ש' שמח לרעיון וכך היה.

יום לאחר ששוחח אדון ש' עם מזכירו של הרבי, חזר הרב וילימובסקי והתקשר לשאול בשלומו. הפעם נענה בקול שונה לגמרי, בצעקה ממש: "הרב וילימובסקי, בוא אלי הביתה! כעת. בדחיפות!".

ברגע שדרכו רגליו של הרב וילימובסקי על מפתן הבית, עוד בטרם התיישב על כיסא, לא יכל אדון ש' להתאפק ופתח בתיאור נרגש. "לא תאמין למה שאומר לך. מדי בוקר, טרם צאתי לעבודה, אני מכין לעצמי ארוחת בוקר. כך עשיתי גם הבוקר.

לפני שעות ספורות חזרתי הביתה, וכשנכנסתי - זיהיתי ריח לא ברור מהמטבח. "אלוקים אדירים!", נבהלתי. **נזכרתי, כי בבוקר הכנתי לעצמי חביתה. רק שלא שכחתי לכבות את האש שמתחת למחבת!**", חשבתי לעצמי.

"התקרבתי למטבח - ולא האמנתי למראה עיניי: **אישתי עומדת ומבשלת! פשוט כך. שנה וחצי לא ראיתי את המחזה הזה**", נשבר קולו. אישתו של בן ציון המשיכה את הסיפור במקומו.

זו הייתה הפעם הראשונה שהרב וילימובסקי בכלל ראה אותה. "זה התחיל בשמונה בבוקר, כבוד הרב. התעוררתי, כמו כל יום, מבלי לרצות לקום מהמיטה.

פתאום ראיתי מולי דמות של אדם זקן. הדמות פנתה אלי בטון מפקד והורתה לי: קומי מהמיטה!". **לא יודעת למה - לא יכולתי לסרב. קמתי - וזהו. מאז הבוקר אני מתפקדת כמו בימים הטובים. חזרתי לעצמי.**

הרב וילימובסקי הוציא מאמתחתו תמונה של הרבי והציגה לפני האישה. האישה החווירה: "כן, זה הוא. זה האיש שצעק עלי! מי האישה הזו?..." **כעבור תקופה קצרה נסעה גברת ש' אל הרבי, כדי להודות על המופת, שעשה עבורה.**

גם אם חלילה יהודי מוצא את עצמו בבעיה, שאינו רואה כל דרך לצאת ממנה, עליו לזכור, כי בורא עולם הוא המנהיג של העולם ועליו יש לסמוך, כאשר הצדיקים בעולם הזה הם שלוחיו.

"**דחוף ביותר!**", זעקו המילים מעל גבי הטופס. הטופס הגיע לבית חב"ד בעיר חולון ממשפחת ש' מרחוב חנקין. מעניין מה כל כך דחוף, חשב לעצמו הרב לוי וילימובסקי, תוך כדי שהרים את שפופרת הטלפון וחייג למספר, שהיה כתוב בטופס.

זה היה יומיים לאחר חנוכה, לפני מעל ארבעים שנה. באותה תקופה שימש הרב וילימובסקי כשליחו של הרבי מליובאוויטש בחולון. לכבוד החג, פתח הרב וילימובסקי במבצע ביקורי בית רחב היקף.

הוא הביא לעיר אוטובוס מלא בבחורים, תלמידי הישיבה בכפר חב"ד, ופיצל אותם לצוותים, שיעברו בין בתי העיר, יציעו לדיירים חנוכייה ונרות לקיום המצווה, וינצלו את ההזדמנות לעורר אותם לקיים מצוות נוספות.

הרב וילימובסקי הכין טופס שמולא על-ידי משפחות שהיו מעוניינות, כי יגיעו לביתם לבדיקת מזוזות. מי שמעוניין בכך בדחיפות, התבקש לציין זאת בטופס. משפחת ש' הדגישה, כאמור, כי מבחינתה הדבר "דחוף ביותר".

"שלום, האם הגעתי למשפחת ש'?", שאל הרב וילימובסקי. "נכון", אישר הקול מבעד לקו. "שלום, מדברים מבית חב"ד. זה בקשר לבדיקת המזוזות, שביקשתם לקיים אצלכם בדחיפות".

"אה, שלום לכם ותודה רבה", השיב הקול בטון רועד. בן ציון היה שמו של הדובר, אבי משפחת ש'. "**הבדיקה באמת דחופה לנו. אישתי מאוד חולה. חשבנו, שאולי בדיקת המזוזות תסייע לנו בעניין**", נסדק קולו.

עוד באותו ערב הופיע הרב וילימובסקי בבית משפחת ש', בן ציון הציג עצמו כמנהל מפעל מצליח בתל-אביב למכניקה עדינה. "כל מה שחסכתי במשך השנים, הוצאתי לרפואתה של רעייתי", סיפר בצער מעורב בייאוש.

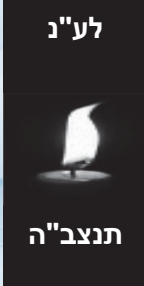
"לפני שנה וחצי שקעה לפתע בדיכאון נפשי ומאז - חשכו חיינו. היכן לא הייתי איתה? טובי הרופאים לא הצליחו לעזור לה". תוך כדי שבן ציון מדבר, פנה הרב וילימובסקי להסיר את המזוזות ולעררך להן בדיקה ראשונית.

את הבדיקה המדוקדקת יערוך סופר מזוזות מומחה. המזוזה הראשונה שהסיר הייתה של חדר השינה. הוא הוציא את הקלף המגולגל מתוך הנרתיק, פתחו ועבר עליו ברפרוף.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט?"

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שבתי בן אסתריא אטון זצ"ל	ולד יחיאל בן יוסף ז"ל
הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	יצחק בן ברוך דב ז"ל
אביבה בת איירון ע"ה	גאולה בת טובה ע"ה	שרה בת נרקיס ע"ה
אברהם בן יונה ז"ל	עמירם בן דבורה ז"ל	אביגדור בן ג'ולי ז"ל
יצחק בן חביבה ז"ל	ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל	מסעוד בן יקוט ז"ל
אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל	דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל	מזל בת שמעון
חי זיזי בן קלרה ז"ל	דב בן יצחק ז"ל	יוסף בן מרים נוסרת ז"ל
יוסף בן סעדה ז"ל	סוליקה בת עישה ע"ה	רחל רפאת בת השמת ע"ה
אסתר בת נעמי ע"ה	סלים בן פרחא ז"ל	יעקב בן אסתר ז"ל
יעקב בן סלימה ז"ל	לטיף בן פרחא ז"ל	מאיר בן נעמי ז"ל
ספירנה תקווה בת נעימה ע"ה	דניאל רפאל בן חגית ז"ל	זילפה בת רנדא ע"ה
מישא אסתר בת זהרה ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל	אביבה לושי ע"ה
אברהם בן דינה ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה	כל נשמות עם ישראל

הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל	הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל
הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל
שמואל בן רבקה ז"ל	אסתר בת בלה ע"ה
משה בן רוזה ז"ל	נעמי בת כתון ע"ה
אביחי בן אסתר ז"ל	מרים בת בלה ע"ה
נעימה בת גורג'יה ע"ה	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
דוד בר חסיבה ז"ל	ע"ה שני בת אסתר ע"ה
רפאל בן אסתר ז"ל	מסודי בת חביבה ע"ה
שמעון בן שמחה ז"ל	יונה בן סעדה ז"ל
ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל	ברכה בת מרדכי ע"ה
יעקב בן נעמה ז"ל	יעקב בן נעמה ז"ל
שמעון בן חנה ז"ל	שרה בת מורברי רחל ע"ה
גורג'יה בת נעימה ע"ה	אלון בן סעדה ז"ל

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

לע"נ מוריס מורטזה בן שרה ז"ל

או צרות הפרשה

פרשת "תצוה"

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך" [כז, כ].

"שמון וקטרת ישמח לב, ומתק רעהו מעצת נפש" (משלי כז, ט). "ומתק רעהו" היינו שימתיק לרעהו דבריו והסברת פניו, במתק שפתיים ורכות הדברים. ואמור "מעצת נפש", כלומר, שיהיה אותו מתק והסברת פנים מעצת נפש השכלית דרך אהבה וחביבה, ולא דרך חנופה, כי ייטב לו מתק שפתיים יותר ממה שהוא נותן לו, וכן אמרו רבותינו ז"ל (כתובות ק"א): "טוב המלביץ שיניים לחבירו יותר ממשקהו חלב"... וכבר ידעת מה שנקרא 'קטורת', על שם שריח הקטורת מתקשר במדות, ושמוחת המדות מתרבה על המוקטיר, ועל ידו הברכה נמשכת ונשפעת אל התחתונים, והנה השמן הזה שהיה מתקרב בזמן הקטורת הקטורת, היה שמון זית לפי שהזית הביא אורה לעולם, שנאמר (בראשית ח, יא) "והנה עלה זית טרף בפיך...", ועל כן ציוותה התורה במצוות הדלקת המנורה בשמן זית (רבינו בחיי).

סיפר מרן הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל, מעשה מאלף אותו סיפר לו מרן הרב מפוניבז' זצ"ל: בימי שבתו של הרב מפוניבז' על כסא הרבנות בעיר פוניבז', נמנע מלערוך גיטין, והצליח בזה. כאשר באו לפניו זוגות להתגרש, שכנע אותם שלא להתגרש, ובחכמתו הרבה תמיד הצליח להשיג שלום בית. חוץ מפעם אחת; המדובר היה בבעל עקשן, שנשכב על הרצפה, וזעק "לא אזוז מכאן עד שיהיה גט! איני מסוגל יותר לחיות עם אשתי! גם המראה החיצוני שלה..."

לא הועילו כל השכנועים, והיה נראה שאין סיכוי שהבעל ישלים עם המצב. בחוסר ברירה הרב סידר להם גט. חלפה חצי שנה, והבעל בא להתלונן בפני הרב: "הרב, מה עשית לי?! מדוע לא מנעת ממני בחכמתך להתגרש...". הרב מפוניבז' תמה, שאל אותו: "מה נשתנה, מה קרה ששינית את דעתך, ובכלל, הרי אמרת שאינך יכול לסבול את המראה החיצוני של רעייתך?!". "האיש השיב: "עתה, כשראיתי את אשתי לשעבר, הבחנתי כי טעיתי... היא אינה מכוערת כמו שחשבתי, וכואב לי מאוד מדוע התעקשתי להתגרש...". ומה באמת הטעם שבזמנו היה לו כל כך גרוע? - אחת הסיבות, שכאשר הם היו בריב תמיד, היא היתה שבורה וללא שמחת חיים, ואכן פניה הוריקו מצער ועוגמת נפש. אבל כאשר נפרדו, חזרה לה שמחת החיים הטבעית. לב שמח ייטב פנים (שמחת הלב תיטיב מאור הפנים וזהרו. מצודת דוד), ובעצבת לב רוח נכאה (משלי ט"ו, י"ג) - שמחה ונחת-רוח משנים את המראה לטובה! (ופריו מתוק).

"ועשית בגדי קדש לאהרון אחיך לכבוד ולתפארת" [כח, ב].

כידוע, הלבוש משפיע מאוד על סדר התנהגותו של אדם, אנשים הלבושים סמרטוטים, זה גורם להם לאבד את כבודם העצמי, וזה מוביל אותם לחיי הפקרות. לעומת זאת, כשאדם לבוש בגדים מכובדים התואמים את מעמדו, הוא מרגיש שישנם דברים שאינם הולמים את התנהגותו. אמר בחור משיבת סלבדוקה: "די לי בהצצה במראה כדי שאתחיל לכבד את עצמי".

בהתאם למעמדו הרם של הכהן הגדול, התורה העניקה לו מלבושי מלכות המציינים את גדולתו, רק כדי שנקבל שמץ של מושג בכבוד ותפארת בגדי הכהן הגדול, כדאי שנציץ בדברי הגמרא מסכת מגילה שמשפרת על כבודו ועושרו של המלך אחשוורוש שלא ידע גבולות, הוא נמנה מבין שלשה מלכים שמלכו על כל העולם כולו (מגילה יא). בשנה השלישית למלכותו הוא עשה משתה גדול, הזמין את כל שרי המדינות, וערך לפניו סעודה כיד המלך... וכדי להבליט את כבוד עשרו ומלכותו, הוא התהדר לפניו בבגדים המפוארים ביותר בעולם, ואיזה בגדים הוא היה לבוש באותו המשתה? אומרת הגמרא (מגילה יב). שהוא לבש בגדי כהן גדול... הרי לפניו שמלכים מתפארים בבגדי הכהן הגדול. וכשנראה את מה שמספרים חז"ל במסכת שבת ניווכח לדעת שיש בכח הבגדים האלה לגייר גוי, שכן מספרת שם הגמרא על גוי אחד שהתאוה ללבוש בגדי כהן גדול ואף היה מוכן להתגייר לשם כך... כך בהתאם למעמדו הרם והנישא של כל יהודי, התורה מעניקה לו את הזכות להתלבש בגדי מלכות, רק שנבין עד היכן הדברים מגיעים, מספרים על רבי ישראל נג'יאר זצ"ל, שבנועם זמירותיו באו כל מלאכי מעלה לשמוע את שירותיו אשר חיבר ומצאו אותו יושב כשהוא מפשיל שרוולים... ונסתלקו משם והלכו להם, וגילה לו הארז"ל שיזהר מכאן ולהבא להתלבש כראוי.

לגברים יש את הזכות לכסות את ראשם בכיפה, בשולחן ערוך מובאת הלכה זו כחובה לכל אדם ובלי הגבלה: "ולא ילך 4 אמות בגילוי ראשו". כיום, אדם החובש כיפה מעיד על עצמו שהוא משתייך לאותם אנשים המקיימים את מצוות התורה, בעוד שאדם המתהלך בגילוי ראש מסתווה לאותם אנשים שאין להם כל קשר לקיום מצוות התורה.

על האישה להצניע את שערות ראשה במטפחת. כשהתורה מצווה את הנשים להתלבש בצניעות, פירושו של דבר שהתורה מעניקה לבנות ישראל את המעלה הנשגבה לכבד את עצמן בלבוש הולם כדרך של בנות מלכים. בזכות צניעותה של תמר, זכתה ויצא ממנה מלכות בית דוד, ובזכות צניעותה של קמחית, זכתה ויצא ממנה שבעה בנים כהנים גדולים. הנשים הצנועות מקפידות שלא לגלות אפילו מקצת משערות ראשן.

נשים רבות נמנעות מלהתלבש בצניעות רק מפני הלחץ החברתי, הן מתביישות מהתגובות של חברותיהן, ובנות משפחתן, "מה יגידו עלי? מה ידברו עלי? כל החיים התלבשתי כאישה חילונית, ואיך כעת אתלבש כאישה דתית, איך כולם יקבלו את זה?!" הלחץ החברתי מונע מהן להתלבש כנסיכה. אך תשובה ניצחת נוכל להשיב ללחץ החברתי על ידי משל לאדם שנכנס למסעדה, וראה את השף מכניס סם המוות לקדרה. מיד התחיל אותו האיש לצעוק לעבר כל הנוכחים במסעדה: "סם המוות בתבשיל!!! סם המוות בתבשיל!!!!!" אך כולם שיכורים, הם לא שמים לב למה שהוא אומר, הם מתעלמים ממנו במחי יד, ואף צוחקים עליו, ועוד הרהיבו עוז להציע לו לשבת ולאכול עמם את התבשיל. וכאן נשאלת השאלה האם הוא ייכנע ללחץ החברתי? האם הוא יאכל את התבשיל בעוד שהוא יודע שיש בו סם המוות? אז מדוע שאת תיכנעי למה שיאמרו עליך בעוד שאת יודעת שהן השתכרו בתאוות היצר?!! ומה לך להתבייש מהם?!

עלינו לדעת שהעולם אינו הפקר, אדם בא לעולם הזה ומבקש: "ריבוננו של עולם, אני רוצה פרנסה, אני רוצה בריאות, אני רוצה... אני רוצה..." והקב"ה אומר: "אתה רוצה? – בבקשה! אתה רוצה עוד? אין בעיה, קח! אבל תדע לך שאחר כך תצטרך לתת דין וחשבון על כל מה שלקחת!

בספר ישא ח"ן ממשיך משל נפלא המשקף את סכולתם של אותם אנשים שמבקשים ומבקשים ומצוות אינם מקיימים: משל בכפרי אחד שהיה מגדל חיטים בשדה, וטוחנם בביתו, ומכין מהם לחם לאכול. כל חייו הוא אוכל רק ממה שגדל אצלו בשדה, מעולם הוא לא ידע מה זה "מסעדה". יום אחד יצא הכפרי מהכפר והלך לעיר. כשהגיע הכפרי לעיר, ראה בשווקים וברחובות אנשים יושבים על המדרכה ואוכלים. המשיך הכפרי להסתובב ברחוב, וראה לפתע אדם אחד שנכנס למקום שנקרא "מסעדה", התיישב על כיסא והתחיל לאכול. לאחר מספר דקות, שמע הכפרי את אותו אדם אומר למלצר: "תביא לי גם בשר", "תביא לי סלט", "תביא לי חמוצים..." ובאמת המלצר הביא לו כל מה שרצה. הכפרי התפלא, איך יתכן שאדם נכנס למסעדה, מתיישב על הכיסא, ומבקש שיביאו לו לאכול, וכל מה שהוא רוצה נותנים לו?! פלא פלאות! חשב הכפרי לעצמו: "למה אני צריך לסבול כל כך בשביל להשיג אוכל בכפר, לא חבל על הזמן והיגיעה? אבוא לגור בעיר וישרתו אותי כל פעם שארצה לאכול".

התיישב הכפרי ליד השולחן, ומיד ניגש אליו המלצר ואמר לו: "כן אדוני, מה אתה מבקש?". הכפרי נדהם, הוא עוד לא דיבר וכבר שואלים אותו מה הוא מבקש. אמר לו הכפרי: "מה זאת אומרת מה אני מבקש?! תביא לי בשר, תביא לי דגים, ותביא לי עופות, תביא לי... תביא לי..." וכך הוא הזמין עוד אוכל ועוד שתייה, ואכל ושתה.

כשגמר הכפרי לאכול, ניגש אליו המלצר עם פתק קטן בידו, הניח את הפתק על השולחן, הכפרי מעיף מבט על הפתק ונדהם לראות שלא רק שהביאו לו לאכול אלא שגם רוצים לשלם לו את הסכום המופרז הנקוב בפתק, הוא יושב ומחכה לקבל את הכסף, אך מה נדהם לראות את המלצר שניגש אליו ואומר לו מתי הוא מעוניין לשלם. והתפלא הכפרי: "מה לשלם?!" אמר לו: "חביבי, זה מחירו כך וכך, וזה מחירו כך וכך, וסך כל הארוחה שלך עולה לך 3,000 ש"ח. "מההה?!" – צעק הכפרי, "חשבתי שאני עושה טובה לאדם הזה שהביא לי את האוכל, ראיתי אותו איך שהוא בא ומתחנן אלי "מה תבקש עוד?!" והבנתי שאני עושה לו חסד שאני אוכל כאן, ועכשיו אתה אומר לי שצריך לשלם?!!!"

כמה מסכן אותו הכפרי, הוא חשב שבמקום הזה אוכלים, נהנים, עושים חיים, והולכים, אך לבסוף נוכח לדעת שמשלמים לפני שיוצאים, עליו לשלם על כל הנאה והנאה. מכאן ניקח לעצמנו מוסר השכל, כי עלינו לשלם על כל בקשה ובקשה, אנו מבקשים פרנסה, וה' נותן. אנו מבקשים כבוד, וה' מכבד. אנו מבקשים בריאות, וה' מרפא, ומה אנו משלמים?! וכי אנו חושבים שבחינם קיבלנו?! אנו צריכים לשלם! אין הפקרות בעולם הזה! (דבש וחלב).

"ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי" (כט, מד).

אל מו"ר הגאון יצחק זילברשטיין שליט"א פנו גבאי בית כנסת מסוים בשאלה הבאה: מתפלל אצלנו בבית הכנסת כהן ירא שמים, שהינו הכהן היחיד בבית הכנסת, ומידי יום אנו זוכים להתברך על ידו בברכת כהנים. לכהן זה ישנה קרקע שרכש לפני מספר שנים תמורת חצי מיליון שקל. והנה, ישנו בבית הכנסת מתפלל נוסף, איש נדל"ן במקצועו, שהינו ידיד וותיק של הכהן דנן, (השניים יושבים זה לצד זה בבית הכנסת). יום אחד, פונה סוחר הנדל"ן אל הכהן לאחר התפילה ואומר לו: "תשמע, מאוד הייתי שמח לקנות את הקרקע שלך... אני מוכן לשלם עליה מיליון שקלים, במזומן...".

הכהן התמים, שאין לו יד ורגל בנדל"ן, ואינו מבין גדולי בשומת נכסים, הוקסם מההצעה! בליבו חשב, 'הרי יש לי פה רווח כפול, וגם סמך על כך שהמומחה שלפניו, מן הסתם ידע לנקוב במחיר מדוייק... משכך, השניים ניגשו עוד באותו היום למימוש העסקה, והקרקע עברה לבעלותו של הסוחר. לא חולפים ימים ספורים, והתברר לכהן, שהקרקע נאמדת בשווי של - - - 4 מיליון שקל! נמצא אפוא, שהסוחר הוליך אותו שולל, וקנה ממנו את הקרקע ברבע מחיר...

כשניסה הכהן לדבר עם הסוחר על כך (וגם כשאחרים ניסו לדבר עמו), האיש הצטדק וטען: "הרי אין אונאה לקרקעות!!" (ולכן אפילו מכר קרקע השווה אלף דינר בדינר אחד, או להיפך, המקח קיים, כמבואר בשו"ע חו"מ רכ"ז-כ"ט. ולדעת הרמ"א שם, דווקא עד חצי מהמחיר אין אונאה, אבל ביותר מכך, יש אונאה, ולכן אם מכר קרקע בכפליים משוויה, או במחיר הפחות מחצי דמיה, המקח בטל).

מאותו היום, הכהן אינו מגיע לבית הכנסת. כשניגשו לשדלו לחזור ולהתפלל עמנו, כי אין לנו כהן אחר מלבדו, טען: "הלוא הזוהר הקדוש אומר שכהן ששונא את אחד מהקהל, סכנה היא לו אם ישא את כפיו, ולכן נוסח הברכה הוא: לברך את עמו ישראל באהבה"; ומכיון שעדיין אינו מסוגל להסיר מליבו את השנאה כלפי פלוני, אני מעדיף להתפלל לעת עתה במקום אחר...".

ובכן, באים הגבאים ומבקשים לשאול (בשם הציבור כולו): האם יש לגבאים ולציבור המתפללים, את הרשות לדרוש מהסוחר לעזוב לעת עתה את בית הכנסת (עד שיירגע הכהן מזעמו), כדי שיוכל הכהן לחזור ולברך את הקהל...?

השיב מו"ר שליט"א: אין לבקש מהסוחר להדיר את רגליו עד יעבור זעם, אלא יש לסלקו מבית הכנסת תיכף ומיד! ולומר לו: ככה יעשה לאיש נוכל וגנב, שעשה מעשה רשע מתועב, בהוציאו במרמה נחלה מיד יהודי תמים! ומה שטוען הסוחר ש'אין אונאה לקרקעות' - אמנם נכון הוא שהמתאנה אינו יכול לתבוע את החזר סכום האונאה, אך עם זאת, המאנה הנוכל עבר על איסור תורה של "לא תונו איש את אחיו" (ויקרא כ"ה, י"ד, כפי שכותב שם הרמב"ן); וגם עבר על איסור "גניבת דעת" (סמ"ע רכ"ז-נ"א); וגם מקולל בקללת "ארור", כדכתיב "ארור משגה עיור בדרך" (דברים כ"ז, י"ח, ופירש רש"י: המשיא עצה רעה לעיור בדבר).

ולפיכך - יש לסלק את הסוחר מבית הכנסת, עד שיקבל עליו לשוב מרשעו ולפייס את הכהן! (ופריו מתוק).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ קודסיה בת כשוור ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ שמואל בן חתון ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ ציפורה בת רחל ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ יהון בן אסתר ז"ל, לע"נ מנשה בן שמחה ז"ל, לע"נ דוד בן מרים ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ אלון בן דינה ז"ל, לע"נ לדידה בת רחל ז"ל, לע"נ לרן בת פרווין ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ אסתר בת פרי ז"ל, לע"נ אברהם דוד בן תמר ז"ל, לע"נ לוצ'יאנו בן מיסה ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

בס"ד תשע"ט

< נא לא לקרוא בשעת התפילה >

האורים, כששם היו- שהיו מאירים. בשעה שהיה הפה הגדול נשאל שאלה על ידי מלך או צבור, היה חוזר על השאלה בפני האורים, והיו מאירים אז אותיות מסוימות בחשן, אשר מצרופן היתה מתקבלת התשובה לשאלה.

אמנם בכה עדין לא היה די, והפכה עדין צריה היה לדעת כיצד ובאיזה סדר לצרף את האותיות שהוצאו, כדי להרכיב מהן את התשובה לשאלתו. לצרף כה נזקק הפה הפה לתמים. לאחר שהיה הפה מכונן בשמות הקדש של התמים, שרתה עליו רוח הקדש, שגלתה לו איה ובאיזה סדר לצרף את האותיות.

(רמב"ן)

"והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב... כפי תחרא יהיה לו" (כח, לב)

בפסוק זה, המדבר על המעיל, מזכיר הפה שלש פעמים: "פי", "לפיו", "כפי". מה בא הדבר ללמדנו?

נתן להסביר זאת, על פי מה שאמרו חז"ל (ערכין טז ע"א), שהמעיל בא לכפר על חטא לשון הרע. לפי זה, בא כל אזור של המלה פה, לרמז על אפן בו יש לשמר על הפה מפני לשון הרע: "פי ראשו בתוכו"- שידבר פי האדם רק דברים הנוגעים לתוכו, לעצמו, ולא לחברו.

"שפה יהיה לפיו"- רומז למה שאמרו חז"ל (ערכין ט"ו:). שהקיה הקדוש ברוך הוא את הלשון בשתי חומות, השנים והשפתים. מתוך כך יבין האדם כמה יש לשמר על הלשון.

"כפי תחרא"- כפי שפרש רש"י: "שהשריונים שלהם, פיהם כפול לתוכן", שקצוות בד המעיל תהינה מקפלות פנימה. ומכאן למדנו שתהינה השפתים, שהן קצות הפה כמקפלות פנימה, כאלו נחסמו בשריון, ואינן משחררות לדבר כרצונן.

(אזנים לתורה)

"פתוחי חתם קדש לה" (כח, לו)

אמרו חז"ל (תענית ב עמוד א) ששלושה מפתחות נמצאים בידו של הקדוש ברוך הוא, ולא מוסרם בידי שליח: מפתח של חיה (יולדת),

מפתח של גשמים

ומפתח של תחית המתים.

ולכה רומז כאן הכתוב:

המלה "פתוחי" רומזת למפתחות. המלה "חתם" מסבירה לאלו מפתחות הפונה. שלש אותיות המלה "חתם" הן ראשי תבות של שלש המלים: חיה תחיה מטר, שהם אותם שלשת המפתחות המזכרים.

וכיד מי נמצאים אותם מפתחות? התשובה לכה רמוזה במלים: "קדש לה' הם"- רק בידו של הקדוש ברוך הוא הם, ולא בידי אחר.

(קול אליהו)

"ואתה תצוה" (כו, כ)

בכרשת תצוה יש מאה ואחד פסוקים, לרמז על שמו של משה רבנו, שלא מזכר בכל הפרשה. אמנם בגלוי נמנעה התורה מלהזכיר את שמו, וזאת לאחר שבקש משה "מחני נא מספרך", ואולם ברמז פן הזכר כאן שמו.

הנה המלה "משה" מרפכת מהאותיות: מם, שין, הא.

ראשי שמות אותן האותיות הם:

מם, שין, הא,

שהן אותיות הגלויים של השם משה. האותיות הנסתרות שבשם, הן שאר האותיות המרכיבות את שם האותיות, והן:

מם, יוד, נון, אלה, שבצירופן יוצאת המלה: מינא.

גימטריית המלה "מינא" היא מאה ואחת-

$$101 = 40 + 10 + 50 + 1$$

כמנין פסוקי הפרשה.

דבר זה בא ללמד ששמו הנסתר של משה, לא נעלם מהפרשה, למרות ששמו הגלוי נעלם ממנה. ומאחר והשם הגלוי רומז לחיצוניות, והשם הנסתר רומז לפנימיות, הרי למדנו מכאן שלמרות שחיצוניותו של משה נעלמה מהפרשה, הרי שאר פנימיותו של משה, שהיא הרוחניות שלו, נתן למצא כאן.

(דברי אליהו)

ואתה תדבר אל כל חכמי לב... ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי" (כח, ב-ג)

שני טעמים מזכרים כאן בפסוקים במצות עשיית בגדי כהנה גדלה:

א) לכבוד ולתפארת- כדי שיראה בהם אהרן מכבד ומפאך.

ב) כדי "לקדשו לכהנו לי"- כדי שיהיה מלבש בגדים מקדשים לצרף עבודתו הקדושה במשכן.

ויש להסביר שהטעם הראשון נתן להמון העם, אלו האנשים המכבדים ומוקירים רק אדם שהוא הדור בלבדו. למען אנשים אלו, הצרף אהרן לבגדים שהם "לכבוד ולתפארת".

לעמת זאת, "חכמי לב" שהם המבינים בפנימיותם של דברים, להם נאמר הטעם השני, שבגדי אהרן נעשים לא רק לכבוד ותפארת, אלא בעקר מהטעם הפנימי- כדי "לקדשו לכהנו לי".

(רבי שמעון סופר)

"ונתת אל חשן המשפט את האורים ואת התמים" (כח, ל)

האורים והתמים היו שני שמות קדש, שהושמו בין כפלי החשן של הפה הגדול. ויש להבין, לשם מה היה צריף את שניהם, ולמה שמש כל אחד מהם?

הלולא דצדיקיא

בעל ה"אבני נזר" < יום ש"ק י"א אדר א' (תע"ר)

רבי אברהם בן נשטיין - האדמו"ר מסוכצ'וב, היה מגאוני יהדות פולין. גדול בתורה ובהלכה, ועמל תדיר על תלמודו בהתמדה ובמסירות נפש.

מעשה היה בליל שבת חרפי אחד. סעדת שבת הסתיימה זה מכבר, ורבי אברהם שקע בתלמודו. לפתע כבה הנר לאורו למד, וחשך מחלט השתרר בפית. רבי אברהם לא הסס לרגע. הוא יצא מביתו עם הספר בידו, ופסע לעבר עששית הנר שאורה רצד חלושות מעל באר המים שבחצר. קר מקפיא שרר בחוץ, נפש חיה לא נראתה ברחוב במזג אויר שקפזה, אך רבי אברהם לא שת לבו לזאת. עומד הוא על יד הבאר ותלמודו בידו, שקוע בלמוד התורה הקדושה, ובאהבתה ישגה תמיד. כך עמד ולמד במשך לילה שלם.

הרבי מסוכצ'וב דאג רבות ליהודים מעוטי זכות. דאג להם לפרנסה ורווחה, חזקם ועודדם. במיוחד היה נתון לבו למצוקת עניי ארץ ישראל. מעשה ונכנס אל הרבי יהודי סוחר עצים, וצרתו בפיו: אמש חתם עסקה עם סוחר מהיריד בליפציג, לספק לו מטען עצים תוך מספר ימים. דא עקא, המטען אמור להגיע לליפציג דרך נהר הויסל, אך נכח הוא לדעת כי בימים האחרונים זרימת המים אינה חזקה דיה בנהר. ואם כך פני הדברים, המטען לא יגיע בזמן ליעדו. על פי ההסכם שחתמו הצדדים, יפסיד סוחר העצים את כל כספו אם המטען לא יגיע בזמן שנקבע...

"מה אעשה, וכי ביכלתי להזרים מים לויסל?" תהה הרבי והוסיף: "אכן, יש דבר אחד שיוכל בהחלט לעזור לה: אם תתרום כעת ששת אלפים רובל לטובת עניי ארץ ישראל, זכות המצוה תסייע לה". על אתר הוציא היהודי מכיסו את הסכום שנקב הרבי, סכום עצום באותם ימים, ומסרו לרבי לטובת עניי ארץ ישראל. ואכן, מיד באותה שעה גאו לפתע מי הויסל והחלו לזרום בעז. חיש קל הגיע בשלום מטען העצים ליעדו.

רבי אברהם חבר 2 חבורים חשובים: "אגלי טל" על הלכות שבת, ו"אבני נזר" על ארבעת חלקי השלחן ערוך. חבורים אלו התפרסמו מיד לאחר צאתם לאור, והנם ספרי יסוד בעולם התורה וההלכה.

רבי אברהם מסוכצ'וב נפטר בשם טוב בי"א אדר א' תר"ע, ובנו הצדיק רבי שמואל, בעל ה"שם משמואל", הנהיג במקומו את עדת חסידי סוכצ'וב.

רבי אברהם ובנו רבי שמואל טמונים זה לצד זה, באהל הקים עד היום בעיר סוכצ'וב.

זכותם תגן עלינו.

"והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני ה'" (כח, לח)

נשאלת השאלה: וכי די בעבדה שהציץ יהיה על מצחו של הפהן הגדול תמיד, כדי להבטיח שיהיה לרצון לפני ה'?

נתן להסביר זאת על פי מה שאמרו חז"ל, שהציץ היה מכפר על עזות פנים. הכיצד? בשעה שעזי הפנים והרשעים היו רואים את הציץ, היה לבם נשבר בקרבם, והיו חוזרים בתשובה.

ומאחר וחזרת הרשעים בתשובה, גורמת נחת רוח מרבה לקדוש ברוך הוא, נמצא שעבדת היות הציץ על מצחו תמיד, היא שגורמה לרצון לפני ה'.

(פתנות אור)

הושלמה הסדרה!

מדרשי הנ"ך

לילדי ישראל

כרך 11 על דניאל עזרא ונחמיה

11 כרכים

לילאי 7 ומעלה

מתחילת יהושע עד סוף מלכים ב' ודניאל עזרא ונחמיה.

עכשיו בחנויות הספרים ובמספר הנ"ל

עלון שבועי מבית 'בני אמונים' וכל האמונים

פרשת תצוה

תשע"ט

פניני אמן ותפלה בפרשה

מאוצרות אמונים

שני פסוקים נוספים שבהם מזכרת תבת: "ונשמע": "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע" (לעיל כד ז); "ונשמע פתגם המלך" (אסתר א ט).

את הקשר בין שלשת הפסוקים באר המהרש"ם מברר ז"א כי הם רומזים לשלוש הדרגות שיש במצות התשובה: א. הגבוהה ביותר היא דרגת המתעורר מעצמו לשוב בתשובה לפני שעוררוהו לכך מן השמים; אליו רומז הפסוק: "ונשמע קולו... לפני ה'".

ב. תחתייה היא דרגת השב בתשובה אחר שעוררוהו מן השמים; אליו רומז הפסוק שאמר: ישראל לאחר שכפה עליהם הקדוש ברוך הוא הר כניגית כדי שיקבלו את התורה (עי' ב ב): "כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע".

ג. פחותה מכלן היא דרגת השב בתשובה רק אחר שפלתה אליו הרעה, כבני ישראל ששוב בתשובה אחר גזרת המן להשמידם ולאבדם, שעל אודותיה נאמר: "ונשמע פתגם המלך".

תפלת מרדכי

קרבנות על פי 'הדבור'

"זה הדבר אשר תעשה להם לקדש אתם לכהן לי לקח פר אחד בן בקר ואילים שנים תמימים" (כט א)

תבת: "הדבר" נאית לכאורה כמיתרת, שכן יכולה היתה התורה לכתב: "זה אשר תעשה".

פרט רבנו בחיי כי רמזה כאן התורה שלעתיד לבא יגיע יום שבו לא יהיו לישראל משפח או מקדש שבהם יוכלו להקריב קרבנות, וכפרתם תהיה באמצעות "הדבר" - הדבור בלבד. כדברי הגמרא (מנחות ק א): "כל העוסק בתורת חסאת פאלו הקריב חסאת, וכל העוסק בתורת אשם קאלו הקריב אשם".

תפלות כקרבנות

"את הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים" (כט ט)

במסכת סכה (גא) הובאה עדותו של רבי יהושע בן חנניה: "כשתהיינו שמחים שמחת בית השואבה לא ראינו שנה בעינינו; כיצד? שעה ראשונה: תמיד של שחר, משם לתפלה, משם לקרבן מוסף, משם לתפלת המוסף, משם לבית המדרש, משם לאכילה ושתיה, משם לתפלת המנחה, משם לתמיד של בין הערבים, מפאו ואילך לשמחת בית השואבה".

יש להבין: מפני מה את תפלת המנחה התפללו לפני הקרבן 'תמיד של בין הערבים', שלא כשחרית וכמוסף שהתפללו לאחר הקרבן 'תמיד של שחר' ומוסף?

פרש המהרש"א (ח"א שם):

התפלות היו חלק בלתי נפרד מעבודות המקדש. וכיון שתמיד של בין הערבים צריך להיות מקרב אחר כל הקרבנות (פסחים נח א), על כן הקדמו את המנחה לפניו.

הקדש לפני ה' - "כשתיעמד בתפלה לפני ה' תתקבל תפלתו. וכדברי הגמרא (הליו פט א): "אין העולם מתקנים אלא בשביל מי שכולם את עצמו בשעת מריבה".

מעשה באדם חשוף בנים שבא לפני הגר"ח מניבסקי שליט"א בבקשה שיתפלל עליו. יעץ לו הגר"ח לחפש אחר אדם המבליג על חרפתו, ובשעת מעשה לבקש ממנו ברכה. עשה האיש כן, ונושע.

חפץ תימים עה"ת: "עלינו לשבח" במדבר עמי רס

רזי אמונים

מרמזי אמן בפרשה

אמן - ה'הלוים' שבכתר התפלה

"הטור השני נכר ספיר והלם" (כח ח)

'הלוים' בגימטריה 'אמן'. רמז לנאמר בהר הקדוש (עקב רעא א) על מעלתה של ברכה שנגנתה באמן. שכאשר היא עולה למעלה נפתחים בפניה כל שערי שמים ומכרזים: "זהו הדורון ששלח פלוני למלך". כשם שה'הלוים' שבכר בחרן, כך האמן היא ה'הלוים' המושב בכתר התפלה שאותו מגישים עם ישראל בכל יום ויום לפני מלכו של עולם.

שערי נסים ח"א עמ רפא

טהרת הפה - תנאי לקבלת התפלה

"והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני ה' ובצאתו ולא ימות" (כח לה)

דרש האלשיך הקדוש:

שמירה על טהרת הפה היא תנאי לקבלת התפלה; המתפלל כשפיו מגאל בדברי נבלה, מלבד שתפלתו אינה מתקבלת, הרי הוא מתחייב בנפשו. שכן פמוהו כמגיש מנחה למלך בכלי מוגאל, אשר במעשהו הוא מבזה את המלך במקום לכבדו, וללא ספק ראוי הוא משום כך לענש כבד.

סוד זה רמז בפסוק שלפנינו העוסק במעיל המכפר על חטא הדבור (ראה זבחים פח א):

"והיה על אהרן לשרת" - המקפיד להשתמש בפיו אך ורק לצרכי שמים. מבטח לו שתקבל תפלתו - "ונשמע קולו... לפני ה'", ומלבד זאת: "ובצאתו ולא ימות" - שלא יענש כדיו המתפלל בפה מוגאל.

תורת משה

שלוש דרגות בתשובה

"ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני ה'" (כח לה)

הבעל הטורים הביא כי מלבד הפסוק שלפנינו קמים

הודאה מיחדת על גס הנעשה בלילה

"וערף אתו אהרן ובניו מערב עד בקר" (כו כא)

"מערב עד בקר" - תן לה מדתה שתהא דולקת מערב עד בקר" (רש"י).

בגמרא (שבת כב ב) מבאר, כי בשונה מכל הגרות שדלקו "מערב עד בקר", כמדת השמן שנתן בהם, המשיך הגר המעריבי לדלק בדרך גס למשך היום כלו.

תמה רבי יהונתן איבשיץ: אם בכל יום התרחש במנוחה גס שפנה, מפני מה אנו מתפעלים ומוזדים במיחד על גס חג החנכה שבו דלקה המנוחה שמונה ימים אף שנתן בה שמן כמדת יום אחד?

ותרץ: גס הגר המעריב התרחש ביום, שהוא זמן המסגל לגס, ככתוב (תהלים נב א): "חסד א-ל כל היום", אף גס חג החנכה התרחש אף במשך הליילה שבו מדת הדיו מתחקה (ראה זור טי שדה קלב ב). וזהו 'פלא' מיחד שעליו תקנו הודאה מיחדת.

בכך נוכל להבין אף את הסבה שהתנסח הפיוט בפתח הפיוט המתאר את נסי יציאת מצרים: "אז רוב נסים הפלאת בלילה", כלומר, 'פלא' מיחד יש בכך שהנסים התרחשו בליילה.

תפארת יהונתן

"בקדשתו של אהרן"

"ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו... אהרן נדב ואביהו אלעזר ואיתמר בני אהרן" (כח א)

אחר שכתבה התורה: "את אהרן אחיך ואת בניו", מפני מה היא מציינת בשנית שאלו הם: "בני אהרן"? פרש רבי אברהם יצחק שיינ שליט"א ר"מ 'תפארת ירושלים' - סטטן איילנד:

ארבעת בני אהרן נולדו עוד בטרם התקדש אביהם לכהן, ולכן היה צורך לקדשם בפני עצמם (להלן פרק כט). כיון שפך היה מקום לסבר כי קדשתם באה אליהם בזכות עצמם, ומשום כך חזרה התורה והזכירה כי הם: "בני אהרן", ללמד ששקד קדשתם נבעה מהיותם אצאצי אהרן אביהם.

מטעם זה מדגישים הכהנים בברכתם: "אשר קדשנו בקדשתו של אהרן", לאמר: כל קדשת הכהנים, עד עצם היום הזה, משפעת מכחו של אהרן.

ברכת איש

"הנעלבים ואינם עולבים" תפלתם מתקבלת

"והיה פי ראשו בתוכו שפה והיה לפיו... ונשמע קולו בבאו אל הקדש לפני ה'" (כח לבג לה)

דרש החפץ חיים:

רמזה התורה כי החושק את שפתיו בשעת מריבה - "שפה והיה לפיו", קמים בו: "ונשמע קולו בבאו אל

בשב"ק פרשת תצוה יחול יומא דהלולא של רבנו החיד"א זי"ע.

להלן שלוש מתוך האמרות הרבות שכתב בספריו בגלל מעלת עניית אמן:

- בזכות עניית אמן תשוב השכינה לשכון בישראל.
- נחל אשכול שה"ש ד ח
- העונה צ, אמנים מבטח לו שלא יזק באותו היום.
- מדבר קדמות' א לג

- בראשית' ראשי תבות: בקול רם אברהם שם יי תמיד. מכאן רמז שיש לברך בקול רם שיענו אמן.
- נחל קדומים' פרשת בראשית אתו

צדיק באמונתו

ברכת המזון - ברכת 'הארץ' (ו')

ההודות על הרעה כפי שאנו מודים על הטובה באור נוסף להודאת 'ועל הכל' הובא בהגדה של פסח לזית חן:

'ועל הכל ה' אלקינו' - הן על מארצנו שהם מפתת 'הגוי'ה' המסמלת חסד, והן על מארעות שהם מפתת הדין - 'אלקינו'; 'אנחנו מודים לך ומברכים אותך', שהרי 'חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה' (ברכות נד א).

הרה"ק בעל 'שפע בידים' מצאנו זכ"ל היה מברך בדרך זו את המזבח בגמרא (ברכות כ א), כי לאחר ששענו מלאכי השבת כלפי הקדוש ברוך הוא: 'מפני מה אתה נושא פנים ליש"ראל?' הש"ב להם: 'וכי לא אשא פנים ליש"ראל? שכתבתם להם בתורה: 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך'; הם יתקדקמים על עצמם עד פה ועד כפיצה'. ויש לברך את ה' מהות המבדל שבין יהודי לגוי; היהודי, אף כשאין לו למאכלו אלא לחם צד ומים לחץ [עד פה ועד כפיצה].

הרי הוא מברך ומודה לבוראו בברכת המזון, אף הגוי - פאשר יש לו הוא מודה לאלהיו, ואילו פאשר מחינתו דחוקה - הרי הוא בועט בהם ומנתצם. וזהו שאנו אומרים כאן: 'ועל הכל' - אף שערע לנו ופרנסתנו דחוקה ומצומצמת, 'אנחנו מודים לך', ומו הראוי שתשא לנו פנים ותברכנו (שפיע חיים חלק יח עמי עט).

בין הודאה לברכה את החלוקה בין הודאה לברכה, באר המה"ל (נתיבות עולם נתיבי יח):

'הודאה' נאמרת על חסד שתי האדם תלויים בו, פגון אדם שנצל ממות לחיים, וכן בברכה זו, ברכת 'הארץ', ההודאה נאמרת על עצם המזון והמחיה, שאלמלא נתנו לנו לא היינו יכולים לחיות ולהתקיים בעולם. ואולם בברכה נאמרת על חסד שמהותו הטובה יותר, מעבר לצרכים הקיומיים, והן בברכה זו היא נאמרת על החן והחסד שחננו אותנו ה', בך שהוא מספק לנו את צרכינו בהרחבה.

לפיכך תקנו לנו לומר בנפש הברכה: 'ועל הכל... אנחנו מודים לך' - על עצם הפרנסה שנתנה לנו כדי חיינו 'ומברכים אותך' - על רבוי הטובה שנתת לנו, יותר מכפי הנצרך לחיינו.

בצל 'מכתב סופר' (הגש"פ) מברך כי חלוקים הם מקבלי הטובה זה מזה: האדם הפשוט שאינו בעל מדונה, מסתפק בכך שהוא מודה למיטיבו על הטוב והחסד שגמל עמו. ואילו מי שהוא בעל מדונה, מתוך שהוא מבין עד כמה משתוקק מיטיבו להוסיף ולהטיב לאחרים, אינו מסתפק בהודאה, אלא מוסיף ומברכו ש"כך להשפיע לאחרים. וכמו שכתב בלשון הפתוח (תהלים קמ"ב): 'ודוך ה' כל מעשיך' - המון העם מסתפקים בהודאה, אלא הם מוסיפים לברך את ה' ש"משיך להשפיע מטובו.

אף בברכה זו, איננו מסתפקים בהודאה גרידא, אלא מוסיפים: 'ומברכים אותך' שיהיו הבריות ראויים תמיד לקבל את טובותיך, ומתוך כך: 'יתברך שמו בפי כל חי תמיד לעולם ועד', שאף כל מקבלי הטובה יברכוך שתמשיך להשפיע מטובותיך עוד ועוד.

יתגדל ויתקדש שמה רבא לקראת סיום הברכה אנו מוסיפים בקשה נרגשת מלפני ה': 'יתברך שמו בפי כל חי תמיד לעולם ועד' - אנו זכינו להיות 'מאמינים בני מאמינים' ולהכיר בכך שהקדוש ברוך הוא מנהיג את העולם והוא לבדו עושה ויעשה את כל המעשים, אולם לדאבון לב רב בני העולם לא זכו להכיר בכך. לפיכך מבקשים אנו שבקרבוב יבוא משיח צדקנו ואז כל החיים על פני האדמה יכירו במלכות ה' שהוא יחיד ומיוחד על כל הנבראים, ופיהם יתמלא בברכה לה' (סיד וש"ש העבודה שער הבכורות ט).

בספר 'תקון עולם' (לרא"ח לוינון, עמ' 64) מספר המחבר כי בעת שזכה לברך במעונו של מרן הי"ד ח"י, היינו מוסיפים ח"י, וזאת על שאלו ח"י יתקדשו ויקדשו ברכת המזון אמרו לו:

ישועה מפתיעה באישון לילה

לסעד את לבם.

הבחור המשיך באמירת התהלים כמקדמם, כשמוזית עיניו הביט בגנרלים המסימים את סעודתם, מקנחים בכוס תה נוספת ואחר מושתרעים על הרצפה בסמוך לתנור, כשבתוך דקה כבר נשמעו נחירותיהם הרמות.

רק כשהאיר הבקר שככה הסערה. הגנרלים התעוררו משנתם העמקה ויצאו לדרך, לא לפני שהודו לברוך פחם על הארות האיד והמסור.

ימים לאחר מכן התיצב הנער בכרפס רועדות בפתח מפקדת הצבא כשצו האמון בידיו. הוא הכנס לחדרו של רופא הצבא, והלה החל מיד לערוך לו בדיקות מקיפות. הרופא בחן אותו מכף רגלו ועד קדקודו, התענג בפרט על מצבו הרפואי ולאחר מכן כתב את מסקנותיו: 'הבחור בריא וחסון, ואין כמוהו מתאים לשרת מפקד מלחמתו בצבא הצאר ירום הודו'. הוא חתם את חתימתו המסולסלת בקצה הדף ושלח את הנער כשהמכתב החתום בידו, אל אחד ממפקדי המחנה, כדי שהלה יחל בהליכי הגיוס.

למרות מצבו העגום והמאוש המשיך הבחור להתחזק באמונת חכמים. הן הרבי הבטיח כי אם יעשה כדבריו יזכה להנצל, וכדבריו בודאי יעשה.

בפיק ברכים נכנס הבחור לחדרו של המפקד. לאחר קריאתו את האשור הרפואי החל בהליך הגיוס תכף ומיד. הוא הסביר לבחור המפקד שישוב לפניו על המחלקה שבה הוא עתיד להשתלב, ואחר הזמינו לסיור משתר ברחבי המחנה.

אך בקשי נשך הבחור אחר המפקד, תוך שבלבו הוא ממשיך להתחזק באמונת חכמים. המפקד הראה לו את צריפי המגורים, את הגרין שמשמש כחדר אכל ואת פתות הלמוד.

בהתקרבם אל מחסן הנשקים הבחין הבחור לפתע צדמות מפרת. בד בבד נעצר מלנהו על מקומו והצדיע ביראת כבוד. הבחור לא היה צריך לאמץ את מוחו כדי להזכר. היה זה אחד משולשת הגנרלים שהתארחו בביתו בלילה שלפני האחרון.

הגנרל הביט בו משוכות. אחר נגש אל המפקד שלחהו, הסתודד איתו בתרצות למשך כמה רגעים ולאחר מכן פנה לדרך.

למרב ההפתעה הסיור נקטע באבו, והמפקד שב מיד על עקבותיו כשהבחור צועד אחריו בצעדים מאוששים. התמונה החלה להתבהר בפניו... המפקד הובילו לחדרו של הרופא, פתח את הדלת וקרא לעבר הרופא בזעם מעשה:

"כיצד זה שלחת אלי בחור שכזה? הלא מראהו הצגים מסגיר מיד את חלשתו והוא בודאי אינו ראוי ואינו כשיר כלל לשרת בצבאנו המהלל!"

רופא הצבא נסה למחות ולהתנחל כפי בדיקותיו העלו שהבחור בריא וחסון, ואדרבה, אין מתאים ממנו לשרת בצבא המהלל, אולם דבריו נפלו על אוזניים ערלות. ההחלטה הסופית נתונה היתה בידיו של אותו מפקד; הוא קורע את חת הדעת של הרופא לגזרים והוביל את הבחור לחדרו. שם פתח בעבורו תעודה רשמית הפוסרת אותו לאלתר מחובת הגיוס לצבא, ושלחו לנפשו.

מסתבר כי לא לחנם הורה לו הרבי להשאיר ער דוקא בלילה זה. אחד מאותם גנרלים שנכנסו לביתו בחפזם אחר הגנה מן הסופה שהתחוללה באותו לילה היה שליח מפורסם להצילו. כשהוא הבחין בו צועד במשולו הפתחה ברגלים כושלות, הבין מיד כי הגיוס לצבא אינו משאת נפשו והורה למפקד שהיה כפוף למרותו, לעשות הכל כדי לפטר.

למדנו מכאן כי תפילה לעולם אינה שבה רקם. ברוחו הקדושה ידע הצדיק והרגיש כי דוקא לילה זה הוא הראוי להרבות בו בתפילה ובתחנונים לפני ה'. ואכן, שמע ה' את תפלתו של הבחור והחיש לו את ישועתו הגדולה מעל לדרך השבע.

מ"ך אלהי חכנו: 'טיב הקהלה ויגש תשי"ט

השעה היתה כבר מאחרת מאד, זמן מה לאחר חצות הלילה, כשנשמעו לפתע דפיקות עזות על דלת הבית. הבחור הניח את ספר התהלים מידו ומהר לפתח את הדלת. בפתח עמד שלושה גנרלים מכבדים העוטים את מדי הצבא הרוסי, כשסמל התלה רבים ענודים על חזיהם. מראם היה נראה עתה עלוב למדי. הם עמדו בפתח הבית כשהם רועדים מקור, ובקשו להכנס.

הבחור נבל מהבוקשה, אולם לא העז לטרום לה. בהפנסים גלה הבית הסביר אחד מהם בקול לאה כי זה עתה שבו ממושימה צבאית שהטלה עליהם לבצע באזור זה, כשולפתה התחוללה סערה, ומסחי שלג כבדים החלו לרדת.

הם התקשו להמשיך בדרךם ופרשו אחרי מוקום שבו יוכלו לנוח עד שתשפך הסערה. בראותם כי בבית זה דולק האור, נקשו על הדלת בתקווה כי יספיקו להכניסם כדי שינחו קמעא עד שישתנה מזג האוויר והם יוכלו להמשיך בדרךם.

הבחור וכלו מיד בסבך פנים יפות. הוא פנה להם מוקום סמוך לאח הבורע על מנת שיוכלו לחמם את עצמותיהם הקפואות, ולאחר מכן שפת קומקום, הכין בעבורם תה מהביל וערוך את השלחן כדי שיוכלו

shay עובדי

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: כח הוויתור

פרשת תצוה

בס"ד | גיליון מס' 218

איך ברגע האחרון נמנעה כריתת הרגל?

בגדי קודש לאהרן אחיך (כ"ח, ב)

על מידותינו כמושג מוביל. ומי שזוכה בכך - עד מהרה יגלה עד כמה איכות חייו השתנתה. כי כשאדם אינו מוותר - הלב שלו צובר רגשות שליליים, כעסים, ביקורת, טינה על אנשים. לב כזה הוא לא לב חזק, הוא לב שמוטלת עליו משקולת נוראית, והוא מתקשה לשרוד...

לא כן האדם המוותר, החיים מאירים אליו, היקום חייבני כלפיו. הלב שלו נקי, אם מישהו חוטא כנגדו - הוא מוחל ומוותר מיד, חייו מאושרים, והוא גם זוכה לכמה שנות חיים מתנה - בנוסח מיוחד משמים, הוקרה על היותו וותרן. היש דיל טוב מזה!?

הבה נאמץ את השיטה הזו בכל ליבנו, נחפש את ההזדמנות הקרובה שתיקרה בפנינו, ומעכשיו נחליט שנוותר בה. בשעת מעשה המצב טעון רגשית, קשה לקבל את ההחלטות הנבונות. הבה נחליט עכשיו שנוותר, ונזכה שאיכות חייו תשתפר באמת, ובורא עולם ירעיף עלינו שנות חיים טובות ומאושרות, מתוך בריאות ונחת!

'בום' באמצע התפילה...

בית כנסת קהילתי פלוני, בטבורה של שכונת בורו פארק שבברוקלין ניו יורק. במזרח בית הכנסת, סמוך מאוד לכסאו של הרב, יושב יהודי שקבע כאן את המקום לתפילתו. כבר 15 שנה שהוא מתפלל בבית כנסת זה, יושב במקום הזה בקביעות, והוא מודה על הזכות שנפלה בחלקו, לשבת סמוך לכסאו של הרב. הוא מבחין כי ילדיו מביטים על הרב לאורך כל התפילה, ולומדים ממנו כיצד תפילה צריכה להיראות, מהי יראת שמים, כיצד יגשים למלך מלכי המלכים...

ואז, ביום מן הימים, סתם ביום חמישי שגרתי, לפתע פתאום, ניגש אליו יהודי אחר ממתפללי בית הכנסת, והחל לגעור בו: 'אדוני, המקום בו אתה יושב שלי הוא. פנה את עצמך מכאן בבקשה!' אמר הלה בטון סמכותי שאינו משתמע לשתי פנים, כשהמתפלל היושב במקומו - נבוך, המום, מבולבל, תוהה, משתומם ונדהם גם יחד!

'מה לך מתעכב?' - שמע לפתע שוב את קולו של החוצפן, 'קום ולך מכאן. זהו המקום שלי. יש מבין?' - - -

לא, אין מבין. אין כאן כל מקום לתבונה או הבנה. מדובר בעוול שלא יאומן - הן הוא יושב כאן, כבר 15 שנים! הוא כבר גידל כאן דור, יושב כאן בקביעות. לפתע פתאום מגיע מאן דהוא, וטוען בטענה ברורה ופשוטה, שעליו לפנות את המקום לטובתו. היתכן כדבר הזה!?

מתוך הולם האדיר, בקושי הצליח האיש להגיב, ומילמל בשקט '15 שנה אני כאן...'. - אלא שדורש המקום בקושי שמע, וכבר התפרץ: 'אתה חושב שאינני יודע מה קרה לפני 15 שנה? הלא עד אז - אני הייתי יושב בסמוך לרב, מקומך היה מקומי, ואז הרחיבו את בית הכנסת, המקומות השתנו, ואתה זכית במקום הזה. אבל הוא נותר שלי!' - טען בחוסר בושה...

האווירה הפכה עכורה, כל יושבי בית הכנסת נעו באי נוחות בכסאותיהם, ממתנינם לראות כיצד יפול דבר. ומיודענו הישב במקום כבר עשור וחצי, חמתו בערה בו.

העולם המדעי הקליני כולו סובב הולך סביב רעיונות לשיפור אורך ואיכות החיים. עולם הרפואה פועל ללא הרף סביב הבטחה לבני האדם, לשיפור באיכות ובאורך חייהם. אפילו מי שמבטיח הצלחה כלכלית או מעמדית, בעצם מבטא את הבטחה לשיפור איכות החיים - וממילא אורכם, ובעצם - כל פרסום שפונה אלינו, כל מחקר שמבוצע, כל מה שמעסיק את העולם - הוא לשפר את איכות ואורך החיים. האם כל המאמץ הזה כדאי? - ספק גדול. במקרים רבים הנסיונות עולים בתוהו, מאמצים חובקי עולם והון תועפות שמושקע ללא הרף - יורדים לטמיון, מכל אלה יוצא מעט מאוד, אם בכלל. אז מה באמת הדרך? איך אדם כן יכול להבטיח לעצמו שיפור באיכות ובאורך חייו? האם יש נוסחה שמבטיחה את זה באמת!?

הסכיתו ושמעו גילוי שמיימי נדיר, שחז"ל חושפים אותו במסכת חגיגה. מסופר בגמרא על יהודי שנלקח מהעולם בטרם עת לאור גזירה שנגזרה עליו, והגמרא מגלה מי הוא זה שזכה בשנים 'המיותרות' שנתרו. ובכן, בהעברה בנקאית שמיימית, הועברו השנים שנתרו לזכותו של יהודי אחר, וכל זאת למה? - כי הוא היה יהודי שהעביר על מידותיו, וותרן!

מסתבר שהאיש המוותר, שלא פעם נראה בעיני זולתו כחסר עמוד שדרה או נתון ללחצים, הוא דווקא איש עסקים ממוחל. הוא מבין היטב שעדיף לו לוותר על איזו זכות המגיעה לו בדין וביושר, ולהמירה בכמה שנות חיים מאושרים. כדאי לו להקריב משהו שהוא זכאי לו בצדק, ולהחליפו בעוד כמה שנות נחת ושמחה בעולם הזה!

רגע, ישאל השואל, אולי חלילה זה מוגזם מדי? האם הגיוני להעניק כמה שנות חיי אושר ובריאות בגין ויתור כזה או אחר? האם באמת כדאי לתת משמים כמה שנים טובות ומאושרות למאן דהוא, רק כי פעם יתרו על משהו? זו לא פרופרציה!

נכון, אבל בגלל שהויתור הוא כה קשה, מאחר ולפעמים הוא דורש כוחות נפש כה אדירים, דווקא לכן יש עליו שכר כל כך נדיר ואדיר. ויתור - הוא אחת המידות הקשות ביותר להשגה, הלא פלוני עשה לי עוול, פלוני חטא כלפיי, פלוני עשה כך וכך, והוא עוד מעז בחוצפתו שאינה יודעת שובעה - לצפות שאני אותר. מה, באמת!?

התשובה היא לא וכן. לא - אתה לא חייב לוותר, אבל כן - כדאי, משתלם, חכם ונבון פי כמה - כן לוותר. זה קשה, זה מאוד קשה. כשבתוך הבית פנימה יש ויכות, כשמעבדי או עובד דיבר שלא בכבוד, כששכר חטא לך והזיק לך, כשחבר פגע בך, כשמשהו עשה לך עוול - הסיטואציה היא נוראה, הלב מבקש הגיב, הפה כבר מאבד בלמים...

רגע, תוותר!!! - זה משתלם שבעתיים, זה כדאי פי מיליון. זה מספק לך שכבת הגנה עוצמתית, זה נותן לך שכפ"צ לחיים, זה מספק לך אינספור מתנות, שיפור מהותי באיכות החיים, שיפור מהותי באורכם. הויתור אינו קל והוא לא מתיימר להיות כזה - הוא קשה - ודווקא לכן - הוא מעניק אוצרות כה יקרים!

אהרן הכהן, בבגדיו אנו עוסקים בפרשה זו, מידתו היתה אוהב שלום ורודף שלום. המפתח לצעוד בדרכו, הוא לאמץ את הויתור כדרך חיים, את הנכונות להעביר

המסלול המהיר...

כמה אנו מבקשים, שואפים וכוספים, לשים את העבר מאחורינו, למחוק את ההיסטוריה המוכתמת. אין אדם בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, לכל אחד מאיתנו יש בעברו כתמים טעוני טיפול, חטאים שצריכים חיטוי, נקודות שהיה מעדיף להעלים...

על ידי תשובה הדבר אפשרי, אך תשובה כרוכה גם בתעניות ובסיוגים, וזה לא קל. אבל, מגלה החיד"א בספרו 'מורה באצבע', חז"ל גילו לנו דרך קלה ומהירה בהרבה: לוותר! 'סני' המעביר על מידותיו - מעבירין לו על כל פשעיו!'

מדהים! הוותרו, מעבר לכל הרווחים האחרים בהם הוא זוכה, מאפס את ההיסטוריה שלו, יוצא לדרך חדשה, ין וצח כשלג, טהור ונקי מאי פעם. הבה נאמץ את מסלול הוויתור, הבה נהפוך לוותרנים קבועים, זה כל כך כדאי ופותח לנו שער לחיים חדשים ונקיים!

וכי סיפור היסטורי מלפני 15 שנה יכול לעקור אדם ממקומו? וכי כך הדין והצדק? ההגיון הבריאי להיכן נעלם!?

רגע לפני שפתח את פיו להגיב ולהשיב חורפו דבר, נזכר שקיבל על עצמו קבלה טובה, לוותר. הוא ראה בכל העניין נסיון משמים, הטעין עצמו בכוחות נפש אדירים, ועשה את הבלתי יאמן: הוא פשוט קם מהמקום, וצעד אחורה לירכתו בית הכנסת. בלי אומר ודברים, בלי מריבות ובל שטונות. פשוט ויתר, באומץ ובעוצמה רבה. זה לא היה קל, והוא נדרש לכוחות נפש עצומים, אבל הוא עמד באתגר בגבורה!

עד מהרה סודר לו מקום חילופי, אי שם, הרחק הרחק ממקומו הראשון. בעל הזרוע הופתע, הוא ציפה לקרב משמעותי בהרבה, והתיישב בחדווה במקום שפינה לעצמו שלא בדין ושלא בצדק. כל מתפללי בית הכנסת נדהמו מגדלות רוחו ועוצמות נפשו של המתפלל שוויתר על המקום, הרי כולם יודעים עד כמה הוא צודק, עד כמה נגרם לו עוול...

48 שעות חלפו, הגיעה שעת התפילה בשבת בבוקר. לפתע פתאום, דקות לאחר תחילת התפילה – נשמע קול נפץ עז, ו'בום' מהדהד החריש את אוזני המתפללים. מאוורר תעשייתי ענק צנח מהתקרה הגבוהה, היישר על המקום שנלקח ממיודעינו הוותרן, נוחת בדיוק על הכסא בו הוא אמור לשבת!

הרב היושב בסמוך ניתר ממקומו בבהלה, כל המתפללים עמדו המומים לנוכח ההתרחשות, ומרחוק, ממקומו החדש, ניצב לו הוותרן, שעתה גילה כי היתור הציל את חייו!

למרבה הנס, המתפלל שנאבק עמו על המקום, טרם הגיע לבית הכנסת. אך כל המתפללים, בראשות הוותרן, המה ראו והפנימו: אילולא הוויתור – אותו יהודי היה יושב על מקומו הקבוע, והמאוורר הכבד היה נופל ישירות עליו, והתוצאות מי ישרן. בחסד ה' וברחמי הוא החליט לוותר, לפנות את המקום. עתה הוא מבין כי הוויתור הזה – למעשה הציל את חייו, הביא לו אריכות ימים. ה' ישמור אם היה מתעקש לעמוד על צדקו...

וסיפור נפלא זה, אותו כתבו מתפללי בית הכנסת במכתב עדות אישי שהתפרסם בבטאון 'קול ברמה', מאיר לנגד עינינו עד היכן מגיע היתור, עד כמה לפעמים – הבורא יתברך מציב בפנינו נסיון של ויתור, כדי שנעמוד באתגר ונקנה לעצמנו ניסים פלאיים וישועות נספות. ברגע ההתמודדות והמריבה קשה לקבל החלטה נבונה, אבל עכשיו אנחנו יכולים להחליט:

אנחנו ותרנים. יכול להיות שזה ידרוש מאיתנו כוחות נפש אדירים, יכול להיות שזה יעלה לנו במאמצים מרובים, אבל כאלה אנחנו, נקודה. אנו מבינים שזה הרבה יותר כדאי, משתלם פי כמה. לעתים נוכל לדעת למה זכינו בזכות הוויתור, לפעמים לא. אבל תמיד נהיה בטוחים שהוויתור הוא כלי חזק ועוצמתי, לעורר רחמי שמים. הבה נאמץ אותו בכל הכח, כן, נהיה וותרנים. המעביר על מידותיו זוכה לשכר רב וכדאי במיוחד, הבה נהיה כאלה!

רגל במקום תביעה...

ר' יוסל – מכונה בחיבה גיבור סיפורנו, ולא בכדי. הוא נחשב איש חביב, שופע חיוכים, נחמד ואדיב. לפרנסתו הוא משמש כשיפוצניק, ושמו הולך לפניו – הישר, האמינות, מילה זו מילה. אלא שפעם אחת נקלע לתקרית עסקית מול סוחר חומרי בניה שהתגלה כרמאי, ונוצר ביניהם ויכוח על סכום נכבד, למעלה ממאה אלף שקלים. ר' יוסל תובעו לדין תורה, וכפוע – מנצח, שכן הצדק עמו. אבל הלה מוסיף להתל בו, לא מוכן לשלם, ולמרות שהפסיד בדין – הוא מנסה לטעון בכה ובכה...

הכסף אינו מגיע, המהומה סביבו הולכת וגדילה, הוצאות נוספות מתווספות, כאב ראש שר' יוסל אינו רגיל בו. מצד שני, הלה מתברר כנוכל של ממש, שמהתל בו ובבית הדין גם יחד. ר' יוסל כבר מייחל ליום בו יזכה לקבל את סכום העתק שבתביעה, בינתיים הוא מעביר את ימיו בין פרנסה לדיונים משמימים, דבר לא היה רגיל בו...

ואז, ביום מן הימים, לפתע חש כאב חד ברגל. הוא מנסה להמשיך לדרכו ומקווה שהכאב איכשהו יעבור, אך כשהכאב הולך ומחמיר וכל משככי הכאבים לא מצליחים לנצחו – הוא פונה לרופא אורטופד, שמפנה אותו לסידרת בדיקות, בסיומה נקבע כי לקה בזיהום חמור בתוככי רגלו.

לראשונה בחייו, הסתגל ר' יוסל לבליעת כדורים ומריחת משחות ערב ובוקר וצהריים, בנסיון להציל את הרגל. אבל הזיהום העקשן הלך וגדל, לא אותת על סימני כניעה מתקרבים, והרופאים הפכו אובדי עצות. חולפים עוד כמה חודשים, הרגל מנופחת, פצועה, הזיהום אוכל בה כל חלקה טובה. ר' יוסל עזב את עבודתו, הרופאים ערכו התייעצות, ובסיומה הוחלט:

ניתוח כריתה! יכרתו לו מחצית מהרגל, ויחליפו אותה ברגל תותבת!

ר' יוסל ההמום שמע את הבשורה ונחרד. טרם הספיק להתרגל למצב בו הוא סובל וחלוש, ולפתע מתברר שזה בלתי הפיך, ואין מנוס מלהיפרד מהרגל לנצח. לבו חישב להישבר, היטב הבין כי העתיד כולו משתנה עכשיו לנגד עיניו, מי יודע אם יוכל עוד ללכת בחופשיות, אם יזכה לרקוד בנישואי ילדיו כשרגלו רגל תותבת...

לא נותרה ברירה, הוא קבע תור לניתוח כריתה, וכבר מדדו את רגלו כדי להתאים לו רגל תותבת. בין לבין התקשר הטוען הרבני, ובישר לו כי הפסיקה הסופית תינתן בעוד מספר ימים, וסכום התביעה עומד כבר על קרוב ל-200,000 ש"ח. ר' יוסל ניסה להתנחם בכך, כי אם לא יזכה לשוב לעבודה – לפחות יזכה בסכום כסף נדיב שיסייע לו בעתיד...

ואז, ביום בהיר, בצהרי היום, מצלצל הטלפון בביתו, ומעבר לשפופרת – קול נעים ואצילי, אפוף הוד, קולו של רבו, כ"ק האדמו"ר מפינסק קארלין ז"ע, הדורש בשלומו ובשלום הרגל. ר' יוסל נאנח, סיפר לרבי על התור שקבע לניתוח כריתה הרגל, ושב ונאנח, כשהרבי נאנח יחד עמו. ואז אמר לו הרבי:

'אבל אני התקשרתי, כדי להציע לך עיסקה: אם תוותר ליריבך על מלוא הסכום ותמסוך את התביעה – אני מבטיחך נאמנה, באחריותי, שלא תצטרך לכרות את הרגל, שהיא תשוב ותבריא לחלוטין. אני מציע בפניך את הרעיון, תחליט מהר ותודיע לי' – סיים הרבי, בירכו בחום, וניתק את השיחה.

ר' יוסל קרס על מושבו, המום ומבולבל, ידיו רועדות, ראשו מסוחרר, עיניו קרועות. רבנו של עולם, מה קורה כאן? האומנם? הוא חסיד של הרבי, חסיד גדול אפילו. הנתבע הלז – לא רק שאיננו חסיד פינסק קארלין, הוא אף התנכל לא פעם לרבי ולמוסדותיו. לוותר לו על כל התביעה? אחרי כל הימים והלילות, הדחיות והדיונים, ההוצאות המרובות והטירחה האינסופית?!

לא! הוא לא מסוגל! איך הוא יכול לוותר? הלא הנתבע הלז, איש רע מעללים, שמתחמק פעם אחר פעם. לוותר לו? – לכל העולם הוא מוכן לוותר, רק לא לברנש הזה! וכל הכסף? – הלא מדובר בהון תועפות, איך הוא יכול לוותר עליו?! ומצד שני, זו עיסקה קשה לטרב לה. הן הרבי מבטיח, מבטיח! – שהרגל תשוב לאינתה, שניתוח הכריתה יהפוך למיותר, שהוא ישוב להלך כאחד האדם. זה שווה לו כל הון שבעולם!

מלחמה התחוללה בלבו, מלחמה קשה ומייסרת, בסיומה החליט באומץ: הוא ינהג לפנים משורת הדין, הוא יוותר. זה דורש מאמץ על טבעי מצידי, אבל זה בדיוק מה שהוא מבקש מבורא עולם – לנהוג בו לפנים משורת הדין, להציל את רגלו באופן על טבעי. זהו, זה סגור. הוא מבטל את התביעה!

וכדי לעמוד בדיבורו, על אתר הוא מתקשר לטוען הרבני, ששומע, המום, ור' יוסל מנצל את ההלם כדי להיפרד ממנו ולחייג אל הרבי. 'החלטתי. הודעתי למשוך את התביעה!' – 'נפלא!', מגיב הרבי בחדווה, 'אתה יכול לוותר את התור שקבעת לניתוח הכריתה, ותבטל גם את הזמנת הרגל התותבת. פשוט חבל על הכסף...'

'האומנם?' – שואל ר' יוסל, 'בטוח? לבטל הכל? אולי נמתין לראות?' – 'לא צריך לחכות!' – משיב הרבי באמונה ברורה, 'זה ברור לי. נהגת בו לפנים משורת הדין, ויתרת. ברור לי שנושעת, ברור לי שבורא עולם יסדר את העניינים. תבטל, תבטל הכל, רפואה שלימה!'

ר' יוסל מניח את השפופרת על כנה, ומתקשר לבטל את הניתוח. כל מי שדבר אתו בשעות ההן – היה בטוח שנשתבשה עליו דעתו. הטוען הרבני, הרופאים, המכון האורטופדי שמייצר רגליים תותבות – כל אלה קיבלו הודעות ביטול בזו אחר זו, ולא נחה דעתו של ר' יוסל עד שהוא לוקח את המשחות, הרטיות, התחבושות, התרופות – מכניס את הכל לשק גדול ומניח בפח האשפה!

ולמרבה הפלא, הנס הגדול אכן קם והתחולל: בתוך פחות משבוע – לפתע פתאום החל הזיהום לאבד נפח. ר' יוסל מביט בו, אינו יודע אם הוא חולם או הוזה, או שמא זו מציאות. הוא מזמין בדיקה, ולנוכח תוצאותיה – הרופא לוחץ עליו, מתחנן אליו, מתעקש: 'תגלה לי מה עשית, תגלה לי איזה טיפול עברת. זה לא יכול להיות!'

עוד שבוע, עוד בדיקה, עוד שבוע, ועוד בדיקה. הוא כבר יכול ללכת! – הוא נכנס אל הרופא שקבע לו את ניתוח הכריתה, והלה אומר לו 'התותבת מתאימה לך בדיוק, עשו לך את זה נהדר!', ור' יוסל, באושר בלתי מוסתר, מסיר את הגרב ומראה לרופא רגל בוהקת, בריאה, חזקה, מהלכת, כאחד האדם ממש!

והיום, צאו וראו בירושלים, אי שם על הפיגומים, מקפץ ר' יוסל בשתי רגליים בריאות. וכל מי ששואל אותו אם לריב או לוותר, אם להתעקש או לנהוג לפנים משורת הדין – הוא לא עונה, הוא רק מניף רגל. בריאה, חזקה, הולכת, אמיתית, ואומר באושר: 'זה תוצאה מויתור. היתור העניק לי רגל במתנה!'

סיפור נפלא זה, אותו כתב הרב יצחק ברבר שליט"א, מחדד לנגד עינינו את הכח של ויתור לחולל ישועה מעל לדרך הטבע, באופן פלאי ממש. הנה כי כן, יהודי שהתיק הרפואי שלו היה סגור וחתום, שכולם קבעו חד משמעית שעל רגלו להיכרת – אבל ויתור אחד פתח לו שער, העניק לו ישועה מעל לדרך הטבע.

יהודי יקר, אתה צודק, באמת צודק, אבל בחיים תהיה חכם. לוותר דורש כוחות נפש, לוותר דורש מאמץ, אבל הוא כדאי, כל כך כדאי. אל תוותר לעצמך על הזכות לוותר, על הזכות לפתוח לעצמך שערי ישועות למעלה מדרך הטבע. הענק לעצמך את הזכות הכבירה והפלאית, תפרגן לעצמך את העונג לוותר, ותראה בעיניך כיצד ויתור פותח שערי שמים, מפתיע בישועות נשגבות ויוצאות דופן!

השגחה פרטית

דברי התעוררות וחיזוק וסיפורי השגחה מופלאים המתרחשים בימינו מתוך "קו השגחה פרטית"

פרשיות תצוה - כי תשא תשע"ט ♦ עלון מס': 12

דברים שבלב

על פי השיעורים שנמסרים ב"קו השגחה פרטית" במהלך השבוע בספר חובות הלבבות "שער הבטחון"

לא הצליח לך? כדי שיצליח לך!

נתקלתם בוודאי בביטוי "תלמיד חכם שרוי בצער" "גאון וצדיק במצוקה נוראית". חובות משתרגים על צווארו, וקושי הפרנסה גדול מאד.

עולה השאלה: איך זה יכול להיות? הרי רבינו בחיי, מצטט לנו את הפסוק במשלי "לא ירעיב ד' נפש צדיק". הוא מתאר לנו את האדם שמגביר את עבודת ה' ובוחר ביראתו, ובוטח בו בעניני תורתו ועולמו, ומסביר שאדם כזה די לו ביגיעה בעבודת השם, ואין כל צורך שיתייגע על השגת מזונו.

אם כן, מהי הסיבה לכך שצדיקים צריכים לעמול על הפרנסה, ולהתייסר בחסרונה? אמנם, אי אפשר להסביר דבר זה שהוא מכבשנו של עולם. בכל זאת, מביא רבינו כמה הסברים לתופעה זו. אחד מהם הוא הפסוק במשלי (יא, ל) "הן צדיק בארץ יושלם". לפעמים יש צדיק שעובד את ה' בכל העניינים, אלא שבעבר הוא חטא, ועליו לתקן זאת. כאשר ה' יתברך שולח לצדיק ייסורים, חטאיו מתכפרים, וכך הוא מגיע לעולם הבא נקי וצדיק.

רש"י מפנה את המסר מפסוק זה אל האיש שאינו צדיק, הלא הוא רואה, שהצדיק אינו חי על מי מנוחות. יש לו צער וייסורים, והכל בגלל אי אלו דברים קטנים שעשה שלא כהוגן, קל וחומר האיש שהוא רחוק מאוד מהצדיק איך הוא יכול להסתובב רגוע? הן גם יומו בו יבוא, והתשלום שיצטרך לשלם הוא גבוה בהרבה...

הרלב"ג מפרש את הפסוק אחרת, כך ששני חלקי הפסוק עוסקים באותו אדם. יודע הוא, הצדיק, שהוא עשה גם מעשים לא טובים. לב יודע מרת נפשו, כל אותן מכשולות ושגיאות שעשה, ועם כל זה "בארץ יושלם", הוא בשלום בארץ. טוב לו. טוב לו לדעת שהקב"ה משלם לו כאן בארץ, שעושה לו "כפרת עונות", ואינו ממתין לשלם לו בעולם הנצח, חלילה וחס.

הצדיק אינו מתלונן. הוא חי בשלום עם הייסורים, כי הוא מאמין שהם טובה עבורו. ה' יתברך מתעסק אתו, מנקה אותו, מכפר לו, חוסך ממנו ייסורים גדולים יותר, ולכן הוא חי

בשלום עם המצב. עמך כולם צדיקים! כולנו מקבלים כל מיני ייסורים כדי לכפר ולנקות.

השאלה היא, אילו ייסורים. בגמרא בערכין (טז:) מתואר איך התנאים עמלו להמתיק את הדינים ולהקל את הייסורים. עד היכן תכלית יסורין? אמר רבי אלעזר, כל שארגו לו בגד ללבוש ואין מתקבל עליו - אדם קונה בגד, והוא אינו מתאים לו. זאת עגמת נפש גדולה, וגם הפסד כספי לא קטן. האם רק הפסד בסדר גודל כזה מהווה ייסורים? לא. אומרים החכמים שיש דברים קלים יותר. למשל- בן אדם בא הביתה ביום קר ומבקש לשתות כוס חמין, ובמקום זה מוזגים לו מים קרים. להיפך גם יכול לקרות - הוא נכנס למשרד מזיע כולו, מבקש לשתות מים קרים ולהרוות צמאונו, אבל הקולר מקולקל, והמזכיר מגיש לו כוס קפה רותח... אם הוא למד שער הבטחון, ושומע את קו השגחה פרטית, אז הוא אומר: "כי היתה סיבה מעם השם, גם זו לטובה", יודע שחוסכים לו כעת ייסורים גדולים יותר, אבל אם לא מתחזק בקביעות באמונה, איך יעמוד בניסיון?

החכמים אומרים שלא מוכרחים להגיע גם לקושי כזה. אפשר ייסורים קלים עוד יותר - שהתהפך לו חלוקו, ועכשיו צריך לפשוט, להפוך וללבוש שוב. יש דבר קל עוד יותר - הכניס את היד לכיס, וביקש להוציא שלוש מטבעות, אך יצאו לו רק שתיים. עכשיו הוא צריך להכניס את היד עוד פעם, ולזה קוראים "ייסורים".

כל שינוי קטן ביותר מהתכנית, כל אי נוחות הכי קלה, היא ייסורים. הבחירה בדינו, אם לקבל מתנות אלו או לדחות אותן, אם לשמוח שחסכנו דברים קשים יותר, או לבכות על מה שלא הצליח, אם לחיות עם זה בשלום, או להתרתח, אם להבין שהיתה סיבה מעם השם, או להאשים את כל העולם.

מתנות יקרות הן הייסורים הקטנים. שרות ניקיון מתמיד לאורך כל הדרך, כדי להגן עלינו ולשמור לנו על השכר לעולם הבא. הבה נקבל מתנות אלה, כי כל מה דעביד רחמנא לטב עביד, וגם עליהן נאמר "תודה!" (על פי שיעור 61)

המהפך!

האם זה הגיוני?? איך זה יכול להיות??

"השיעורים שעומעים בקו עושים רושם יותר מדי טוב". "מדברים כל הזמן על חיים רגועים, שלווים ובטוחים. איך כל זה מסתדר עם הלחץ שיש היוזם?"

תגיד לי, איך אתם מדברים על רגע ושלווה, כשהבנתם לחץ אותי לקיר?

איך אתם מבטיחים שלום ואחוה, כשאני מכיר אישית את הבן אדם שקולקל לאח שלי בשידוכים?

אילו דיבורים יפים יש לכם על סליחה ומחילה. כל זה טוב עד שתכירו את העכבים שלי.

כל היוזם אני חושב מה אומרים עלי, ומה חושבים עלי. האם יש מצב שאחיה את החיים שלי "באמת", בלי שיעניין אותי בכלל מישהו אחר?

התשובה היא: כן!!!

יש לך סיכוי! לכולנו יש סיכוי!

הצטרפו לכנס "המהפך" עם ר' דוד, אנחנו נניח את שלנו, והוא יניח את שלו על אותו שולחן.

הכנס שבעזרת ה' יכול לפתוח לך את העיניים, ויכול להאיר את החיים שלך.

לא רק מילים, ממש מעשים!

כמה פסיעות מהבית שלך, ואתה שם, בבני ברק, במדיעין עילית או באשדוד.

זהו כנס שהוא בשורה. חיי נפש, ממש.

בשביל מה לדבר כל כך הרבה? תשמעו בעצמכם, בכנס.

התקשר לקו השגחה פרטית במספר 02-30-11-300 הקש 6 והמשך לפעול על פי ההוראות.

בברכת הצלחה
פינחס שפר
ראש מכון שער הבטחון

ניסיון שבכל יום

סיפורי השגחה מופלאים שסופרו ב"קו השגחה פרטית"

מסע חיפוש

יש לי חבר בעל רגש. הוא מספר לי בפליאה גדולה על תופעה מזרה שנתקל בה. "ישבתי באוטובוס שעולה לירושלים", ככה הוא מתאר, "וראיתי אנשים נרדמים. איך אתה מסביר את זה? מילא, כשיוצאים מירושלים, אפשר לנמנם, אבל כשעולים לעיר הקודש והמקדש, איך אפשר לישון???"

מאז שחברי השמיע באוזני משפטים אלו, אני מחפש לי בכל פעם שאני נוסע לירושלים, איזו התעוררות קטנה. משהו טוב לעלות עמו אל עיר הקודש. לימוד, חידוש, או מחשבה אחת של מוסר. בנסיעה שעליה אספר לכם, שאירעה לפני חמש שנים, קיבלתי התעוררות גדולה.

הפלאפון מצלצל, ועל הקו קול לא מוכר. "שרוליק?" "כן", אני עונה בפליאה.

"מדבר יענקל". הוא אומר גם שם משפחה, ואני מגרד את תאי זכרוני, מאיפה השם הזה מוכר לי? "למדתי אתך בישיבה קטנה לפני שבע עשרה שנה", הוא מזכיר.

עדיין נובר בארכיון של המוח, וליענקל יש סבלנות. בסוף אני נזכר. "כן, בטח. יענקל! אתה נשמע ממש כמו איזה קול מהעבר. מה שלומך? על שום מה נזכרת בל?"

"לקח לי זמן למצוא את המספר שלך", הוא מתנצל, וממשיך לעשות לי מבחני זיכרון, "זוכר את חצקל?"

כאן הציון שלי במבחן הזיכרון הוא מאה אחוז, "בטח שאני זוכר! איך אפשר לשכוח?" חצקל צרוב בזיכרוני בחור שלא יכולת לדלג עליו. הנוכחות שלו הייתה בולטת, וגם אם היית מעדיף שלא לשים לב אליו, ורבים העדיפו זאת, הוא כבר היה מנחית עליך את שבט לשונו.

למען האמת, חצקל היה בחור טוב. הוא למד בהתמדה, שאל כעניין והשיב כהלכה. רק מה? הייתה לו לשון חדה כתער, והוא היה מסוגל לקחת בחור מהשורה, ולהפוך אותו עם כמה מילים עסיסיות לדם ואש ותמרות עשן.

הקרבתו שלו היו מתחלפים כסדר. היה לו כישרון לתפוס את הנקודה החלשה של הבחור, ולדרוך לו בדיוק על היבלת. לנמוך לעג על נמיכותו, ולגבוה על גובהו, לאחד זכר את שעת היקיצה המאוחרת שלו, ומהשני צחק על זה שאפילו המיטה לא מוכנה להחזיק אותו. לזה הפריח משפט בקשר למראהו החיצוני, ומאחר עשה צחוק על כללך שדבק בגבו.

למרות כל זאת, הייתה שמורה בלבי פינה חמה לחצקל. לשנינות שלו היה גם צד טוב. בלימוד הוא הבריק, הייתה לו התנסחות טובה והסברה נפלאה. הוא גם היה עוזר לחברים בכל מיני אופנים. זיהיתי את הגרעין הטוב, שוודאי ינבוט ויצמח בעתיד, והבנתי כי הוא אינו עומד בניסיון. בכל פעם שיש לו משהו להגיד, הוא פשוט אומר. ילדים ששוכרים דברים, בדרך כלל אינם מתכוונים לשבור, הם פשוט זורקים את החפץ, בלי לחשוב שהחפץ יישבר; מושכים חוט, בלי לשער כי בזה פורמים בגד יקר. ככה ראיתי את חצקל, כאחד שאינו חושב קדימה ואינו מסתכל אחורה.

בדיוק המכונה הזאת

אנחנו מתחזקים מה"יחד". מפעם לפעם מתאספים ושואבים עידוד מהיותנו קשורים זה לזה בחבורה. גם הפעם הזאת, ישבנו יחד בארוחת ערב, וסעדנו את לבנו. מחדר המדרגות עלו קולות של דפיקות חזקות. זה היה נשמע כמו איזה דבר כבד שמורידים למטה.

"מחור", העיר אחד החברים, "ככה מורידים רהיט? הוא יקבל שריטות וחבלות מכל הדפיקות האלו".

"זה לא רהיט", ענה חבר אחר, "כשהגעתי לכאן ראיתי סבלים מעלים בזהירות מכונת כביסה חדשה לאחד השכנים. עכשיו כנראה מתפטרים מהישנה".

המשכנו לשוחח על עניינים שנוגעים אלינו יותר, אבל אותי דווקא עניין המידע הזה. אחרי ברכת המזון ירדנו למטה, ואכן מצאנו שם את אותה מכונת כביסה, שלפני זמן קצר הרעיעה במדרגות בקולי קולות.

עמדתי שם עם החבר שראה לאן מעלים את המכונה החדשה, וביקשתי ממנו לחכות לי רגע. אני טכנאי במקצועי, איש "גם זו". מגיע למקרים שבהם אנשים מנידים את ראשם ואומרים "גם זו לטובה". פוגש אנשים שהכביסה שלהם נתקעה בתוך המכונה, או יצאה נוטפת מים בגלל העדר סחיטה, ועוזר להם.

לפני שבועיים הוזמנתי לביתו של יהודי כדי לטפל במכונת הכביסה שלו. הענקתי לה טיפול מקצועי, והיא חזרה לעבודה. היום, אחרי שבועיים קיבלתי שוב קריאה שהמכונה נתקעה. הגעתי לבית, וראיתי שהתיקון שלי מחזיק מעמד יפה, אבל המנוע הלך. זה כבר סיפור אחר, יקר מאד, ומבחינתי, לא נעים כל כך. נכון שעשיתי עבודה טובה בפעם הקודמת, אבל בכל זאת, היה לי אכפת ששבועיים אחרי תיקון צריך שוב לתקן. אני לא עובד רק בשביל כסף, יש לי רצון אמתי לעזור לאנשים, ולדעת שהועלתי להם. חוץ מזה, ריחמתי על המשפחה, כזאת הוצאה גדולה מחכה להם...

בינתיים לא אמרתי כלום. רק אמרתי שעלי לבדוק משהו, ואשוב אליהם בהקדם. יצאתי מביתם והתפללתי לה, "ריבונו של עולם!", פניתי אל מסובב הסיבות והמכונות, "תעזור לי למצוא מנוע מתאים למכונת הכביסה של המשפחה הזאת".

עכשיו אני עומד פה, והמכונה המפונה היא בדיוק מאותו דגם של המכונה של המשפחה ההיא. מה שנותר לי זה לברר את טיב התקלה שהייתה כאן. חבר שלי, שמכיר את שכנו של החבר שבביתו נפגשנו, התקשר אל בעל המכונה לשעבר, ואכן התברר שהתקלה לא הייתה קשורה למנוע.

אני מכניס יד לכיס ומוציא מפתח שוודי. אף פעם איני מכניס כלי עבודה לכיס. יש להם מקום בארגז מיוחד, אבל בדיוק היום בדיוק הכלי הזה כן נכנס לכיס. בדיוק מה שצריך כדי לשחרר את המנוע מהמכונה.

תוך כמה דקות יש לי ביד מנוע תקין כדי להשתיל אותו במכונת הכביסה ההיא, ולהחיות אותה מחדש.

הכל התנהל בצורה מדויקת כל כך. חברי שראה איך מעלים את המכונה, הדפיקות ששמענו וגרמו לו לדבר על כך, הדגם המסוים, המנוע התקין, המפתח השוודי. ראיתי בעיניים איך הקב"ה דואג למכונת כביסה של משפחה בישראל, וגם לשם הטוב שלי...

(יום חמישי בשלח, מהדורת לילה, סיפור מספר 1)

פינה ימינה

אני עובד במודיעין עילית. בצאתי מהעיר, אני מגיע לצומת שילת, ומעדיף בקביעות את הפנייה שמאלה על פני הפנייה ימינה שמביאה אותי לדרך שעוברת בין יישובים ערביים.

הפעם, לא שמתי לב, ופניתי לנתיב הימני. עוד אני תוהה איך הכנסתי את עצמי להרפתקאה, אני מגיע למחסום ועוצרים אותי. השמים כבר ורודים – כתומים, חמש דקות לפני השקיעה. יהודי שאינו חובש כיפה ניגש אלי, ושואל אם יש לי תפילין.

"כן!" אני מוציא לו את התפילין והוא נעמד בדחילו ורחימו ומניח אותן. אחר כך מגיע הסבר.

"היום יצאתי מוקדם מהבית ולא הספקתי להניח תפילין. כשעמדתי כאן נזכרתי שעדיין לא

הנחתי, אבל מאיפה יהיו לי תפילין על אם הדרך? הבטחתי 50 ש' לצדקה, והנה הגעת לפה!"
עכשיו הבנתי למה נסעתי בדרך הלא רגילה. הכל כדי להגיע למחסום, וכך ימשיך יהודי בדרך הטובה.
(יום שני ויצא, מהדורת בוקר)

הוא לא ביקש מהגבאי

עשר שנים שאני מתפלל בקביעות בבית כנסת קטן וחמים. לפני שנתיים נסגר מניין שהיה צמוד לבית הכנסת שלי, וכך קיבלנו במתנה מתפללים נוספים למניין שלנו. אחד מהם יהודי ישיש, זקן – זה קנה חכמה. זכיתי, והוא קבע את מקומו לידי. ככה אני זוכה להכיר אותו, וליהנות מאווירה של ישוב הדעת ונינוחות שהוא מקרין סביבו. בשלב הזה של החיים שלו כבר לא אצה הדרך. אין הוא ממחר לדרוף אחר הרוח, אלא הרוח באה ונושבת על פניו, רוח טובה של שמחה פנימית ופשטות. כמה הרפתקאות עבר בחייו, כמה ילדים חיתן וכמה כספים גלגל. עם כל זה, נראה שכל קמט בפניו הוא כמין שביל שמקשר אותו יותר ויותר לריבונו של עולם. מפעם לפעם הוא מטעים אותי ממחשבותיו, מספר לי דבר תורה שריגש אותו או פנינה שעלתה ברעיונו.

הגבאי מכבד את שכני לספסל, ומידי שבועיים – שלושה, הוא מכבדו בעלייה לתורה. עלייה רגילה.

בשבת פרשת שמות, בדיוק אז, בלי כל הסבר, קרא לו הגבאי למפטיר. הזקן עלה לתורה, ולפני ההפטרה שאל אם יוכל גם לגשת למוסף.
"בבקשה", ענה הגבאי, "כבודו מתכבד לגשת למוסף".

אחרי מי שברך פתח הזקן בקל מלא רחמים, וכך שומעים שהזקן מזכיר את אמו עליה השלום. "זה היארצייט של אמא שלכם השבוע?" שאל הגבאי, "אם כן, מדוע לא הודעתם לי קודם? הייתי נותן לך מלכתחילה את המפטיר והמוסף. למה סמכת על ניסים?"

הזקן, בנינוחות האופיינית לו ענה, "אני איני מבקש דבר מאנשים. רק מהקב"ה. בקשתי מהקב"ה שיתן לי מפטיר, וכפי שאתה רואה, אכן קיבלתי".
מה שהפליא אותי, זה ששכני היקר לא ראה בכך נס. זה היה פשוט אצלו, כמו כל המהלך שלו ביום יום. הן כל דבר שהוא צריך, הוא מסדר ישירות אצל הבוס הגדול, הקב"ה, מסובב הסיבות.

(יום חמישי וארא, מהדורת צהריים, סיפור מספר 1)

"סתם" מתקשת

יצאנו, כמה משפחות, ליישוב מגדל הסמוך לטבריה, לשבת התאחדות. דירה אחת נועדה לאוכל, וכמה דירות סמוכות – לשינה. בחדר האוכל פעל חימום נעים, אבל בחדר השינה שבדירה הסמוכה לא פעל חימום. לכן, בסוף הסעודה החלטנו שעדיף לישון בחדר האוכל.

אחותי שמעה את הדיבורים על כך, אך לא הסכימה לזה בשום אופן. "לא משנים תכניות! ישנים בדירה שתכננו".

"אבל החימום לא פועל שם", ניסו להסביר לה. "אפשר לחשוב איזה מאמץ נדרש כדי להעביר לפה את המזרנים והשמיכות. הבנים יעשו את זה בשמחה".

אחותי התעקשה, וחזרה והתעקשה, ואנחנו נכנענו לה.

לפנות בוקר, אחד התינוקות בדירה בכה, והיו צריכים להביא לו חלב מהדירה שבה רצינו לישון, והנה – עשן יוצא משם! אש!

העירו את כולם, וקראו למכבי אש. מהאוכל לא נשאר דבר, אבל השמחה עלתה עד לב השמים בהודיה להשם.

אחותי התעקשה סתם, והיא לא ידעה שהיא מתקשת על החיים של כולנו.
(יום שני וארא, מהדורת לילה, סיפור מספר 1)

התנצלות: אחד מהקוראים העיר את תשומת לבנו לכך שבגיליון הקודם היה ניסוח בלתי הולם כלפי אוספי הצדקה. אנו מתנצלים מאד. הסיפור עצמו מוכיח כמה הכרת טובה יש לנו להכיר לאוספי צדקה, שמזכים אותנו למסור את כספנו למצווה. אין לשער ואין לתאר חלקם של אותם מוזי הרבים, שמתמסרים בגוף ובנפש למען אחינו בני ישראל הנתונים במצוקה. חזקו ואמצו כל העוסקים במלאכת קודש זו, המקרבים את גאולתנו, כנאמר "ציון... תפדה, ושביה בצדקה".

גם אני נפגעת ממנו לא פעם, אבל לא לקחתי את זה קשה. ראיתי זאת כחלק מהמערכת. במה אני שונה מאחרים? מוכרח להיות שבשלב מסוים הוא ירד גם עלי. יענקל על הקו, מודע בוודאי לזיכרון שעולה במוחי. "יש לך קפידא על חצקל?" הוא שואל אותי.
"לא. אין לי קפידא. מה העניין?"
יענקל נאנח, "אנחנו היום אברכים כבני שלושים ושתיים. חצקל עדיין בחור".

אני שותק, מעכל. כואב לי הצער של ידידי לשעבר.
"חשבת, אולי מישוהו זוכר לו את התקופה ההיא... אתה יודע? בישיבה גדולה הוא הפך לבחור רציני, עבד על עצמו והתעדן. נהיה בן אדם אנושי ונעים. את תקופת השידוכים הוא לא עבר בשונה מאתנו. להיפך. הוא היה בחור מבוקש. היה אפילו שידוך שנסגר, אבל שבוע אחר כך הוא התבטל. אני רוצה לעזור לו, ומחפש את האדם, שאולי יש לו קפידא עליו".

האוטובוס מתקדם לכיוון ירושלים, ואני נוסע במסע זיכרונות אישי, "יש משהו שנראה לי שאף אחד אינו יודע", אמרתי, "אולי המידע הזה יוכל לעזור. אתה זוכר את המגיד שיעור משיעור ב'? הוא היה חדש, וחצקל ניצל זאת היטב. הוא היה עושה כל מיני שטיקים שהוציאו את כולנו מהריכוז בשיעור. פעם אחת לפני השיעור תפס את חצקל מרץ רב. הוא החליט שלמגיד שיעור רם מעלה כמו שיש לנו, מתאים ללמוד וללמד מתוך ספרים רבים ככל האפשר. הוא רוקן מדפים שלמים מארון הספרים והניח אותם על גבי שולחנו של המגיד שיעור.

היה לי אכפת מהמעשה הזה, אבל לא היה בי כוח למנוע אותו. חשבת, לפחות אלך למגיד שיעור ואספר לו לפני מה הוא עומד. שיתכונן. אמרתי לו ששמו ספרים על השולחן שלו, בלי להלשין על בחור מסוים, אבל סביר להניח שהוא הבין בעצמו מי אחראי לכך.

כשהמג"ש נכנס לחדר השיעורים הוא עמד נבוך מול הערימה הגבוהה שעל שולחנו. מילה הוא לא אמר, אבל אני ראיתי את הברק החשוד בעיניו. זלגו לו דמעות.

המג"ש הזה המשיך ללמד אותנו עד סוף השנה, יותר לא היה מסוגל להמשיך אחרי כל הצרות שעשו לו. הוא היה בעל משפחה ברוכה, נזקק לפרנסה, אבל הוא עזב. תדבר אתו, אולי המחילה שלו תהיה זו שתפתח לחצקל שערי שמים".

נכנסתי לירושלים עיר הקדש, והתפללתי עבור חברי שימצא במהרה שידוך הגון.

שלושה שבועות לאחר מכן יענקל מתקשר אלי: "חצקל התארס!!!"

אני מתרגש והוא ממשיך, "אחרי ששוחחתי אתך התקשרתי למגיד שיעור, והוא אמר 'אין לי קפידא. הבנתי שהוא בסך הכל בחור צעיר תוסס, אבל מה? אם בכל זאת היה לי קפידא, אם אני הגורם, אני מוחל לו. מחול! מחול!'"

שלושה שבועות מאז השיחה הזאת, חצקל מצא את זיווגו סוף סוף!"

זה היה מרגש ומפליא, אבל אותי הפעימה במיוחד התנהגותו של יענקל. המסירות שלו לחבר, החיפושים שהוא עשה, ההבנה שבפעולות אלה הוא עוזר באמת, והזכות שלו להביא שלום ולהמשיך ישועה.

סיפרתי את המעשה הזה לאחד מצדיקי הדור, והוא אמר, "מצווה לספר!"

(יום ראשון בא, מהדורת ערב)

הנצחה פרטית

הכולל העולמי לאמונה ובטחון

'קו השגחה פרטית'

לעילוי נשמת הרה"ג ר' מאיר

בן הרה"ג ר' ישראל זצ"ל

עלה למרום ז' אדר א'

2000 עלונים

נתרמו לע"נ הרה"ק רבי ישעיהו

ב"ר משה זצוק"ל מקערסטיר

לזכות עידן ישראל בן טרז

וזוגי איריים בת סוליקה יוציא"ח שיחיו

1000 עלונים

נתרמו לזכות משה עזריאל בן שרה יוכבד

500 עלונים

נתרמו ע"י החפץ בעילום שם

לזיווג הגון לבנו בקרוב

500 עלונים

נתרמו לעילוי נשמת

הרה"ק רבי מנחם מנדל בן רבי יוסף זצ"ל

ולעילוי הרה"ח ר' מנחם צבי ב"ר הלל זצ"ל

נלב"ע י' אדר א' תשנ"ח

ולברכת התורם בכל העניינים

53,000

53,000 עלונים

הוצפו השבוע

ברחבי ארץ ישראל

חזקו מפיצי שמו יתברך בקביעות

הוראת קבע בבנק אינה מורגשת

אבל הבטחת הזוהר מורגשת לנצח נצחים

שיזכה לראות בניו

ובני בניו יראים ושלמים

(מומא בספר קבר הישור, פרק ק"א, שכר מני הרבים)

המעוניינים להפיץ את העלון

מחמנים להתקשר

למשרד ההפצה

בטלפון 02-372-1801

מענה אנושי בין השעות 11:00-13:15

ניתן להשאיר הודעה בכל שעות היממה ונחזור אליכם בס"ד

לקבלת העלון במייל הרשמו בכתובת P023011300@GMAIL.COM

הצמאון הולך וגובר

חטוף, ותהיה גם אתה מהמפיצים בעולם את שמו יתברך בקביעות

ותזכה להבטחת הזוהר

שיזכה לראות בניו ובני בניו יראים ושלמים

התקשר לקו 02-30-11-300 והקש על מקש 6

או בעמדות נדדים פלוס ברחבי הארץ על שם 'קו השגחה פרטית'

להשתתפות ולהנצחות בעלון במענה אנושי 0527-199-866

שיחו בכל נפלאותיו

רב שיח תורני רעיוני בין משתתפי "קו השגחה פרטית"

הזורטים שאתם פוגשים כאן נאמרו בחבורה העולמית, בקו השגחה פרטית, ונערכו כאן ב'חבורה' אחת. הנכם מזומנים לקחת חלק, לשמוע וכן להשפיע על החבורה, ולשתף אותנו בהגיגי לבכם. (בשלושה מס' 2)

תהילתנו אתה

הוא משתבח בכסף שלו, ואומר – אני אשיג את הטיפול היקר ביותר, אשלם כמה שרק יושת עלי, באמצעות הכסף אשיג את הרופאים הטובים ביותר ואת התנאים המעולים ביותר לריפוי. אדם כזה משתבח בכסף. יש אדם אחר, שאמנם אינו משופע בממון אבל הוא משתבח בקשרים שיש לו. הוא חבר של עסקן זה, וידיד של מנהל מחלקה זו, הוא והרופא הבכיר כבר מזמן חברים טובים, וככה הוא חושב שבאמצעות הקשרים הטובים שיש לו, הכל יסתדר.

אבל אנחנו איננו מתפארים בשום דבר. לא בממון ולא בקשרים, לא בידע ובחכמה ולא בכוחותינו, אלא רק בד' לבדו. ריבוננו של עולם, אתה יכול לסדר הכל. אנו מתהללים רק בך, משתבחים רק בך, תהילתנו אתה, אז אל תבישנו מסברנו!

צבי מרכסים: הכוונה הזאת שלך מתאימה לכל תחום שהוא. בעל ה'צמח ה' לצבי", מביא את הפסוק מדברים יח "וזכרת את ד'... כי הוא הנותן לך כוח לעשות חיל". מתרגם אונקלוס: הוא יְהִי לְךָ עֶצָה לְמִקְנֵי נֶכְסֶיךָ. מדוע אונקלוס לא תרגם כפשוטו, אלא פירש שהכוח הוא העצה לקנות נכסים?

אלא אדם צריך לדעת שעיקר ההשפעה של הקב"ה על האדם היא על ידי העצה. ה' נותן לו עצה איך לנהוג, ועל ידה הקב"ה מצליח דרכו. אפשר להמשיל את זה לחייל שהולך לבד לאיזו משימה צבאית, ויש לו אוזניות באוזן, ומקבל כל הזמן הוראות מהמפקד. הוא לבד? לא. פועל לבד? לא.

הוא עושה רק מה שאומרים לו. ככה אנחנו. כל הצלחה שלנו היא על ידי עצת ד'. אנו מתפללים "ותקננו בעצה טובה מלפניך", שהעצות שד' ייתן לנו, תהיינה עצות טובות.

יצחק מבורז פארק: אם כך, זו טיפשות לחשוב שההצלחה נובעת מחכמת האישית. הרי הכל בא מאת ד'!

צבי מרכסים: ככה אנחנו חוזרים לדבריו של אהרן. אם זוכרים שהכל משמים, אז "תהילתנו אתה", אנחנו משתבחים בהודיה לד'. ה'צמח ד' לצבי' ממשיך שם, שדוד המלך אומר "ואני תמיד אייחל", מה עיקר רצוני? "והוספתי על כל תהילתך", להוסיף עוד ועוד תהילות, להודות עוד ועוד על כל הטובות שאתה עושה עמדי.

אהרן מביתר: התפילה שאנחנו מתפללים מושפעת ממה שעובר עלינו.

שלמה מראש העין: אני חושב שזה עובד הפוך. מה שעובר עלינו מושפע מהתפילה.

אהרן: שניהם משפיעים זה על זה. הכוונה שלי היא שכל יום אנחנו מתפללים באותם מילים, אך למעשה, המאורעות שעוברים עלינו, מביאים אתם כוונות חדשות לתפילה. אם עד היום הייתי אומר את המילים בלי לשים לב למשמעותן, הרי שמהיום בו הבן שלי נצרך לעבור ניתוח, עשיתי הכרות מחודשת עם ברכת רפאנו.

חיים מנחם מלוס אנג'לס: ומה העלית בחכתך?

אהרן: לפני שאומר לך מה, ברצוני לחדד את התובנה בקשר לתפילה. הרי התפילה היא הקשר שלנו עם הקב"ה, וכל מאורעות החיים שד' מזמן לנו, נועדו כדי לחזק את הקשר עם הבורא. כשהמאורע מביא אתו כוונה חדשה, הוא מביא אתו גם גוון חדש בקשר עם הקב"ה, ולמרות הקושי והצער יש בזה מתיקות נפלאה.

הרשי ממודיעין עילית: אכן. גם זה מפלאי ההשגחה, להביא לעולם כוונה חדשה בתפילה, ולשתף אותנו בה.

אהרן: הכוונה החדשה שגיליתי היא, שאנו אומרים בברכה "רפאנו ונרפא, הושיענו וניוושעה, כי תהילתנו אתה".

אברום יידל מאשדוד: הלשון הזאת של התפילה לקוחה מהפסוק בירמיהו יז "רפאנו ד' וארפא... כי תהילתנו אתה".

אהרן: חשבת, כי את עניין תהילת ה' אנחנו מזכירים כבר ב"הודו", בפסוקים מדברי הימים א "והצילנו מן הגויים... להשתבח בתהילתך".

שם מפרש המצודות דוד 'כי לשבח ייחשב, להדבק בד' המהולל מאד'. היינו שבזמן הגאולה יודו הכל שהשבח הגדול ביותר הוא להדבק

בה' ולבטוח רק בו.

בן אדם שיש לו

איזה חולי ל"ע,

ויש לו

כסף,

שמעת אותו בקו...

קראת בעלון...

בא לגלות כיצד תוכל

להיות רגוע - תמיד -

בכל מצב ומול כל קושי.

בכנס הייחודי הראשון מסוגו

המהפך!

בו יציג ר' דוד את הצעדים ההכרחיים להגיע לשלווה הפנימית שלך, בכל מצב.

מספר המקומות מוגבל!

התקשר לקו השגחה פרטית בטלפון 02-30-11-300 הקישו על מקש 6 ופעלו על פי ההוראות.

התרומה בסך 25 ₪ מוקדשת לפעילות "מכון שער הבטחון".

השיעור יימסר בלשון הקודש.

הכנסים ייערכו בעזרת ה'

במודיעין עילית

ביום שני כ' אדר א'

באולם "ההיכל"

רחוב נתיבות המשפט 7

(תחילת קוית מס' קוב לאחות בבית)

בשעה 8:00 בערב

באשדוד

ביום שלישי כ"א אדר א'

באולם "בית אפרים וברייטל"

רחוב בעל הנוס 14

מעל בית המדרש ויזני

בשעה 8:00 בערב

בבני ברק

ביום רביעי כ"ב אדר א'

באולם "שנדליר"

רחוב חזון איש 78

בשעה 8:00 בערב

המתכנן חיים רגועים - לתמיד.

שער יז מכון שער הבטחון

כפניני בית לוי

שע"י בית הכנסת "בית לוי" רח' יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

תצווה

גליון מס' 522

יציאת שבת: י"ם 18:03, ת"א 18:05

כניסת שבת: י"ם 16:50, ת"א 17:04

נלמד מהפרשה

שאלות רבות עולות לאדם במהלך מסע חייו אודות שליחותו האישית, ייחודיותו וייעודו. מי אני, מה שונה או מיוחד בי, למה באתי לזה העולם, מדוע המסע לעתים מאתגר כל כך והאם יש לי תפקיד כלשהו בעולם הזה?

על כל אדם לשאול את עצמו שאלות מן הסוג הזה, וכמובן לנסות להגיע לתשובות שיבהירו לו את אשר לפניו.

לא רק אדם פרטי מוצא את עצמו מסובב בשאלות מהותיות אלו, אלא גם כלל ישראל. עם ישראל עמד לאורך ההיסטוריה בלא מעט צמתי דרכים כשהוא בחוסר ידיעה לאיזה כיוון עליו לפנות.

כאשר עם ישראל היה בתפארתו, המצב היה שונה. היו נביאים, בעלי רוח הקודש והיה דבר נוסף - "אורים ותומים", וכפי שמספרת פרשתנו.

פרשת "תצווה" היא השנייה מתוך חמשת הפרשות העוסקות בבניית המשכן, והיא מתמקדת בעיקר בבגדי הכהונה - בגדים מיוחדים שהכהנים לבשו בעת עבודתם.

צורתם המדויקת של בגדי הכהונה ואופן עשייתם, מקבילים לעולמו הרוחני של האדם וכפי שהרחבנו על כך בעבר. התלמוד כותב: "מה קרבנות מכפרים, אף בגדי כהונה מכפרים".

אחד מבגדי הכהן הגדול הוא חושן המשפט, שהיה עשוי מבד רקום מחוטים יקרים של זהב, תכלת וארגמן, שני ושש. צורתו הייתה ריבוע, ושובצו בו בתוך משבצות של זהב שנים עשר אבנים יקרות, עליהן היו חרוטים שמות השבטים.

בתוך החושן היה מונח "האורים ותומים". האורים ותומים היה קלף, עליו רשום שם השם המפורש, המענה מאת השם היה מופיע באופן ניסי באמצעות נצנוץ האותיות שעל גבי האבנים.

היום אין לנו אורים ותומים. ישנם רגעים שיתכן והם המשמעותיים ביותר בחיינו, ואם לא "נתפוס" אותם רגעים, נפסיד אולי את הדבר המשמעותי ביותר שלשמו באנו לעולם. אולי יש לנו שאלות ותהיות רבות באותם רגעים, אולם אל לנו לפספס אותם. "יש קונה עולמו בשעה אחת" וכמו כן יש גם מאבד עולמו בשעה אחת. אין אלו שתי שעות מבודדות זו מזו, אלא אותה שעה שמי שאינו קונה בה את עולמו, הוא ממילא מאבד בה את עולמו.

הניצוץ היהודי

שני חברים חילונים נפגשים אחרי זמן רב שלא התראו. "ויקטור, מה נשמע, מה חדש אצלך?"

"אל תשאל, הבן הגדול שלי חזר בתשובה". "אוי, רחמנא ליצלן, אני משתתף בצערך, לא יודע מה אני הייתי עושה במצבך".

אחרי זמן מה הם שוב נפגשים, ושוב בשורות לא פשוטות: "ויקטור, נו, מה חדש?". "אל תשאל, גם הבת שלי חזרה בתשובה..." "אוי ואבוי, מה אתה אומר, ממש צרה רודפת צרה... תשמע, אין ברירה, אתה חייב לבדוק את המזוזות..."

מסקנה: בכל יהודי יש ניצוץ חבוי, גם אם הוא עצמו מתכחש לו.

המדרש מבאר שבפסוק "ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור" נמשלו בני ישראל לשמן זית, ומדוע? "כל המשקים, אדם מערב בהם, ואינו יודע איזה תחתון ואיזה עליון, אבל השמן, אפילו אתה מערבו בכל המשקין שבעולם, הוא נתון [צף] למעלה מהן".

אומרים המפרשים: שדברי המדרש מכוונים לכל יהודי באשר הוא. לא משנה כמה הוא "שקע" והתערבב בטומאות ובשיקוצי העולם הזה, רק תפיח בו את הניצוץ היהודי, והוא "יצוף" במהירות החוצה כמו שמן, ויחזור לאביו שבשמים.

בהקשר לכך, מובא בספרים מעשה נאה: שליח מארץ ישראל הגיע בבדודיו אל כפר נידח ורחוק והזמן אל ביתו של אחד התושבים, צורף במקצועו, שאירחו בחפץ לב. למחרת, עוד בטרם זרחה החמה, כבר היה הצורף המארח שקוע במלאכתו. התבונן השליח במעשיו, וראה כיצד עמל הוא להבעיר את האש בתנור. נושף היה בחוזקה בפיו ומניף על האש בגד ישר בכדי שתגדל הלהבה ותתלהט. "מדוע אינך משתמש במפוח?" פנה אליו השליח בתמיהה "אילו היית נעזר במפוח, לא היית מתעייף כל כך בניסיון להעלות את הלהבה!". הפסיק הצורף מנפנפויו ושאל בפליאה "מפוח? מעולם לא שמעתי על דבר כזה!". "אם כן", הבטיח לו השליח, "כשאגיע לעיר הגדולה, אזכור בלי נדר לרכוש עבורך מפוח, ואשלח אותו אליך עם שליח". אמר ועשה. רכש את המפוח ושלחו אל הצורף על ידי שליח נאמן.

כעבור מספר שנים, נקלע האיש שוב לאותו כפר, ומצא את הצורף עסוק במלאכתו. כאשר הבחין השליח כי הנפח אינו משתמש במפוח שקנה עבורו, אלא מלבה את האש בדרכו הפרימיטיבית, התאכזב ביותר. מששאלו לפשר הדבר, קבע הנפח בביטול: "המפוח, כלי בלתי מוצלח!". בירר השליח כיצד ניסה להשתמש בו, והנפח הסביר בתמימות: "הנחתי בתנור גחלים, ונפחתי במפוח, אולם הגחלים נשארו כבויים ולא התלקחו!".

"הלא הגחלים ישארו כבויים לעד, אלמלא תדליק את הניצוץ הראשון", הסביר השליח לכפרי, והוסיף "לו היית מדליק ניצוץ קטן, היה המפוח מסייע בידך להבעיר אש גדולה!".

סיפור זה טומן בחובו מוסר השכל נפלא: כדי לקרב יהודי, יש לעורר בו את הניצוץ הטהור החבוי בעומק נשמתו, לתת לו להרגיש את הטעם המתוק בעשיית המצוות, ואז ממילא ירגיש איך בוערת בלבו שלהבת קודש גדולה ומאירה של אהבת התורה והמצוות, כנאמר "טעמו וראו כי טוב ה'" - די בטעימה כדי לראות את טוב ה'.

בברכת שבת שלום,
רב בית הכנסת

סיפור השבוע

החתן שהתחלף לפני החתונה

תודה למיטיבים ולא מצאו מילים כיצד להודות לו על מה שעשה. בין הניצולים שהלכו והבריאו, הבחין הסוחר בנערה צנועה ועדינת-הליכות, שהיתה תמיד עסוקה בהושטת עזרה לחולים וחלולים ובמיוחד לילדים. פיקחות טוב לב ניבטו מכל צעד מצעדיה ויפני פנימי אצור היה בהליכותיה.

ה' גומל לי על שפדתי את השבויים - חשב הסוחר לעצמו. הנה הנערה הזאת ראויה להיות כלתי, אשר בני היחיד. הוא לא יוכל למצוא אשה מתאימה יותר, אף אם יחפש שנים מקרוב ומרחוק.

הבן עצמו, אציל וטוב-לב כאביו, שמח אף הוא כאשר אביו הציע לו את הצעתו. עד מהרה נעשו כל ההכנות לחתונה. כל בני הקהילה היהודית במקום היו מוזמנים לשמוח יחד עם השבויים הפדויים, בשמחת בנו של הסוחר שעמד לשאת לאשה את הנערה החיננית, שזומנה לו על ידי ההשגחה.

בית הסוחר היה מואר בשלל אורות לכבוד המאורע החגיגי. כולם היו מאושרים ושמחים ובמיוחד אותם מאות אנשים, נשים וטף שחירותם הוחזרה להם על ידי בעל השמחה. בעברו מאורח לאורח, כדי לאמר "לחיים" עם הקרואים ולהשיב לברכות שהעריפו עליו, פגש הסוחר רק פנים שמחות וקורנות מאושר, עד ש...

עד שבאחת הפינות הוא הבחין באדם צעיר, שישב ליד השלחן והליט פניו בכפות ידיו. הסוחר נעמד על ידו והניח את ידו על כתפו במחווה ידידותית. "מה לך ידידי, כי אתה יושב ודואג, במקום לשמוח בשמחתי?" - שאלו. הצעיר הניד את ראשו ביאוש ולא אמר דבר. הסוחר המופתע הרים בעדינות את ראשו של האיש הצעיר והסתכל בעיניו הדומעות: "ספר נא לי בבקשה ממך מה מעיק עליך, אולי אוכל לעזור לך" - ביקשו.

לאחר הפצרות מרובות סיפר הצעיר את סיפורו העגום:

"הנערה הצעירה, העומדת להינשא עתה לבנך היקר - פתח הצעיר את סיפורו - היתה ארוסת. ביום שנקבע להיות יום נשואינו, התנפל עלינו אויב, הרג ובזז מכל הבא לידי וי אחר כך אסף את כל יהודי המקום, נשים וטף ומכר אותם לעבדים..."

"כך הגענו לכאן וכך נתגלגלה לידך המצוה לפדות אותנו. אני מצטער מאוד שאילצתני לספר לך כל זה ולהעיב על שמחתך. אנו חייבים לך את חיינו ואנו אסירי-תודה לך על כך, על כן שמח נא אדון יקר בשמחתך, שכח מה שאמרת לך ואל תתן להשבית את שמחת בנך היקר. הלא הוא עלם חמד והיא תהיה לו לאשה טובה ונאמנה..."

הסוחר היה נרגש עד עמקי נשמתו, למשמע סיפורו של האיש הצעיר. אני מבין אותך יפה, אמר לאיש שיחו, ומעריך אותך על הנדיבות המשתקפת מדברייך. אולם עלי לחשוב על כך ותקוותי כי ה' יתברך ינחני בדרך הנכונה.

הסוחר חמק מהבית ויצא לגינה. כאן באויר הרענן, שקע בהרהורים על המצב לתוכו נקלע. הוא נתמלא רחמים על הצעיר המסכן, אך הוא גם אהב את בנו יחידו ולא היה רוצה לגרום לו עגמת נפש. ומה על הנערה המסכנה?...

לבסוף הוא החליט כי קודם כל עליו להודיע לבנו, את אשר נודע לו זה עתה, כפי שאפשר היה לצפות. גרמו ה"חדשות" הללו לזעזוע עמוק בלב הבחור, אשר אהבתו והערצתו לנערה, אותה הוא עמד לשאת, גדלו מיום ליום.

אולם, אחרי שהתאושש מהפתעה הבלתי נעימה, אמר לאביו ללא כל היסוס, כי לא יכול להיות מאושר בידועו, כי אושרו בא לו על חשבון מישהו אחר. יש כאן ענין עם שתי נפשות נוספות, אמר, ועל כן אם אותו בחור באמת היה ארוסה של הנערה ואם היא בוחרת בו גם היום, אין לי אלא לפנות את מקומי ולא לעמוד בדרכם לאושר. נראה כי הם נוצרו איש לרעותו ואין אני רשאי לעמוד במגד. על כן, סיכם החתן, ההכרעה הסופית צריכה להיות בידי הנערה.

בשמעו את דברי בנו ניגש הסוחר אל הנערה וסיפר לה את דברי החתן לשעבר, כמו גם את דברי בנו-הוא. דמעות של גיל עמדו בעיני הנערה בשמעה את דבריו. אתה הצלת את חיינו בפעם השנייה- אמרה. בנך הנו אציל וטוב לב כמוך, אולם אני... של חתני הקודם אני...

זהו רצון ה' - השיב לה הסוחר - וזה מה שיעשה. אנו נמשיך בשמחת החתונה כאילו לא אירע דבר, אך במקום בני, היכניס לחופה עם חתנך המאושר, אותו בחרת לעצמך.

ואכן, בנו של הסוחר החליף את בגדי החתונה שלו עם הצעיר המאושר והקרואים היו עדים לחתונה עליזה ושמחה, אשר דוגמתה לא ראו זה זמן רב.

היה היה פעם סוחר יהודי עשיר ויפה-רוח, שהיה מתגורר באחת מערי הנפל של הים התיכון. הוא היה ידוע ומפורסם הן בשל חכמתו וחסידותו והן בשל יושרו והגינותו בחיי המסחר. סוחרים ידועי שם מערים סמוכות ואף מארצות רחוקות, קיימו עמו קשרי מסחר אמיצים ולכבוד נחשב להם הדבר. בעלי אניות שאניותיהם עגנו בנמל, באו אליו ראשונים, עוד לפני שהציעו למישהו אחר את סחורתם.

יום אחד נכנסה לנמל אניה גדולה. במבט ראשון ניכר היה כי היא עשתה דרך ארוכה עד בואה הנה. גופה היה מכוסה שכבה עבה של צדפים ואצות ים וכל כולה זעקה לטיפול ממושך ויסודי במבדוק. כאשר היא נקשרה לרציף ורב החובל ירד ליבשה, הוא שמע מיד על הסוחר שלנו ושם את פעמיו לבית.

הסוחר קיבל את רב החובל, כדרכו, בסבר פנים יפות. הלה לא איבד זמן יקר וניגש ישר לענין אשר למענו בא. הוא אמר לסוחר כי על האניה יש לו מטען גדול, אותו הוא מוכן למכור ב-10 אלפים זהובים. הוא לא פירט את מהותו או טיבו של המטען וכל מה שהיה מוכן לומר היה, כי מטען זה שונה בתכלית שינוי מכל מטען אחר שהוביל עד כה.

"הרי זה סכום גדול מה שהנך מבקש" - אמר הסוחר לרב החובל - "ומה טיבו של המטען שיש לך?" - הוסיף הוא לשאול, מסוקרן כולו מההצעה הבלתי רגילה.

"אני מצטער מאד, אך לא אוכל להגיד לך" - השיב. "אם אתה מוכן לקנות מבלי לדעת מה אתה קונה, הרי שעשינו עסק. אני רק יכול להוסיף, כי זוהי הזדמנות יוצאת מן הכלל בשבילך."

הסוחר שלנו נרתע מההצעה המוזרה. כשהוא נבון ביותר, אמר לרב החובל, כי הוא סוחר ישר והגון, אך אינו מוכן לשים את כספו על קרן הצבי. "כיצד אתה מצפה ממני שאשלם סכום כה גדול תמורת "חתול בשק". אם היה לפחות סכום קטן יותר..."

כאן הפסיקו רב החובל בחוסר סבלנות: "רצייתי לתת לך את המטען בזול. על כן ביקשתי רק 10 אלפים זהובים. עתה שעמדת עמי על המקח, הנני מעלה את המחיר ולא אתן לך את הסחורה אלא תמורת 30 אלף זהובים, אפילו אם אאלץ להשליכו לים. אם כן, עליך להחליט מהר. כן או לא, אך איני מוכן לשמוע מילה נוספת..."

הסוחר הביט ארוכות בפניו העוזות של הקפטן. השתוי הוא, או לועג הוא לי או שמא נטרפה עליו דעתו? חשב בלבו. אך רב החובל לא היה שתוי ולבו לא היה נתון ל"מתיהה". כנראה שהוא התכוון למה שאמר ברצינות גמורה. לפתע עלה בדעתו כי הוא חייב להיענות לאתגר ולקנות את המטען מבלי לדעת מה הוא מכיל. מבלי לומר דבר, שם את הכסף על השולחן.

"המטען הוא שלך" - אמר הקפטן. "בוא עמי". הם הלכו אל הספינה ורב החובל שהלך קדימה הוביל את הסוחר לתחתית האניה. במקום שרר חושך והורגשה צחנה מחרידה של גופות אדם בלתי רחוצים שנדחסו כסרדינים במקום שהיה צר מלהכיל את מספרם.

הנה הסחורה שקנית - אמר רב החובל והצביע על גושי האדם שהיו שרועים על הרצפה הלחה. רק עתה, התרגלו עיניו לחושך, ראה הסוחר את ה"מטען" שקנה וקריאת זעקה נמלטה מפיו. המחזה שנתגלה לעיניו היה מחריד. קרוב לשבע מאות שבויים יהודיים, מזוהמים ורועדים מקור ומרעב. מסתבר כי רב החובל קנה אותם בשווקי העבדים של נמלי הים התיכון, תוך תקווה למצוא קונה, יהודי עשיר, שהיה מוכן לשלם את המחיר המלא.

"הייתי משליך אותם לים, אילו לא מצאתי מישהו שישלם לי תמורתם, לפי התנאים שלי" - אמר הקפטן - "עתה הם שלך, קנית אותם, ותוכל לעשות בהם כראות עיניך."

הסוחר נזדעזע למראה עיניו ומשמע אוזניו. מבלי לחשוב על הסכום הגדול שאבד לו בקניית ה"סחורה" האנושית הזו, התמלא לבו רחמים על המסכנים הללו והודה לה' שנתן לו את האומץ לסכן סכום כה גדול בצורה עיוורת. שום הון שבעולם אינה יקר מדי, כדי לפדות שבויים מסכנים אלה ולהחזיר להם את חירותם ואת כבוד האדם שנגדע מהם בצורה כה אכזרית.

הוא הורה מיד למשרתיו להכין מקום לינה לכל השבויים ולספק להם מזון ובגדים. הוא אף הודיע להם, כי מעתה הם חופשיים וכל אחד מהם יכול לעזוב מתי ולאן שהוא רוצה. לאלה שירצו להישאר עד שייפאאו ויחליפו כוח, הוא מוכן למלא את כל מחסורם - הודיע.

בימים הבאים בא הסוחר מדי פעם לבקר את הניצולים, עודד אותם ודיבר באזניהם דברי נחמה וחיזוק היוצאים מן הלב, הללו היו מלאי

פינת ההלכה - הלכות ריבית

מלמד שקיבל הלואה מאבא של תלמיד - ומלמדו יותר טוב

שאלה: מלמד קיבל הלואה מאביו של אחד הילדים הלומדים אצלו בכיתה, והמלוה בטוח שמעתה יתייחס המלמד לבנו הרבה יותר משהיה מתייחס עד עכשיו, ובודאי יתן תשומת לב לבנו יותר מילדים אחרים, האם יש בזה איסור. תשובה: מותר, ואין בזה איסור.

סברת הדברים: מבואר בפוסקים דהאיסור ללמוד עם בן המלוה הוא משום 'משתרשי ליה', והיינו שהאב מחויב ללמוד עם בנו ולכן אם הלוה לומד עם בן המלוה נמצא דהמלוה מרויח מזה שאינו צריך ללמוד עם בנו, או לשכור מלמד שילמוד עם בנו.

אולם במעשה זה שהמלמד כבר לומד עם בנו לפני ההלואה, ורק מתייחס אליו יותר טוב אחר ההלואה אין כאן משתרשי ליה לאביו, דאינו מרויח מזה את עצם הלימוד עם בנו, ומה שמתייחס אליו יותר טוב עדיין אינו 'משתרשי ליה', ואף שבודאי נהנה האב מההתייחסות הטובה לבנו, נראה דאין בזה איסור.

ובודאי, אם בשעה שהמלמד מבקש ההלואה, אומר במפורש שבגלל ההלואה יתייחס יותר לבנו, והמלוה מלוה לו אדעתא דהכי ודאי יש בזה איסור, דהרי הוא מלוה לו כדי שיוסיף לו טובה, ויש בזה איסור גמור, אבל כשלא התנה כלום, ורק למעשה מתייחס לבנו יותר טוב, נראה דאין בזה איסור.

ועדיין יש לדון באופן שמתייחס יותר טוב למלוה עצמו, וכגון שהלוה הוא המעביד של המלוה, ואחר ההלואה מתייחס אליו הרבה יותר טוב משהיה מתייחס אליו עד עכשיו, האם יש בזה איסור, ובודאי יש כמה עצות לצאת מחשש איסור, וכגון שיעשו ההלואה ע"י אדם שלישי או שיעשו ביניהם היתר עיסקא, אבל יש לדון האם צריך לעשות פתרונות אלו או שבלאו הכי אין בזה איסור, דכמעט מן הנמנע שלוה לא יתייחס למלוה יותר משהיה מתייחס אליו עד עכשיו, ולא ניתנה תורה למלאכי השרת, ואפשר דאין בזה איסור כל זמן שאינו ניכר ואינו דבר ממשי.

מתוך ספר התשובות בהלכות ריבית - "ברית פנחס"

לשאלות בהלכות ריבית ניתן להתקשר ל- 02-50-15-920 • לשיעורים בהלכות ריבית ניתן להאזין ב"קו הריבית" - 0723705882

פרפראות לתורה

פרשתנו נפתחת בציווי עשיית שמן זית זך למנורת בית המקדש. דגש מיוחד ניתן על צורת הפקת השמן מן הזית: "כתית למאור".

מסביר רש"י שישנן שתי אפשרויות על מנת להפיק שמן מן הזית, האחת על ידי טחינתו ברחיים והשנייה על ידי כתישתו במכתשת, כאן מצווה התורה שעשיית השמן תהא דווקא "כתית". ובלשונו של רש"י: "הזיתים היה כותש במכתשת". הסיבה בדרך הפשט לכתישת הזיתים ולא לטחינתם, היא משום שאם היו טוחנים את הזיתים ברחיים, לא היה מתקבל שמן זית זך. שמן נקי ביותר.

שעת ליל שבת קודש בבית מדרשו של הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר, הנוכחים ניצבים בשקט וביראה סביב שולחנו של הצדיק. לפתע נשמע רחש מהוסה, ראשים מסתובבים בתהייה, ידיים עולות ויורדות בשקט ומבין העומדים סמוך לשולחנו של הצדיק, פרץ לו איש בור וריק שפניו צוהלות. לאחר מאמץ לא מבוטל ומספר דחיפות גונות - הצליח לעמוד בשורה הראשונה ולראות את הצדיק ללא שאף אחד יהין לחסום את שדה ראייתו.

הרבי מקוזמיר ראה ושתק. כאשר הגיע הזמן לומר "תורה", פתח הרבי את דבריו בפסוק ממשלי (כ"ז, כ"ב): "אם תכתוש את האוויל במכתש... לא תסור מעליו איולתו".

"מהי דוגמה זו?! תהה הרבי. 'הראיתם מימכם שיכתשו אנשים במכתש? במכתש כותשים פלפלים או שום. לא אנשים... מה רצה להשמיענו שלמה המלך, החכם מכל אדם, כשהוא מסביר שאפילו את נכתוש את האוויל (- שוטה) הוא יישאר עדיין אוויל?"

"בפרשת תצוה למדנו שאת השמן למנורה מכינים רק מזיתים שנכתשו במכתשת", המשיך הרבי. "רק אז יהיה כשר שמנם למנורה. והדבר מופלא ביותר: הזית, מר הוא. מי שיאכל ממנו כמות שהוא - קשה הדבר לשכחה. אולם אחרי שכתשנו את הזית במכתשת, השמן שיוצא ממנו הוא ערב וטעים ואכילתו היא סגולה לזיכרון הנלמד.

"שלמה המלך משבר את אוזניו: אל תדמו בנפשכם שאם תכתשו את השוטה במכתש, יועיל הדבר להפיק ממנו טוב, כפי שעושים עם הזית. לא ולא! גם אז לא תסור איולתו מעליו".

הנוכחים תהו למה ירמזון מילותיו של הרבי, אחדים מהם אף מתחו שפתיים בחיך לשמע הרעיון. אולם אז המשיך הרבי והבהיר למי מכוונים הדברים: "חז"ל אמרו 'אגרא דכלה דוחקא'. פירוש הדברים שבשבת שלפני החג היו נאספים כולם לשמוע דרשה מפי החכם, אולם לא כולם מבינים את הדרשה. מה עיקר שכרם של אלו שנאספו למרות שאינם מבינים? ההידחקות כדי להיות נוכחים במעמד, היא הסיבה שעליה הם מקבלים את עיקר השכר.

"זו הייתה עומק כוונתו של שלמה המלך, כאשר האוויל ידחק את עצמו לשמוע דרשה - כמו שנדחקים הזיתים עם העלי בתוך המכתשת - עדיין לא יועיל לו הדבר ולא תסור מעליו איולתו"...

לכאורה, יש להבין: אם חז"ל מבארים שעיקר השכר בעת הדרשה - כאשר לא כולם שומעים וגם אלו ששומעים לא תמיד מבינים את הדברים לאשורם - הוא עבור הדוחק שמסביב; הרצון, ההשתוקקות, המוכנות להקריב לקלוט מן הדברים - מדוע אם כן ביאר הרבי שהאוויל לא ירויח מאומה מהידחקותו בעת הדרשה?

אפשר לומר בפשטות: הידחקות בתוך יהודים במעמד קודש - ראויה ורצויה היא ביותר. אולם ההבדל בין מי שעומד ומרשה שיידחקו אותו אחרים כדי שיוכלו לשמוע טוב יותר, הוא נותן שיידחקו עליו עוד קצת, לבין מי שדוחף אחרים כדי לשמוע בעצמו - הוא שמים וארץ.

לְכָבוֹד הַלַּתְפָּאָרַת וְעֵשִׂיתָ מֵעֵיל תְּכַלֵּת

שָׁפָה יְהִיָּה לְפִיו סָבִיב

כְּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה גֹדֵר וְשָׁפָה לְפִיו מִלְדַּבֵּר דְּבָרֵי חֲלִין, אִז

וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בָּבֵאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ

דְּבֹרֵי הַקֹּדֶשׁ וְתַפְלוּתָיו יִשְׁמְעוּ וַיַּעֲשׂוּ פְעֻלָּתָם הִרְצִיָּה

(ע"פ אלשיך הק')

פְּעֻמוֹן וְרֵמוֹן

הַפְּעֻמוֹן מְשַׁמֵּעַ קוֹל - לְדַבֵּר כְּשֶׁצָּרִיךְ לְדַבֵּר

הַרֵמוֹן אֵינוֹ מְשַׁמֵּעַ קוֹל - לְשִׁתֵּק כְּשֶׁצָּרִיךְ לְשִׁתֵּק

(ע"פ חפץ חיים)

תִּיקוֹן שׁוֹבְבֵי יָמַי תִּיָּת

מִכְבָּדִים וּמִפָּאָרִים אֶת הַשׁוֹכֵן בְּמִקְדָּשׁ מֵעַט.

לְדַבֵּר מֵהַ שְׁצָרִיד וְלֹא לְדַבֵּר מֵהַ שְׁלֹא צָרִיד.

וְקוֹל הַתְּפִילָּה נִשְׁמַע לְמַעַל לַעֲשׂוֹת פְּעוּלָּה.

שׁוֹתְקִים בַּעַת הַתְּפִילָּה
וּמִתְקַנִּים אֶת פְּגַם הַפִּה

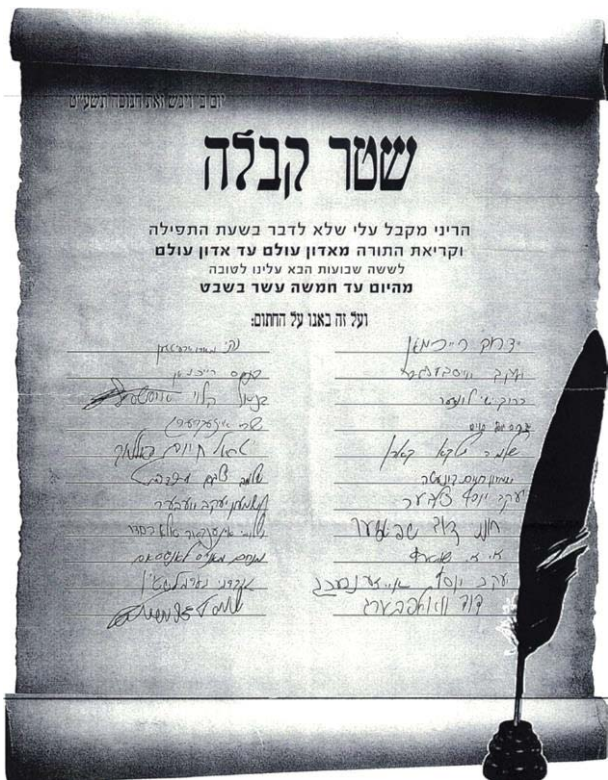
קבלה כפול 25

בזאת חנוכה האחרון - תשע"ט קבלו בני כתתו על עצמם להקפיד שלא לדבר בעת התפלה, היתה זו יוזמה אישית של התלמידים, כשלזאת מצורפת תפילתם הזכה שזה יהיה לרפואתו השלימה של חברם לכיתה.

למחרת כבר התחיל החבר להרגיש יותר טוב, וכך הלכה הרגשתו והשתפרה מיום אל יום, תוך כמה ימים כבר התהלך על משענתו בריא ושלים.

לכבוד שמחתם שהמשותפת של כל תלמידי הכתה, השותפים לישועה, ארגנו בתלמוד תורה 'סעודת הודאה' שמחה במיוחד, תוך שבח והודאה לרבון העולמים על השמחה הכפולה: גם על הרפואה שבאה לחברם ויצא מבית החולים במלוא הבריאות, וגם על הזכיה הנפלאה שזכו לקבל על עצמם קבלה נשגבה זו. (מתורגם מע"פין נקדישק')

שטר הקבלה של התלמידים

ההכרה בכוחה הפלאית של הסגולה הנפלאה של הקבלה שלא לדבר בעת התפילה חודרת יותר ויותר במחננו, סיפורי ישועות ורפואות, הצלות וברכות, נשמעים ללא הרף.

המעשיות הנשמעים ברבים, הם בדרך כלל כאלו שיש בהם איזה ישועה מיוחדת, אבל בנוסף לכך ישנם עוד אלפי סיפורים של ישועות קטנטנות שאנשים זכו להם, שמחמת פשטותם אינם זוכים לעבור מפה לאוזן ואינם עולים על הכתב.

וכאשר יצטרף לזה גם כח רבים, עוצמת הסגולה נכפלת פי כמה וכמה. גם זה כבר נעשה למחזה נפוץ, שכאשר אחד מבני החבורה זקוק לרפואה, ישועה בזיווגים, פרנסה, זרע של קימא ועוד, חבריו לביהמ"ד / כולל / ישיבה / תלמוד תורה, מתלכדים יחדיו וחותמים קבלתם על הדף, ורואים ישועות נפלאות. כי 'אינו דומה אינו דומה מועטין העושין מצוה, למרובים העושין מצוה'.

כך היה מעשה בתלמוד תורה 'סקווירא' במונסי, בני כתה אחת - 25 במספר קבלו עליהם להקפיד על כבוד התפילה, כדי לעזור לחברם בכיתה.

ומעשה שהיה כך היה:

תלמיד אחד מהכיתה היה מאושפז בבית חולים עקב זיהום חמור, זו לו כבר הפעם השלישית שהוא מאושפז בגלל זיהום דומה, ונחלש מאד עד שלא היה בכוחו אפילו לרדת ממיטתו, וכך שכב בבית החולים כשלשה שבועות.

"אנא ה' המצא לי 'מטרנה'"

קל, אבל החלטתי איתנה היתה שאני מבטל רצוני מפני רצון הבורא יתברך, ואני נשאר עד סוף התפילה.

בשעה 11:30 התקשרתי לאיזה אברך יקר שאני בקשר טוב איתו להתייעץ בעניין מסוים, בסוף השיחה הוא שואל אותי: האם אתה יכול לזכות אותי במעשרות? ברגע הראשון לא הבנתי כוונתו וחשבתי כי הוא רוצה לקבל ממני מעשרות, מהרתי להתנצל שאין בידי מאומה. אך הוא מיד תיקן אותי ואמר לי: התכוונתי לומר שתזכה אותי ותקבל ממני את המעשרות שבידי.

יש לציין כי לא דיברתי איתו מאומה על אודות ה'מטרנה', והוא אף אינו גר בעירי שידע את מצבי לאשורה, וזה היה חידוש שבכלל עלתה על דעתו להעביר לי את המעשר.

משהבעתי את הסכמתי לקבל את המעשר, אמר לי שיעשה העברה לחשבון הבנק שלי. מה שהתברר שחשבוננו מתנהל באותו בנק שאני מנהל את חשבוני, כך שאת ההעברה רואים מיד, ואני יכול ללכת ולמשוך תיכף את הכסף.

הלכתי לבנק וראיתי שהוא הפקיד לא פחות מ-400 שקלים, אני מיד תרגמתי זאת שזה 'מטרנה' כפול שמונה.

על זה נאמר "אין אדם שומע לי ומפסיד", בטלתי רצוני מפני רצונו והוא יתברך התנהג עמי לפני משורת הדין.

אשמח אם תפרסמו את הסיפור לכבוד שמו הגדול של מלך הכבוד. (מגילת 2008)

(נתקבלה מחברת 'מוקדשי תיראו' תשאות חן חן אהם)

שלום וברכה למזכי הרבים. ראשית אבקש להודות על הדברים המחזקים בענין כבוד התפילה.

ואבקש לשתף אתכם בסיפור קטן שקרה איתי ביום שישי האחרון פרשת תרומה, ג' אדר א' תשע"ט.

הייתי צריך לקנות 'מטרנה' לתינוק, אך כיסי היה ריק ואין בידי לפורטה אפילו שוה פרוטה. גם אפשרויות ההלוואה כבר נוצלו עד תום, וליבי מלא דאגה מאין יבא עזרי.

כשנכנסתי לבית המדרש לתפילת שחרית, ישוב הדעת ומצב הרוח היה ממני והלאה. אני יהודי וחייב להתפלל, אבל מיד אחרי שמונה עשרה עוד לפני חזרת הש"ץ אתקפל ואשא את רגלי. 'אשרי ובא לציון' כבר אשלים על דרך בואכה ... אני לא יודע איפה.

נעמדתי להתפלל שמונה עשרה, ובברכת 'שמע קולנו' תפסתי שיש לי כתובת, הרי כך כתוב שם בתפילה לפרנסה: "אתה הוא ה' האלקים הזן ומפרנס ומכלכל מקרני ראמים עד ביצי כינים", למה שלא אבקש אף אני: "הטריפני לחם חוקי והמצא לי ולכל בני ביתי מזונותי" וכו', והוספתי אף תפילה משלי: "ותשלח 'מטרנה' לילדי הקט".

תוך כדי כך מכה בי המחשבה: אני בעצם עומד לפני המלך ומבקש על עצמי, אבל מתכנן לברוח מכאן עוד רגע?! מיד החלטתי להישאר עד אחר 'עלינו לשבח' ואף לא לחלוץ את התפילין עד אחר התפילה. הרי כתוב בספרים שסיום ירידת השפע הוא ב'עלינו' ואיך אברח לפני.

לא אכחיד כי הרגשתי זרמים של חוסר סבלנות העוברים בכל גופי, זה ממש לא היה

לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

המאמר

שבת אורה

פרשת תצוה

אזהרה המורה! העלון מיועד אך ורק לרציניים שיודעים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מעינים בעלון ובשאר דברים.

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

המעמד של תפילה צריך להביא את האדם למורא גדול ושמחה עצומה, ויתענג בזה שהוא עומד ומתדבק בקב"ה. אי אפשר להעלות על הכתב רגש זה. מי שהרגיש זאת פעם אחת, יודע שזהו התענוג הנפלא מכל תענוגי עולם הזה. (שערים בתפילה: רבי שמשון פינקוס זצ"ל)

סיפר רבי משה אהרן שטרן זצ"ל: נסעתי פעם לבני ברק לראות איך החזון איש מתפלל. הרגשתי איך אדם בשר ודם אומר שירה להקב"ה. חשבתי לעצמי, אם אני נהגתי והרגשתי כזו עלייה נפלאה בחצי שעה זו, הרי כמה הפלא ופלא מה החזון איש בעצמו הרגיש בזה, המעריב של החזון איש ביום חול רגיל היה בהתרוממות ובכוונה נרגשת כמו תפילת נעילה שלנו. (ארומך אלוקי המלך)

"חסידותם של החסידים הראשונים היתה ששהו שעה שלימה, אבל לשהות מעט לפני ואחרי התפילה היא הלכה לדורות! כמה זה "מעט"? חמש דקות יהיה הרבה. השהיה לפני התפילה דקה אחת ממש, וישב בשקט על מקומו, מרוכז בעצמו ובתפילה שהוא עומד להתפלל, יראה נפלאות איך דקה זו עשויה להשפיע על כל תפילתו. אנחנו רדופים מאד מקצב החיים המודרניים שהכל צריך להיעשות במהירות. באוכל ובשיחת רעים אנו מאריכים למדי... אבל בתפילת שחרית אנו לחוצים. כל אחד ממחר לעבודתו זה בכה וזה בכה ובקושי רב אנו יכולים להתרגל בתפילה מתונה, ואפילו דקה אחת יקרה לנו. לכן אפילו דקה זו של שהיה לפני התפילה עולה לנו במאמץ ומאבק, אבל אין לוותר עליה!" (עלי שור)

כי הנה כשירגיש האדם שמישהו מביט עליו ממילא נהוג באופן יותר רצויה. שהרי טבע האדם הוא שאפילו כשבן אדם פשוט מביט עליו כבר נוהג אחרת. פעם ישבתי על האוטובוס וממולי ישבה ילדה קטנה, והביטה עלי, מיד בלי משים הישרתי אופן ישיבתי, שזהו טבע. וזהו ההרגשה שצריך שיהיה אודות הסתכלות ה'. וידוע המעשה עם הגר"א שנסע פעם עם בעל עגלה שהאכיל לבהמתו משדה עכו"ם, וצעק הגר"א לעברו מסתכלים, מסתכלים: והלא נרתע ורץ בחד, ואז הביט אנה ואנה ולא ראה שום איש, ופנה אל הגר"א בתמהון, והגר"א הצביע למעלה. והרגשה זו אנו חייבים לקנות. והאמת היא שהרגשה כזו כבר מורשת בקרבנו, שנשמת ישראל מרגשת בטבעה כל הכרת מלכותו יתברך, אבל עלינו מוטל העבודה לעורר ולהוציא מקרבנו הרגשה זו ולכן, נשתדל בעצה זו, שכל פעם שמוכר בתפילה "מלך, יחשוב שה' מביט עליו, (שערי אורה רביאביגדור מילד זצ"ל)

סיפר רבי יצחק זילכרשטיין שליט"א: "שאלתי פעם את מורי חמי מרן רבי שלום אלישיב, זצ"ל מה הפירוש בדברי השולחן ערוך (אור"ח, סימן צ"ח סעיף ג') האומר "יתפלל דרך תחנונים כרש", וכי? ובמשנה כבודה (סעיף קטן ט') אומר שאם האדם 'מתפלל מפני החיוב לצאת ידי חובתו, אינו נכון, ומאוד צריך לזהר בזה, וכי'. מה זה תחנונים, והיכן צריך הדבר לבוא לידי ביטוי? – כך שאלתי את מורי חמי. והשיב לי, שאחד הכיטויים לכך הוא הניגון בקול תחנונים, והיינו להוציא את מילות התפילה מן הפה בקול מתחנן, כעני המתרפק על הפתח ומבקש נדבה, שכל - כולו תחנונים. כי כאשר האדם מתחנן, ומוציא את המילים מפיו בקול תחנונים, הוא מוכיח להשי"ת את תלותו המוחלטת בו, ושהוא נסמך רק עליו, ואז קיים סיכוי הרבה יותר גדול שתפילתו תהא נשמעת. וזה מה שאנו אומרים 'שמע קול תחנוני', את הקול המתחנן שהשמענו לפניך בתפילה. (עליו לשבח)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בני ישראל לכהן ליהוה שכתוב: לולא תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי (תהלים קי"ט) - כשאמר הקדוש ברוך הוא למשה "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך" הרי לו למה לא זכה גם הוא להיות כהן גדול, אמר לו הקדוש ברוך הוא תורה שלי היתה ונתתי לך, (שמות רבה ל"ז, ד') ויש להבין במה ניחם הקדוש ברוך הוא את משה רבינו וכי בגלל שעל ידו ניתנה התורה אז אינו יכול לשמש כהן גדול לטהר את הטמאים? ברם כדי לקרב גם את החוטאים דרוש היה מנהיג שהוא יותר קרוב אל העם ואינו נעלה מהם ביותר, ואילו משה לפי רום מדרגתו לא היה מתאים לכך: כשם שהמלמד את הנערים נמרא ומפרשים אינו מתאים ללמד לקטנים אותיות ונקודות. כאשר חרה לו למשה מדוע אין הוא מתמנה לכהן גדול להיות שליח ה' לכפר על העם, הסביר לו השם יתברך - שזה עקב רום מדרגתו, הנה תורה זו שהיתה לי - אמר לו השם יתברך - לא למרתיה בעצמי לבני ישראל, כי אם נתתיה לך על מנת שתלמדם - כנאמר "היה אתה לעם מול האלוקים" שכן לא היו יכולים ללמוד ממני בישירות, הוא הדבר גם ביחס לכהונה גדולה, שמדרגתך גבוהה מדי בכדי לכפר על בני ישראל ולקרבתם, ורק אהרן המעורב יותר בקרב העם מתאים לכך. (אהל יעקב)

ופתחת עלי פתחי חתם קדש לה': יש לומר על דרך רמז, על פי הגמרא בתענית (ב) אמר ר' יוחנן ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח ואלו הן מפתח של גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים מפתח של גשמים, מפתח של חיה, (ויולדת) וידוע שהכל רמוז בתורה, "פיתחי" (מלשון מפתח) חתם הם ראשי תיבות חיה תחיה מטר, והם קדש לה' כלומר ג' פתחי חתם אלו קדש הם לה', ולא נמסרו לשליח. (הגר"א)

ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים תעשה אתו: על ענינם של שני המזבחות מזבח הנחשת ומזבח הזהב כותב הכלי יקריכפי הנראה שב' מזבחות אלו נערכו שניהם לכפר על הנפש החוטאת כי מזבח הנחשת, בא לכפר על חלקי החומר והגוף הנגוף באבן החטא, ועליו מקריבים הבעלי חיים הבאים תמורתו כי יש להם דמיון אל חומר האדם ותמונת המזבח יוכיח כי זאת קומתו דמתה לקומת אדם בינוני ג' אמות, וכן הבהמות הנקריבים דומים אל נפש הבהמית שבאדם נפש תמורת נפש כי מטעם זה נאמר במנחת עני ונפש כי תקריב (ויקרא ב.א) כי אין בידו להקריב נפש הבהמה תמורת נפשו והוא מביא מנחת סולת על כן אמר הכתוב ונפש מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו. אבל גם הנשמה צריכה כפרה, אחרי אשר הוטמאה בגוף הנגוף הזה ואינה מתכפרת בנפש הבהמה כי אין דמיון זה לזה, כי רוח בני אדם עולה למעלה ורוח הבהמה יורדת למטה (קהלת ג.בא) ואיך תהיה נפש הבהמה הכלה ונפסד תמורה לנשמת אדם הקיימת לנצח, על כן צוה ה' לעשות מזבח הקטרת, המעלה עשן ריח ניחוח לה' לכפר על רוח בני האדם העולה היא למעלה כעשן הקטרת והיא גם היא מקוטרת מור ולבונה (שיר ג.ו) של מעשים טובים.

ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני ה' לדורותיכם: נסמכה העלאת נרות להקטרת הקטרת, רמז לתלמיד חכם שמבקש לקרב יהודי לתורה, ואותו יהודי יש לו כל מיני שאלות שלא לדוח התורה... על המשפיע לדעת כש'מעלה את הנרות' - כלומר כשמעלה את היהודי מחשיכה לאורה בכדי להדליק נשמתו הקדושה, "יקטירנה קטרת תמיד" פיו יקריב קטרת, כלומר כמו שקטורת יש לה ריח טוב - כן עליו לדבר בצורה הנאותה והמקרת ליהדות כדי שיהנו להיות במחיצתו על ידי דבוריו. והכם עיניו בראשו מתי וכיצד לדבר, ומתי לא לדבר... (דרש משה).

סיפור מההפטרה

זאת תורת הַבַּיִת. באחד הימים טילפן אל רבי משה מרדכי הלוי שולזינגר זצ"ל ידידו שגילו מעל שלשים, וסיפר שהוא עסוק כמה חודשים בחיפוש אחרי שידוך, וכפי הנראה זכה למצוא את המיועדת... בחורה ממשפחה טובה ומפורסמת של אנשים טובים ואצילים, והיא עצמה מהוללת במדותיה הנעלות, בהטבה וחסד, וטוב לב מופלגים, הם נפגשו כבר שלוש פגישות והכל מתנהל על הצד הטוב ביותר. לכן נדברו ביניהם להפגש היום בערב כלומר למחרת יום הכפורים ולגמור את השידוך בשעה טובה ומוצלחת. אך הוא לא יגמור את השידוך ללא ברכתו של רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל (הסטייפלר), ולכן ביקש מאת רבי משה מרדכי להצטרף אליו בכניסתו לבית הרב. ואכן נכנסו שניהם לבית הרב. הרב נטל את המכתב והחל קורא בהתעניינות רבה. קורא - ומגיב: "היא ממשפחה טובה מאד, הורדים מפורסמים לאנשים טובים" וכו' וכו' - אך מה איכפת לי מההורים, הלא אינך הולך להנשא להם, אלא עם המדוברת, ואם כן העיקר צריך לדעת עליה אם היא איננה אשה קשה... דע לך שבשידוכים צריך לברר: אם המדוברת איננה אשה קשה, היות ומי שנושא אשה קשה - חיו אינם חיים, אלא כגיהנם עלי אדמות, רוגז, עצבנות, ומרידות עד אין קץ... והרב ממשיך לקרוא: "היא טובת לב מאד מאד, וטיפלה בהודיה במסירות נפלאה", וכו' וכו'. ממשיך לקרוא וכאילו משיח לעצמו: כן, כן, יש הרבה שהן טובות ומסודרות לכל העולם בכל מיני הטבות וחסדים אך לבעל הן קשות ורעות. כך שאין ראיה מכל הסיפורים האלו שהיא לא תהיה אשה קשה לבעלה. והמשיך הרב ואמר: אינני אומר חלילה שום דבר נגדה, ואף אינני מכיר אותה כלל וכלל, ולא את דודיה המיוחסים, אלא על ידי המכתב שמוסרים לידי, אני רק אומר סברא, כמצדד סברא בלימוד, ורק אומר דברים ידועים שאשה קשה זה לא טוב, וכמו שהגמרא אומרת (שבת יא.) "כל רעה - ולא אשה רעה", וצריך הרבה לברר פרט זה. וכך חזר הרב על הנקודה הזו כמה וכמה פעמים, ולבסוף לחץ את ידו של הבחור בחמימות, ואמר לו בהתעוררות של שמחה: השם יתברך יזמין לכם במהרה את הזיווג ההוגן המתאים לכם... גמר חתימה טובה ושנה טובה והצלחה רבה. יצאו רבי משה מרדכי והבחור מהחדר והיו המומים. שאל רבי משה מרדכי את הבחור מה הוא חושב לעשות עכשיו, והשיב לו: "הלא הערב אנו צריכים להפגש כמדובר כדי לסכם על השידוך, אני אספר לה שהייתי בבוקר אצל הסטייפלר, ואראה לה את המכתב שכתבתי לו, ואגיד לה כל מה שאמר, ונשמע מה תהיה תגובתה"... רבי משה מרדכי נפרד מהבחור, ומאז לא ראהו עד יום טוב ראשון של סוכות כשיצא אחר השיעור מ"ירחי כלה" והנה הבחור בא מולו וניגש אליו בהתרגשות מיוחדת ואמר: תשמע! כל משפחתי רוצים לעלות לרגל לרבנו הקדוש הסטייפלר ולנשק את רגליו... הנה כמדובר, נפגשנו באותו ערב, וסיפרתי לה כל מה שאמר הסטייפלר, ואמרה מיד: "אם כן - זה נכון מאד מה שכולם אומרים שהסטייפלר הוא איש אלקים קדוש ורוח הקודש מדברת מתוך רגונו. הלא אם יש אשה קשה בעולם - זו אני!" וסיפרה על עצמה כמה וכמה דברים המוכיחים על הפלגה מיוחדת בגדר "אשה קשה"... ברכת הרב עמדה לבחור, שעלה בדעתו לשאול אותה בעצמה על כך, וגם שהשיבה לו את כל האמת... ומלבד זו השם יתברך יזמן לו את בת זוגו המתאימה וההגונה לו לאריכות ימים ושנים טובים בכל מילי דמיטב בזכות ברכתו של הצדיק .

(פניני רבינו הקהילות יעקב ח"א)

ועל הכל...

"פרפראות"

רבי נפתלי מרופשיץ זי"ע בא פעם לעירדה קטנה שהיה בה מגן מצומצם והיה להם בית הכנסת ובית הקברות, שאל אותם על דרך החידוד הרי אחד מהשנים מיותר, אם ישארו כולם בחיים בית הקברות מיותר, ואם ח"ו ימות אחד מהם, בית הכנסת מיותר כי לא יהיה להם מגין. השיבה ילדה אחת ששמעה את דבריו, בית הכנסת אנו צריכים בשביל המגן שלנו והבית הקברות בשביל האורחים, אמר הרבי זי"ע "מעולם לא נצחני אדם אלא ילדה הזאת".

(אמירה יפה)

"ענין של טעם"

טעם למה ביום חול אומרים בתפילת ערבית "ושמור צאתנו ובואנו" ובשבת בתפילת ערבית אומרים "ופרוש עלינו... לפי כשהקב"ה רואה את ישראל ששמרם את השבת הוא משמר אותם לפיכך אין אנו צריכים לומר "ושמור", שהרי הוא משמר אותנו אבל ביום חול צריכים שימור לכך אומרים "ושמור וכו'". (שערי טעמי המצוות)

"מפי כתבם"

והנה מתפללים אנו שלוש תפילות בכל יום. שחרית מנחה וערבית, ונותנים הרבה זמן על התפילה, אך זה עדיין אינו הכרח כלל שיהא לנו שייכות אמיתית לתפילה, כי עיקר מעלת התפילה היא שתהא עבודת הלב, ולא אמירת השפתיים גרידא, ואם לא מתלמדים לכך בזמן השחרות הבהרות והנערות כשעדיין צעירים, או יכולים לעבור את כל החיים מבלי לדעת מה זה תפילה, כח ההרגל הוא לדבר בתפילה מבלי לשמוע כלל מה שאומרים ומבלי הרגש הלב, ואם חסר ההרגל החיובי או רחוקים לגמרי מתפילה, ולזה צריך עמל ויגיעה, צריך הכנה ולימוד. תחילה צריך התבוננות המחשבה והלב במעשה התפילה, להחזיק את המחשבה לכוון המחשבה לפי רצונו ודעתו, ודומה האדם בזה לנהג המחזיק בהגה בידו שברגע שיטמוט ההגה מידו יביא לידי אסון ר"ל, כך צריך לשלוט על מחשבתו לכוון מילות התפילה שמוציא מפיו. ובאמת אין זה מהדברים הקלים כלל. אמנם, כשמתחילים ללכת בדרך זו או הקב"ה עוזר שיוכלו להתפלל עוד יותר מאשר מסוגל האדם לפי כוחותיו, כי כן הוא בכל דבר טוב הבא לטהר מסייעים בידו, אם בשעה שאדם נעמד לתפילה הוא נעצר ומתבונן לרגע, אני עכשיו מתחיל להתפלל ומבקש אני מהקב"ה שיתן לי האפשרות שאוכל להתפלל טוב, וכמו שבאמת תיקנו זאת בסדר התפילה שמקדימים לפני תפילת שמו"ע "ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך" שמבקשים מאת הקב"ה שהוא יתן לנו את האפשרות להגיד תהלתו

(אמרי דעת ידבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל)

"מקום לשאלה"

שאלה: איך יתכן שאפילו אם אדם שוהה יותר משש שעות לאחר שאכל בשר, וגם אין בשר בק שיניו. אסור לו לאכול חלב?
תשובה: אם אכל את הבשר בסעודה, ועדיין לא בידך ברכת המזון או ברכה אחרונה, שאז נקראת סעודה אחרת. (יד"ד סי' פ"ט)

מפתגמי אור יתא

פתגמים, נצנוצי מחשבה, ורעיונות בדרכה של תורה

המאבד נאמנותו אין לו עוד מה לאבד. (מאמר החכם)

כל מידה טובה מעוררת קנאה חוץ מהענוה. (ר' שלמה אבן גבירול)

כאשר מסתלקות כבר כל התאוות מן האדם, עדין מדיחו יצרו לגאווה. (האדמו"ר מקוצק)

יגל לבי

פרשת תצוה י"א אדר א' תשע"ט כניסת שבת י"ם: 16:49 מוצ"ש: 18:03 גליון מס' 255

תצוה

וְאֵתָהּ תְצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כו כ)

כבר דברו בזה המפרשים מדוע לא נזכר שמו של משה רבנו ע"ה בפרשה הזאת? א. אומר הגאון מוילנא זצ"ל; דהטעם הוא; משום שז' באדר נופל תמיד בשבוע של פרשת תצוה (רק לפעמים רחוקות יקרה שפרשת תצוה נופל אחר ז' באדר) והשי"ת ויתעלה שמו הצופת ומביט עד סוף כל הדורות, ידע מראש כי בז' באדר יסתלק משה רבנו ע"ה, לזאת לא זכר שמו בפרשה הזאת לרמוז על זה. (קול אליהו).

ב. לפי שאמר; "מִחֲנֵי נְאֻ" (שמות לב לב) לכך לא נזכר שמו בפרשה זו (בעל הטורים). מכאן למדים אנו, כי אסור לו לאדם לקלל את עצמו, שהרי משה רבנו אמר: "מִחֲנֵי נְאֻ", מתוך שמסר נפשו עבור כלל ישראל ואעפ"כ זה עשה רושם, שלא יזכר שמו בפרשה זו. על אחת כמה וכמה אדם שעושה זאת מתוך כעס גרידא, ללא שום תכלית. וזוהי כוונת הכתוב; "וְאֵתָהּ תְצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" תספר להם את אשר אירע לך כתוצאה מזה שאמרת; "מִחֲנֵי נְאֻ" ותזהירם לבל יוציאו מפיהם קללה על עצמם. (שפתי חך)

ג. בשם החיד"א, שבמלה 'מספרך' רמוזה פרשת תצוה, שכן 'ספרך' – נוטריקון של: ספ, כ', כלומר הפרשה העשרים החל מפרשת בראשית, היא פרשת "תצוה", וזהו מחני נא מספר-ך'.

לְכַבֹּד וּלְתַפְאֵרֶת (שמות כו ב)

גדול מרבן שמו הנערץ של רבנו יוסף חיים זצ"ל מבגדד הנודע ע"ש ספרו; 'בן איש חי' אחד מעשרות הספרים הקדושים שחבר. בפרשת השבוע נסקרים בגדי הכהונה שהיו; "לְכַבֹּד וּלְתַפְאֵרֶת" (שמות כו ב). בעקבותיהם נציין את בגדי השרד בגדי הקדש שהיה הרב זצ"ל לובש. לבוש היה כלבושם המיוחד של חכמי ורבני הספרדים הקדמונים. למרות שבמשך הדורות היו רבים ששינו את הלבוש המסורתי של יהדות בבל לא גרע הרב אף פרט מזה. אומר היה; שלבושם של האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב היה כך. לפיכך; מן הראוי שלא לשנותו. יצוין שבספרו הגדול שו"ת רב פעלים תקדיש מקום לסדר עשיית המצנפת ההדורה, המוכרת לנו מתמונתו המפורסמת. וכתב; "... וזה סדר לבישתה. תחילה לובש על ראשו כובע עב וזק שקורין כימא... ועל כובע זה לובש כובע אחר שקורין פיס. וכורך עליהם חתיכת בגד לבני לחוסם. ואח"כ כורך עליהם את הבגד הגדול שקורין שאל בכריכה מהודקת בכמה קפולים זה על גבי זה מעשה אומן, שאין כל אדם יודע לכרוך אותה'. מרעיש הדבר; הגאון האדיר שחדושי תורתו נבעו כמעין המתגבר בנגלה ובנסתר וכל דקה היתח כה יקרה בעיניו. הקדיש בזמנו לליפוף המצנפת ורשם זאת לדורות. כדי ללמדנו ולהדריכנו; כמה יש להקפיד לשמר את מסורת האבות ושלא לסטות ממנה כמלוא חנימה. נלמד מכאן לדבוק במסורת האבות. לשמור את היחודיות שהתגבשה במהלך הדורות. מנהגים ונוסחאות. שירים וזמירות. נתגאה במורשת קהילות יעקב. (הרב שלום מאיר וולך שליט"א)

וְעִשִׂיתָ בְּגָדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אֶחִידָךְ לְכַבֹּד וּלְתַפְאֵרֶת (כ"ח ב')

תמוה הדבר: אהרן הכהן היה צנוע, "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את חבריו ומקרבן לתורה" (אבות א', י"ב).

עליו נאמר: "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך" – ופירושו חז"ל (ראה עוד תנחומא פ' קרח פ"ג) שמשם היה צריך למשוך את אהרן ולשכנע אותו להתקרב לעבודה, מתוך שהיה ענוותן. ודווקא אהרן זה, הענוותן, הוא זקוק לבגדי כבוד ותפארת! ועוד "שיתפארו בהם", כדברי הרב אבן עזרא! אמנם אסור לתלמיד חכם להלך ורובע על בגדו (שבת קי"ד ע"א); אך יש מרחק בין איסור רבב על המלבוש לבין בגדי כבוד ותפארת! אלא אהרן התייחס לבגדים כ"בגדי עבודה", וכלפי אחרים היו הם "לכבוד ולתפארת". זאת ועוד, בא הכתוב לומר שזהו כבודו ותפארתו של המשכן, כי אנשים שבאים למקום ורואים את העובדים בו בבגדים מרושלים, מזולזלים במקום, וממחת שהכהנים לבשו בגדי פאר, כל המבקרים כיבדו את המקום. עוד מוסיפה התורה לומר, שגם לבני אהרן יש לעשות בגדים לכבוד ולתפארת, לומר לך שגם אהרן וגם בניו הלכו במישרים, ולא עשו לכבוד עצמם אלא לכבוד המקום. (מין הגר"מ אליהו זצ"ל)

וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ בְּבָאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ (שמות כח לה)

אף שאסור לאדם להיות גאה ועליו להתרחק מאד מן הגאווה. מ"מ בעבודת ה' יש לנהוג בדרך של; "וַיִּגְבֶּה לְבֹו בְדַרְכֵי ה'" (דברי הימים ב' יז ו). וכפי שכתב 'ארחות צדיקים'; 'כי יהא אדם יקר רוח וגבה לב בעניני העולם הבא, שלא יספיק לו במה שיוזמן לו. ולא יאמר די במה שימצא ידו מהם, אלא ימעיט בעיניו כל מעשהו ותגבה נפשו למעלה תמיד. ויתרעם בנפשו כמו שמקצר מעבודת הבורא ב"ה וזאת הגאווה אינה מזקת לענוה, אך מסייעת וגורמת לו לשמוח במעלות הטובות... (שער הגאווה). יש לרמוז זאת בפסוק הכתוב על אהרן שהיה ענוותן; "וַיִּשְׁמַע קוֹלוֹ" מותר לו להשמיע את קולו ברמה ולהתגאות. אימתי? "בְּבָאוּ אֶל הַקֹּדֶשׁ" דוקא. רק אז קיים לגביו ההיתר של; "וַיִּגְבֶּה לְבֹו בְדַרְכֵי ה'". (דברי מרדכי)

וְעִשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטָר קִטְרֹת (שמות לא א)

יש לשאול; מדוע מזבח הקטורת נזכר בסוף לאחר כל כלי המשכן; בגדי הכהונה וקרבת המילואים ומשיחת הכלים והכהנים? ותירץ הרב 'בעלי בריית אברהם' זצ"ל, סבו של החיד"א; הקטורת רומזת על סודות עליונים שבתורת הנסתר. ובא הכתוב ללמדנו; שאין לעסוק בתורת הקבלה אלא בסוף, לאחר שיהיה מושלם בתורה ובמצוות ולאחר שימלא את כרסו ב"ש" ובפוסקים רק אז יגש אל הקדש...

שָׂמֵן זֵית זָךְ פְּתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד (כו כ)

"זָךְ", בלי שמרים. כמו ששינינו במנחות; (פ"ו) מגררו בראש הזית וכו'. "פְּתִית" 'הזיתים היה כותש במכתשת וכו'. ואחר שהוציא טיפה ראשונה מכניסין לריחים וטוחן. והשמן השני פסול למנורה וכשר למנחות שטאמר; "פְּתִית לְמֵאֹר" ולא כתיב למנחות'. (רש"י).

בספרו 'קומץ המנחה' כתב הגר"ח ארנטרובי זצ"ל; שאם מונחים לפנינו שני סוגים של שמן זית הנראים שונים בטוהר ובצבע וכמו"כ טעמם שוה וכל ההבדל ביניהם הוא רק בזה שהאחד עשוי בעבודת מיגעת ע"י כתישה בידים. והשני ע"י טחינה וכבישה בבית הבד. אומרת התורה; שהדלקת המנורה יכשר רק זה שהופק ע"י כתישה ואילו השמן השני כשר למנחות בלבד. אם נדע מה מסמלת המנורה במשכן, נוכל להבין את ההלכה המבדילה בין סוג השמן הנדרש למאור במנורה לבין הסוג הדרוש לקרבן מנחה. אור המנורה הוא כידוע סמל לתורה. התורה נמשלה לאור המאיר את החשיכה, את אי הידיעה ואת הבערות. המנורה היא חכליל אשר נועד לקבל את השמן. השמן עצמו, החומר המשמש להדלקת המנורה. נמצא אפוא שהמנורה מסמלת את הכוחות השכליים הניתנים לאדם, אשר הם הכלי שנועד לקבל את החכמה והדעת. שתי ההלכות נאמרו בשמן: "זָךְ" כלומר טהור ונקי משמרים. ו"פְּתִית" כותש בידים. ההלכה מלמדת אותנו את התנאים הדרושים ליצירת השמן הכשר למנורה. ראשית הכל עליו להיות זך ונקי משמרים ומכל תערובת זרה. הוא הדין בנוגע לתורה שהאדם לומד, עליה להיות זכה וטהורה ללא כל תערובת של דעות זרות ומזורות. כשם שאיכות טובה של השמן הינה ערובה לכך שגם האור שידלק ממנו יהיה בהיר ויציב, כך יש להקפיד על טיב המזון הרוחני המוגש לשכל כדי שתיווצר ותתגבש השקפה בהירה אשר תאיר ללומד את דרכו. התכונה השנייה הנדרשת היא כאמור "פְּתִית", כאן רומזת לנו התורה על הדרכים לקנין התורה. מלכים משאירים את כתרם לבניהם ועשירים מורישים לבאים אחריהם את עושרם, אבל התורה אינה עוברת בירושה. כל אחד ואחד צריך להשקיע בעצמו עמל ויגיעה כדי לרכוש אותה...! (לקח טוב)

להעלות נר תמיד, באהל מועד מחוץ לפרוכת (כו, כ-כא)

האדם צריך להאיר את עצמו לא רק בבית – בינו לבין עצמו, אלא צריך גם שהאורה תצא מחוץ לבית – זאת אומרת שאדם צריך להיות בעבודת ה' גם בבית וגם בחוץ, חן לעצמו חן לזולת, כלומר שילמד את התורה לאחרים ולא ישמור את התורה לעצמו.

ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה (כח ג)

את התואר "חכם לב" מוצאים אנו לראשונה בפסוק זה. בהמשך תיאור מלאכת המשכן בפרשת כי תשא ובפרשת ויקהל חוזר ומופיע ביטוי זה. הדבר צריך ביאור; מהו "חכם לב"? מי הוא זה אשר זוכה לתואר הזה? הגר"ח שמואלביץ זצ"ל כתב ב"שיחות מוסר" שמדברי הכתוב; "ובלב כל חכם לב נתתי חכמה" (לא ו); למדים אנו שהאדם מצדו צריך להכין לעצמו לב חכם, כאשר ירצה שיתן בו ה' חכמה: כיצד יכין האדם לעצמו לב חכם? לצורך זה נתבונן בדרך שבה זכה שלמה המלך ע"ה בחכמה, שעליו נאמר; "וה' נתן חכמה לשלמה כאשר דבר" (מלכים א' ה כו). "בגבעון נראה ה' אל שלמה... ויאמר אלוקים שאל מה אתך לך. ונתת לעבדך לב שמע... לקחתי בך טוב לך. ויאמר אלוקים אליו ונע אשר שאלת את הדבר הזה ולא שאלת לך קמים רבים ולא שאלת לך עשר. הנה עשיתי כדברך הנה נתתי לך לב חכם ונבון, (מלכים א' ג). מתבאר כאן; כי שלמה זכה לחכמה אך ורק מכח תשוקתו הגדולה אל החכמה. תשוקתו היתה כ"כ גדולה עד שויתר על עושר ואריכות ימים, כיון שידע שלחיים בלא חכמה אין כל ערך. וכמשי"כ הרמב"ם; "וחיי בעלי חכמה ומבקשיה בלא תלמוד תורה, כמיתה הן חשובין (הלכות רוצח פי"ז). עיי"כ שאל שלמה אך ורק חכמה ובעבור זה זכה לה. מכאן אנו למדים "לב חכם" מהו? תשוקת החכמה מזכה את בעליה בחכמה! האדם צריך לבקש חכמה ואם יבקש באמת! "חכם לב" יקרא. תשוקה אמיתית מהי? נוכל ללמוד מרדיפתו של המן אחרי הכבוד. אנשי מאה עשרים ושב מדינה כורעים ומשתחוים לו ורק אחד ויחיד; "ולא קם ולא זע מקונו" (אסתר ה). ואומרים אנו לעצמנו; מה ערך יש ליחיד לעומת המון של בני אדם מסביב; אך מה אומר על כך המן הרשע; "וקל זה איננו שששנה ליי" (אסתר ה ג). כלומר; כל הכבוד כאין וכאפס הוא נחשב, אם חסרה טיפה אחת מן היס. (לקח טוב)

ולקחם מצות וחת מצות בלילות בשמן וקיקי מצות משחים בשמן סלת חטים תעשה אתם (שמות כט ב)

אומר מרן החיד"א: "קיקי" בגימטריא 420, רמז למספר השנים של בית המקדש השני, אשר נחרב מפני "מצות" - היינו מריבות. כיצד היתה המריבה? כולם היו "משחים בשמן" ומדברים איש נגד רעהו מאחורי הגב.

ועשית... מעיל האפוד לליל תכלת: והיה פי ראשו בתוכו שפה והיה לפיו קיבי מעשה ארג... (שמות כ"ח, לא - לב)

אומר היהודי הקדוש מפשיסחא, שצריך להיות מחסום לפה ולא לדבר, דבר אסור. כתוב בגמרא (תמיד כ"ו). שבבתי הכסא של הכהנים בבית המקדש (במחילות מתחת להר הבית) - היה מנועול. אם בא מישחו ומצאו נעול, סימן שיש בפנים מישחו. אם מצאו פתוח - סימן שאין שם איש. אומר היהודי הקדוש מפשיסחא: מצאו נעול - יש בפנים איש. מי שנועל את הפה, סימן שהוא בן אדם. מצאו פתוח - אם הפה של האדם 'פתוח' - סימן שאין בפנים איש...

אשר תעשה על המזבח כבשים בני שנה שנים ליום תמיד (שמות כ"ט, ל"ח)

אומר הפרדס יוסף: יש שני דברים שצריך לעשות תמיד: - "שויתי ה' לנגדי תמיד" - "וחטאתי נגדי תמיד"

על שני התמידים האלה נאמר: "שנים ליום עולה תמיד": אחד זה: "שויתי ה' לנגדי תמיד" והשני: "וחטאתי נגדי תמיד".

ששה משמתם על האבן האחת (כח - י)

לפי הירושלמי (מסכת סוטה פרק אלו נאמרין) היה שמו של בנימין מחולק על אבני האפוד - "בין" על האחת ו"ימין" על השניה. מכאן נובעים דברי תרגום יונתן שאמר: "שיתא מן קצת שמחתהוין" - ששה שמות אבל לא שלמות. לפיכך נאמר אצל בנימין: "ובין כתפיו שכן" (דברים לג-ב), משום ששמו היה מחולק על שתי כתפות האפוד... (משך חכמה)

חשן משפט (כח - טו)

אותיות "חשן" הן היפוכן של אותיות "נחש" (מלשון "נחש נחש בו"). "נחש" פירושו, שימוש בכוחות זרים כדי לנחש דבר בלתי ידוע. לעומת זה "חשן" פירושו, בירור ענינים בלתי ידועים בכוח הקדושה. על ידי האורים ותומים. (הכתב והקבלה)

ונשמע קולו (כח, לה)

ולא יבוא לפני כגב במחתרת, מכאן למדנו דרך ארץ שלא יכנס אדם לביתו פתאום.

תרשיש שהם וישפה (כח - כ)

חכמינו אמרו, כי "ישפה" היתה האבן של בנימין ("ישפה" עם הכולל עולה למנין "בנימין בן יעקב" - בעל הטורים). באבן זו נחרש מעשה, שיש בו לקח רב לענין מצות כיבוד אב; שכן מסופר בגמרא (ירושלמי פאה) על נכרי אחד בשם דמא בן נתינא שביקש ישראל לקנות אצל אביו אבן ישפה, אך מכיון שאביו היה ישר אותה שעה על הארגז בו היתה טמונה האבן, וויתר על הריחוק העצום ולא מכר את האבן, בלבד שלא להעיר את אביו משנתו. אותו דמא בן נתינא מהווה דוגמה ומופת לקיום מצות כיבוד אב. כיון שבנימין לא השתתף במעשה מכירת יוסף ולא ציער את אביו כשאר אחיו, ממילא הרי קיים מצות כיבוד אב בשלימות, לפיכך נתארע באבנו מאורע של כיבוד אב, שמשמש לדוגמה ומופת. (מפי שמועה)

והיה על מצחו תמיד (כ"ח, ל"ח)

מלמד שמשמש בו בעודו על מצחו שלא יסיח דעתו ממנו (רש"י). הגה"צ רבי יהודה צדקרה זצ"ל היה זהיר ביותר שלא לשוח שום שיחה בטלה באמצע הלימוד, ותמיד היה מעורר את שומעי לקחו על דבר זה. אחד מבני משפחתו סיפר: "זכיתי להתפלל עמו בימים הנוראים כעשרים וחמש שנה, כמעט בכל פעם שאמר דברי התעוררות ומוסר לפני התקיעות או לפני תפילת נעילה, הדגיש חזור והדגש לבני תורה שלא ישיחו שום שיחה בטלה באמצע הלימוד, ופעם אמר שזו הקבלה שהאדם צריך לקבל על עצמו בתפילת הנעילה". ופעם המשיל ענין זה לאדם שזכה לארח בצל קורתו את המלך והכין עבורו למאכל מעדנים הראויים לעלות על שולחן מלכים, אבל פה ושם נתפזרו לו בתוך המאכלים גרגירי עפר ואבק. האם יקבל המלך מידו את המעדנים בצורה כזאת? וכן אדם מישראל כשעוסק בתורה מגיש כביכול מטעמים לאביו שבשמים, אך כשהוא מערב בלימודו דיבורים בטלים כמווה כזורה חול וליכלוך במעדני המלך. כיצד אפוא יקווה בלימוד התורה שלו יתקבל לרצון קמי קודשא בריך הוא.

לאחר הסתלקותו הלך אחד הר"מים בישיבת פורת יוסף אל הגה"צ רבי ששון מזרחי, חברו ללימודים של הגר"י צדקה מקדמת דנא, ודרש מפיו לספר לו קצות דרכיו של רבנו והליכותיו בקודש מזמנים שלמדו בצוותא.

השיבו החכם בתמימות: "איני יודע לספר מאומה, כי זה לנו עשרות בשנים שאנו לומדים ביחד, ומעולם לא הפסקנו בעת הלימוד לשיחה בטלה ח"ו. כמעט שלא נזדמן לנו אף פעם לדבר משהו חוץ מעניין הלימוד".... (אור דניאל מתוך 'זואת ליהודה')

סיפור לשבת

סיפר יהודי אחד שלמד אצל מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל בישיבה-קטנה לפני למעלה מארבעים שנה:

באחת השנים (כפי הנראה היה זה בפורים תשל"ג), כאשר נכנסו תלמידי השיעור למרן זצ"ל לשמחת פורים, מיד כשנכנסו לביתו עברו לפניו והוא האציל לכל אחד מהתלמידים ברכה אישית; והנה לאחר שישבו בביתו וכבר עמדו לצאת, התחכם אחד התלמידים ופנה שוב אל רבנו וביקש 'ברכה שניה'... על אתר השיבו רבנו בבת שחוק ונעימות: "הרי 'ברכה שניה' היא 'יוצר האדם'... ווער א מענטש" (תחיה 'בן אדם' בהתגותך). (כאיל תערוג)

וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה (כח ה)

אמרו חז"ל: אפוד מכפר על עוון עבודה זרה (ערכין ט"ז). בכל העבירות מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה (קדושין ל"ט): ד' לא מצרף מחשבה רעה למעשה והאדם לא נענש על מחשבה רעה גרידא. אבל בעוון עבודה זרה נענשים אף על עצם המחשבה, שנאמר (יחזקאל יד, ה): "ילמען תפיש את בית ישךאל בלבם... ענין זה רמזו בפסוק: "וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה" - מחשבת עבודה זרה נחשבת למעשה!

וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה (כח, ה)

האדם בעוה"ז צריך להכין את הבגדים הרוחניים לשמתו בעולם הבא, וזהו "וחשב אפדתו אשר עליו" - שצריך האדם להכין, "כמעשהו ממנו יהיה" - לפי מעשיו של האדם כך הוא מתקן את הלבוש הרוחני, אם המעשה שלו לשמה בלי תערוכות אז גם הבגדים שלו יהיו מושלמים ויקרים, אבל אם לא עושה את המצוה בשלמותה כגון שעושה אותה בעצלות או בשביל כבוד אז גם הבגדים שלו יהיו אותו דבר, וזהו "כמעשהו ממנו יהיה" - לפי המעשה שלו יהיה כ"כ בגדיו, ולכן יתכן שיהיו שני אנשים שיעשו את אותה המצוה אבל לאחד מהם יהיה יותר שכל מהשני - כי לפי המעשה המחשבה וההשתדלות כך יהיה השכר. וכמו המעשה שמוספר על אחד האמוראים שהודיעו לו מהשמים שהמלבוש שלו עדיין לא מתוקן ושישדל לתקנו, מה עשה מכר חצי מהגינה שלו ואת הכסף נתן ללומדי התורה וזכה ע"י כך לגמור את הבגד הרוחני שלו...

והיו על לב אהרן (כח, ל)

כתוב בעל 'שי לתורה' חלק א' בפרשת 'תצוה', מה שהיו האורים ותומים מונחים על לב אהרן, הוא בבחינת מדה כנגד מדה, והדבר מפורש ברש"י (שמות ד' י"ד) על הפסוק וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמת בלבו, ומשם זכה אהרן לעדי החשן הנתון על הלב, והוא ממדרש רבה (שמות ג' י"ז) אמר רבי שמעון בן רבי יוסי הלב ששמת בגדולת אחיו ילבש אורים ותומים. וזה מדה כנגד מדה שתשלום השכר על המצוה הוא במכוון לאותו אבר שעשה את המצוה וכן הובא בילקוט (מקץ קמ"ח): יוסף משלו נתנו לו הפה שלא נשק לעבירה "על פיך ישק כל עמי" צואר שלא דבק בעבירה "וישם רביד הזה על עוארו", וכן בתשלום העבירה, שמשון הלך אחר עיניו ולכן נקרו לו פלשתים את עיניו, אבשלום נתגאה בשערו לפיכך נתלה בשערו. וכן מצינו גבי איזבל וילכו לקברה ולא מצאו בה כי אם חלגלגת והרגלים וכפות חידים (מלכים ב' ט' ל"ח) וכתב רש"י אמרו רבותינו שהיתה מרקדת לפני חתנים בידיה וברגליה ומכשכשת בראשה.

... ופתחת עליו פתחיה חתם קדש לה' (שמות כח, לו)

אמרו חז"ל (תענית ב'): אמר ר' יוחנן: ג' מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח שלשה מפתחות ח' לא מסר מעולם ביד אדם ואלו הן מפתח של גשמים מפתח של חיה כלומר יולדת, ומפתח של תחית המתים. אומר הגאון מוילנא כי הדבר נרמז בפסוק: "פתחיה חתם קדש לה' " - "חתום" ר"ת: חיה, תחיה, מטר, כלומר מפתחות אלו "קדש לד'".

סיפור לשבת

סיימון ישב בראש שולחן ההנהלה, ועיין במשך דקות ארוכות בדוחות השנתיים של המפעל. חברי ההנהלה ישבו סביב השולחן והביטו בו בחשש. סיימון היה המנכ"ל של המפעל שעסק בייצור כלים חד פעמיים, והחלטותיו יכולות להרוץ את גורלם. לאחר דקות ארוכות הניח סיימון את הדפים מידיו וסיכם את המצב: יטוב – אבל לא טוב מספיק.

'כולכם יודעים שהתחרות בתחום הכלים החד פעמיים קשה ביותר כיום', אמר לחברי ההנהלה. 'הרבה חברות קמו בשנים האחרונות, וחו גרמו לירידת מחירים. אמנם המפעל שלנו אינו בגירעון, אבל הרווחים ירדו בצורה ניכרת. צריך פתרון יצירתי ומקורי, ולכן אני מכריז בזאת שמי שיציע רעיון כיצד להגדיל את רווחי המפעל בצורה ניכרת ובמינימום עלויות, יקבל העלאה מיידי במשכורת של 15%. הישיבה החלה לסעור. מנהל אגף היצוא העלה רעיון לצרף שי לכל מי שרוכש ממוצרי המפעל מעל סכום מסוים. בכיר אחר הציע לפתוח בקמפיין פרסומי שיעורר עניין, ומישהו נוסף הציע לרכוש מכונות חדשות בסין, שמוזילות את היצור, אבל המנהל לא היה מרוצה מאף אחד מהרעיונות. 'אתם יודעים את הטלפון שלי בלשכה', אמר, 'ואני מחכה לרעיון יצירתי אמיתי. לאחר שהמנהל יצא, השיג אותו הסמנכ"ל הוותיק וסימן לו בידו שהוא רוצה לדבר איתו. סיימון, יש לי רעיון גדול', אמר הסמנכ"ל בקול שקט הישר לאוזניו של המנכ"ל. 'כל רעיון יתקבל בברכה', אמר המנכ"ל. 'תראה, אתה בוודאי יודע שאף לקוח לא עומד וסופר כמה כוסות או צלחות יש בכל מארז. לאף אחד אין מושג באמת כמה כוסות יש במארז שכליו כ-100 כוסות. לכן אני מציע, בשקט בשקט, להוריד במעט את מספר המוצרים שבכל אריזה, כך שבחבילת כוסות של 100 יהיו באמת רק 90, ובחבילת מזלגות של 50 יהיו רק 45. כך תוכל להגדיל את רווחי המפעל בצורה קלה ופשוטה. סיימון טפח בהתלהבות על שכמו של הסמנכ"ל שלו. 'אתה גאון, איך לא חשבתי על זה קודם? תיתן הוראה כבר עכשיו לאחראי על הארזיות לכוון את המכונה כך שהיא תכניס פחות מוצרים לכל חבילה, אבל כמובן יד לפה.' אסור שאיש יידע על כך באומה. 'המפעל המשיך לעבוד, והרווחים חזרו להיות גדולים. הסמנכ"ל קיבל את הבונוס שלו וסיימון המנכ"ל היה מרוצה. כצפוי, שום תלונה לא הגיעה במשך כמה שנים, לא מלקוחות ולא משום גורם אחר.

לאחר כמה שנים החל סיימון בתהליך של התחזקות רוחנית. הוא החל להשתתף בשיעורי תלמוד שנערכו בבית כנסת בשכונתו, ונהנה מהתלמוד. באחד השיעורים הם הגיעו לנושא של 'הונאה במקח וממכר'. מגיד השיעור דיבר על סוגי ההונאה השונים שבהם אפשר להיכשל, והסביר את החומר הרבה של מי שמרמה את האחרים. הרב אף אמר שכאשר אדם מגיע לשמים, לאחר מאה ועשרים, אחת השאלות הראשונות ששואלים אותו היא 'האם נשאת ונתת באמונה?' – האם ניהלת את עסקיך ביושר? סיימון התחלחל. הוא ידע היטב שהוא מרמה את קהל לקוחותיו במשך כמה שנים, ופתאום הוא קלט את חומרת מעשיו. לאחר השיעור הוא ביקש לדבר בפרטיות עם הרב שהיה מוסר את השיעור, וסיפר לו על מעשיו. 'איך שום סיכוי שאצליח לתקן את מה שעשיתי', אמר סיימון. 'אני לא יכול לאתר את מיליוני האנשים שרימתי אותם. מה אני יכול לעשות כדי לתקן את מעשיי?' 'אתה באמת בבעיה קשה', אמר הרב, 'אך מיד הוסיף: 'התלמוד אומר שמי שגול מאנשים רבים שאי אפשר לאתרם, יתרום צדקה לצרכי הציבור ובמשך השנים, האנשים שאותם הוא גול ייהנו ממנו כערך הכסף שהוא גול מהם. תאכל אצלך נראה לך שהפתרון הרבה יותר קל. פשוט מאוד, תתחיל להוסיף לכל חבילה כמה מוצרים, כך שבחבילה של 100 כוסות יהיו 110 כוסות, ותתפלל לה: שאכן תצליח להשיב לכל הלקוחות את מה שהם הפסידו במשך השנים.' סיימון היה מרוצה מהרעיון של הרב, והחל מיד ליישמו. הוא הורה לאחראי על מכונות האריזה להעלות את מספר המוצרים בכל חבילה. סיימון היה מוכן להפסיד כסף ולהפחית את רווחיו של המפעל כדי להשיב את הגזילה ולתקן את המעוות, אבל עד מהרה הוא נוכח לראות שהיושר וההגינות הביאו לו ברכה. לאחר שנה התפרסם בתכנית תחקירים אמריקנית, מחקר מקיף שנערך בקרב חברות לייצור כלים חד פעמיים. התחקיר העלה שבכל המפעלים היו חריגות קשות במספר הכלים, ותמיד לרעת הלקוח. רק בחברה אחת, החברה של סיימון, נמצאו בכל מארז כ-10% יותר מהמספר הנקוב. התחקיר נתן למפעל של סיימון פרסום גדול, ורווחיו החלו לעלות עוד ועוד.

אף אחד לא ידע כמובן מהי הסיבה לכך...

*לפעמים אנו חושבים שעל ידי 'רמאות' קטנה נצליח להשיג משהו, אבל המצב הוא שהרווח הקטן שלנו הוא כאין וכאפס מול ההפסד הגדול כאשר ישאלו אותנו בשמים 'נשאת ונתת באמונה'... הסיפור האמיתי הזה מראה לנו שמי שהולך בדרך ישר אינו מפסיד. כי כל פרנסתו של האדם נקבעת לו מידי בורא עולם, ואת מה שהוא אמור לקבל, הוא יקבל בכל מקרה. (דוד קליינר- שלום לעם)

סיפור לשבת

אל בית התמחוי במרכז תל אביב מגיעים מדי יום עניים רבים, שם הם מקבלים ארוחה חמה ומשביעה המוגשת להם על גבי שולחנות ערוכים. הטבח ועובדי ההגשה של בית התמחוי כבר מכירים את הילקוחות: הקבועים שלהם. גם בין העניים והקבצנים מתפתחים קשרים אישיים, וסביב שולחנות האוכל מתנהלות שיחות ערות בנושאים המעניינים את ציבור הסועדים. כך למשל, באחד הימים הוציא מוֹשֶׁקוֹ, אחד הקבצנים הקבועים בתחנה המרכזית של תל אביב, שטר של חמישים שקלים והראה אותו בגאווה ליושבי השולחן. 'ישבתי במקום הקבוע', סיפר הקבצן, 'ואיזה תייר אמריקני עבר וזרק לי חמישים שקל'. שאר הקבצנים הביטו במושקו בר המזל בקנאה, אבל יעקב הצולע שישב בקצה השולחן, לא התרגש. 'מה זה כבר חמישים שקל?' אמר בגלגול, 'אני הלכתי פעם לאיזה איש בירושלים והוא הביא לי שטר של מאתיים שקל. לא פחות'. כל העניים הופנו בבת אחת אל יעקב הצולע. 'מאתיים שקל? שאל מוֹשֶׁקוֹ בתדהמה, 'אתה בטוח?'

'בטח שאני בטוח', התרגו יעקב. 'מה אתה חושב, שאני לא יודע איך נראה מאתיים-שקל?' יחס וחלילה, 'מיהו מוֹשֶׁקוֹ להרגיע את חברו, 'פשוט זה סכום פנטסטי. חשבתי שאולי גם לי כדאי ללכת את האיש הזה. בשביל מאתיים שקל שווה לי לנסוע לירושלים'. 'יבקשה', אמר יעקב הצולע, 'אני יכול לתת לך את הכתובת אם אתה רוצה'. מוֹשֶׁקוֹ רשם את הכתובת, ואכן למחרת בצהריים הוא נעדר ממקומו הקבוע סביב השולחן בבית התמחוי. מסתבר שהוא לא התעצל ונסע לירושלים, לכתובת שיעקב נתן לו. אבל ביום השלישי, כשמוֹשֶׁקוֹ חזר לתל אביב והגיע לבית התמחוי, הוא נראה כועס ועצבני. 'יא שקרן', הטיח ביעקב הצולע, 'אף אחד לא נתן לך מאתיים שקל. אתה סתם מבלף. נסעתי איתו לתל אביב ונתתי לו, ותראה מה קיבלתי...'. ובאומרו זאת פתח מוֹשֶׁקוֹ את ידו והראה לכולם מטבע של... חמישה שקלים. 'בעיה שלך', צחק יעקב הצולע. 'כנראה שלי הוא נתן מאתיים שקל בגלל שלי יש עניים יותר יפות...'. אבל מוֹשֶׁקוֹ לא התכוון לסיים את העניין בבדיחה. הוא התקרב באיום אל יעקב. 'למה שיקרת לי? בגללך בובזתי יום ונסעתי לירושלים'. 'לא שיקרתי לך, הבנאדם נתן לי מאתיים שקל, הצהיר יעקב וגחן אל צלחתו. 'לא יכול להיות', צעק מוֹשֶׁקוֹ ודחף את יעקב, 'אז למה לי הוא נתן רק חמש-שקל?' הטבח נזעק מהמטבח כדי לברר על מה ההמומה. הוא הרגיע את הניצים ושמע את שני הצדדים. 'רק עזר אחד', שאל הטבח את יעקב, 'מתי זה היה כשקיבלת שם את המאתיים-שקל?' 'לפני הרבה זמן, בשנה שעברה', אמר יעקב. 'זה היה אולי בחג הפורים?' שאל הטבח. 'כן, נכון, זה היה בפורים', אמר יעקב, 'איך ידעת?'

'פשוט מאוד', אמר הטבח בחיוך מרגיע, 'ביום הפורים, כשיש מצווה גדולה לתת צדקה, יש יהודים שנותנים סכומים גדולים לכל מי שמבקש. אז מי שמגיע בפורים, יכול לקבל מאתיים שקל, אבל מי שבא באמצע השנה - שיגיד תודה גם על החמישה שקלים שנתנו לו.'

*את הסיפור החביב הזה אפשר לתרגם גם לחיים שלנו, כאן ועכשיו. בדורות הקודמים היו אנשים צדיקים ומיזימים - אבל אז כל העולם היה רגוע ומושב, והאווירה הייתה יותר רוחנית ומלאת קדושה. בקיצור, להיות צדיק בדורות הקודמים זו לא חכמה גדולה. זה כמו לקבל מאתיים שקל בפורים, כשכולם מחלקים כסף בלי הגבלה.

אבל בתקופה הנוכחית, כשהעולם רוגש וסואן ומלא פיתויים על כל צעד ושעל, הניסיונות של בני הנוער הרבה-הרבה יותר גדולים. זה לא פשוט לשמור מצוות בדור כל כך פרץ. ולכן כל מי שמצליח להתגבר על היצר הרע אפילו במידה מועטה - עושה משהו עצום והשכר שהוא יקבל יהיה רב. כל התקרבות והתחזקות שאנו עושים בימים טרופים אלו, זה כמו 'להוציא' מאתיים שקל באמצע השנה - והשכר על כך גדול פי כמה וכמה. (עלון שלום לעם).

פינת ההלכה

א. הרמ"א לבש מסכה בפורים - המנהג להתחפש בימי הפורים עם מסכות על הפנים ובמבחר מלבושים ססגוניים, הוא מנהג יהודי עתיק עוד מזמן הקדמונים, כמבואר בתשובת מהר"י מינץ (סימן טו), ומובא ברמ"א (א"י"ח סימן תרצו סיף ח). וסיפר הגאון רבי עקיבא יוסף שלינגר זצ"ל (לב העברי, ירושלים שנת ה'תש"ד עמוד ד אות ב) על הרמ"א, שנפטר כידוע בגיל ל"ג (יש אומרים שנפטר בגיל מבוגר יותר), ונפטר בלי"ג בעומר, ובשנת שלי"ג, וכתב ל"ג ספרים - וכשהספידוהו רצו לומר עליו ל"ג שבחים, ומצאו ל"ג שבחים ולא מצאו עוד שבה אחד להשלים למנוי ל"ג, עד שסיפר זקן אחד שהרמ"א נהג בפורים ללבוש מסכה ולהחליף בגדים, ועבר בכל הבתים להזכיר 'צו מעריב בזמנו' (להתפלל מעריב בזמן) כדי שלא ישכחו מפני טרדתם בסעודת פורים.

ב. תחפושת בפורים - זכר לזנב של ושתאי : אחד הטעמים המעניינים למנהג לבישת תחפושות כתב בשו"ת נכסתי יחזקאל, שהוא זכר לכמה דמויות מהמגילה שכביכול שמו מסכות: (א) המלאך גבריאל כיסה את המראה של ושתאי ועשה לה זנב (מגילה יב, ב; וטעם זה כותב גם באליה רבא סי' תרצ"ו סי"ק טו, שהתחפושת היא זכר למפלת ושתאי המלכה שצמח לה זנב; ב) אסתר כאילו שמה מסווה על פניה וכיסתה את מוצאה כדי שלא ידעו שהיא יהודיה וכל אחד חשב שהיא מאומתו (מגילה ז; ג) מלאכי השרת התחפשו לבני המן, קצצו אילנות בגינת אחשוורוש והסבירו לו שכך ציום המן; ד) אליהו הנביא התחפש לחברונה סריס המלך כמבוא בפרקי דרבי אליעזר (פרק ג) ובלקוט (סימן תתרנט). ה) בדומה לה"ל כתב במחצית השקל שהטעם שמתחפשים הוא על שם הפסוק (אסתר ח, יז) "רבים מעמי הארץ מתייחדים", ויש מוסיפים על פי פירוש הגר"א (מגילת אסתר שם) שאותם מתייחדים לא היו גרי אמת, ורק עשו עצמם כיהודים, וזכר לכך לובשים תחפושות ומסכות ועושים עצמנו כדמות אחרת.

ג. למה לא כדאי להתחפש להמן : להתחפש לגויים, כגון להמן ואחשוורוש, דעת הגר"ח קניבסקי שליט"א שאין בזה איסור משום חוקות הגויים, אך לא ראוי להתחפש לגוי. וסיפר בשם אביו הגר"י קניבסקי זצ"ל (ארחות רבינו סימן קח), כי בישיבה שבה למד עשו כל שנה 'פורים מפיל' להתחפש לסיפור המגילה, כאשר החבורים הציגו את הדמויות. וכל שנה, החבור שהתחפש להמן לא נשאר בלימוד ועזב את הישיבה באותה שנה.

ותחפושות מענייני עבודה זרה, כגון בגדי כומר וכדומה, לדעת הגר"ח פלאגי זצ"ל (רוח חיים יו"ד סימן קעח סי"ק ב) אין לגשת עמה לפני העמוד, ולדעת הגר"י אלשיך זצ"ל (אשרי האיש חלק ג פרק מח אות ו) אסור מן הדת להתחפש בתחפושת כזאת משום 'ישם אלקים אחרים לא תזכירו לא יישמע על פיך'.

ד. האם מותר להתחפש לליצן? בארחות רבינו (חלק ג אות קד) מביא, שאחד פרסם שתחפושת הליצן היא המצאת הגויים בשביל גניחה להוללות, ואסור להתחפש בה בפורים, ולא הסכים הסיטפילר זצ"ל לדבריו וחתיר להתחפש לליצן, כפי שנוהגים כבר מאות שנים, וכמובא במסעי החי"א, והגויים הם שלקחו אותה מהיהודים, ואין בדבר איסור משום (ויקרא יח ג) 'יבחוקותיהם לא תלכו' כמזכר לגבי שתיחת עשבים בשבעות, שאף שהגויים נוהגים כך, הם למדו את המנהג מהיהודים. (נלקט מתוך מאמר בגיליון עומק הפשט כי תשא תשע"ח)

סיפור לשבת

גדלתי בבית דתי, לא חרדי, שהפך עם השנים לחרדי, בזכות העובדה שכל הבנים והבנות נשלחו למוסדות חרדיים. הייתי ילדה צדיקה ולאחר מכן בחורה צדיקה, אפילו יחסית לבתיים חרדיים מקוריים. כפי שתראו בהמשך, אני כותבת רק את האמת, גם אם אינה מתמאיה לי. נישאתי לבן תורה ממשפחה חרדית מצוינת, לשנינו היו שאיפות וחלומות לבית של תורה ולגידול ילדים צדיקים וטהורים. כמה היינו תמימים, כמה אני מתגעגעת לתמימות הזו.

נולדו לנו שישה ילדים בהפרשים קטנים ביותר. היינו משפחה נחדרת. בעלי היה בעל למופת ואני אישה למופת. פעלתי כפי שחינכו אותי להיות אישה טובה וצדיקנית. בעלי היה המלך, אני המלכה. היינו לומדים יחד הלכות, השקענו זה בזה, ויחד – בילדינו. עשר שנים חלפו כך, עשר שנים שכיום אני זוכרת בגעגוע ובלא מעט עצב. והנה זה בא... בלחץ הפרנסה התחלתי לעבוד במקום חילוני. בתחילה התנגדתי לכך, אבל בעלי הלך לרב וקיבל היתר, לא לפני שהרב חקר ודרש והבין מבעלי שאעבוד בסביבת נשים ושאינה אישה צנועה וצדיקה שהסכנה הגדולה ביותר שיכולה לצאת ממני היא שאחזיר את כולן בתשובה... התחלתי לעבוד שם, ובאמת בחודש הראשון הייתי ממוקדת בעבודה לשם פרנסה. באה, עובדת, לא משוחחתי עם העובדות האחרות, חוזרת הביתה לבעל ולילדים. ואז הכרת את גאולה גאולה הייתה אישה לא דתית, בת מיליארדים ומעלה. היא הייתה גשמה טובה, כמו האמת של העובדות. היו בה חוס ואתנה, והיא הייתה מחבתת אותנו כמו את הילדות שלה. כלומר, הילדות שלא היו לה. היא מעולם לא התחנתה. גאולה נכנסה ללבי. התיידדתי איתה מאד. אל תשאלו איך, לאטלאט היא הוציאה אותי ממה שהיא כינתה "הבועה החרדית". איך עשתה זאת! בקלות. פשוט סיפרה את סיפור חייה, ואף שלא היה מדובר בסיפור מזהיר או כזה שגורם לך לקנא בה, הוא סיפק המון מידע על העולם האחר, והמידע הזה חלחל לתוך נפשי התמימה והעדינה ונדבק בדפנותיה, ואני אפילו לא חשתי בכך. אני חייבת לציין שבימי הסמינר הכרתני בנות מקולקלות וחלקן אף ניסו לחשוף אותי לתכנים שאינם ראויים, אך הניו לי הגנות, חשתי בוגרת מהן וידעתי שעלי לשמור על עצמי. כאן זה בא מכיוון אישה שיכולה להיות אמי, וההגנות הללו פשוט לא הועילו, כי איזה נזק יכול לצאת ממישיה שנראית ונשמעת כמו אמא! שנתיים לאחר מכן כבר לא הייתי אותה אישה תמימה וטובה שעושה רצון בעלה. נחשפתי לתרבות חילונית, למוזיקה ואפילו לטרטים. הייתי משוחחתי שעות ומנתחת עם גאולה מה שראיתי. למעשה, הפכתי למעיין אישה דרפרצופית. בבית הוספת לעשות את הדברים כמו צוות נשים מלומדה, אבל בפנים גאולה משהו שאינו טוב.

יום אחד בעלי גילה במקרה בנגן שלי שירים שאינם לרוחו. הוא הזדעזע מאד. זה לא היה חלק מהעולם שלנו. אני הגבתי בהגנה הטובה ביותר – התקפה. במהלך המריבה הזו הוצאתי את כל הדעות החדשות שלי: "איש לא יחליט בשבילי, יש לי זכויות", רק פניו ההמומות של בעלי הזכירו לי שאלה דברים שמעולם לא אמרתי ושמעולם לא נשמעו בין כותלי הבית. מכאן העניינים רק הלכו והסתבכו. שוחחתי עם גאולה והיא נתנה לי עצות איך להעמיד את בעלי במקומו. האיש העדיף והתמים הזה לא ידע את נפשו, כאילו מישהו שינה את הקוד של הכספת ולפתע לא יכול היה לדבר עם אשתו. לא יודעת מה נכנס לנשמה שלי. שנה של מתח עשתה את שלה, יום אחד קמתי, לקחתי את הדברים והילדים, וחזרתי לבית הוריי. כאן החל תהליך כואב. התוצאה הייתה גירושין עם משורת משותפת, וכללים היכן יתחנכו הילדים. הייתה תקופה של מתח עם כל מיני משחקי כוחות ביני לבינו. האמת, אני מודה, היה לי חלום לנתק את הילדים ממני. אל תשאלו אותי למה. הייתי מסובכת ובטוחה שבזכותי עשר שנים מחיי ושכעת אני חייבת לעשות הפוך ממה שהיה עד כה. מהר מאד הבנתי שהילדים בסופו של דבר סובלים מהגישה הזו, ואיכשהו נכנסתי לרוגע ולהשלמה ששיאן היה כשהוא התחתן בשנית. הוא בנה את ביתו והדברים נרגעו, אבל אצלי החלה תקופה שאני הייתי מוכנה להקריב הרבה לו יכולתי למחוק אותה. ברורים הבאים לעולם החד-הוריות. אינכם רוצים להיות שם. תאמינו לי. ואם אין לכם ברירה, פשוט אל תגיעו לשם. לא ארחיב ולא אכלול, רק אומר שכיום מסתובבות אלפי גרושות במצב רוחני, חברתי וכלכלי איום ונורא. כמוני, רוב חברותי החדשות יזמו את הגירושין ובדרך כלל לחמו כמו לביאות מול הבעל, שבדרך כלל התנגד לגירושין.

לרפואת: ברוך בן רחל הי"ו, נעימה בת מונבר תחי'

ניתן לקבל את העלון לזיכוי הרבים במייל: GIDON@EFRAF.ORG.IL

- העלון מוקדש - נא להתפלל על השמות הרשומים להלן. תזכו למצוות.

לרפואת: הרה"ג שמואל בן חנה (זעפרתי) הי"ו
ראובן בן נעימה הי"ו, אבנר בן נעימה הי"ו, שמואל בן רחל לאה הי"ו,
סאיר בן סעדה הי"ו, נעם בן הילה הי"ו, משה בן שמחה הי"ו,
דוד בן שמחה הי"ו, שמעון בן שטינה הי"ו, הראל בן עידית הי"ו,
רפאל חי בן עידית הי"ו, אלון בן סימה הי"ו, יוסף חיים בן אסתר הי"ו,
סאיר בן אסתר הי"ו, יקייר אפרים בן רחל דבורה הי"ו, רחל בת שמחה תחי',
אהבה אפרת בת שושנה תחי', איילה בת רות תחי', נעדיה בת רחל תחי',
מרים חנה בת שמחה תחי', אסתר בת שמחה תחי', לינדה בת רינה תחי',
אסתר בת דינה תחי', אפרת בת זילפה תחי', חודיה בת יעל מיכל תחי',
סירה בת רחל תחי', נועה בת רחמה תחי', אושרת בת מלכה תחי',
קרן בת נצחיה טוריה תחי', לבנה בת עליזה תחי', שרה בת שמסה תחי',
נועה ברקת בת שרה תחי'

דיין חשוב אחד אמר לי, שאם רוצים דוגמא לשינוי הדורות היא מצויה בתחום הזה. בדורות הקודמים אישה הייתה פוחדת מגירושין יותר ממוות. זו הייתה בושה וזה היה גזר דין של ניכור ושל בדידות. שאלתי אותו אם לא מדובר בשינוי טבע האדם, והוא ענה: "זהו, שלא. הטבע נשאר אותו טבע, לכי תבדקי אצל חברותיך, האם טוב להן? האם בראייה של חמש שנים אחרי הן היו פועלות באותה צורה?" האמת שמלבד מקרים קשים נדירים, לרוב יש הסכמה שאולי ניתן היה לגשר על הפער ולא להגיע למחלף קיצוני כמו גירושין.

מה שכאב לי, שראיתי שילדי מחוברים לאביהם. אני מתביישת להודות בכך, אך אם הייתה זו תחרות, אז בתחרות הזו כשילתי אף שהייתי הרבה יותר מפולפלת ממנו וגם אפשרתי לילדים הרבה יותר דברים. אבל משחו משך אותם אליו. בני הבכור, שכבר הגיע לגיל 15, אמר לי בתמימות: "אני מאד אוהב אותך, אמא, אבל אני נמשך לאמת. אני זוכר שככה היינו עד שהייתי בגיל תשע. אני מתגעגע לאמא שהייתה לי אז". הוא לא הבין למה אמו מתפרצת בבכי נורא. היה במילים הללו משהו שעוד נותר בי בלב, לב שכבר התכסה בקליפות ובדברים שהי' ישמור ויציל, לאן הגעתי. לאן הלכה הילדה התמימה והטובה והצדיקה שהייתי.

עשר שנים נוספות עברו, לבעלי נולדו עוד שלושה ילדים מרעייתו השנייה. אני חייבת להודות שהיא התנהגה כלפי באצילות, לא הסיתה ולא הגיבה כחשסטתי אני, בכל פעם שהייתי "מפילה" עליהם את הילדים – וזה קרה המון, מאחר שנהגתי לצאת ולבלות הרבה – הייתה אוספת אותם בדומייה ונותנת להם יחס מצוין. היו רגעים שקינאתי, שידעתי שהייתי במקום שלה ושנסתי מרצוני. רק המחשבות הללו היו מובילות אותי לעוד שטף של רצון למחוק את החשיבה שלי. לא להרגיש, רק להטביע עצמי בים של הנאות וריגושים.

ואז היא חלתה. האישה השנייה. נאלצתי שלא בטובתי לטפל בילדי בלי להתחלק איתה. תתפלאו, אבל יותר ויותר הגיעו גם הילדים המשותפים שלהם, כשלא הייתה ברירה. התנהגתי אליהם ממש כמו אמא. ידעתי שזה מגיע להם, כי ילדי זכו ממנה ליחס דומה. זו הייתה תקופה קשה שארכה שנתיים. שנתיים קשות מאד שבהן היא הייתה מאושפזת בבית החולים יותר משהייתה בבית, ולכולם היה ברור שזה הוא הולך לכיוון אחד. מפעם לפעם הייתי מגיעה כדי להביא את ילדיה שיבקרו אותה, בתחילה זה היה טכני, אבל לאטלאט גם דיברנו והתקרבנו, ואני חשתי שאני מעריכה אותה ומחבתת אותה. יום אחד, כשהגעתי עם אחד מילדי, בן 16, היא ביקשה ממנו שיחכה למטה כי היא רוצה לדבר אתי ביחודות. כשנותרנו לבד, היא החלה לדבר והיה ברור שהכינה את הדברים: "אני יודעת שימיי ספורים, וכעת אני מותירה אחרי את בעלי ועוד תשעה ילדים. אני רוצה להודות לך שהיית חנונה כלפי. אני יודעת שיכולת להחריב את חיינו ולא עשית זאת, אבל יש משהו חשוב יותר שאני רוצה לומר לך: לב אישה מכיר בעלה. דעי לך שבעלי לא נרפא משרע עזיבת אשת נעוריו. הוא מעולם לא אמר לי, פרט לשיחה אחת בזמן הקצר בין האירוסים לחתונה שלנו, שבה לחצתי אותו אל הקיר. אבל אישה אינה צריכה את המילים של בעלה. היא מרגישה אותו. "אני נכנסת למה שקרה. אני רוצה לדבר על העתיד. אני רוצה לבקש ממך שלטובת בעלי ולטובת ילדינו – תינשאי לו לאחר פטירתו. מובן שהדבר החשוב ביותר והקובע הוא טובתך שלך. אני רוצה שתחשבי על זה, חשוב לי למסור לך את האמת כפי שהיא. זהו הרצון האמיתי שלי וכתבתי אותו בצוואתי". לא עניתי לה. לא יכולתי. אצילותה שברה את לבי. התפרצתי בבכי וחיבקתי אותה ארוכות, תוך שאני ממלמלת אליה מילים של הערכה שהיו אצורות בי כל השנים. יצאתי משם, תפוסת מחשבות, לא יכולתי לתקשר עם בני. כשהגענו הביתה הסתגרתי בחדרי. בבוקר למחרת הגיעה הילדיה כי היא השיבה את נשמתה לבוּרא.

השתתפתי בחלוויה, ובי"שבעה" דאגתי לאוכל של בעלה ושל ילדיה. לאחר השלושים הגיע שליח, רב ששינוי הכרנו, וסיפר לי כי בצוואתה כתבה המנוחה שהיא מבקשת שבעלה ישוב לאשת נעוריו. פרצתי בבכי וסיפרתי לו שהדבר ידוע וכי היא דיברה איתי בלילה שלפני פטירתה. הוא היה המום. השבתי לו תשובה חיובית. החלטתי לא לשחק שום משחק. כבר שלמתי מספיק על משחקי כבוד. ואז נפגשתי עם בעלי לשעבר. אני יודעת שזה נשמע מוזר בהקשר הזה. בפגישות סגרנו את כל מה שאירע. רצייתי לספר לו לאלו תהומות רוחניים הגעתי, אך הוא ביקש שלא לשמוע, רק שאל אם יש לי שאיפה לחזור למי שהייתי ולמי שהוא זוכר. אמרתי שכן. ויצאנו לדרך. נישאתו בשנית. בעלי קיים מצוות שליחזיר גרושתו" באופן נדיר. כיום, שנים אחרי, יש לנו משפחה מאוחדת: תשעה ילדים, שלושה נשואים. הפצע הנורא כאילו אותה, אבל איני מוכנה לשכוח את מה שעברתי, כדי להזכיר לעצמי עד כמה אדם צריך לחשוד בעצמו ולא להגיע להחלטות שהורסות את חיינו. (אנשים מספרים על עצמם- הרב חיים ולדר- הובא בעלון 'יהיברות').

לתגובות והנצחות
לשיעורים והרצאות:
GIDON@EFRAF.ORG.IL
052-7135074
ניתן לקבל את העלון בסיל.
כתובה: הרב גדעון לוי שלי"א

העלון בהוצאת:
מלך הדפסה מתקדמת

לעי"ג:

אזב בן יצחק ז"ל, ייב בן שולה ז"ל,
מיכאל בן יפה ז"ל, עזרא בן מאזאלה ז"ל,
ישי אסוד' בן בת שבע ז"ל,
יצחק בן רבקה ז"ל, יעקב חי בן שרה ז"ל
בניסין בן סמחה ז"ל, חיים בן לאה לילה ז"ל,
יחודה בן נבימה ז"ל (למשפ' אסיג)
חנם בת מנוסר ז"ל, תרז בת שרה ז"ל,
הוטי בת שרה ז"ל, אסתר בת סאס ז"ל,
רחל בת רבקה ז"ל, לאה בת נטרן ז"ל,
סימה בת חנה ז"ל, עדנה בת חנה ז"ל
בת-שבע בת אסתר ז"ל,
חשנה נסקה בת מרים ז"ל (סופרי)
לאה בת שרה ז"ל (חלדנד)

ליזיו הגון בקרוב:

אריאל בן דינה הי"ו,
משה בן סימה הי"ו,
שלומי שלום בן מרים חנה הי"ו
ריעות בת רחל תחי'
נסלי ענת בת אייריס תחי'
לזרע קודש בר קיימא:
יוסף בן שושנה חסיד הי"ו,
סליה אלומה בת מרים תחי',
ספיר בת רבקה תחי'
רחמים בן יפה הי"ו רנית בת אלונה תחי'

זמני בניסת וצאת השבת

בניסת שבת: 17:08
שקיעה: 17:30
צאת השבת: 18:06
דבנו תם: 18:44

הזמנים לפי אופק נתיבות

אדר השבת

העלון מופץ ברכבות עותקים בארץ ובעולם מוקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

פאנן נרמס לארי נשאר: מונח בת נשאר - לוח או נסמכה בת נשאר - לוח כחן

דיון הלכתי בשולחן השבת

האם מותר להשאיל מטען לאינו יהודי

שאלה לדיון: בישיבה גדולה ישנו אינו יהודי שעובד בניקיון ובתחזוקה של הישיבה, ואירע לא פעם שהוא נזקק למטען להטענת המכשיר הסלולרי שלו, והוא ביקש מהבחורים הלומדים בישיבה שישאלו לו את המטען שלהם למשך כמה שעות. האם יש לחוש בזה משום איסור "לא תחנם".

תשובה: הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי שליט"א אמר שאם יש לחוש לאיבה אין איסור בדבר ויש להשאיל לעובד את מה שביקש. וכן הורו הגאונים רבי יצחק זילברשטיין, רבי מרדכי גרוס, רבי יעקב מאיר שטרן, רבי משה שאול קליין, רבי שמואל אליעזר שטרן שליט"א.

ואמר הגר"מ ש קליין שאדם העובד בישיבה אם אין משאילים לו יש בזה בודאי משום איבה ואין להימנע מלהשאיל לו. והגר"מ שטרן הוסיף שאדם שעובד באופן קבוע בישיבה יכול תמיד להשיב טובה תחת טובה, וא"כ כשמשאיל לו אינו עובר בזה על לא תחנם, שהרי הבחור מצפה לתשלום גמול כשהוא יזדקק לאיזה טובה מן העובד.

והגר"מ גרוס אמר שיש לחוש לחילול ה', שהרי העובד רואה שיש מטענים לרוב בישיבה והבחורים מטעינים בהם את מכשיריהם, ואם כל אלו שביקש מהם יתחמקו ממנו בטענה שאין להם מטען יבין העובד שאינם רוצים להשאיל לו, ויש בזה משום חילול ה'. ואני הוספתי לומר שבימינו שהתקשורת עושה מטעמים מכל דבר שניתן לטפול איזו שמץ עולה על בחורי ישיבות, ויש לחוש שהעובד יספר על כך מחוץ לכותלי הישיבה ויתחלל שם שמים ברבים. והסכים הגר"י זילברשטיין לדברי.

מפני הפרשיה

"כתית למאור"

ולא כתית למנחות (רש"י)
צריך אדם להיות "כתית" בעיני עצמו ושביר לב, אולם חייב הוא תמיד להיזהר ששברון-הלב לא יביארו לידי עצבות ואזלת יד שלא ירצה לעשות מאומה, מתוך ההנחה שבין כה וכה לא יהא כל ערך למעשהו. שברון לב כזה אינו רצוי כלל. אדרבה, שברון הלב צריך להגביר באדם את הרצון לעשות ולפעול ביהדות. אם עד כה לא עשה מאומה, חייב הוא להתחיל עכשיו בעשייה.
"כתית למאור" – על האדם להיות כתית ושביר כדי להגיע לידי מאור – "ולא כתית למנחות" – ולא כדי לשקוע בעצבות ובמנוחה של אזלת יד...

"וחשב אפרתו אשר עליו כמעשהו ממנו ידיו"

ידוע שבמצווה "מחשבה טובה מצטרפת למעשה", ואפילו אם נאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאילו עשהו. וזוהו שמרמז הפסוק: "וחשב אפרתו" – מחשבה של מצוה, שמקשטת את האדם (אפוד פירושו: קישוט), הריהו "כמעשהו" – כאילו כבר עשה את המצוה. אד במה דברים אמורים, כאשר "ממנו יהיו" – שרצה באמת לעשות את המצוה, ורק נאנס ולא עשהו...

"ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני ד"

אהרן הכהן היה בבחינת לבם של ישראל, כשם שהלב מרגיש ראשון בכל כאביו של הגוף, כך גם אהרן היה מרגיש בצערו של כל אדם מישראל והיה מתפלל בעדו. "ונשא אהרן את משפט בני ישראל" – כל מיני יסורים וצער (עונשים קרויים "משפטים"), שבאו על בני ישראל, היה אהרן מרגישם ונושאים "על לבו", והיה מתפלל על כך "לפני ד", כי יבטל את הדינים הללו...

"ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני ד"

אותיות "חשן" הן היפוכן של אותיות "נחש" (מלשון "נחש ינחש בו"). "נחש" פירושו, שימוש בכוחות זרים כדי לנחש דבר בלתי ידוע, לעומת זה "חשן" פירושו, ביורר ענינים בלתי ידועים בכוח הקדושה, על-ידי האורים ותומים.

אפשרויות לשליחת פתרונות:

יש לשלוח את הפתרונות עד יום שני (בתשרי ה"ל נ"ד יום ד'), תובת לפני את כל הפתרונות כדי להשתתף בתגובה א. במייל: 7665190@gmail.com ב. בפקס: 08-9941870 ג. בדואר השבת: במספר טלפון: 079-590-47-30 שבוחה *2

צור התורה

חידה: איך יתכן שיהיה מותר לישראל להכנס לקו"ק ולא יתחייב מיתה? פרס החודש: הו קניה מכובד! באחת מורשות המזון + 5 זוכים בשובר מימשי יקרתי בחנות ביגוד [בסה"כ 6 זוכים]

תשובה לפרשת 'תרומה': החידה: היכן מצינו לשון אבידה על דבר המונח לפנינו? הפתרון: לחם שמוגיע עם התורה ונאבדה התורה, הלחם נחשב גם כאובד (רש"י ד"ה אבדה, מנחות פ.)

המדור בחסות: ת"ת אשדוד | כל הלבשו לבן תורה במחירים מיוחדים | רחוב: חסדא אשדוד | טלפון: 052-766-8251

העלון להצלחת מר תומר סגרון ורעייתו תחי' ניתן להצטרף לרשימת התפוצה במייל. שלחו מילת "הצטרפות" ל- keremyosef@okmail.co.il לתגובות תרומות הארות והערות: 052-7148454 ניתן לשלוח גם בפקס: 08-9941870

אספורה

סיפור לעפת

מחגיגה!!!

סיפורי אלו - חובה לקרוא!!!

תזכורת 'מן השמיים'

"ביום שלישי אחרי הביקור, המליץ הרופא להתפנות לחדר מיון, לדבריו, הדופק מהיר מידי והוא לא עיקבי, והוא ממליץ ליתר בטחון לעבור בדיקה יסודית בבית החולים, שלהם יש את כל המכשור שצריך וזו הדרך הבטוחה להגיע למיצי כל אפשרות בדיקה שהיא.

"הגענו לבית החולים 'שערי צדק', בחדר המיון ניסו לתת לה תרופות שונות כדי ליצב את הדופק המהיר, אך הדופק רק השתולל יותר, בשיאו הוא הגיע ל-180, ניסו לתת לה לא מעט מכות חשמל לאפס את הקצב, אך גם זה היה ללא תועלת. בלית ברירה הועלתה אשתי לטיפול נמרץ להשגחה צמודה ומכרעת. הרופאים שנקראו למיטתה ועשו כל בדיקה אפשרית, נבוכו מלהסביר את הקורה לנגד עיניהם, ולכן הם עצמם הגדירו את התופעה כ'נדירה'.

"הם ניסו לעלות על הבעיה ביתר עומק - עשו אקו לב, בדיקת סיטי, ובדיקת א.ס.אר.א.י, ולבסוף הוחלט לעשות 'אבלציה', כלומר, צבירת תאים ברקמת הלב שנותנים זרם חשמלי מוגבר ללב, ובכך הם משבשים את 'קשרית

בחדר המיון ניסו לתת לה תרופות שונות כדי ליצב את הדופק המהיר, אך הדופק רק השתולל יותר, בשיאו הוא הגיע ל-180, ניסו לתת לה לא מעט מכות חשמל לאפס את הקצב, אך גם זה היה ללא תועלת

קוראים יקרים ונכבדים, תרשו לי לשאול אתכם שאלה אחת ופשוטה: "מתי בפעם האחרונה בדקתם את המזוזות בבית שלכם?". תחשבו ותענו את התשובה לעצמכם. אנשים חושבים שדברים אלו זה משחקים, ולכן ננסה מעט להחדיר את חומרת ההקפדה על מצווה חשובה זו, בסיפור שמבקש בעל המעשה לפרסמו, שאירע ממש בחודש האחרון:

הסיפור מתחיל לפני כחמש שבועות בדיוק בערב שבת פרשת בא.

כמידי יום ישיבי בבית ירושלמי רגיל, האווירה נחוה ורגועה, בשונה אף משבועות אחרות, אין קניות, אין ריצות אין בישולים ואין שטיפות, כי השבת בני הזוג ובנם הקטן הוזמנו להתארח אצל ההורים לשבות איתם את השבת הקרובה.

השעה הייתה לקראת שקיעה והשבת קרבה. המזוודות נארזו וגם בנם הקטן החזיק תיק קטן שבו ארזו לו את חפציו, רעייתו משכה את העגלה שעליה נמצא בנם הקטן בן השנה וחצי, כיבו את האורות בבית נעלו את הדלת, והכי חשוב - נישקה למוזחה.

הם יוצאים מפתח הבית רצים לתחנה, מנסים לתפוס את האוטובוס האחרון, לבית של ההורים שגרים בשכונה מעט רחוקה מביתם. אחרי שהגיעו לבית של ההורים וסדרו את הדברים, האבא הלך להתפלל ערבית של שבת בבית המדרש המרכזי, והאישה עוזרת לאמא לערוך את השולחן ולקבל את פני שבת המלכה.

לאחר זמן מה בני המשפחה חזרו מהתפילה, והחלו לזמר את 'שלום עליכם', והחלו לחוש את טעם השבת.

מכאן מספר הבעל את הסיפור המרטיט: "באותו הזמן לוחשת לי לפתע אשתי, שהיא חשה בדפיקות לב מהירות, שלעולם לא היה כך. היא מספרת שכבר משעות הצהריים היא חשה מעט בקצב שאינו סדיר, ותלתה זאת בריצה ובבהילות שמיהרו לצאת מביתם להגיע לבית ההורים, אבל עכשיו נכשהפחד גבר והדופק הלך והתחזק, ביקשה לקפוץ לקופת חולים בסמיכות לבדיקה.

"וכך עשינו. הבדיקה בקופת חולים הפתוחה לעזרה דחופה במהלך השבת, העלתה בבירור, שאכן הדופק עומד על 120, גבוה למידי מהנורמה המקובלת, אך כיוון שהא.ק.ג. היה תקין, המליצו הרופאים לשחררה לבית וסיכמו שאחרי השבת תבוא לבדיקה אצל קרדילוג.

"השבת עברה על אשתי עם לא מעט כאבים, וגם הדאגות לא סרו מליבנו ולכן אחרי השבת קבענו תור לרופא לבדוק מה לעשות.

ימים עבית גדרשו של צוריו הגה"צ רבי משה אבן צירא שליט"א מחנך השיעור השביעי

להתפלל על אדם ברפאנו רק לאחר שכוונת ברופא חולים

ראיתי בבני יששכר שכותב באחד מהדרושים לחנוכה בעניין התפילה, שכתבו המקובלים לגבי אדם שמתפלל על חברו לרפואה בברכת 'רפאנו' הרי שיש טעות בידו, משום שאם אדם מבקש ברכה על שם בתפילה בשמים פותחים את התיק של אותו אדם ובודקים מה מעשיו בכל יום ודנים אותו אם ראוי הוא לברכה או אינו ראוי לברכה, וחס וחלילה יכול במקום להתפלל רק לקטרג.

וזה מה שאומרים חז"ל שאדם צריך ללכת לחולה ולברכו ולא לעשות זאת בבית כנסת או בבית המדרש משום שאם יזכיר את שמו הרי שבשמיים יפתחו את ספריו של אותו חולה ויגלו באמת אם הוא יכול לקבל את הברכה או שלא, ולכן שאדם הולך לחבירו מספיק שאומר 'אל נא רפא נא לו' ויצביע לכיוונו ואז אין כבר קטרוג על אותו אדם. והראיה היא ממש רבינו ע"ה שרצה להתפלל על אחותו מרים אמר 'אל נא רפא נא לה' ולא הזכיר את שמה בתפילתו.

ושואל הבני יששכר, האם בעקבות זה לא נתפלל על אנשים שזקוקים לרפואה, ולכן מביא את דבריו של רבי פנחס מקוריץ זצ"ל שכתב דבר מבהיל, כשאדם מתפלל ג' ברכות ראשונות בכוונה ומגיע לקטע האחרון ואומר 'מכלכל חיים בחדש מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים' וברכות אלו הם ברכות השבח ואין לנו להזכיר שם את השם לרפואה בגלל שזה בקשה ולא מערבים בקשה עם שבח. אבל שאדם מכוון ב'רופא חולים' שהקב"ה הוא זה שרופא חולים ומשבח את ה' יתברך, ואח"כ ברפאנו מזכיר שם של אדם חולה אז הוא לא מקטרג על אותו אדם. כיוון שהמלאכים יבואו לבדוק את מעשיו של האדם מיד יראו שכיוון בברכת השבח של רופא חולים, וכיוון שהאדם מאמין בזה הרי שצריך לתת לו את מה שהאמין ולכן אחרי כוונה בברכת השבח כן יכול לברך.

והעולה לנו מן האמור, שהברכות האמצעיות נמשכות אחרי הברכות הראשונות, בגלל שהם המנוע והמוח של הי"ג האמצעיות, ואם אדם ישים ליבו ימצא שכל הי"ג ברכות משתייכות בכל דרך שהיא לג' ברכות הראשונות.

הגת' שהוא קוצב הלב הטבעי. "כך עד יום ישיבי באותו שבוע, וכולנו מלאי תפילה מחד, ודאגה מאידך לגורלה של אם הבית בשנותיה הצעירות.

"ביום ישיבי בבוקר, מתקשר אלי לפתע הסבא - יהודי מבוגר תלמיד חכם, המשמש בקודש באחת הישיבות ושואל אותי: "אמור לי! איני מבין בנסתרות, אבל חשוב לי לשאול: האם את המזוזות בביתכם כבר בדקתם?!", ענית לו בכנות: "לא חשבתי על כך! אני שוכר את הדירה מיהודי חרדי ידוע, ובעבר גרו בדירה רק אברכים בני תורה, מדוע אני צריך לחשוש?!"

"אבל במצב שכזה מה לא עושים? "קפצתי לדירה, הוצאתי בזירות את שתי בתי המזוזות שביחידת הדיור הקטנה שלנו, ובדחילו ורחימו פתחתי אותם כדי לעבור עליהם מלמעלה, בליבי כבר חשבתי לעצמי - עלי לראות תחילה את המילה 'על לבבך' מחוק בחלקו, או שמא מילה אחת חסרה או מחוקה, והיא זו שתשפוך לנו אור על התופעה הנדירה שנחתה עלינו במפתיע ממש.

"לתדהמתי! תשמעו רבותי! לתדהמתי, שני הבתים היו ריקים לגמרי!!! לא זאת שבפתח הבית, ולא זאת שבפתח חדר השינה! צמרמורת אחזתני! כמעט שנתיים ימים שאנו מנשקים את המזוזה בוקר וערב ובכל הזדמנות, פשוט נשקנו חתיכת פלסטיק ריקה, הוכתי בתדהמה גדולה לנוכח הממצא, ופשוט התחלתי להזדלזל דמעות מה שלא עשיתי מימי.

אם ברה

סיפור לפנת

באם שרות יכם
לזכות את הרבים
ללא כל מאמץ!
אם אירע אתכם
או מכירים
סיפור מחזק
שלחו אלינו בית
'אור השבת'
רח' חזני 4, 1133 מתבת
ולציין עבור 'אור
השבת'
או במקט:
08-9941870

הפיקה מלונת טאול!

תזכורת 'מן השמיים'

"למרות ההלם שאחז בי, לא נותרתי קפוא על מקומי, מיהרתי להשיג שתי מזוזות מהודרות, ועוד באותה שעה לפני השבת קבעתי שתי מזוזות מהודרות על פתחי הבית-ולראשונה זכיתי לברך 'לקבוע מזוזה' בקול נרגש, היד רעדה, העיניים דמעו, ורגש של שלוה אפף אותי לראשונה בחיי בקביעת מזוזה שיש לה שמירה מיוחדת.

"ליל שבת אחרי חצות, המוניטור החל להראות מספרים דו ספרתיים היו כאלו בעבר, אך הם לא התמידו, תיכף קצב הלב השתנה באחת, קצב הלב נשאר בקביעות בקצב דו ספרתי תואם, וכך חלפה לה השבת כשאנו מעודדים מהשינוי הגדול שחל, וחשבנו בליבנו שלבטח התרופות החלו להשפיע!

במוצאי שבת הועברה אשתי למחלקה הרגילה להמשך השגחה, הרופאים לא ידעו בדיוק מה להסביר מה הביא לשינוי המיוחד, ותלו זאת במנוחה מוחלטת שלה של כמה ימים בבית החולים לצד תרופות שונות שהובאו לה מבית החולים, ולמחרת בבוקר יום ראשון בשעה 9:00 נקבע לה עריכת הצנתור שנקבע עוד הרבה קודם לכן, כמוצא אחרון לנסות ולסדר את הקצב המשתולל בליבה. צנתור רגיל שבדרך כלל יכול לערוך כשמונה שעות, החל אצלנו מעט בחשש, אך זכינו שלאחר שעה קצרה יצא אלינו הרופא וניתק אותנו לרגע קט מספרי התהילים והדמעות, הוא הודיע לנו שהטיפול הסתיים בהצלחה והם ראו כי אין צורך הרבה לפתוח ולשנות, אבל היה שווה המאמץ לעתיד, שלא תחזור הבעיה על עצמה. וכבר למחרת על הבוקר חזרנו לביתנו.

"רעייתי ספרה את הסיפור לחברתה, שבעלה הינו חבר שלי מהישיבה. לאחר כשעה הוא מתקשר אלי, ואומר לי: 'תשמע! עברנו לאחרונה שני אירועים רפואיים לא נעימים, גם אני וגם אשתי, אחר שאשתי שמעה את הסיפור שלכם, אמרה לי- בא נבדוק גם אנו את המזוזות, בדקנו והזדעזענו! בחדר השינה שלנו היה בית מזוזה ריק!!

'במקרה שלי התברר לאחר מכן, שבעל הבית אפילו לא ידע שהשוכר הקודם, הוא שהביא את המזוזות לדור ביחידת הדירור החדשה, וכשעזב את הבית נטל אותם עמו, ואף לא טרח לעדכן את בעל הבית, במחשבה כי ברור הדבר שהמזוזות הם בבעלותו, וכך נותרנו ללא מזוזה מבלי משים דעת'.

"אני בא בזאת להעיר את תשומת לב שוכרי הדירות, שיוצאים מתוך נקודת הנחה שהמזוזות כשרות, כדאי לטרוח מעט ולבדוק אם המזוזה קיימת, וכמובן אם היא כשרה,

האם מישהו היה מעלה בדעתו שיהיו בתי מזוזות קבועים על המשקוף ריקות מתוכן?!"

"בהזדמנות זאת, ומעל במה מכובדת זאת אנו רוצים להודות לבורא עולם, קבל עם ועדה, על חסדיו הגדולים שעשה עמנו, הטוב כי לא כלו רחמיק, והמרחם כי לא תמו חסדיך, כי מעולם קווינו לך!"

ואם כבר דברנו על הנושא החשוב הזה אז הנה סיפור מצמרר ומחריד נוסף, שאירע בשנה האחרונה, כמה ימים לאחר ראש השנה. אברך חשוב מאוד מהעיר בית שמש חזר לביתו מהכולל להפסקת הצהריים לאגור כח לקראת המשך היום בכולל. באמצע שאכל את ארוחת הצהריים, התלונן בפני אשתו שהוא מרגיש כאילו משהו דוקר אותו בלב. בהתחלה אשתו אמרה לו יתכן והוא עייף אבל לא עבר שתי דקות והבעל נופל על הרצפה ומאבד את ההכרה. כונני ארגוני ההצלה הגיעו במהירות האפשרית ערכו בדיקה שבמהלכה גם בוצעה החייאה, והודיעו לאשתו שהוא קיבל התקף לב חמור בדרגה 10, שמשמעותו על סף מות, רח"ל.

האברך מגיע לבית החולים 'הדסה עין כרם' ושם נערכים לו בדיקות וצילומים במשך כמה וכמה שעות, ולאחר זמן ממושך הודיעו לאשתו כי יש חשש גדול מאוד לנקב קטן בליבו שמסכן את חייו בכל רגע נתון. האישה לא ידעה את עצמה מבשרת האיוב, וקבלה על עצמה יחד עם ילדיה- קבלות מיוחדת של תפילה התחזקות בניעות ומתן צדקה.

אבל המצב של אב המשפחה עדיין המשיך להיות בכי-רע, אפסו התקוות של טיפולי הרופאים, אבל עדיין בער באשתו נקודת אור של אמונה איתנה וחזקה. לאחר ששלחה את קרוב משפחתה להיוועץ עם אחד מגדולי הדור, נאמר לה שעליה לבדוק את המזוזות שבביתה.

אמר ועשתה. למחרת בבוקר הסופר הגיעה אליה לבית ואחרי בדיקה של המזוזות רצה להראות לה דבר מצמרר!! בפסוק "והיו הדברים האלה אשר אנוכי מצווח היום על לבך וכו'", והנה נמצא נקב באמצע המילה 'לבך'. האישה נפוצה מכבי בעקבות מצא זה רכשה מזוזה חדשה. ולא יאומן!! בדיוק שבוע מאותו יום הבעל חזר לבית למנוחה, ושבעו אחרי כן כבר חזר לספסל הכולל...

רבותי, זהו מסר עצום וקריטי. זה דבר שחייבים להקפיד עליו כי אם אין מזוזה בבית אוטומטית גם אין שמירה בבית. ויה"ר שנשמע רק בשורות טובות אכ"ר.

אמרי קודש בראי הפרשה

"ואתה תצווה את בני ישראל ויקחו אליך שבין זית זך כתית למאור להעלות זר תמיד" (שמות כז, כ)

במדרש רבה (בריש הפרשה) כתב: ואתה תצווה, הדא הוא דכתיב: "זית רענן יפה פרי תואר קרא ה' שמך"- וכי לא נקראו ישראל אלא בזית הזה בלבד? והלא בכל מי אילנות נאים ומשובחים נקראו ישראל, בגפן, ותאנה שנאמר גפן ממצרים תסיע. תאנה שנא' כבכורה בתאנה בראשיתה. וכו' עיי"ש. ובהמשך (אות ג') כתב: "דבר אחר זית רענן, ראה היאך דברי תורה מאירין לאדם בשעה שעוסק בהן, וכל מי שאינו עוסק ואינו יודע נכשל. משל למי שעומד באפילה בא להלך, מצא אבן ונכשל בה מצא איב נופל בו, הקיש פניו בקרקע. למה, שלא היה בידו נר. כך הדיוט שאין בידו דברי תורה מצא עברה ונכשל בה ומת, שכן רוח הקודש צווחת "והוא ימות באין מוסר" (משלי ה, ג), ואין מוסר אלא דברי תורה שנא': "החזק במוסר אל תרף" (שם ד, ג). למה הוא מת, לפי שאינו יודע בתורה והולך וחוטא שנא' (שם ט) "דרך רשעים כאפילה לא ידעו במה יכשלו", אבל אותם שעוסקים בתורה הם מאירים בכל מקום וכו' עיי"ש.

מרו הגר"י צדקה זצ"ל בספרו 'קול יהודה' כתב על דברי המדרש הללו, שהם מובנים כפשוטם ולכן נמשלו ישראל ל'זית' מפני שמהזית מוציאים שמן שמדליקים בו הנרות ויוצא מהן מאור היינו התורה, "כי נר מצווה ותורה אור" והאור מאיר לו בכל מקום וניצול ממכשולים.

אמנם מה שיש לדקדק למה הזכיר המדרש שני מכשולים א. אבן. ב. ביב. האם לא מספיק דוגמא אחת?

ומבאר הרב זצ"ל, שיש שני יצר הרע אחד מנוול ואחד שאינו מנוול.

ומשל היצר הרע המנוול: הוא רצח, שוד ועוד. שהוא מנוול ולא קשה לפרוש ממנו כי הוא ידוע לכל שהוא מנוול.

אומנם יש יצר הרע שאינו מנוול, כגון: גאווה, לשון הרע ועוד שלא נראים כמנוולים וקל להכשל בהן, ומהם צריך להזהר ביותר.

ולכן אומר המדרש מי שאין בידו תורה רואה אבן ונכשל בה. "אבן" זה רומז ליצר הרע שאינו מנוול, כדוגמת האבן שאין בה כל טנופת אבל היא מכשול, יכול להכשל בה ולמות, וצריך להזהר.

אבל אומר המדרש כי לא די בזה הוא עלול להכשל גם מעבירות המנוולים כגון... רצח שוד... וכו'. כי מי שלא יודע תורה הוא עלול להכשל בכל, וזה דומה ל'ביב' המלא טנופת, ורק מי שיש בידו "נר" היוצא מזית הוא ניצול מכל. ולכן "זית רענן קרא ה' שמך" (ירמיה יא) כי רק בזה ניצולים מכל המכשולים. וה' יעזור לכולנו להנצל מכל המכשולים.

"נר מצווה, ותורה אור"!!!

עברת שלום ומבורך

ניתן לשלוח אלינו תגובות הארות הערות חומרים וסיפורים למייל:
or7148454@gmail.com

"ארבעה דברים צריכים היזוק" (ברכות)
ויחזק בהם האדם בכל כוחו (רש"י)

היזוק

סיפורים מתפקים

מדור תמיהות וקושיות

אשכול יוסף

הגאון רבי יוסף חי סימן טוב שליט"א

"ועשית חושן משפט מעשה חושב" (כ"ח, ט"ז), וכן הוא אומר להלך (כ"ח ל') "זנתת אל חושן המשפט את האורים ואת התומים".

ותעשה חושן משפט שבו נודע דיניהם של ישראל שהתכסה מהדיינים וסידרי ניצחון מלחמותיהם ולכפר על הדיינים, [תרגום יהונתן בן עוזיאל]. וכן מכבאר עוד במה שתרגם (להלן פסוק ל') שיהיו האורים ותומים על ליבו של אהרן בזמן בואו לפני ה' וישא אהרן את דין בני ישראל על ליבו לפני ה' תמיד.

היאך יהיו מכריעין הלכה על פי אורים ותומים והלא אין מודין הוראה על פי בת קול, וכבר אמרו: "תורה לא בשמים היא"?

יש להקשות שהרי מכבאר בכמה מקומות (ב"מ נט: ועוד) דתורה לא בשמים היא, ואי אפשר להורות הלכה על פי בת קול, ואם כן היאך יהיו מכריעין ההלכה על פי האורים ותומים? וכן איתא במסכת תמורה (טז) אמר רב יהודה אמר שמואל שלושת אלפים הלכות נשתכחו בימי אבלו של משה, אמרו לו ליהושע שאל [מן השמים, מהרש"א], אמר להם לא בשמים היא, אמרו לו לשמואל שאל, אמר להם, נאמר "אלה המצוות" מלמד שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה. ומפורש כן גם במסכת עירובין (מה). שאין מכריעין בהלכה על פי אורים ותומים דכתיב (שמואל א' כ"ג) "וישאל דוד בה' לאמור האלך והכיתי בפלשתים האלה, ויאמר ה' אל דוד לך והכית בפלשתים והושעת את קעילה" ומקשה הגמ' שאם דוד הסתפק אם מותר או אסור לו להכות בפלשתים הרי בית דינו של שמואל הרמתי קיים, ופירש רש"י שאין שואלים דבר של איסור והיתר באורים ותומים, ומתרת הגמרא דודאי דוד שאל באורים ותומים רק אם יצליח או לאו. ומכבאר עוד במכילתא דרבי ישמעאל (משפטים פרק ט"ז): "ונקרב בעל הבית אל האלוהים", שומע אני לשאל באורים ותומים, תלמוד לומר "אשר ירשיעון אלהים" לא אמרתי אלא אלהים שהם מרשיעין. ומכבאר מכל זה כאמור שאין שואלים באורים ותומים דינים והוראות היתר ואיסור, ואם כן היאך תרגם רבינו יהונתן בן עוזיאל שעל ידי חושן המשפט נודע דיניהם של ישראל שהתכסה מהדיינים?

◆ **שוב א'** ◆

דבר שבמציאות שרי

לכאורה יש לומר בפשיטות שיש לחלק בין היכן שמברר הלכה על פי רוח הקודש, שבו נאמר תורה לא בשמים היא, אבל לברר מציאות אפשר על פי רוח הקודש, וזה כוונת התרגום יהונתן בן עוזיאל שהיו מבררים דינים בדבר שצריך לידע את המציאות על פי האורים ותומים. וכן מצינו ברבן גמליאל בעירובין (סד:), שנתן לאותו גוי שלא הכירו מתנה אע"פ שיש איסור לא תחונם, מפני שצפה ברוח הקודש שאותו גוי אינו עובד עבודה זרה. ומשמע מזה כאמור שאפשר לברר המציאות על פי רוח הקודש.

◆ **שוב ב'** ◆

היו למדים באורים ותומים רק טעמי הדינים

האבן עזרא (כ"ח ל') כתב שהיו למדין באורים ותומים טעם משפט דיני השם וגזירותיו העתידות, כי בעבור כן היו שואלים באורים ותומים. ושמה יש לומר לפי זה שזה גם כוונת התרגום יהונתן בן עוזיאל, שבאורים ותומים נודע דיניהם של ישראל שהתכסה מהדיינים, היינו טעם הדינים. מיהו עדיין יש להעיר דתורה לא בשמים היא, והיאך היו למדים טעמי הדבר על פי האורים ותומים, הגם שהיה יוצא מזה נפק"מ להלכה.

ניתן להשיג את הספר "אשכול יוסף" בפלאפון - 054-8460007

סיפור סיפור הרה"ק בעל מנחת אלעזר ממונקאטש זי"ע, פעם אחת היה הרה"ק חסרונו. מבארדיטשוב זי"ע חולה מאד, והרופאים לא מצאו רפואה בדרך הטבע למחלתו, ישבו אנשי שלומו בחדר הסמוך והתפללו לרפואתו. פתאום שמעו קול רעש, ופתחו הדלת ומצאו את הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע שוכב על הארץ כי נפל, מיד מיהרו להרימו ולחזור להשכיבו, וחזרו לתפילתם כבראשונה. לא ארכה השעה ושמעו את קולו ה'ק' שקורא למשמש שיביא לפניו מים ליטול ידיו, כי ב"ה הוטב לו. וכן היה, שעד מהרה הוטב מצב בריאותו, וחזר לאיתנו לגמרי. אחר כך אמר הגה"ק מבארדיטשוב זי"ע לאנשי שלומו, כששמע מה שאמרו הרופאים שבדרך הטבע אין רפואה למחלתו (ל"ע), נזכר מה ששמע מהמגיד ה'ק' ממעזריטש זי"ע, שמה דכתיב "הבוטח בד' חסד יסובבנו" (תהלים לב, י), אין הפירוש שהישועה בא כתשלום שכר בעד מדת הבטחון שבו, או כסגולה להמשיך נס חוץ לדרך הטבע, אלא שכן ברא השי"ת את טבע העולם, שהגבר אשר שם בד' מבטחו, פועל הנצרך לו וימלא ד'

מעשה באדם שהיה בעל יסודין וסבל הרבה מכאובים. והנה הגיע לעירו רבינו החיד"א, ואמרו לו 'לך אליו, תבקש ממנו ברכה שהקב"ה ירפא אותך מכל היסורים, וכך תצא מכל הצרות. כי צדיק גזור והקב"ה מקיים'. והנה הגיע האיש הנ"ל אל החיד"א, אבל אמרו לו 'תמתין בצד, הרב נותן עכשיו דרשה'. בינתיים ישב האיש בצד ונרדם. והנה הוא חולם שהוא נפטר, נכנס לבית דין של מעלה וראה את מעשיו הטובים כתובים בספר דק מאוד כמו של הסליחות. ואילו הספר שכתובים בו העבירות עבה כמו אנציקלופדיה. החל לרעוד מפחד מדין הגיהנום, ושיניו נקשו אחת בשנייה. כשהניחו את שני הספרים בצידי המאזניים, ראו כולם כי העבירות שוקלות פי כמה וכמה מהמצוות. ולפתע הוסיפו למשקל של המצוות שלו את כל היסורים והצרות שהוא עבר בחיים, אבל בכל זאת היו חסרים כמה גרמים כדי לאזן את המשקל. הוא צעק 'נו, תביאו עוד יסורים למשקל!', ואמרו לו 'אין יותר'. ואז הוא הבין שדינו נגזר לחובה, והתחיל לצעוק בבית הדין 'למה לא הבאתם לי יותר צרות ויותר יסורים, וכך הייתי ניצל מדין גיהנום?'. בתוך כך התעורר משנתו העמוקה, והבין שזה חלום, אבל עם משמעות אמיתית. בסיום הדרשה ביקשו מהחיד"א שילך לברך את האיש הנ"ל, אבל האיש אמר לו 'תודה רבה, כבוד הרב, טוב לי כמו שאני. אני רוצה עוד יסורים ועוד צרות'. ע"כ המעשה. והדבר העיקרי ביסורים הוא בכך שהם מובילים את האדם לפשפש ולמשמש במעשיו - ולעשות תשובה.

כתב רבנו "יהונתן אייבשיץ" בספר "יערות דבש" (דף כג): צוות של מכבי אש זריז ויעיל, יצליחו במהרה להשתלט על האש ויכבו אותה. אולם שטפון מן הים קשה לעצר, כי הוא יגרף ויסחף את כל אשר עומד בדרכו, והרי הוא מפרק הרים ומשבר סלעים, והופך מגדלים, ועוקר ארזים. מה ההבדל בין האש למים? האש הוא גבה רוח, והשלהבת מתלהטת כלפי מעלה, ולכן על ידי שפיכת מים תשקע האש, והיה כלא היתה. לא כן המים - מים שקטים חודרים עמוק, הם זוחלים ושוטפים את כל אשר יעמוד בדרכם, עד כי כל גבורי כח לא יוכלו לעמוד כנגדם, משום שהם שפלים, שהרי המים זורמים תמיד כלפי מטה. מסים הרב ואומר: מכאן ילמדו כל בעלי מדות, שאין לך חזק כמידת ההכנעה, כי העניו והשפל רוח, אפילו רבים לוחמים בו, לא יוכלו לו, המה יאבדו והוא בעולם יעמוד. מה שאין כן המתגאה והמתנשא.

בספר הנפלא "אביר יעקב" (עמוד 500) כותב על מאור ישראל רבנו מאיר אביחצירא זצ"ל: "דומה שהחום לא קרב לסביבתו של רבנו הלוהטת רוחניות. מעולם לא שלטה בו זיעה ולא עלה ממנו או ממחלצותיו ריח קל של חום וכדומה. גן עדן עלי אדמות נטוע היה במחיצתו. חקל תפוחין קדישין סביבותיו. כך למשל, מוסר אחד ממקורביו החביבים, מאשר העידה הרבנית באוזניו, כי מעולם לא היה צורך לכבס את בגדיו אחר שלבשם. כמות שהם, ניתן היה לקפלים ולהכניסם לארון.

מעשה באחד שהיה מהלך במדבר והיה עייף ויגע מאוד, והתפלל לפני הקב"ה שיזמין לו חמור לרכב עליו, אך טעה ואמר שתזמין לי חמור שירכב עלי, ונעשה עליו קטרוג, ונעשית שאלתו ותכף נזדמן שר אחד רוכב על אתונו והולך אחריה עייר קטן, וימצא את זה האדם, ויאמר לו הנה עייר זה קטן והוא וטרח בהליכה תרכיבו על כתפך ותביא אותו עמי לביתי, ויען האיש ויאמר אני עתה התפללתי שיזדמן לי חמור שארכב עליו, ולא שהוא ירכב עלי, ולא ידע שהתפלל אחרת.

33 שעות של התלכדות
למען יבנה הבית לה' ולתורתו

דגעים של הכרעה
גרתמים לעזרה
דגעים לזעקת התורה

ישיבת מאור התורה
33 שעות
בני-בוגיץ
ממשיכים את המסורת
יום רביעי חגיגי
03-3062025

גליון

268

פרשת תצוה תשל"ט

הסכים בלהיטות, ועמד בתנאי. השתקם וניצל, שב להשקיע עצמו בתורה והיה למרביץ תורה. הוא, משפחתו ותלמידיו, חבים הכל לרבינו. ולא ידע שסכום זה היה מעל ומעבר ליכולת רבינו. ולא התרים עבורו, אלא נטל הלוואות והחזיקן במשך שנים!

ולאו דוקא לנצרכים ולרעבים המה ליבו של רבינו זצ"ל. פעם עבר רבינו ברחוב, וראה ילד עומד ליד דלפק קיוסק ומביט בעיניים כלות, ניגש וקנה עבורו עוגה! סביר להניח שאין המדובר בילד מורעב. ודאי אכל ארוחה משביעה, אלא שכך דרכם של ילדים, ללטוש עיניים לממתקים. ורבינו, איש החסד, לבו נכמר, לחש למלווה: "רחמנות, ילד רוצה עוגה!"... [רבינו בעל ה'אור לציון']

מעשה היה באברך נכבד מבית וגן, שחמיו האמיד פשט את הרגל. האברך החל לאסוף כסף כדי להעמידו קצת על רגליו, ובין היתר עלה למעונו של הגאון רבי **משה שפירא** זצ"ל, למרות שלא הייתה ביניהם היכרות של ממש. מששמע רבי משה את פרטי המקרה - נחמץ לבו. רבי משה היה למדן הנפש, והבין עד לתהום-רבה איך אמור להרגיש אדם עשיר, שמטה-לחמו נשבר. הוא חש עד עמקי נפשו את ה'מאיגרא רמא לבירא עמיקתא'.

"ואתה אומר שהוא היה ממש עשיר בעבר?", שאל את האברך בצער.

"לגמרי".

הוא נאנח עמוקות. הוציא פנקס המחאות, ורשם סכום גדול. "ארשום לך כל מה שיש לי כרגע", אמר.

מאוחר יותר סיפר האברך, כי כשרבי משה הגיש לו את ההמחאה נצצו עיניו מדמעות...

בנושא הזה של דאגה אבהית לגורל תלמידיו, היה צדיק נסתר. חלק עצום ממעשיו נטל אתו לקברו. מספר אחד מתלמידיו מקרב בעלי התשובה: "רבי משה התמסר אלי תמיד. ניתן לומר שהוא בנה אותי ממסד ועד טפחות, גם בתקופות שבאתי אליו ובכיתי, שאני מצוי במצב מתמיד של 'עלו שמים ירדו תהומות'. הוא ליווה אותי לאורך השנים, עד שניתן לומר שזו היתה בחינה של 'כל משברי וגלי **עליו** עברו!' ניתן לומר שהוא האכיל אותי בכפיות, עד שנבנית

וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כו, כ)

אמרו חז"ל, שלפי שמשה רבינו אמר 'מחני נא', לכך לא נזכר שמו בפרשה זו (נחל קדומים)

כך נראה מנהיג בכלל ישראל, כזה שמוכן למסור את כל אשר לו למען העם. נביא מספר דוגמאות לכך מהדורות האחרונים.

מעשה באברך בן תורה שמשפחתו גדלה וחי בלא חשבון. לווה מפה ומשם, ונכנס לסחרחרת חובות. לקח פה כדי לשלם שם, ורץ מגמ"ח לגמ"ח, קושש הלוואות והתרוצץ להשיג ערבים. שלוות רוחו התערערה ושמתת חייו נגוזת, לימודו לקה ומשפחתו סבלה. סוף דבר, בריאותו ונפשו התדרדרו, עמד על סף קריסה.

נודע הדבר לרבינו הגאון רבי **בן ציון אבא שאול** זצ"ל, וקראו. עמד לפניו בשפל רוח, נכון לקבל תוכחה ומוסר. להפתעתו, לא השמיע רבינו מלת ביקורת, גם לא שמץ תמיהה על אורחותיו, איך הביא את עצמו ומשפחתו אל סף התהום. להיפך, האיר אליו פניו ואמר: "מה דהווה הווה, מכאן ולהלאה 'חושבנא טבא'. רק אמור לי כמה אתה חייב".

התברר שבעצמו אינו יודע. ניסה להיזכר: "חמש מאות שקלים לגמ"ח פלוני, חמש מאות לגמ"ח פלוני, אלף שקלים לאברך פלוני, שמונה מאות לפלוני. יש עוד, עלי להסתכל בפנקס..." רחמנות.

חיך רבינו: "יודע אתה, אדם צריך להיות מסודר. לחיות על פי סדר. וב'ליל הסדר' יש סימן שקרוי: '**מרור כורך**'. ופירש רבינו **יוסף חיים מבגדד** [מן ה'בן איש חי'] זצ"ל: כל הלוואה היא מרור, ובמקום שיזכור הלוואה זו וזו וזו, יסכם כל הלוואותיו יחדיו, ויידע כמה הוא חייב. וזה קרוי: '**מרור כורך**', לכרוך כל המרורים יחדיו... עיין בפנקסיך ותאמר לי כמה חייב אתה בסך הכל!"

הלך, וחזר: "עשרת אלפים שקלים". כמחיר שליש דירה, באותם ימים. בעצמו לא ידע, שכך השתרגו חובותיו. גם רבינו לא שיער עד כדי כך. אמר לו: "שמע נא, אני מוכן לפרוע כל חובותיך, אך בתנאי אחד: שמכאן ואילך אינך לוקח הלוואה. לא בגמ"ח, ולא בבנק. אתה פותח דף חדש, ויישאר נקי וצח!"

ונעשיתי איש של תורה. בתקופה מסויימת שכבתי בבית חולים, והייתי מרותק למיטה עם מחלה זיהומית. בתוך התקופה הזו היה פרק זמן בו נאסר עלי לזוז. נוצר מצב שהיו שעות ביום בהן לא היה מי שיתמוך בי פיזית".

"למרבה התדהמה, רבי משה היה שם! הוא נכנס לחדרי עם קערה, נטל לי ידיים, צחצח לי שיניים בעצמו, וטיפל בצרכים פיזיים שונים. אני, מעמקי העמדה העלובה שלי, התקשיתי לצפות במחזה: רבי משה הסלבודקאי, איש ההדר, נובר בדברים כאלו... רק מאוחר יותר הבנתי ממנו, שגם לעסוק בצרכים כאלו, כשנוצר צורך – נושא הדבר 'צורה של הדר'!".

אחד מתלמידיו מהשיעור ב'אור שמח', נזקק להשתלת כליה. מחיר הכליה שהתאימה לגופו, היה מאה אלף דולר, סכום עתק בימים ההם, שלא היה בהישג-ידו. כששמע רבי משה שפירא את סבלותיו של התלמיד, אמר ללא היסוס: "קחו הלוואה בנקאית! אני אשעבד עליה את ביתי!". התלמיד היה נבוך, היסס, ניסה לסרב, אבל ההחלטה של רבי משה שפירא, היתה עוצמתית משעבוד בנקאי... הדירה שלו שועבדה לחוב, סכום עתק בימים ההם!

במקרה אחר, כשלא היתה כליה לקנייה, והיתה דרושה תרומת-כליה, התיר רבי משה לפרסם בעיתון מודעה בחתימתו, שנדרשת תרומת כליה, ועל חשיבותה הגדולה של הצדקה הזו. זו היתה הפעם היחידה בימי חייו שהתיר לפרסם מכתב שלו בעיתון. מקורביו אמרו, שההסכמה שלו לפרסום מכתב שלו בעיתון - כלי שהיה מגונה בעיניו - על אחת כמה בחתימתו, היתה כרוכה במסירות נפש גדולה משעבוד דירתו...

הנה עדות שסיפר לי אחד מוותיקי תלמידיו, ר' יהודה סער, על דמותו האבהית של רבי משה: "הייתה תקופה בחיי שמצאתי ענין בברסלב. למדתי 'ליקוטי מוהר"ן', סיפרתי לו. הוא שתק. הוא הרבה לשתוק. היתה לו חכמת השתיקה - גם בנושאים שהיו לו בהם כמות דיבורים שניתן היה להעמיס קרונות... באחד הימים, לאחר שעברתי כמה 'שליבים' של ברסלב, אמרתי לו בערב ראש השנה שאני מבקש לנסוע לאומן. הוא שאל אותי אם יש בידי ממון לנסיעה. כשהשבתי בחיוב, הסכים. והעניק לי את ברכת הדרך".

"כשהגעתי לאומן, פגשתי להפתעתי באחד הימים בקלויז, חבר שלי מהעבר, והעברנו את הימים יחדיו. רק היום, לאחר הסתלקותו של רבי משה, התקשר אלי הבחור וסיפר לי את האמת: "רבי משה הבין ללבך ולצורך שלך לנסוע. הוא גם לא רצה להתערב בנושאים שלא נשאל. אבל היו לו גם כמה חששות ממקומות ומחוזות שאתה עלול להיסחף אליהם... הוא קרא לי אליו, ושילם לי מכיסו כרטיס טיסה ושהיה באומן, כדי שאתקרב אליך ואשגיח עליך מכמה דברים שעליהם דיבר איתי"...

[מתוך הספר 'הביאני המלך חדריו']

מן ה'חזון איש' זצ"ל סיפר, שכאשר המלבי"ם התחיל לעסוק בחיבורו על ביאור התנ"ך, באה אליו משלחת של גדולי הדור ושאלוהו מדוע הוא מחבר ספרים על התנ"ך, הרי לפי גדלותו הוא יכול להיות 'פוסק הדור', ולענות שאלות בהלכה בנושאים הקשים והמורכבים ביותר, ועתה שהוא משקיע בביאורי התנ"ך, אין לו פנאי לברר את כל השאלות הללו, וטענו לו שהדור זקוק לפוסקים ומשיבים בהלכה, ועדיף יותר שישקיע בהלכה מאשר לחבר חיבורים על התנ"ך.

ענה להם המלבי"ם, שכל הסיבה שהוא כותב חיבור על התנ"ך, היא כדי להראות שכל דברי חז"ל הם אמת לאמיתה, ולבאר את התנ"ך על פי דברי חז"ל, בכדי שהמון העם לא יגררו אחרי טענות ההבל של המשכילים, שמסלפים את הפסוקים ודברי חז"ל על פי דעותיהם הכפרניות, וזוהי הדרך היחידה שבה אפשר לעצור את רוח ההשכלה שלא תכנס לתוככי בתי ישראל.

"ומילא" - אמר המלבי"ם - "אם אחד מכם יקח את העבודה הזו על כתפיו, הנני מסכים לקבל על עצמי לענות על כל השאלות הקשות שבהלכה לכל דורש".

אלא שבכדי לחבר חיבור של המלבי"ם על התנ"ך, צריך להיות המלבי"ם בעצמו, ומשום כן, אף רב לא היה מסוגל לקבל על עצמו את המלאכה הגדולה הזו...

ובאמת אפשר לראות את גאונותו של המלבי"ם בהלכה מספרו 'ארצות החיים' על הסימנים הראשונים של שו"ע או"ח, שבהקדמה כותב המלבי"ם, שחיבר את הספר הזה בהיותו בגיל חמש עשרה שנה, ובמשנה ברורה מביא את דבריו להלכה כמעט בכל סעיף וסעיף. [שלמים מציון]

וְנָשָׂא אֶהָרָן אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל לְבָבוֹ (כזו, כט)

אמר רבי מלאי: בשכר 'וראך ושמח בלב' זכה לחשן המשפט על לבו (שבת קלט).

אהרן שמח בהצלחת אחיו ובחירתו למנהיג עם ישראל, למרות שהוא עצמו שימש עד עכשו בתפקיד זה כמבואר בחז"ל (פסיקתא זוטרותא שמות פ"ד ס' יג), לא כאב ליבו על ההנהגה שנלקחה ממנו אלא אדרבה 'שמח בליבו', ושכרו היה שזכה ל'חושן המשפט על ליבו', והיה למעורר רחמי שמים על עם ישראל - 'לזיכרון לפני ה' תמיד'.

הרי שטהרת הלב של המוותר לזולת והשמח בהצלחתו, בכוחה לסנגר על כלל ישראל ולהפוך להם את מידת הדין לרחמים, שהלא הוא עצמו מגביר את מידת הרחמים בליבו ומסיר את מידת הדין, ויש לו פתחון פה לטעון שינהגו עימו ועם כלל ישראל באותה הנהגה - 'מידה כנגד מידה'.

בגודל מעלת המעביר על מידותיו סיפר הרה"ג רבי אשר צבי קובלסקי שליט"א נכדו של הגה"צ רבי שמואל צבי קובלסקי זצ"ל ('אנא עבדאי'), מעשה שאירע עם זקנו רבי בנימין קובלסקי ז"ל (אביו של ר' שמואל צבי): סוחר עשיר היה בעיר ורשה שהיה מוכר היטב בקרב סוחר העיר, ושמעו יצא למרחוק גם בקרב הסוחרים בערים הסמוכות. הוא נחשב אדם ישר וירא שמים, ששלח ידו במסחר במגוון תחומים, וגם הצליח לעשות חיל ולהרוויח יפה. אנשים השקיעו אצל הסוחר את כספם, ביודעם כי הוא ישר ונאמן, מצליח ומרוויח, ובוודאי כספם ירוויח יפה, אם לא יוכפל או אף ישולש.

עוד בהיותו צעיר לימים, קיבל זקני, רבי בנימין קובלסקי ז"ל, מאביו רבי משה, סכום כסף נכבד, במטרה שישמש לנישואיו בבוא העת. היה זה סכום כסף גבוה מאוד, הון עתק של ממש, שהספיק לחתונה הדורה ולנדוניה ביד רחבה, לרכישת בית ולתחילת החיים בלי דאגות כלכלה. כמודע לחשיבות הכסף לעתידו, ביקש רבי בנימין להשקיע את כספו בידי אותו סוחר נודע. כך הכסף ישמור על ערכו ואף יוסיף עליו. רבי בנימין נועד עמו, והחליט להפקיד את ההון הרב בידי האמונות, להשקיע את כספו בידי הסוחר דנן... שנים חלפו, הסוחר עשה חיל במסחרו וגם רבי בנימין היה רגוע ושלו, ביודעו כי כספו נמצא בידיים טובות, וממתין לעת הראויה ביום שמחתו. אלא שלפתע החל גל שמועות שקט, אך מחריש אוזניים ומעורר רעדה... השמועות דיברו כי עסקיו של הסוחר האמיד מידרדרים מדחי אל דחי, והוא כבר לא משיב חובות בזמן. אנשים החלו למשוך ממנו את כספי השקעתם, הראשונים שבהם הצליחו להציל מעט, למי שבאו בעקבותיהם כבר לא נותר מה להציל... הסוחר העשיר והישר של פעם, הוכרז כ'פושט רגל'. הון עתק ירד לטמיון!

אין לתאר את שברון הלב הרב, שחש כל מי שהיה מעורב בעסקים עם הסוחר פושט הרגל. כספי חסכונות ונדונות, ירושות ופנסיות, סכומי כסף אדירים התאדו כלא היו. מטבע הדברים, הופנתה אצבע מאשימה כלפי הסוחר, שכנראה עשה לא מעט טעויות בדרך... הסוחר העשיר הפך לעני ואביון. בעוד עניים רגילים זוכים לרחמים, זכה הסוחר לכתף קרה ולאצבע מאשימה. המשקיעים אצלו היו תמימי דעים כי בו תלוי הקולר, ותקפו אותו במילים בוטות. הוא הפסיק לצאת לרחוב, לבו לא עמד בבושה האיומה. לא פעם היו מי שהקניטו אותו, היו מי שמבטיהם בלבד שיפדו אותו לגמרי, צורבים את לבבו במכות אש. סוחר שנודע כמוצלח ביותר, ולפתע איבד את כל ההון שהושקע בידי האמונות – מי סולח לו? מי מסוגל לוותר לו? אך הבושות היו החלק הקל, יחסית. החלק הקשה יותר היה הרעב, הדלות והדוחק החונק שהסוחר לא הורגל בהם מעודו. איש לא סייע לו, איש לא השגיח בצרתו, ובמידת מה של צדק – הן הוא זה שהמיט עליהם אסון, אליו יש לבוא בטענות והוא האשם בהפסד הכספי הנורא...

לעומתם, סבי רבי בנימין נהג בצורה הפוכה לגמרי. אף שגם הוא איבד אצל הסוחר את כל הונו, ואף שהיה מדובר בסכום כסף גדול מאוד, ואף שהיה מדובר בסכום הכסף שנודע לנישואיו, רבי בנימין לא התמקד בהפסד הכואב, אלא ביהודי האומלל שנאנק גם הוא... כאילו שכח רבי בנימין שהסוחר הוא האשם, כביכול לא זכר כמה כסף הפסיד אצלו. ביום בהיר התייצב רבי בנימין בביתו של הסוחר והציע לו את עזרתו. "אני יכול לספק לך מוצרי מזון בסיסיים, אני יכול לסייע לך להתחיל להשתקם. רק תגיד לי מה אוכל לעשות עבורך...". מאותו יום, החל רבי בנימין לסייע לו בלאט. ארגן עבורו הלוואות, סייע לו בכלכלת ביתו, נטע בו את הכוחות, האמונה והיכולת לשוב לעסקים ולהצליח בהם. רבי בנימין התמסר למענו בכל מאודו, ואף הצליח בסופו של דבר לשקם את הסוחר ולאפשר לו לשוב, להרוויח ולהצליח! השנים חלפו, רבי בנימין עלה לארץ ישראל והקים משפחה ברוכה, וגם עסק קטן וכולל אברכים אותו החזיק בידי עמל. הסוחר נותר מאחור בפולין, ודבר הוויתור האצילי וההקרבה למען הסוחר פושט הרגל, צללו בתהומות ההיסטוריה השכוחה, עד לרגע בו הסיפור הזה הביא למהפך דרמטי...

את ההמשך המטלטל של הסיפור, שמעתי מדודי, הרה"ג רבי משה קובלסקי שליט"א, שהעיד עליו מכלי ראשון, כפי ששמעו מאביו, הגה"צ רבי שמואל צבי זצ"ל, שבליל היארצייט הראשון לפטירתו של אביו - רבי בנימין, בי' בסיוון תשמ"ט, זכה בחוויה מסתורית ונדירה. באותו לילה, אחרי שעלה על יצועו בשעה מאוחרת, והנה נגלה אליו אביו רבי בנימין בחלום הלילה... לרגע נבהל רבי שמואל צבי לפגוש את אביו בחלום, אך מיד התעשת, כשאביו פנה אליו ברוך: "בני היקר, הבה ואספר לך את מהלך הדין בבית דין של מעלה, מה עבר עליי בשנה החולפת בכבשוננו של עולם...".

ואז החל רבי בנימין לספר בפרוטרוט, תיאר בצבעים חיים את כל מהלך הדין. הוא תיאר כיצד הובאו לאולם הדין קרונות של זכויות, שיעורי תורה ושעות לימוד, תפילות בכוונה ומילים טובות שנאמרו. אף פרט לא נעלם, וכל מהלך חייו עובר לפניו כבסרט נע... הוא מתבונן בזכויות העולות על השולחן, היטב הוא מזהה את שעת הלימוד ההיא כשראשו דאב עליו, את התפילה ההיא שהתאמץ למענה גם כשהיה לחוץ עד אין קץ... אחר כך, הגיעו הצרורות האחרים, השחורים. גם כאן לא נפקד דבר, "אין שכחה לפני כסא כבודך, ואין נסתר מנגד עיניך". הכל גלוי וידוע... 'אין צדיק אשר יעשה טוב ולא יחטא' - בבין אדם לחברו ובבין אדם למקום, כך שהצטברו להם צרורות מוכתמים ולא נעימים, גבעה לא קטנה ומאיימת במיוחד... ואז, כמלאך מושיע מן הצד, התייצב גיסו, הוא הגאון בעל ה'ראשית ביכורים' זצ"ל, אשר המליץ עליו דברי שבח וזכות, וביקש את רחמי הדיינים למענו. כף הזכויות כבדה עוד קצת, אך עדיין היתה רחוקה מלהכריע... ואז, הגיעו זכויות נוספות שנעשו אחרי פטירתו לשמו ולזכרו ולעילוי נשמתו. [רבי בנימין ציין את הזכויות שקיבל עבור שתי המשניות שלמד כ"ק האדמו"ר בעל ה'באר יעקב' מנדבורנה זי"ע לעילוי נשמתו, וגם ביקש בחלום להודות לנכדו רבי משה

בריקמן שליט"א, אשר הקפיד ללמוד משניות לזכותו]. למרות כל הזכויות והעדויות ומליצי היושר - המתח עדיין בשיאו, המאזניים נטולי הכרעה...

ואז, הגיע מלאך וסיפר את הסיפור האמור. כי הנפטר הנידון, קיבל מאביו סכום כסף גדול לצורכי נישואיו, והפקידו אצל סוחר מוכר, עד שלימים התברר כי הסוחר פשט את הרגל. ולמרות זאת, רבי בנימין לא רדף אותו ולא הקניט אותו, לא בייש אותו ולא הרע לו, אלא ניסה להיטיב לו, השתדל כל כך למענו למרות שהסוחר הפסיד לו את כל כספו... אך סיים המלאך להעיד על דבר המעשה, וכף הזכויות היטלטלה בעוצמה, הכבידה מאוד, הכריעה בבת אחת את המאזניים לצד החיובי אופן ברור ונחרץ. רק אז הבין רבי בנימין שאותו ויתור אצילי, הוא שהכריע את הכף לזכותו, לחיי העולם הבא בגן עדן...

רגע לפני שנעלם בחזרה לתוך האפילה, הוסיף רבי בנימין משפט אחד: "דע לך בני, כי מכל מליצי היושר, המעשה הזה הוא שהכריע את דיני לכף זכות. העובדה שויתרתי לסוחר וסייעתי לו למרות הנזק שגרם לי - היא שהביאה אותי בשערי גן עדן!"

כי יש לויתור כח על-טבעי, חזק ולא מוכר. ולעולם לא נדע, איזה ויתור ואיזו הבלגה הם שיעמדו לנו לקץ הימים, והם אלו שיכריעו את הכף לזכותנו. יתכן אמנם שזה נורא קשה הפעם, ובדיוק עכשיו אני חייב לעמוד על שלי - כי אם לא מה אני שווה, ובכלל הגיע הזמן להעמיד את החוצפן שכנגדי במקום - אבל אולי עכשיו זהו הרגע הקובע, עכשיו הוא הויתור שיכול להכריע את גורלנו לשבט או לחסד!

את הסיפור הבא שמעתי מהרה"ג רבי אליעזר טורק שליט"א, רב 'קהל פרושים' במודיעין עילית. הסיפור מוכר לו מכלי ראשון, בהיותו ושלושת הצדדים שבו הינם תושבי השכונה ומוכרים היטב. וזה דבר המעשה: על גג בנין בשכונה, עמדו בשעת בוקר שטופת שמש שני שכנים, והתווכחו בעוז ובכל תוקף. קול הצעקות שביניהם הגיע לאוזני מטיילי הבוקר ברחוב, שלא הבינו על מה המהומה. רק כשאחד השכנים עלה גם הוא על הגג להבין בשל מה הסער הגדול הזה, התבררה התמונה לאשורה... ארבעה שכנים בנו בצוותא את הגג המשותף. הארבעה שכרו קבלן מפורסם, אשר סיים את מלאכתו לאשורה כדת וכדין. אמש הגיע הקבלן לבקש את כספו, תוך שהוא מבקש חמשת אלפים שקלים בגין בניית קיר נוסף...

השכנים הביטו זה בזה, במבט נבוך ולא מבין. ראובן טוען כי שמעון הזמין את הקיר, ושמעון טוען כי אין לו כל עניין בקיר, ובהכרח כי דווקא ראובן הוא שהזמין את הקיר. שני הצדדים הסכימו כי ידעו שהקיר יבנה - הוי אומר מישהו הזמין את בניית הקיר, אך מי הזמין את בניית הקיר? הוויכוח הלך והתלהט, לא נראה ששני הצדדים עשויים להגיע להסכמה. הטונים הלכו ועלו, התווספו טענות ישנות על עגלות בחדר

המדרגות, טרוניות על רעש בזמן הבניה, צל שנלקח ואור שאיננו... הוויכוח גלש כבר לפסים אישיים, אש המחלוקת כבר ליחכה בשולי הבנין... ואז, יצא מביתו שכן שלישי, שותף גם הוא לפרויקט הבניה, אך היה ברור כי אין לו קשר לקיר המריבה, שכן הקיר נבנה רחוק ממנו. עם זאת, ביקש השכן להקשיב לטענות הצדדים, שנשמעו בלהט רב ובטונים עצבניים במיוחד...

השכן האצילי הקשיב בתשומת לב, ובהבזק של רגע פסק את פסוקו: "אל נא אחיי תרעו, כי אנשים אחים אנחנו, ושמרנו על האחדות בבנין שלנו בהקפדה יתירה. לא נאה ולא יאה שאחרי שסיימנו פרויקט בניה משותף, נתחיל להתווכח ולריב, הן המחלוקת הורסת כל חלקה טובה... הרי נותרתי חייב לקבלן 15,000 ש"ח בגין העבודה שלי, אעגל לו את הסכום כלפי מעלה ל-20,000 שקל, ואספוג את עלות הקיר, ובא לציון גואל ולבנין שלנו ישובו השלום והשלווה".

השכנים האזינו לדבריו, ונפרדו ממנו בתחושות הערכה עמוקות. השכן לא עשה עסק גדול מדי מהסיפור, אלא רשם שיק בסך 20,000 שקלים והגישו לקבלן. "הנה, 15,000 שקלים בגין העבודה שלי, ועוד 5,000 שקלים עבור בניית הקיר", אמר בפשטות, הקבלן הודה לו בחום, אסף את פועליו וכליו ועזב את הזירה...

שבוע ועוד שבוע חולף, אך השיק לא נמשך מחשבון הבנק. גם חודש וחודשיים חלפו, ואחרי יותר מחודשיים התקשר מיודענו השכן לקבלן, ושאל מדוע לא הופקד השיק. "אינני יודע", משך הקבלן בכתפיו, "אני העברתי את השיק לפועל הערבי שעבד עמי באותה עת בגין חובי אליו, ומבחינתי החוב נפרע. מדוע הפועל הערבי לא משך את השיק? אין לי מושג, האמת שהוא כבר לא עובד איתי מאז...".

אחרי מספר ימים נקלע השכן לסניף הבנק שלו, ושם גילה את דבר התעלומה: התברר, כי הפועל הערבי חומד הממון, ניסה להוסיף אפס בסכום השיק, בניסיון להעלות את סכום השיק ל-200,000 שקלים. אלא שהוא היה כנראה חלש בזיזופים, ועובדי הבנק עלו עד מהרה על התרמית. כשראה הפועל הערבי כי כלתה אליו הרעה, קרע את השיק לנוכח עיני הפקיד הנדהם, והותיר את קרעיו על דלפק הבנק...

לא רק שהוא לא שילם את חמשת אלפי השקלים, אותו שכן זכה גם במתנה בסך 15,000 שקלים. אך יותר מכל זה, הוא זכה בזכות נצחית להשכין שלום בבנין מגוריו, לוותר מעצמו ולהקדיש מממונו כדי למנוע מחלוקת...

אדם שמוותר חי בתוך אי של שלווה, חיי הופכים למאירים. אין לו ויכוחים, אין לו צורך בהם... אין לו דיונים, הוא מוותר עליהם מראש, בוחר לחיות חיים של רוגע ושלווה, בלי מחלוקות, בלי מדנים, בלי מתיחויות ובלוי מריבות. פשוט חיים שקטים ורגועים! הבה נבחר בדרך הכדאית, הבה נאמץ דרך חיים של וותרנות, של הבלגה, של יכולת איפוק. זה כל כך כדאי, בזה ובבא! [פניני פרשת השבוע]

מחמדי התורה

לע"נ זקנינו מו"ר
כ"ק מרן
האדמו"ר מערלי
הגה"ק רבינו
יוחנן בן רבי משה
בעל האמרי סופר
עלה בסעודה השמימה
י"ג לחודש
אדר א' תשע"ו
זכותו יגן עלינו
ועל כל ישראל

חמדת ההלכה הדלקת נרות ערב שבת מקורו וטעמו

**בתוה"ק בפרשתינו
(כז- כ) וְאֵתָהּ תִּצְוֶנָה
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְרָא
חֹו אֱלֹהִים שִׁמּוֹן יִזְתַּן
כְּתִיב לְמַאֲוֹר לְהַעֲלֹת
נֵר תָּמִיד.**

ובבעל הטורים כתב, תצווה בגימטריא נשים צוה, רמז להדלקת הנר לנשים חובה בשבת.

מקור להא שהדלקת נר לנשים חובה

ומקור הדברים, דנשים חייבות בהדלקת הנר, כתבו התוס' (שבת כה: ד"ה הד' לקת), דהוא מהמשנה לקמן (לא:). על ג' עבירות נשים מתות בשעת לידתן, וחד מינייהו הוא על שאינן זורות בהדלקת הנר, הרי להדיא דהחיוב הוא על הנשים, דאי לא הכי אמאי חייבות מיתה.

אולם בספר יראים (סי' ק') כתב, דמקור הדברים לחיוב הדלקת הנר בשבת, דכתיב וכבדתו מעשות דרכיך וכו', מכאן ציווי חכמים להדליק נר בשבת, דשיי ערו חכמים שהנר הוא כבוד לשבת, ועד דלא אתי ישעיה ואמר לה להאי קרא דוכבדתו היה החיוב הלכה למשה מסיני, ואתי ישעיה ואסמכיה אקרא.

הרי לנו פלוגתת הראשונים, ונפקא מינא רבתא, מהו המקור לדין חיוב הדלקת נרות בשבת, דלהתוס' הוא מהא דעל ג' דברים נשים מתות, והרי הוא מצווה רבנן, ולהיראים הוא הלכה למשה מסיני, ואתי ישעיה ואסמכיה אקרא דוכ' בדתו מעשות דרכיך, (ויעו' בגליוני הש"ס להגרי" ענגיל שבת כה: שנתקשה בדבריו מכמה מקומות דמשמע בהדיא דדרבנן הוא, ויעו"ע בחת"ס שבת שם מה שתיירץ בזה קושייתו על התוס').

לשיטת היראים יתורץ קושיית הפני יהושע והרש"ש

ולדברי היראים יתורץ קושיית הפני יהושע (כאן), והרש"ש (לקמן לא:), והשי' פת אמת (כאן) שהקשו, דהיאך תני חלה נדה והדלקת הנר יחד, הא נדה וחלה איסורי דאורייתא נינהו, ותיצו בזה, דאירי שלא הדליקה בזמן, ויש ספק חילול שבת, ומש"ה תני ליה יחד עם נדה שהוא איסור דאורייתא, וחלה שחיוב מיתה למי שאוכל טבל, כן נמי בהדלקת הנר אעפ"י שהוא תקנת חז"ל מכל מקום איירי לענין איסור שבת וכו', ולדברי היראים דהוא נמי דאורייתא לא קשה מידי קושייתם, דהא נמי דאורייתא ולכך תני להו יחד דכולהו איסורי דאורייתא נינהו.

טעם הדין שנשים חייבות במצווה זו

ובטעם הדבר, מצינו בזה כמה אופנים, דברשי" (שבת לב. ד"ה הריני) הביא בשם המדרש (ב"ר פרשה יז) וכן הוא בירושלמי (שבת פ"ב ה"ו), דכיון שהיא כבתה נרו של עולם אצל אדם הראשון דגרמה לו שימות, לכך צריכה היא שתדליק את הנר לתקן בזה החטא, {ויש לציון בזה דמצאנו עוד דברים שנתנו חכמינו טעם שהאשה צריכה שתעשה לתקן חטא דחווה, דכתב בשו"ת יתו עות מלכו (בליקוטי) תורה שבסוף ספרה) והטעם שנהגו שהלכה נותנת להחנות טלית של מצוה, כיון דע"י חטא עץ הדעת ידעו אדם וחווה שהם ללא מלבוש ויתבוששו, ואזי נצרכו להלביש כתנות עור, לכן לרמז לזה נותנת הכלה לחתן טלית להלביש סימן שחווה היא הייתה הגורמת, ועוד טעם כתב רש"י (שם) שכיון שצרכי הבית תלויין בה לכן נצטוותה היא בהדלקת הנר.

הטעם שהמחבר נקט רק הטעם שהם מצויות בבתיהם

ומצינו בפוסקים שנקטו כהטעמים הנ"ל, דבטור (סי' רס"ג) הביא טעם דהיא כבתה נרו, ולאחר כך הביא משם הרמב"ם (פ"ה מהל' שבת ה"ג) שכתב טעם שצרכי הבית תלויין, והמחבר (סי' רס"ג) נקט רק לטעם דצרכי הבית תלויין בה וכהרמב"ם, ולא נקט כטעם שהוא כבתה נרה של עולם, וכל הפוס' קים על אתר הוסיפו על דברי המחבר את הטעם דהיא כבתה נרה של עולם יעו' במג"א ובט"ז (שם), ואפשר לומר דמה שלא נקט כן המחבר, כיון דטעם דהיא כבתה נרו של עולם היה די לה פעם אחת להדליק, ולא כל שבוע ושבוע, לכן נקט לה להטעם שהם מצויות בבתיהם דהוא כל שבוע ושבוע.

נפקא מינא להלכה בין הטעמים

והנה יש לחלק בין הטעמים, ויש בזה כמה נפק"מ להלכה, כגון באם אינם נמצאים בביתם כי אם מתארחים במקום מנוחה וכדומה, דאם הוא מטעם שמצויות בביתם וצרכי הבית תלויין בה, הרי דלא יהיה עליה עתה חיוב של הדל' קה, אולם אי נימא כהטעם דהיא כבתה נרו של עולם, לא שניא היכן שהם נמצאים החיוב עליה, לתקן מה שכבתה נרו של עולם, כן נפקא מינא באם יש להם ב' בתים דאם הוא מטעם דצרכי הבית עליה הרי שצריכה להדליק בשתייהם, ואם

היא מטעם שהיא כבתה נרו של עולם, אפשר דדי במה שהדי' ליקה בבית אחד, כנלענ"ד.

מקור וטעם דהאיש יכין ויהבהב את הנרות קודם

והנה המגן אברהם (שם סק"ז), הביא משם האר"י בשער הכוונות, שאעפ"י שה נשים מוזהרות יותר להדליק את הנרות, מכל מקום האיש יכין את הנרות ויהבהב אותם, ומפורסמים דברי התורעק"א (על המשניות), שביאר בזה כוונת המשנה (לקמן לא:): ובהדלקת הנר, דמה הטעם שינה לומר ובהדלקת הנר, והיה לו לומר ובנר, כי היכי דנקט חלה נדה, וביאר דכאן רמז להנ"ל, דהבעל יכין הנ' רות והאשה תדליק אותם, ולכך דייק וקתני "ובהדלקת" הנר, דרק מצוות ההדלקה באשה, אולם ההכנה על ידי הבעל.

ובטעם הדין דהאיש יסייע להאשה, יש לומר לפי מאי דהבאתי במחמדי התורה (פר' בראשית תשע"ג גליון כ"א) במדור חמדת הדרוש לתרץ קושיית האחרונים היאך נקט האדם גם מיתה וגם נענש בממון יעו"ש, והבא' נו ממה שתירץ הכלי חמדה (שם), דלפי מה שכתבו, האור

החיים הק' והשפתי חכמים, דמה שנשכלה חווה היה, מפני שהוא הוסיף לה לאמור איסור גניעה, מאי דלא אסר הקב"ה ועל ידי זה נכשל גם הוא, והוה תחילתו בפשיעה וסופו באונס יעו"ש בדבריו, הרי שגם האיש גרם להאי דבר שיכבה נרו, לכך גם האיש צריך לסייע בהכנת הנר.

כשהאשה מאחרת להדליק מצוה להבעל שידליק הוא ולא האשה

ודאיריין בהכי, יש לציון דינא להלכה, שכתב בזה החכמת אדם, הובאו דב' ריו במשנה ברורה (סוסי" רס"ב ס"ק י"א), דאם הבעל רואה שאשתו מתאחרת להדליק, מצווה גדולה שהוא ידליק את הנרות ולא היא, ולא יחשוש בקטטת אשתו, ואפשר בזה, למאי שהבאנו לעיל מדברי האחרונים בביאור המשנה ובהדלקת הנר, דקאי על אשה מאחרת להדליק, ויש חשש חילול שבת, וחו' ששין לאיסור דאורייתא, לכך מוטב שהאיש ידליק, ולא תבוא חלילה לאיסור חילול שבת, ועל ג' עבירת נשים וכו', ולכך לא יחשוש עתה לקטטת אשתו.

תבנא לדינא

מקור הדין דנשים חייבות בהדלקת הנר - להתוס' מהא דתנן על ג' עבירת נשים וכו' ובהדלקת הנר, להיראים הלכה למשה מסיני ואתי ישעיה וסמכה אקרא, טעם הדבר - לרש"י והטור ב' טעמים א' היא כבתה נרו של עולם ב' מפני שהיא מצויה בבית, הרמב"ם והמחבר נקטו רק טען שהם מצויות בביתם, ואפשר דזהו מורה שהחיוב הוא כל שבוע, נפק"מ להלכה בין הטעמים - א' אם נסעו למקום מנוחה לטעם דהיא כבתה חייבת האשה, לטעם שהיא מצויה בביתה אינה חייבת, ב' אם יש להם ב' בתים, לטעם דהיא מצויה חייבת, לטעם דהיא כבתה אינה חייבת.

הא דתני הדלקת הנר יחד עם חלה ונדה שהם דאורייתא - להיראים גם הדלקת נר דאורייתא, להפנ"י והרש"ש והשפ"א איירי באשה מאחרת להדליק ויש חשש חילול שבת דאורייתא, מקור שהבעל יכין הנרות - ביאר הגרעק"א מדתני "ובה' דלקת" הנר, טעם הדבר - כיון שגם האדם גרם לחווה שתאכל, כשהאשה מאחרת להדליק - כתב החכמת אדם שמצוה על הבעל שהוא ידליק.

הודעה משמחת

בשורה טובה אלפתי קוראינו

אשר מידי שבוע יהיה ניתן להאזין לשיעור מיוחד על פרשת השבוע בהלכה ובאגדה בקו קול התורה שע"י מוסדות חסידי תולדות אהרן

02-3722700

בכניסה למערכת להקיש 9 ואח"כ 1

מערכת מחמדי התורה

בתורה"ק בפרשתינו (כח- ד) וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאֶפֶד וּמַעֲיֵל וְכֹתֶנֶת תְּשַׁבֵּץ מְצֻנָּת וְאַבְנֵי וְעֵשׂוּ בְגָדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אֲחִיךָ וּלְבָנָיו לְקַדְּשׁוֹ לֵי.

וברש"י (ד"ה ומעיל) כתב, שהמעיל הוא כמין חלוק וכן הכתונות אלא שהכתונת אלא שהכתונת סמוך לבשרו, ומעיל הוא חלוק העליון, אולם הרמב"ן חולק על רש"י וסובר **כדעת הרמב"ם** (פ"ט מהל' הג"ג) שהוא בגד אחר לגמרי מכתונת והיה לו ד' כנפות יעו"ש.

ויש לחקור, דלא מצינו שהיה לה ציצית למעיל, ולהרמב"ם דהיה בה ד' כנפות קשה אמאי לא היה למעיל ציצית.

א

לא היה מחובר ככל בגד

הרדב"ז (על הרמב"ם שם) **תירץ**- דהא כתב הרמב"ם שהיה מחובר לכהן רק נגד הגרון, ולא כטלית וכבגד שמחובר לאדם בכל גופו לכך פטור מציצית, אולם מטעם שהמעיל היה עד הקרקע ואזי יוצא שהציצית נגררים על הקרקע ליכא איסורא, כיון דכל קרקע המקדש קודש הוא.

ובמרכבת המשנה (שם) תירץ- שאין כוונת הרמב"ם שהיה לה ד' כנפות, רק כדברי הרמב"ן שהיה נחלק לשתי כנפים מסוף הג' רון עד למטה, אולם לא שהיה ד' כנפות.

ב

פטור מטעם שלא היה כסותו

בתיבת גמא (להפמ"ג), **והמנחת חינוך** (מצוה צט אות ד') **תירצו**- דלמאי דאמרו (חו' לין קלו), כסותך ודרשינן ולא של אחרים, ומהאי טעמא טלית שאולה פטורה מן הציצית, והמעיל של הקדש או קדושת דמים או קדושת הגוף, ולא היה כסותך, אין בזה חיוב של ציצית, ולכך המעיל פטור מציצית.

ג

הוא כגזייה"כ שלא להוסיף על המעיל כלום

עוד תירץ בתיבת גמא- דכיון דהמעיל הוא במגדי הכהונה, וכתבה תורת סדר ואופן עשייתם, הרי מדלא כתבה תורה לעשות בה ציצית, אין יכולים להטיל בה ציצית, והרי הוא כגזירת הכתוב דאסור לגרוע או להוסיף על בגדי הכהונה.

וכן מצינו בכלי חמדה (פר' שלח), שכתב עפ"י דברי המרדכי המפורסמים דהיכן שאדם אנוס ואינו יכול להניח ציצית כמו בשבת, אזי אין לו איסור ללכת בד' אמות בלי ציצית, כיון דאי אפשר לו להניח עתה הציצית, וכיון שכן כיון דלא כתוב בתורה ציצית הרי שאם יוסיף הרי ייתור בגדים בבגדי כהונה, ואנוס הוא, ואינו יכול להניח ציצית, ולכך פטורה.

ד

הפעמונים ורמונים במקום הציצית היו

בספר עין התכלת (על המנחת חינוך- שם) **תירץ**- דודאי יש כאן חיוב של ציצית כיון שבגדי כהונה ליהנות נתנו, ושפיר היה כסותך, והדרא קושיא לדוכתא, אלא על כרחך יש לומר דהרמזים התלויים בשולי המעיל שעי שויים מחוטי תכלת וארגמן ותולעת שני, היו במקום הציצית, וכפי שאמרו (מנחות מא:), טלית שכולה תכלת מביא תכלת ודבר אחר ותולה בה, ה"נ כאן במעיל עשו כאן.

אפשר להוסיף לפי זה, דזה הייתה כוונת קורח, כששאל טלית שכולה תכלת חייבת בציצית, היינו האם צריכים להביא דווקא ציצית, או שיכול להביא תכלת ודבר אחר ותולה בה (מחמדי התורה)

ויקחו אליך שמן זית זך- ויש לתמוה, למה נאמר בכאן שמן זית הרי כל מקום שנאמר בתורה סתם שמן הוא שמן זית כגון במנחות ובמצורע, וכתב הרב הגדול הנ"ל דהנה במדבר לא היה להם זיתים, וע"כ לומר שהוציאו ממצרים או קנו מן הגוים הנה היו טמאים (הנה השמן האגור בתוכו אינו טמא אבל כשדרכו את הזיתים טמאים הנה השמן היוצא מקבל טומאה מן הזיתים), וע"כ לומר שדרכו כל זית בפני עצמה ופחות מכביצה אינו (מקבל טומאה) מטמא, דאם ידרכו אפילו ב' זיתים ביחד הוה ליה כביצה, על כן אמר שמן זית, כל זית בפני עצמו. (פנים יפות)

טענת חנה לעלי שלא צירף האותיות כהוון

ונתת אל חושן המשפט- וברמב"ן שעל האבנים שב' חושן היו חרוטים כל האותיות, וכשהיה הכהן שואל היה מאיר או בולט התשובה, וצריך רוח הקודש לצרף ולסדר האותיות כהוון, ובזה יובן, הא דויחשבה עלי לשכרה ותאמר לא אדני, וברש"י ישן איתא, לא אדני, כשרה אני, ויבואר, למאי דאמרו (ברכות ל"א) שאמרה לו לא אדון אתה בדבר זה, ולא שכניה שורה עליך ולא רוה"ק אית גבך שדנתני לכך חוב ולא לכך זכות, וצ"ב מהו השייכות למה שדנה לכך חוב, למה שאין לו רוח הקודש.

ולחנ"ל יובן, כשעלי ראה שחנה מתפללת בלחש ורק שפתותיה נעות וקולה לא ישמע, שאל באורים ותו"מים לדעת מה זה, ויצאו האותיות ש' כ' ר' ה' והוא צרף זה לשכרה, לכן ויחשבה עלי לשכרה, לזה השי"ב בה לו חנה לא אדון אתה, שאין לך רוח הקודש לצרף כסדר הנכון, שהצירוף האמיתי הוא "כשרה", כלומר שהיא מתאווה ומתפללת לבנים כמו שרה אמנו, וזהו שפירש רש"י לא אדני לא שכרה אלא כשרה. (קול אליה)

רמז דשמות השבטים נחלקו בין האבנים

ששה משמות- ובירושלמי (סוטה ז, ד) אמר דהאבני אפוד היה כתוב "בן" באבן אחד, ו"ימין" באבן השנית, ודרשינן כן מדכתיב ששה משמותם מקצת שמותם, וכן הוא בתרגום יונתן, לכן היה כתוב בנימין על שתי כתפות האפוד, חלק בצד זה וחלק בצד זה, ולזה אמר בברכות משה רבינו בפרשת ברכה לב' נימין אמר ידיד ה' וכו' ובין כתפיו שכן, רמז שהיה שמו כתוב בין שתי כתפות האפוד. (משך חכמה)

המקור לנדר ממון למתים ביום הכיפורים

חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר עליה- כתב הרוקח (סו' ריז ד"ה ומה), מה שפוסקין צדקה עבור המתים ביום הכפורים, יש להם אסמכתא מהא דכתב חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר וסמוך ליה ונתנו איש כופר נפשו לה', ומה מועיל למת שהחי נותן צדקה בעבורו, אלא ה' בוחן לבות החיים והמתים אם אותו המת בחיים היה נותן צדקה ואם היה עני אותו המת אך לבו בטוב והיה נותן אם היה לו אז תועיל לו קצת כי החי יכול לבקש להקל דין המת כדוד על אבשי' לום (סוטה י:) וזכרבי יוחנן על אחר. (בית יוסף אור"ח תרכא)

ירומז דין הסמ"ע דכשהנרות דולקין דנין גם בלילה

דבר אל בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך- כבר נתקשו בזה מהו ויקחו אליך, אלא הנראה לבאר עפ"י מאי דכתב האבן עזרא (פר' בעלעלותך) שאעפ"י שאי מרו שכל הדברות שדיבר ה' עם משה היה ביום שנאמר ביום דבר וכו', מכל מקום כשהיו הנרות דולקים היה כיום ודבר עמו בלילה, לפי זה יובן ויקחו אליך פירוש לצרכיך, שבזה יוכל ה' לדבר עמו גם בלילה, ורמז יש כאן לדברי הסמ"ע המפורסמים (ח"מ סי' ד') דאף דאין דנין בלילה, מכל מקום בדיאכא נרות דנין בלילה, ומכאן רמז הוא לדבריו. (משך חכמה)

ירומז דין דבגרות שבת מובחר הוא השמן זית

רמיזא דאורייתא

פנינים יקרים בהלכה ובאגדה
המרומוזים בקראי דפרשתינו

ויקחו אליך שמן זית זך- ובבעה"ט תצוה בגימטריא נשים צוה, רמז להדלקת הנר לנשים בשבת חובה, וצריך ביאור מה ענין הדלקת המנורה לענין הדלקת נר שבת, ויש לומר למאי דפסקינן (או"ח סי' רס"ד ס"ו) דמצוה מן המובחר להדליק נר שבת בשמן זית, זה מה שרמז לן ויקחו אליך שמן זית זך, רמז לה דלקת נר שבת, היינו שמצוה נמי בשמן זית. (בית ישראל- טוסיג)

רמז לב' בתי המקדשות

שמן זית זך "כתית" למאור מרמז על ב' בתי המקדש שים שהראשון היה ת"י שנה והשני היה ת"כ שנה וזהו **כתית** למאור, ובית השלישי יהיה להעלות נר תמיד (בע"ט), **והחתם סופר** הוסיף דסופי תיבות **שמן זית זך** הוא תנ"ך, וביאר בזה זקיני **בספרו בית ישראל** עפ"י רז"ל (בדרים כב:), אלמלא לא חטאו יש"ר אל לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר יהושע וזהו שרמזה לנו התורה שמן זית זך שס"ת תנ"ך הוא מכיון "כתית" שהיה לנו ב' בתי מקדשות שחברה בעווננו.

ירומז אמרת חז"ל ג' מפתחות לא נמסרו לשליח

פתוחי "חתם" קודש לה'- יובן ע"ד מה שאמרו חכמי מינו ז"ל (תענית ב.) ג' מפתחות לא נמסרו ביד שליח לעולם, ורק בידו של הקב"ה, ואלו הן של חיה, של תחיית המתים, של מטר, וזהו מה דרמז לן קרא, פתוחי לשון מפתחות, "חתם" שהוא ר"ת של חיה תחיית המתים מטר, **קודש לה'** שכל אלו המפתחות הם רק בידיו יתברך (הגר"א).

ירומז דין דמחשבת ע"ז כמעשה

וחשב אפודתו אשר עליו כמעשהו (כח- ה) יתכן על דרך רמז דאמרו אפד מכפר על עבודה זרה [זבחים דף פח, ב], ומחשבה אצל עבודה זרה היא כמעשה כמו שכתוב סוף פרק קמא קידושין. וזה שאמר "וחשב אפודתו וכו' כמעשהו (פנים יפות- משך חכמה)

ירומז דבזמנו אין להתפלל תפלת נדבא

והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו סביב- יש לבאר ע"ד הרמז, למאי דכתב בשו"ת הרא"ש (כלל ד- יג), דבזמן הזה לא יתפלל אדם תפלת נדבא, כי אין אדם מכוון דעתו בתפילה יעו"ש, ומה ששלש התפלות אנו מתפללים אפילו שאין לנו כוונה, יתבאר למאי דאמרו (ב"ק ז), דבעל חוב שיש לו רק סובין דרשינן נייב ואפילו סובין, אם כן כיון דג' תפילות חובה נייב לכן אפילו אם הם סובין ישיב, ובזה יתבאר, והיה פי ראשו בתוכו היינו מה שמתפלל בפיו יהיו בראשו שיהיו לו כוונה בתפלה, ואזי שפה יהיה לפיו סביב שיוכל להתפלל תמיד גם תפלות נדב וזהו סביב כג' לגל שאין לו סוף. (אדרת אליהו- להבן איש חי)

הגאלה העתידה בזכות שלא שינו שמם לשונם מלבושם

והטור השלישי לשם שבו ואחלמה- יובן ע"ד הרמז, כי הנה נגאלו אבותינו ממצרים בזכות ג' דברים שלא שינו, שמם, לשונם, מלבושם, וכתבי כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, והיינו שגם עתה בג' לות השלישי, אם יהיה לנו אלו ג' הדברים ניגאל, וזהו "והטור השלישי" מרמז על הגלות השלישי, אם יהיה "לשם" ר"ת לשונם שמם מלבושם, "שבו ואחלמה" ישובו לארצותם, ויהיה להם רפואה מכל מכאוביהם. (ברכת יצחק בשינוי קצת)

נחמד ונעים

ביאור המסורה ג' פ ונשמע

בתוה"ק בפרשתינו
והיה על אהרן לשרת
ונשמע קולו בבואו
אל הקדש לפני יהוה
ובצאתו ולא ימות
(כח-לה)

ובבעל הטורים "ונשמע" ג' במסורה חד הכא, ועוד כתיב לעיל (פר' משפטים כד-ז), כל אשר דבר ה' נעשה "ונשמע", ועוד כתיב (מגילת אסתר א-כ), "ונשמע" פתגם המלך כי רבה הוא וצ"ב.

א

לרמז דין דמקרא מגילה עדיף

הבעל הטורים ביאר עפ"י הא דאמרו חז"ל (מגילה ג:), אמר רבה מקרא מגילה ותלמוד תורה, מקרא מגילה עדיף, מקרא מגילה ועבודה מקרא מגילה עדיף, וזהו כוונת המסורה כל אשר דבר ה' "נעשה ונשמע" שהוא התורה, ואף עבודה נעשה כדכתיב "ונשמע קולו בבואו אל הקודש" דקאי על עבודה בבית המקדש, ומכל מקום "ונשמע פתגם המלך כי רבה הוא" היינו קריאת המגילה רבה הוא עדיפה ודוחה את שניהם, ועוד מרומז כאן גם את "רבה" שהוא בעל המימרא דאמר שהוא דוחה.

ב'

לבאר הא דהדר קבלוהו בימי אחשורוש

החיד"א בנחל קדומים (בפרשתן) ביאר למאי דאמרינן (שבת פח.), דבשעת קבלת התורה שכפה עליהם ההר כגגית דמכאן מודעא רבא לאורייתא, והדר קבלוהו בימי אחשורוש מרצון והקשו התוס' (שם בד"ה כפה) דהא אמרו נעשה ונשמע דהוי מרצון (יעו"ש מה שיתירצו), ובמדרש תנחומא (נח-ג), וכך כתבו הרשב"א והפני יהושע (שבת פ"ח), דהכפיה היה על תורה שבעל פה, והוסיף עוד הרשב"א דהמודעא היתה עד שלא באו לארץ וכשבאו נתבטל המודעא דכתיב ויתן להם נחלת גויים בעבור ישמרו חוקיו.

ובזה יבואר כפתור ופרח "נעשה ונשמע" שקבלו עליהם את התורה מרצון, ואם תקשה א"כ מאי מודעא איכא ובעינן להדר קבלוהו בימי אחשורוש לכך קאמרו "ונשמע פתגם המלך" שהם קבלו רק תורה שבכתב שקבלו מאת המלך והכפיה היה על תורה שבעל פה, אולם לאחר שבאו לארץ קבלו עליהם אף תורה שבע"פ מרצון וזהו "ונשמע קולו בבואו אל הקודש" היינו לארצינו הקדושה.

ג'

אופן קבלת הרב למשרתו

המהר"י אסאד (בפרשת משפטים) וספר בני שלשים ביארו ע"ד צחות, דבימים קדמונים שרצו בני הקהילה לבחור להם רב, אם שמעו עליו שהוא גאון ובקי בחדרי תורה, מיד היו לוקחים אותו לרב, ולא כן בזמננו שרוצים מקודם לשמוע מדרשותיו, לראות אם ידבר בשפה ברורה, ולא די בזה אלא שצריך גם כן שיהא בקי בלשונות הגויים, שיוכל לדבר עם המלך ושריו בעת הצורך.

וזהו כוונת המסורה, שמקודם שהיו לוקחים רב מקודם עשאוהו לרב, ואח"כ שמעו דרשותיו וזהו "נעשה ונשמע", אולם לא כן היום שמקודם רוצים "ונשמע קולו בבואו אל הקודש" שמקודם שבא רוצים לשמוע קולו אם ערב או לא, זאת ועוד וגם "ונשמע פתגם המלך" אם יכול לדבר כשפת בני המלכות.

ד'

ביאור משנה דד' מידות בהולכי ביהמ"ד

בפרדס יוסף ביאר למאי דאיתא אבות (פ"ה מי"ד) ארבע מידות בהולכי לבית המדרש, הולך ואינו עושה שכר הליכה בידו, עושה ואינו הולך שכר מעשה בידו, הולך ועושה חסיד, וזהו "ונשמע קולו בבואו אל הקודש" שרק הלך לביהמ"ד בלי לעשות, ויש אשר רק עושה וזהו "ונשמע פתגם המלך" והיינו שמקיים ציוויו, ויש אשר גם שומע וגם עושה וזהו "נעשה ונשמע".

ה'

מעלת התפלה אף במכוון לעצמו

בספר בית פנחס (להפתחא זוטא) ביאר דהנה ידוע דעיקר כונת התפלה צריך שיהא על צער השכינה וכשהאדם מתפלל כן תפלתו מתקבלת ביותר, אולם אף אם אין מתפלל לצער השכינה אלא מתפלל בעד צערו גם תפלתו מתקבלת, וראיה מהא דאיתא במכילתא (הובא בילקוט פר משפטים רמז שמ"ג) בשעה עמדו ישראל לפני הר סיני לקבל את התורה בקשו לגנוב דעת עליונה שנאמר כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע וכו' אעפ"כ והוא רחום יכפר, הרי דהתם שלא רצו כלל לקבל ועכ"ז רחם עליהם, אזי ודאי כשהאדם מתפלל לה' שיושיעו על אף שכונתו רק על צערו ודאי מתקבלת תפלתו.

וזהו כוונת המסורה "ונשמע פתגם המלך" היינו דאדם שכל תפלתו הוא למלכו של עולם ודאי תפלתו מתקבלת, אולם אף למי "ונשמע קולו" שכל התפלה הוא עליו מ"מ כיון דבקשתו הוא בחינת "בבואו אל הקודש" שידוע דרק קוב"ה יושיעו גם תתקבל קולו ותפלתו, והא לך ראייה מכל אשר דבר ה' "נעשה ונשמע" אף שלא היה בלבם כלל על הקב"ה ואעפ"כ קבל תפלתם וכנ"ל.

חמדת התורה

היאך שייך שררות בנדבת המשכן

בתוה"ק בפרשתינו
(כח-ה) והם יקחו
את הזהב ואת התכלת
ואת הארגמן ואת
תולעת השני ואת

הש"ש.

ואמרו חכמינו ז"ל (ב"ב ח:), ת"ר קופה של צדקה נגבית בשנים וכו', לפי שאין עושין שררה על הציבור פחות משנים וכו', דאמר קרא והם יקחו את הזהב, שררות הוא דלא עבדי הא הימוני מהימן וכו', מאי שררותא לפי שממשכנין על הצדקה אפילו בערב שבת.

ויש לחקור, היאך ילפינן זאת מזהם יקחו את הזהב שעושין שררות, הא שם היה בנדבה כל אשר ידבנו לבו, והיאך שייך למשכן על זה.

א

שררות דנדבת המשכן לשון חשיבות

בפנים יפות (בפרשתינו) תירץ- דיש לומר דהא דקאמר מאי היא שררותא לא קאי אלא על קופה של צדקה, וכפירש"י שם בד"ה מאי שררותיה כתב רש"י דקופה וכו', אבל גבי מלאכת המשכן הוא עצמו שררות וחשיבות למלאכת החרש וחושב.

ב'

כיון שנלקחו לאדנים וחייב היה שייך למשכן על זה

הפנים יפות (פ' כי תשא) תירץ- די"ל שהיו מונים לגבות החצאי שקלים לעשות מהם אדנים, וכיון שהזהיר בזה בלאו וכדכתיב והדל לא ימעיש היה, הרי דזה היה חוב, ולכך היה בידם רשות למשכן, ושפיר שייך שררות ממש למשכן, כאותה דין דקופה של צדקה.

ג'

יצא בערב שבת כמו קופת צדקה דמשכנין אפילו בע"ש

עוד תירץ שם- דלפמ"ש התוס' (ב"ק פב.), והביאם המ"א (תקפ"א סק"ב), דבאותה שנה עברו לאלול, וקי"ל (שבת פז.), כרבנן דבתרי בשבת היה ר"ח סיון, הרי לפי חשבון היה יום הכיפורים ביום ד', ואמר להם מצות נדבת המשכן, והיינו דכתיב והם הביאו אליו עוד נדבה בבוקר בבוקר דהיינו ביום ה' וביום ו"א, וכבר היה הנדבה די והותר והכריז שלא יביאו ביום השבת, ולפמ"ש שהמנין הזה היה ע"פ מ"ש יתרו למנות עליהם שרי אלפים כנ"ל, וזה היה ממחרת יום הכיפורים שישב משה לשפוט את העם מבוקר עד ערב, ממילא היה המנין הזה ביום ו"א וכיון שכתבנו שנתן להם רשות למשכן על השקלים, והיינו ממשכנין על הצדקה אפילו בע"ש.

ד'

תרומת הלשכה ממשכנין עליה

הקובץ שעורים (ב"ב אות מז) תירץ- דכיון דהכתוב של והם יקחו את הזהב, איירי בבגדי כהונה דזה היה בא מתרומת הלשכה מהשקלים, ובזה ממשכנין, ושפיר שייך גם בזה אין ממשכנין פחות משנים.

חמודי שי

לעילוי נשמת אמו"ר ע"ט רבי יהודה ארי' לייב בן הרב משה מרדי ז"ל פלוצק-פולין דיין וחבר ועד הרבנים בפרנקפורט ציילסהיים ואב"ד אופיבאך נלב"ג ע"ג מר חשוון תשל"ד תנצב"ה

בעזה"ת ב' פרשת תצווה תשע"ט לפ"ק

חמודי שי

בגדי כהונה לכבוד ולתפארת

בתורה"ק בפרשתנו ועשית בגדי קודש לאהרון אחיך לכבוד ולתפארת.

עבודת הכהן הוא רק בבגדיו, כהן הדיוט בארבעה וכהן גדול של טבילה, אין עבודתו כשרה, כי קדושת הכהן תלויה גם בבגדיו, ולא רק בגופו.

ומצינו להכמינו ז"ל (ע"ז לד.) שאמר בה שימש משה בד' ימי המילואים, בבגדי לבן, והיה אף שהיה ככהן גדול, לא לבדו, לא יושן, לא יגדיל, או שמונה, רק בד לבן בלי השיש, ארגמן, זהב ואבני שוהם, חושן המשפט. כמו הקיטל ביום כיפור או התכריכים למת, וצריך טעם למה.

ונלענ"ד לומר בפשטות, דכיון דהיה משה רבנו בשמים ארבעים יום וארבעים יילה ודיבר עם ה' פנים אל פנים לא אכל, לא ישן, היה כמו מלאך והוא לובש קיטל כמו מלאך, הרי שלא היה צריך את הבגדים כדי להתקדש. הוא עצמו היה קדוש, עד כדי שכל כך קרן עור פניו, שהיה צריך להלביש מסוה, מרוב קדושתו.

בגדי הכהנים נעשו לכבוד ולתפארת בכדי לקדש את הכהנים, ובזה הם מתפקדים כמלוכה במידת זמן, שאמר משה למלכה כהן, כשצא מלפניו אחשוורוש בלבוש מלכות, כך הכהנים לובשים את הבגדים, כשאדם מוכתר למלך או נסיך יש לו בגדים מיוחדים וכתר כחלק הפיכתו לדבר למלכות, ורבינו משה לא היה זקוק לזה, מחמת עוצם קדושתו ועצמותו, וזה ייחודותו של משה רבנו, הוא היה עניו. הוא לא היה צריך גורם מבחוץ שיחשיבהו כי הוא עצמו חשוב כל כך.

ישראל נמשלו לזית

וכתב השפת אמת (תרל"ב), לבאר דברי המדרש שנמשלו ישראל לזית. מה השמן אינו מתערב וצף למעלה כך ישראל, וליינו דכתיב (שמות כ"ז, ב) ויקחו אליך שמן זית, שהמבוקש מבני ישראל לשמור חיות הפנימי חלק אלוקי שיש בכל איש ישראל שלא יתערב בגשמיות ויהיה צף למעלה.

ויקחו אליך שמן זית. רצון השי"ת מישראל, לשמור על החיות הפנימי שלהם, לשמור עליה נקיה החלק אלוקי אסור שיתערב עם הגשמיות, עם השמרים של הגשמי, יש לשמור על השמן זית זך. על נקיות הנשמה הרוחני. ולא ליתן לגשמיות ולטומאות להתערב בזה, שיהא חלק הרוחני לרחף למעלה, כהשמן שצף למעלה, כך הרוחניות צריכה לצוף למעלה ולהישאר בנפרד. ויותר נ"ל לבאר, שעל הצד הרוחני להיות השליט, והכוח המשפיע, ועליו להיות צף למעלה וזה מה שצריך להדריך את האדם גם חלק הגוף.

ועוד נ"ל, בהיות האדם רוצה להגן על חיותו הפנימי לא די להגן רק מפני גשמיות הגוף, אלא צריך גם מחיצה להגן עליו מפני השמרים, היינו לוודא שהזיהום, הטומאות שאנו מוקפים בהם לא יחדרו לרוחני. התפקיד שלנו הוא "לשמור חיות הפנימי", לשמור על החיים הפנימיים שלנו, על החלק האלוקי, הרוחני, שבנו. החלק הקדוש, שבכל אחד מאתנו, "בכל איש ישראל". עלינו לשמור "שלא יתערב בגשמיות". להרחיק את הגשמיות. לשמור אותה בנפרד, לשמור על החלק טהור ונקי שתמיד יוכל לצוף למעלה, לצוף למעלה משמעו שהחלק האלוקי יהיה הכוח המדריך את חיינו כי זה מי שאנחנו, זה ירום אונתנו.

חושן משפט

הראשונים נתקשו ליצד חושן המשפט והאפוד היו ביחד ובלחוד.

וביאר האבן עזרא שהחושן הוא סוד עמוק, "ורבינו שלמה אמר, כי האורים והתומים היו כתבי שם המפורש. ואילו ראה תשובת רבינו ח'י, לא אמר כך". סוד מלאכת שמים הוא ואין נכון להאריך בזה.

ולענ"ד פסוקי התורה בחושן והאפוד הנלמדים על פי פשט, ימצא בהם הרבה על דרך

הדרש והסוד בתוך הפשט, האחד הוא חשב האפוד, החגורה של האפוד, על החשב להיות קשור פעמיים בקשר תמידי. ההתייחסות הראשונה לחושן היא כאל חושן משפט, ואחר כך הוא נקשר לחושן המשפט.

"ועשית שתי טבעות זהב ונתת אותם על שתי כתפות האפוד מלמטה, ממול פניו, לעומת מחברתו, ממעל לחשב האפוד". (כח-כז) בפסוק הבא נאמר "וירכסו את החושן אל טבעות האפוד בפתיל תכלת, להיות על חשב האפוד, ולא יזח מעל האפוד". על החושן להיות מחובר אל קשור בצורה בטוחה לאפוד ואי אפשר להזיזו או להסירו.

"ונתת אל חושן המשפט", יש לשים בתוך חושן המשפט, "את האורים ואת התומים והיו על לב אהרון בבואו לפני ה', ונשא אהרון את משפט בני ישראל על ליבו לפני ה' תמיד".

וברש"י שבקפלי חושן המשפט ישנו השם המפורש, ואבני החושן יושבות על קפל זה. על האבנים חקוקים שמות שבטי ישראל, שלושה בכל טור. שלוש כפול ארבע יוצא שנים עשר שבטים. שהוא אחדות כלל ישראל יחד עם ה'. "ישראל ואורייתא חד הוא". והיא הנותנת כח לחושן המשפט, ולכך חייבים להיות מחוברים, ויש להוסיף, שהחיבור חייב שיהא כמו הקשר של קיימא בין ישראל לאורייתא דחד הוא, ולא יזח החושן מעל האפוד".

יש לזה ראייה גדולה מברכת כהנים, דהכהן אין כוח ברכה מצד עצמו אלא הוא כלי להעברת ברכת ה', וכפי הנאמר בסוף ברכת הכהנים "ישמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם". "ישמו את שמי" רומז לשם ה' המפורש בחושן המשפט. "על בני ישראל", על שמות שבטי ישראל החקוקים באבני החושן, וכך אני אברכם.

ולכן חושן המשפט שם, כדי שכלל ישראל יתברכו ללא הפסק, ויהא אהרון נמצא תמיד שם להביא את ישראל אל העזרה, אל הקודש ובכל מקום הליכתו נושא עמו שמות שבטי ה' על לבו, ומשפיע עמו ברכות ומתפלל עלינו, ואהרן בהיותו הכהן גדול הראשון, היה "אוהב שלום ורודף שלום". והוא מאחד את כלל ישראל, ומכניס את ליבו ונפשו בחושן המשפט כדי שיהא האורים ותומים בכל עת ושעה של צרה ומלחמה, שמשפט של האורים ותומים יהיה ברחמים על כלל ישראל בעת הצורך, ומהווה מראה מקום לכל הכהנים הגדולים שיבואו אחריו.

גאולה ע"י האבות

כתב האור החיים הק' בפרשתנו משם הזוהר, דבכל גאולה אחד האבות פעל והביא את הגאולה, אברהם, יצחק, יעקב, ומשה רבנו גאל אותנו מהגלות האחרונה, אבל הקב"ה רצה שנגאל את עצמנו דרך לימוד תורה.

"ויקחו אליך שמן זית זך, כתית למאור, להעלות נר תמיד". אומר אור החיים בשם הזוהר שהתורה היא שמן זית. ודקדק לומר זך שצריכים ללמוד תורה לשמה, בלי שמרים שהם לקנות, או להתגדל וכדומה אלה הם שמריה. ואמר עוד כתית, פירוש שצריכים לעסוק בתורה ולכתת גופם וכוחם על דרך אומרו זאת התורה אדם כי ימות. "ויקחו אליך שמן זית זך", התורה "נמשלה לשמן. מה השמן מאיר לעולם, כך התורה". התורה היא אור של עולם.

הפרויקט שלנו של אבות ובנים להפצת תורת המהרא"ל מצינץ מאיר לעולם, לדורות העתידים. "ושנינתם לבניך ודיברת בהם", שהתורה שלו היא שמן זית זך.

השקנו את פרויקט "ברוך ה' לעולם" לזכרה של אמי, ביאל ליבא בת אברהם מניס ע"ה, ניצולה מהעיר פיוטרקוב שבפולין. כשהיא התייתמה בגיל שנים עשרה, היא עזבה את בית יעקב כדי לעזור למשפחה עם הפרנסה כדי שאחיה היחיד, יוסף שמחה ה"ד, יוכל להישאר בישיבה. היא הייתה בת בית אצל הרבי מרדושיצר, הרב יצחק פינקלר צצוק"ל ז"ע ה"ד, ותמיד הרגישה שה' מדריך אותה בכל שלב בדרך. ומכאן שם הפרויקט "ברוך ה' לעולם", אמן (נטורי קאון ביל"א).

כוונתנו בכל זה לקיים מחדש "ושנינתם לבניך ודיברת בהם" עם שמן זית זך, תורה טהורה של עוללים ויונקים שהם ללא שמרים, ללא צרות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אנחנו רוצים להביא את האור הנהדר של התורה ולתת לו להאיר עם שמן טהור ללא שמרים. משה רבנו יהיה הגואל שלנו ויוציא אותנו מגלות נוראה זו. אם ירצה השם, נזכה להצליח בזה, בכוח תורת בננו העוללים יונקים, שהם שמן זית זך, ובזכותם נגאל אמן.

מדור זה נערך ונכתב

ע"י ר' שלמה יוסף בן הרב יהודה ארי' לייב געליבטער שליט"א - לורענץ

אבות ובנים

לשכני בתוכם, אני ה' אלוקיהם". לא לשכני במשכן, אלא לשכני בתוכם. לשכני בתוך בני ישראל. זה העיקר. המשכן הוא רק אמצעי להשגת המטרה, משכן משמעו שכונה, שוכן. זהו מקום מגוריה של השכינה. אבל איפה נמצא המשכן? בתוך בני ישראל.

חידון

א. האיך תיבת "לי" מרמזת על המשכן?

ב. מאיפוא יש לכל הדורות להמשיך קדושה לתוך בית המקדש הגשמי עלי אדמות, שיבנה במהרה בימינו?
פרט בתשובתך

תשובות יש לשלוח למייל המערכת או לכתובת למטה כל התשובות הנכונות יכנסו לגורל לפרסים גדולים שמות הזוכים בגורל יפורסם בגליון שיצא לאחר ההגרלה

גליון זה נדבת ידידינו הדגול והנעלה ש"ב הרה"ג אליעזר חיים פיין שליט"א מח"ס ברכת חיים- ציריך שוויץ אשר הרים תרומת ידו ברוח נדיבה להגדיל תורה ולהאדירה לעילוי נשמת קדוש ישראל ותפארתו רבינו הגדול הגה"ק רבי יוחנן בן רבינו משה זצ"ל כ"ק מרן האדמו"ר מערלוי צצוק"ל לרגל יומא הילולא רבא י"ג אדר תשע"ו ויה"ר שיהיה למליץ יושר ויושפע שפע ברכה והצלחה ברוחניות ובגש"מיות בריות גופא ונהורא מעליא ובכל אשר יפנה ויעשה יצליח ה' דרכו

גליון זה יו"ל בסיוע תורה ויהדות לעם

גליון זה נדבת ידידינו הדגול והנעלה רודצו"ח ראש וראשון לכל דבר שבקדושה הרבני הנגיד הנכבד והמפואר רבי יעקב שלום פישר שליט"א בני ברק אשר הרים תרומת ידו ברוח נדיבה והוציא זהב ויהלום מכיסו להגדיל תורה ולהאדירה לעילוי נשמת קדוש ישראל ותפארתו רבינו הגדול הגה"ק רבי יוחנן בן רבינו משה זצ"ל כ"ק מרן האדמו"ר מערלוי צצוק"ל לרגל יומא הילולא רבא י"ג אדר תשע"ו אשר נפשו קשורה בנפשו במסירת נפש עילאית ומגדולי תומכי מוסדותיו הקדושים ויה"ר שיהיה למליץ יושר ויושפע שפע ברכה והצלחה ברוחניות ובגשמיות בריות גופא ונהורא מעליא ובכל אשר יפנה ויעשה יצליח ה' דרכו

העלון מוקדש לרפוא"ש בדרכי נעם:
בת ציון אביגיל בת סימה יוכבד תח"ו

זמני שבת קודש: **תצוה**

כניסה יציאה ר"ת	17:10	18:02	18:40
ירושלים:	17:07	17:59	18:36
תל אביב:	17:08	18:00	18:37
חיפה:	17:10	18:02	18:39
בית שמש:			

הזמנים עפ"י לוח אור החיים.

"המרכז לערבות הדדית"

גליון מס': 31. פרשת: **תצוה**. י' אדר-א' ה'תשע"ט

מבט מהפרשה:

הסתכלות לחיים מפרשת השבוע.

מנורת המקדש - הסמל לחינוך

פרשתנו, העוסקת במצוות ניהול המשכן, פותחת במצווה החשובה של הדלקת המנורה, שכידוע לכולנו שיכת לכהן הגדול.

כשנתבונן בסדר הציווים של הקב"ה למשה בענין זה, נראה לכאורה דבר שאינו ע"פ הסדר, בתחילה מצווה הקב"ה את משה על כך שאהרון הוא יהיה זה שיערוך את המנורה "בְּאֵהָל מוֹעֵד מִחוּץ לַפְּרֶכֶת אֲשֶׁר עַל הַעֲדָת יִעָרֵף אֹתוֹ אֶהְרֶן וּבְנֵי מִעֲרַב עַד בֶּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" ורק בפסוק הבא מצווה אותו על מינויו של אהרון ובניו לכהונה "וְאֵתָה הַקָּרֵב אֶלְיָי אֶת אֶהְרֶן אֶחָיו וְאֶת בְּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכַהֵנוּ לִי אֶהְרֶן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אֶהְרֶן". ולכאורה קודם היה צריך למנותו ככהן גדול ורק לאחר מכן בתוקף היותו כהן גדול היה אמור לקבל את הזכות של עריכת המנורה.

הגאון ר' משה פינשטיין זצ"ל בספרו 'קול רם' מבאר שסיבת ההקדמה בציווים באה ללמדנו, שאכן זכה אהרון בזכות זו של עריכת המנורה לא רק מצד הכהונה ויש פה אף לימוד מיוחד מסמליותה של המנורה לדורות הבאים, ובאמת זכה בכך מתוקף היותו תלמיד חכם ומרביץ תורה. כיוון שהמנורה רומזת לתורה ומלמדת כמה וכמה כללים והדרכות בחינוך הבנים והתלמידים.

כלל ראשון שישנו דין בהדלקת המנורה שצריך להדליק את הנר עד שתהא השלבת עולה מאליה, וכך גם החיוב ללמד את התלמיד עד שיוכל ללמוד ולהבין מעצמו, ולהתגדל בתורה בכוחות עצמו.

דבר נוסף שאנו רואים שצריך שיהיה השמן "זך כתיב" שהוא טהור ומזוקק, באופן שלא יהיו בו אף פעם שמרים, וכך צריך הרב להסביר באופן ברור וזך שלא יבואו התלמידים לכדי טעות.

ומזה שצריכים לתת חצי לוג שמן אף לילי תמוז הקצרים, אע"פ שלכאורה היה מספיק להם פחות כמות שמן, ניתן ללמוד שגם את התלמיד הכשרוני ביותר צריכים ללמד ולחנך כמו שמלמדים ומחנכים את התלמידים הפשוטים. אין לסמוך על כשרונותיו ולחשוב שאין צורך ללמדו הרבה על סמך זה שיכול להבין מעצמו. כיוון שאם יסמוך ע"ז, הוא עלול לשגות ויטטה לבסוף מן הלימוד, ואז ינצל את כשרונותיו לדברים אחרים, ולא לתורה ולמצוות.

" ויש פה אף לימוד מיוחד מסמליותה של המנורה לדורות הבאים "

ועוד שצריך להקדיש תשומת לב לתלמידים החלשים ולא לחשוב ח"ו שאין לתלמיד סיכוי לגדול בתורה בגלל כשרונות חלשים או מכח המצב הכללי של התלמיד ושל אבותיו וכדו'. שהרי במנורה נתנו אותה כמות שמן ללילות הקיץ הקצרים וללילות החורף הארוכים, ולא נתיאשו מלהדליק שאולי לא יחזיק הנר עד הבוקר. ומכאן שאין להפלות בין התלמידים שיש להם תפיסה מהירה לבין אלה שהינם קשיי הבנה כמו שמצינו אצל רבי פרידא שחזר לתלמידו ארבע מאות פעם אע"פ שבוודאי יכל ללמד בזמן זה תלמידים כשרוניים אחרים ארבע מאות חידושי תורה חדשים ומפולפלים יותר.

שנזכה שבנינו יגדלו בתורה ובמצוות, ויאירו כאור המנורה הטהורה אמן.

מאת פרופ' אהרן אבנר, ראש המרכז לערבות הדדית

מוקדש לכבוד זודנו היקר: **ר' אבנר בר דיין הי"ו** ורעייתו **הגב' שמחה**. לרגל הולדת הנכדה **שרה** תח"י בת מיטל. שיזכו לראות ממנה נחת יהודית אמיתית עד ביאת משיח צדקנו, לשמחת כל המשפחות, אמן.

סיפור לשבת:

איך קיבל אברך צעיר "עיניים במתנה" עמ' - 2.

פניני אוה"ח:

למי מתלווה משה רבינו? ואיך לעורר עלינו טובה וברכה. עמ' - 3.

עלי עין:

בביאור 'עולי עין' עמ' - 3.

חודה של פרשה:

חידה נושאת פרטים. עמ' - 4. גם המבוגרים מוזמנים.

ב"ה **ג'מ"ח**
דרכי חיים
בנשיאות הרב אייל עמרמי שליט"א

להשאלת:

גמרות שוטנשטיין,
וספרי טוש"ע.

רח' נחום פינת מלכי-
ישראל, שכונת גאולה.

לפרטים:

פלי': 054-844-86-83

או בקו המידע:

079-53-23-549

ב"ה כא "ליטול שְׂכַר כּוֹלָם"

"אם ראית את הבריות שנתיאשו ידיהם מן התורה מאוד, עמוד והתחזק בה ואתה מקבל שְׂכַר כּוֹלָם" (ירושלמי ברכות סח.)

באפשרותך להקדיש את הלימוד להצלחתך, או להבדיל לע"נ יקירך,

חייג עכשיו: 052-7100-955

עיניים במתנה

הסיפור הבא הוא סיפור שקרה בזמנינו. אנו מעשה באברך יקר אשר חלה במחלת עיניים קשה, עד שהרופאים קבעו כי אפסו סיכויי להמשיך לראות כמקדם, ועוורונו המלא אינו שאלה של 'האם' אלא של 'מתי'.

הימים חולפים, ומצב עיניו הולך ומחמיר. בעצת העסקנים הרפואיים, הזמין בדחיפות טיסה לבוסטון, אל מרכז רפואת העיניים הגדול בעולם. מבעוד מועד סודרה לו הפניה אל מנהל מחלקת רפואת העיניים במקום, הנחשב למומחה מספר אחד בעולם בתחום הבעיה הספציפית שלו.

הפרופסור הגדול ישב מולו, והביט בעיון לסירוגין בעיניו, בצילומים, ובדו"חות שלפניו. לאחר מכן, פנה אל האברך שישב מתוח לפניו ואמר קצרות: 'ראה נא איש צעיר. תנצל היטב את השבועות הקרובים, שתספיק לראות את כל אשר תחפוץ בימי חלדך. בעוד מספר שבועות תהפוך לעיוור גמור, ואין, ממש ממש אין מה לעשות, התיק שלך אבוד לגמרי!'

כשיצא האברך מחדרו, נחת על הכסא הסמוך כשבלבו מרוסק לחלוטין. גלגלי מוחו הלמו בפראות, ונשימתו נעתקה. הקביעה של הרופא, לפיה יישאר עיוור מעתה ואילך, נאמרה בטון נחרץ שאינו משתמע לשני פנים. אחרי שהתאושש מההלם הראשוני, התקשר לעסקנים הרפואיים ששלחו אותו הנה, וביקש כי ישוחחו שוב עם הרופא, וינסו לחלץ ממנו פיתרון כלשהו.

אלא שגם התערבותם, לא שינתה את עמדת הרופא כמלוא נימה. הוא חזר והסביר כי עיניו של האברך הזה חדלו מלתפקד, והלכה למעשה הוא כבר עיוור אלא שעדיין הוא רואה קצת...

עם הקביעה הנחרצת הזו, ראה מיוזעו האברך אך 'שחור בעיניים', תרתי משמע. באין פיתרון באופק, התקשר האברך אל סוכן הנסיעות וביקש להזמין כרטיס בחזרה לישראל למחר בערב. לפחות יבלה את הימים הבוודיים שעוד יוכל לראות בחיק משפחתו, ויעניק לעיניו את הזכות לראות עוד כמה רגעי נחת בוודים...

באותו ערב ישב האברך בחדרו, ועיניו זולגות דמעות. הדמעות הללו היו גם שחרור מתח, גם תפילה לנס גלוי שאולי עוד ישנה את התמונה, ובעיקר – דמעות פרידה מחוש הראיה... מחשבתי הרחיקו אל בני משפחתו, אל קהילתו האהובה, אל בית הכנסת השכונתי – כל אותם מקומות מרגשים שלא יזכה עוד לחוות בחוש הראיה...

אך כשעלה במוחו בית הכנסת השכונתי, נזכר בשיחה מעניינת ששמע מדרשן בבית הכנסת, שבועות ספורים קודם לכן. היה זה בשבוע פרשת וישלח, והדרשן

ציטט ביאור מדברי רבינו בחיי על התורה, המבאר את תפילתו של יעקב טרם המפגש עם אחיו עשיו, כאשר הוא מתחיל את תפילתו במילים 'קטונתי מכל החסדים ומכל האמת'. והלא הדעת נותנת, שאדם הנתון במצוקה יתפלל על מצוקתו, ויתחיל את תפילתו מיד במילים 'הצילני נא מיד אחי מיד עשיו' – אותם אמר יעקב אבינו בהמשך תפילתו?

אלא, יעקב אבינו ידע שתפילה מתקבלת לפני השם רק כאשר היא כוללת בתוכה הודאה על העבר. לפיכך, תחילה הודה על החסדים והאמת להם זכה עד כה, ורק אחר כך החל להתפלל על מצוקתו, מתוך הבנה שתפילה יכולה להתקבל רק אם קודמת לה הודאה עמוקה על העבר!

ההבנה החדשה הלמה בראשו של האברך כאלפי פטישים. 'אולי עלי לשנות את נוסח תפילתי...! לחש לעצמו. הוא התעשת, נטל דייו, קרא את ההלל בלי ברכה והחל מודה להשם. 'אבא, תודה על הבית שזכיתי להקים, תודה על האוירה השמחה השוכנת בו, על הילדים הבריאים והמחונכים הגדלים בו. תודה על היכולת לפרנסם, תודה על העונג לשבת איתם בסעודת שבת, לרוות מלוא חופניים נחת מהסיפורים, מהחזקוקים, מהחיוכים שלהם...

תודה אבא, המשיך האברך בדמעות התרגשות, 'על ששתי רגלי הולכות, ושתי ידי פעילות. אני יודע שהדבר לא מובן מאליו, יש רבבות נכים בעולם שכל פעולה פשוטה שלי היא קריעת ים סוף עבורם, ואילו אני יכול לעשות הכל בכוחות עצמי. תודה אבא על הבריאות השלימה בכל אברי עד עתה, ועל הזכות לראות עד עתה!'

בסוף, ביקש בקצרה, 'עזרני, אבא טוב שמרעיף עליי כה הרבה טוב, שעייני ימשיכו לראות ולתפקד, ואוכל להודות לך בעיניים בריאות על כל החסד הזה...'

מעודד עלה מיוזעו האברך על יצועו, וכבר בשעת בוקר התייצב בחדר ההמתנה של הרופא, וביקש להיכנס ללא תור מראש. הרופא כבר הכיר את המחזה של חולים המסרבים להאמין לגזירה, ובדרך כלל סירב לקבלם שנית, בוודאי ללא תור קבוע מראש. נגד כל הגיון הסכים הפרופסור לקבלו, ואחרי דקות התבוננות ארוכות גבותיו התעגלו בתימהון:

'אתה זה שהיית כאן אתמול? זה לא יכול להיות, זה לא יכול להיות! - - הרי הבעיה שלך נפתרת בניתוח פשוט וקצר, תקבע אצל המזכירה כבר למחר!'

כעבור 48 שעות, צעד בשדה התעופה הבוסטוני אברך מחוייך, מאושר, ובעיקר מודה. עיניו היו לו לשלל! המיית ההודאה שפרצה מליבו, היא שפתחה עבורו שערי שמים. לבו השבור והמיוסר לנוכח הגזירה הקשה, שהצליח להתעשת ולפצוח במחול של הודאה – הוא שחולל כאן מהפך!

הוא הביט כה וכה, ועיניו לא שבעו מלראות, תוך שבליבו החליט לפרסם את הנס. למען יידעו הכל, כי אף שמצוקה יוצרת תפילה בתחנונים, הנס הגדול באמת מתרחש רק כאשר ההודאה היא המובילה את התפילה, כאשר התודה כובשת את כל הלב (הרב קובלסקי - אור דוד)

שבת כהלכתה:

הלכות שבת.

בסיס לדבר האסור

כלי שמלאכתו להיתר שהונח עליו מערב שבת "מוקצה מחמת חסרון כיס" או "מוקצה מחמת גופו", אפילו בדרך אקראי, על דעת שישאר שם כל זמן בין השמשות (בכניסת השבת), אף שכרגע בשבת אין המוקצה עליו, כגון שנפל ממנו או ילד קטן הוציאו, הכלי נקרא "בסיס לדבר האסור", דהיינו שהכלי נעשה בסיס למוקצה שהונח עליו, ונאסר בטלטול כדין המוקצה שעליו, אפילו לצורך גופו ומקומו. (ב תעד. חזו"ע שבת ג קלב)

לדוגמא: מצלמה [שהיא מוקצה מחמת חסרון כיס] שהונחה על אלבום, ונשארה שם בעת כניסת שבת [בין השמשות], האלבום נעשה בסיס לדבר

מוקדש להצלחת **דוד** בן **ז'קלין** הי"ו לחזרה בתשובה מאהבה, זיווג הגון, והצלחה בכל העיניים (להקדשה חיגו: 052-7100-955).

לבריאות והצלחה:

דוד ראובן בן נלי נעכא
 רבקה אפרת בת שרה.
 אברהם בן דליה,
 יוסף אברהם בן טובה.
 יעל בת בתיה.
 נועה בת מזל פורטונה, - לזיווג הגון
 דניאל בן מרים. אסתר בת יעל, - לרפוא"ש, זש"ק.

לע"נ:

מורנו ורבנו הגאון הגדול הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה.
 יהודה בן אסתר.
 ברוך פרג' בן יצחק ומרים.
 אסתר עזת בת מרים.
 בוריה בוריס בן ספירה.
 יהודה אריה בן ר' צבי דוד ומינה.
 אברהם כבר חי בן שמחה אבלין.
 יוסף בן משה וליאה.

בן פורת עלי עין:
עין הרע בזוית יהודית.

סוד כוחו של יוסף הצדיק - 'עולי עין'

שבת שלום ומבורכת אחים יקרים

בשבוע שעבר דיברנו על עניין העין הרע מכוחות עליונים, ובעזרת ה' יתברך ננסה השבוע לפרש על קצה המזלג בענין זה.

בספר מגלה עמוקות מובא סוד עין הרע שהם הק"ל (130) קליפות שזה גם מנין "עין" במלוי ויצר הרע שהוא ס"מ רוכב על ק"ל זה שנאמר "מוציאין את האדם מן העולם" ויוסף הוא שטנו של עשוי שהוא הס"מ, כי יוסף הוא מבורך ב"בן פורת עלי עין" שהוא עולה על העין (כדברי הגמ' (ברכות דף כ' א') "בן פורת יוסף בן פורת עלי עין ואמר רבי אבהו אל תקרי עלי עין אלא עולי עין") שזה הק"ל קליפות, ולא יירא מעין הרע.

ובאותו ענין מבינים אנו יותר את דברי הגמרא (ברכות ו.) אלמלא ניתנה רשות לעין לראות אין בריה יכולה לעמוד. מפני מה איננו יכולים לעמוד? - מפני המזיקים. שאם היה לנו את היכולת לראות את המזיקים שנמצאים סביבנו פשוט היינו רועדים מפחד וה' ברחמיו עשה עמנו חסד שאנו לא רואים את הדברים האלו.

(וכל המזיקים האלו שאנו רוצים להשמידם יש לכל אדם הזדמנות בכל לילה להשמידם על ידי קריאת שמע על המיטה בכוונה).

ובזה יוכל להתבאר יותר מה זה "עולי עין" שאם נוסיף את מספר התיבות של שמע ישראל וכו' עד אחד, זה 25 אותיות. וכשנוסיף את זה על ה ס"מ (החישוב ע"פ השם המלא של הס"מ) יוצא לנו 156 כמנין יוסף שהוא זכה לעולי עין כמו שאמרנו בתחילה.

ה' יזכנו שנזכה תמיד להיות מוגנים מכל סוגי העין הרע ונזכה לעשות נחת רוח לאבינו שבשמים אמן.

שבת שלום ומבורך לכל עם ישראל.

פניני אור החיים:

מתורתו של רבנו הק'
ר' חיים בן עטר זיע"א

'החשיבות - לאדם העוסק בתורה'

ואתה תצא את בני ישראל ויקחו אליך שָׁמֶן זַיִת זָךְ:

רבינו האור החיים הקדוש מביא את דברי הזוהר הקדוש שכל תלמיד חכם יש לו בנשמתו ניצוץ מנשמת משה רבינו, כי משה רבינו מתלווה ומתחבר עם התלמיד חכמים שעוסקים בתורה.

ולכן מוצאים בגמרא שהיו קוראים זה לזה משה, כי משה הוא בחינת נפש הלומדת תורה. וזה גם המשמעות בדברי הזוהר 'אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא' שבכל דור ודור משה רבינו מתלווה ללומדי התורה.

זה מרומז בפסוק שלפנינו:

'ואתה תצא, לשון ליווי וצוותא, שמשה רבינו יתחבר ויתלווה 'את בני ישראל', רק עם החשובים שבכם ישראל, כי 'ישראל' זה לשון חשיבות.

ומי הם החשובים בעם ישראל, ו'יקחו אליך שָׁמֶן זַיִת זָךְ' אלו שעוסקים בתורה הקדושה המשולה לשמן.

ועלינו לזכור ולשנן לשונו של רבינו הקדוש: 'כבר ידעת כי אין חשיבות אלא באמצעות עסק התורה'.

[אור החיים תצוה פרק כז, פסוק כ]

הציץ - 'אני לדודי ודודי לי'

ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חתם קדש לה' וגו', וקה' על מִצְחוֹ תָּמִיד לְרָצוֹן לָהֶם לְפָנָי ה'.

על הציץ שהיה לובש הכהן גדול נכתבו המילים 'קדש לה', וזה מסמל ומרמז על כלל ישראל שהם 'קדש', וכמו שמכנה אותם הנביא ירמיהו 'קודש ישראל', לה', שהם חשוקים ודבוקים ומשועבדים לה' יתברך.

ובאמצעות כתב זה המסמל את דביקותם בה' והשיעבוד הגדול לעשות את רצונו, זה ממילא היה מעורר רצון העליון להשפיע להם כל טוב, וזה הכוונה לרצון להם לפני ה', שעל ידי ההתעוררות שלהם מלמטה, שהם מחוברים ובטלים להקדוש ברוך הוא ואין להם שום רצון עצמי, מתעורר כנגד זה רצון העליון להשפיע להם כל משאלות לבם.

וזה סוד הענין שנאמר בשיר השירים 'אני לדודי ודודי לי' שעל ידי ההתעוררות והרצון שאנחנו מעוררים בעולם הזה לעשות רצון ה', אנחנו מעוררים באור חוזר רצון עליון לטובה ולברכה.

[אור החיים תצוה פרק כח פסוק לח]

מוקדש להצלחת **נועה איריס** בת **רבקה** תח"ו ובניה: **שגי יחיאל**, **אופיר שרה**, ו**יואב**. הי"ו לבריאות איתנה והצלחה ברוחניות ובגשמיות.

להוצאת עיה"ר בעופרת, ויעוץ בעיני החיים, ע"י רבני הארגון,
חיגו: 052-7100-955.

בס"ור שגרת' שערנו שוטר' הרשות הפלסטינאית גילו
בצד הכביש שני מטעני חבלה.
אמר האחד לחברו: בא ניקח את זה בנידת לתנוה.
אמר לו השני ומה נעשה אם אחד יתפוצץ בדריך?
ענה לו הראשון: לא משנה ג'יד שהיה רק אחד.

הח"ם הם כמו משחק כדורגל,
צריך לדעת עם מי לשחק, ובמי לבעוט.

" ועשית ציץ זהב טהור
ופתחת עליו פתוחי
חתם קדש לה' "
(פרק כ"ח פס' ל"ו).

בקיצע'ר:
רעיון קצר לשולחן השבת.

הציץ הוא לשון הסתכלות כמו שמצינו בשיר השירים "מציץ מן החרכים", ונרמז בזה, שיש לכל אדם להסתכל על הז'הב' שלו שיהא טהור, דהיינו שיהיה משאו ומתנו ביושר ובאמונה, וטהור מכל דנדוד איסור.

ביאור נוסף, שיש בפסוק זה קריאה לכל יהודי, שכמו שמסתכל על תכשיטי הזהב שלו שיהיו טהורים, K 24, נקיים ומצוחצחים, ושלא יהא חסר כל שהוא ממשקלם. על אחת כמה וכמה בתפילות וברכות, מצוות ולימודים, שחיסרון כל שהוא עולה לחשבון ועושה רושם, - בעיני פתוחי חותם קודש לה', - שיש לנו להקפיד בעינינו אלו, שיהיו מצוותינו שלמות וזכות.

ועוד רמז נאה בפסוק זה "ופתחת עליו פתוחי חותם" - יל ידי הזהב תוכל לפתוח קץ הפלאות שהוא סתום וחתום, וכל זאת על ידי שיתן ממנו "קודש לה" כדכתיב "ושביה בצדקה".

(אלף המגן, לרבנו אליעזר פאפו זצוק"ל בעל הפלא יועץ)

נהנים מהעלון?
רוצים לקבל אותו ישירות למייל שלכם?
ALONHLH@GMAIL.COM
... העלון בעז"ה אצלכם במייל מידי שבוע.
תגובות/הערות/הצעות ליעול, יתקבלו
בברכה במייל זה או בקו המערכת: 077-971-1233
שלוחה 3.

חודה של פרשה:

חידה לפרשה עפ"י רש"י והפסוקים.

בין הפותרים נכונה תערך הגרלה על:

**עניבת "דה פיירו" יוקרתית,
בשווי 80 ש"ח.**

מתנת "דיוויס" מלכי ישראל - 8 ימים

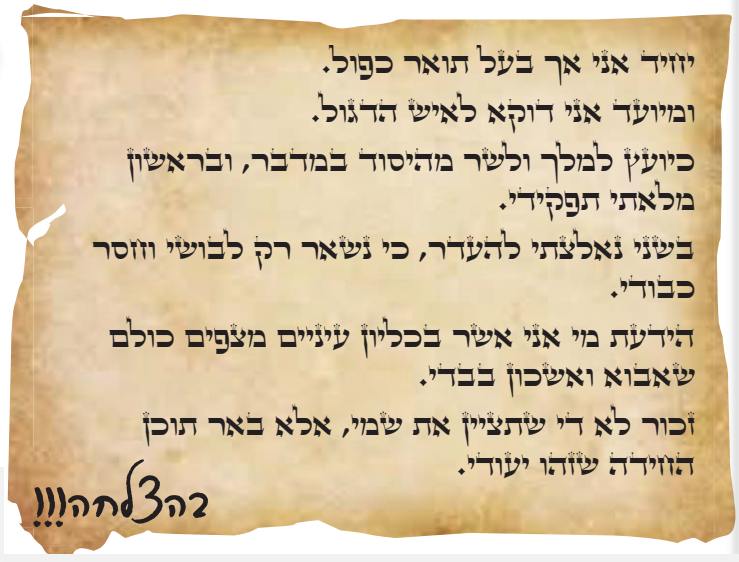
פתרונות ניתן לשלוח עד ליום רביעי.

במייל: ALONHLH@gmail.com **או בטלפון:** 077-971-1233.

בעמדות "נדרים פלוס": באמצעות "שלח הודעה"

פתרון החידה לפרשת משפטים: (שמות כ"ג - י"ב. רש"י)

"וביום השביעי תשבות" אף בשנה השביעית לא תעקר שבת בראשית ממקומה שלא תאמר, הואיל וכל השנה קרויה שבת, לא תנהג בה שבת בראשית: - (רש"י). וכידוע מחלל שבת דינו כגוי לגבי נגיעה ביין שנהיה יין נסך ולגבי צירופו למנין ולעדות במקרים מסוימים, ועוד.

יזויד אַזי אַך בעל תואר כפול.

ובמועד אַזי דוקא לאיש הדגול.

כיועץ למלך ולשר מהיסוד במדבר, ובראשון
מלאתי תפקידי.

בשני נאלצתי להעדר, כי נשאר רק לבושי וזוסר
כבודי.

הידעת מי אַזי אשר בכליון עיניים מצפים כולם
שאבוא ואשכון בבדי.

זכור לא די שתציין את שמי, אלא באר תוכן
הזיידה שזהו יעודי.

זה צמחה!!!

החידות נערכו ע"י הרב ישראל בר אורין שליט"א, ומוגשות באדיבותו.

ב"ה

יהודי יקר נא הקדש דקה מזמנך

ואמור פרק תהילים לרפואת הילדה:

בת ציון אביגיל בת סימה יוכבד תח"י

וכל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים

תזכו למצוות.

ב"ה

זיכוי הרבים בנוס אייס קפה!!!

קוראים יקרים: לצורך הרחבת תפוצת העלון אנו זקוקים לעזרתכם, בהיות שגם במצב הנוכחי נצברו חובות לבית הדפוס, ואנו קוראים לכם לבוא ולקחת חלק בהדפסת העלון.

שימו לב בתרומה סמלית מצידכם של 5 ש"ח בשבוע (עלות סטנדרטית לכוס איס קפה) אנו נוכל להגיע לשולחן השבת של עוד כ 20 משפחות וזכות זו תעמוד לכם לנצח נצחים.

להצטרפות: 052-7100-955.

או בעמדות "נדרים פלוס" בבתי הכנסת

ושמכם יוזכר לברכה בעלון ויועבר לתפילה בכולל מוצ"ש. כמו"כ ניתן לקחת חסות פרסומית בעלון.

תזכו למצוות ושבת שלום.

לשאלת רבים: ניתן לקחת חלק גם בקפה

הפוך, אייס תות, משולש פיצה וכו'

"כשנתמיד במעשים קטנים,

נהיה לבסוף אנשים גדולים."

צרו ברכות ואיחולים נשגר בזאת לכ' מעלת ידידנו החשוב, איש חיל רב פעלים לתורה ולמצוות רב קהילת "תהילה לדוד" בבית שמש.

הרב יוסף חיים בר אורין שליט"א.

לרגל הולדת בנו משה נ"י

שיזכה הוא ורעייתו הרבנית

לגדלו לתורה, לחופה ולמצוות

ומעשים טובים, ויזכו לרוות ממנו

נחת יהודית אמיתית, אמן.

מאחלים רבני הארגון וצוות ההנהלה.

צילום: משה רבי.

ניתן לתרום בכל עמדות נדרים פלוס.

הדפסה והפצה:

mediabar99@gmail.com

העלון יוצא לאור בסיעתא דשמיא ע"י: "המרכז לערבות הדדית" 580646396 (ע"ר). רח' חנה 1. ירושלים.

טלפון: 077-971-1233/052-7100-955. מייל: HLA580646396@gmail.com

לתרומות: בנק דיסקונט-11 סניף: 64, מ"ח: 155024.

פרשת תצוה

המאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א צט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת יא' אדר א התשע"ט

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
17:10	18:02	18:40
17:07	17:59	18:36
17:08	18:00	18:37
17:10	18:02	18:39

י-ם ת"א חיפה ב"ש

יוס אחד, כאשר הגיע משלחת גדולה של ת"ח לבקש מרבי **מאיר אבוחצידא** זצ"ל שיתן הסכמה על עיתון חרדי אשר רק דברי תורה יש בו, והרבה מגדולי ישראל חתמו והסכימו עליו. מאן רבי מאיר **לתת להם הסכמה**. כאשר יצאו שאלתי אותו: אבא, מדוע אתה ממאן הרי זה **עיתון כשר**, רבים מגדולי ישראל חתומים עליו. אמר לי: בני, מגיל שלוש עשרה קבלתי על עצמי **שלא להביט** על אף אות חוץ מאותיות התורה הקדושה...

כשצדיק מחמיר על עצמו ומתחסד עם קונו גם בדברים המותרים מעיקר הדין, חפץ להצניע עצמו בפני הבריות, לעיתים קשה היא מלאכתו. עובדה זו חש רבנו רבי **משה לוי** זצ"ל באחד מימי חול המועד סוכות, כשביקר בביתו של מרן הגאון רבי **עובדיה יוסף** זצ"ל. רבנו היה מחמיר על עצמו שלא לאכול ולא לשתות **מאומה מחוץ לסוכה**, ואפילו כוס מים! כשכבדו מרן זצ"ל בתמרים, נבוכך רבנו. לסרב למרן? חלילה לו! לומר לו שמחמיר על עצמו? לא רצה להראות **חסידות** בפני גדול הדור! לקבל ולאכול - הלא קיבל על עצמו שלא לאכול מחוץ לסוכה... והבא להיטהר מסייעין בידו. בעודו מקבל מיד מרן את התמר, הגיע **אדם אחר** ומרן פנה לדבר עמו... מיהר רבנו והכניס התמר לכיסו.

אדם המתרגל לומר שקרים מוסרים אותו ביד מלאך שקן. המלאך הזה מלווה אותו תמיד, ואינו חדל מלהמתן ומלומר לו על מצווה שהוא עברה ועל עבירה שהיא מצווה.

האמת היא "האור". העוזר לך לצאת מן החשכה. הדלק אותנו!

עלינו להתנהג בכל המצבים לסמוך ולבטוח על השי"ת ואז יעזרנו הקב"ה ועלינו להבין כי כל המצבים שנראים לנו כקשים הם רק **ניסיון** לאדם שידע להתגבר ע"ז שלמרות הכל עליו לבטוח בהקב"ה. כי יסוד הישיבה נוסד להתעלות בתורה ולהיות בעל מדות טובות ויראת שמים וכל המצוות האחרות דברים טובים המה אבל אין זה רוח הישיבה, כי רוח הישיבה היא **התעלות בתורה** ולהיות גדול בתורה, דבעת שאינו גדול בתורה כל תורתו בסכנה.

יש ניסיון לפני עשית המצוה וגם לאחר מכן - שלא יבוא לידי גאווה.

יוס אחד בקטנתו התעמת רבינו **יוסף חיים** זצ"ל עם אחותו, מי יחזיק את נר ההבדלה, ואחותו היתה בוכה אמר לו אביו: תוותר לה היא קטנה ממך. אמנם בזאת נאות לוותר לך ואתה תזכה בהזקת הנר, אם תדע לומר לי טעם בסדר ברכות ההבדלה שנתקנו על סדר יבנ"ה-יין, בשמים, נר, הבדלה. על אתר ענה לו שיש **סוד גדול** בדבר, והוא שהסדר, יין בשמים נר הבדלה הוא בדווקא, שהרי יין הוא 'טעם' שהוא בפה, אח"כ הבשמים במקום יותר גבוה 'ריח' בחוטם, והנר הוא יותר למעלה בראיית העיניים, ולבסוף **דעת** כמאמרם ז"ל אם אין דעת הבדלה מניין...

הרשעים יש מהם שהם מפותים מתאות העולם הזה מראות פני הטוב. ויש שמבינים במתא ויודעים בלבבם שאין בעולם המדומה ומחמדיו ממש אבל לא ירצו לפרוש מהם בזדון ליבם.

נקודה למחשבה

הנרי חיכך את ידיו בהנאה. ההלוואה הנדיבה שהוא עומד לתת למייק עומדת לשלשל לכיסו **רווח גדול במיוחד**. הנרי היה מלווה בריבית. הוא אמנם היה אדם חובש כיפה, אבל על המצווה הזו, של איסור לקחת ריבית, הוא כנראה לא שמע... הנרי היה גובה ריבית רצחנית, וכאשר הלווים היו מתקשים לעמוד בתשלומים, הוא היה שולח אליהם בריזונים ש'יסבירו' להם בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים שכדאי להם מאוד לשלם בזמן... מייק, שהגיע כדי לבקש הלוואה של מאה אלף דולר למשך חודשיים, החל להתמקח עם הנרי. 'זו ריבית גבוהה מדי', אמר להנרי. 'אציל מלווים אחרים, בעיר הסמוכה, אני משיג ריביות הרבה יותר נוחות'. 'אז תלך אליהם', אמר הנרי. 'נוח לי לעבוד אתך', אמר מייק. אני רוצה הנחה של אחוז אחד לפחות בשיעור הריבית'. הנרי לא רצה לוותר על לקוח כמו מייק. המשא ומתן ביניהם נמשך זמן רב מבלי שהם הגיעו להסכמה. בשעה 2:00 בצהריים החליטו השניים לעשות הפסקה במשא ומתן, **כדי ללכת** להלוויה של גבאי הצדקה המסור של העיירה. לאחר ההלוויה, הסכימו השניים, הם יחזרו למשרד ויסכמו את הדברים. גבאי הצדקה היה אדם מסור וישר. כשרב העיר עלה להספידו, הוא סיפר כיצד הגבאי היה דואג לכל מחסורם של עניי העיר, וכיצד היה מבחין באנשים הזקוקים לעזרה ומסייע להם בצנעה ובלי פרסום רב. רב העיר הבחין שהנרי **מקשיב להספד** בהתרגשות ואף מוחה דמעה, והחליט לנצל את ההזדמנות ולנסות להשפיע עליו שיעזוב את דרכיו הרעות. 'כאשר אדם עולה לשמים', אמר הרב בקול בוכים, 'לא מלווים אותו הכסף והזהב שהוא צבר, אלא רק הצדקה והמעשים הטובים שהוא עשה בעולם הזה, בבית דין של מעלה, שוקלים רק את המצוות והחסדים שהאדם הספיק לעשות בימי חייו!'

לשמחתו של הרב, הוא נוכח לראות שהנרי מקשיב לדבריו ואף מנענע בראשו בהסכמה. 'אולי, אולי', קיווה הרב, 'הדברים **ייכנסו לליבו** והוא יחדל ממעשיו... אולי עכשיו יפסיק הנרי לעשוק אנשים וינצל את כספו הרב לעשיית חסד! לאחר ההספד ניגשו כמה אנשים אל הרב ולחצו את ידו בתודה על הדברים המרגשים. גם הנרי התקדם לעברו וכשהגיע אל הרב אמר לו שההספד חוצב הלהבות נגע מאוד לליבו וריגש אותו. 'אני מקווה שכמו שדרשתו של הרב השפיעה עלי, כך הנרי לרב, אמר הנרי לרב, 'כך היא תשפיע על שאר בני העיר. מה, הם לא מבינים שכסף זה הבל הבלים? מה הם שומרים כל כך את הכסף שלהם לעצמם? הנה, היום היה אצלי מייק, והוא מתלונן שהריביות שלי יקרות מדי. אולי באמת הרב ייקח אותו **לשיחה אישית** ויסביר לו שזה בסך הכול כסף, ושיפסיק להתקמצן כל כך על הכסף שלו ולדרוש ריביות מופחתות!'

מה אתם אומרים על הנרי? נכון שהוא מוחרך? אך מה לעשות. שכולנו מוחרכים בדיוק כמותו. חדל אומרים 'אדם קרוב אצל עצמו. וכונתם היא **שלאדם קשה מאוד לראות** את חסרונותיו ואת מגרעותיו. גם כאשר הוא שומע דברי ביקורת ותוכחה. הוא ישר מוצא מי לא בסדר - וזה אף פעם לא הוא אלא החבר או השכן או האח... במהלך חייו אנו מקבלים מסרים רבים כיצד לתקן את דרכינו. חשוב שננסה **לראות מה לא טוב אצלנו**, ולא לחפש מיד את כל הדברים הרעים אצל האחרים. (העורך)

עצם הנישואין הוא מעשה של התאחדות מקודשת המובילה לקשר עם האלוקים.

מה זה חינוך לידים? "שיהיו בשקט, שיעשו מה שאומרים להם". נכון, לפעמים מרוב שמפחידים אותו, הילד עושה מה שאומרים לו. אבל זה לא נקרא **שחינוכו אותו**, זה נקרא שניצחנו אותו. עכשיו יש לנו שקט של מנצחים, עכשיו הדברים מתנהלים כרצוננו, אבל זה רק עניין של זמן עד שמי שניצחת אותו ניצח אותך. כי אף אחד לא רוצה להיות מנוצח. הרווחת לרגע. בסוף תפסיד הכל. אבל אם תהיה אדם – תשתמש עם הבחירה שלך, **תתווסף מעל עצמך**, תתמוזג עם הזולת בשביל התכלית. תן מקום גם למי ששונה ממך גם אם זה לא תמיד נוח לך.

ההערכה לבן - הזוג אינה מובעת אך בביטוי מילים, אלא גם בארשת הפנים. במשנה בפרקי אבות כתוב: "שמאי אומר... והווי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות". טעות היא להבין, שהמשנה מדברת אך ורק על תהליך קבלת אורח, הבא לביתו של אדם. 'מקבל' במקרה זה פירושו 'מקביל', כלומר: כל אימת שאדם מצוי 'במקביל' לזולת, הוא חייב להראות לו **סבר פנים יפות**. משנה זו, והאומרה, מעוררים שאלות מספר: הלל היה רגיל להמריץ את שומעי ליקוח לעשות מעשי חסד, שאינם מתחייבים מן הדין. לעומתו - דיבר שמאי, אך על חובותיו של האדם. המלצותיו לעשות מעשי חסד, או פעולות של לפנים **משורת הדין**, שהוא עצמו עשה - לא נזכרו כלל במשנה. לכן אמרתו "הווי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות" מלמדת אותנו, שהיא פעולת חובה, ולא מעשה חסד של לפנים משורת הדין.

הענווה מאפשרת לך לקבל ולקרב אחרים.

הרצנה הלהך בגדולות ובנפלאות ואינו רואה **קודם לקיים** הדינים וללמוד אותם לא יעשיר כי איהו העשיר השמה בחלקו ואינו הולך בגדולות ובנפלאות קודם שממלא כרסו בלחם שהוא לבב אנוש יסעד ואי אפשר **לבוא לסודות** כי אם על ידי זה ולכן לא יהיה לו כלום.

לעתים מבקש אדם להרויח הכל, אבל הוא מפסיד. תפסת מרובה לא תפסת.

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

יְאִתָּהּ תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֵיךְ שִׁמּוֹן זֵית זָךְ כִּתִּית לְמֵאוֹר (שמות כז, כ).

פירוש רש"י (ד"ה כתיבת): "כתיבת למאור ולא כתיבת למנחות". פשט דברי רש"י הוא שדווקא להדלקת המנורה הוערכו לקחת שמן זית זך כתיבת למאור, היינו מהטיפה הראשונה שיוצאת מכל זית זית, אך בשמן שמיים למנחות, לא צריך שיהיה דווקא מהטיפה הראשונה היוצאת מהזית אלא גם שאר טיפות השמן כשרות. אך אפשר להסביר דבריו גם דרך הדרש, יש בני אדם שמתאמצים מאוד ומכתתים עצמם בעבודתם, וזאת כדי שיוכלו לנחם, הם קורעים את עצמם שתיים עשרה שעות בעבודה, כדי שבסוף השנה יוכלו ללכת לבית מלון ולנחם.

אומר לנו רש"י הקדוש, התורה דורשת "כתיבת למאור ולא כתיבת למנחות", את העמל והטורה אדם צריך להשקיע בתורה שהיא אור, כי נר מְצִיָּה וְתוֹרָה אֹר (משלי ו, כג), דווקא בתורה צריך לכתת רגליו, אבל לא בשביל תענוגות והבלי העולם הזה. "כתיבת למאור" - לתורה שנקראת אור, "ולא כתיבת למנחות" - לא לעמול ולטרוח יתר על המידה כדי שבסוף יוכל האדם לנחם.

לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד (שמות כז, כ) ללמדך שעל הכהן להדליק את הנר עד שתהיה השלהבת עולה מאליה (תורת כהנים פרשה י"ג ה"ז הובא ברש"י).

והוא רמו לאב ומחנך, שיעית בתלמידיו אש קודש עד שתהא שלהבת עולה מאליה בלא שידקדקו לו עוד, נר ה' נִשְׁמַת אֶפֶס (משלי כ, כז), כשאדם מרים ומרומם את חבירו בתורה ובמעוות לא מספיק שיתחזק מעט ויתעלה ואז יעזוב אותו שימשיך לבד, אלא צריך להמשיך לחזקו ולהיות לעידו עד שיהיה שלהבת עולה מאליה, שיהיה חי נושא את עצמו ויוכל בעצמו להדליק ולהלהיב את האחרים. **ואם זוכה** האדם להעמיד תלמיד שהוא בעצמו יכול לדרוש ולהדליק אחרים באש התורה והמעוות, הרי שהגיע לתכלית.

יהי רצון שלמוד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי ה' באהבה, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

שני חברים נוסעים במשאית ומגיעים לגשר שעליו כתוב "3 מטר". הנהג אומר לחבר, "גובה המשאית 4.5 מטר, אי אפשר לעבור, רד תראה אולי יש דרך עוקפת או שנחזור". החבר יורד, מסתכל כמה דקות ואומר לו, "תיסע חופשי אין בעיה". "אבל המשאית יותר גבוהה!" אומר הנהג, "אל תדאג, **בדקתי אין שוטרים...**"

כל ניד שפתיים וכל זעזוע חיים עושה פירות ופירי פירות

היושב בביתו רואה למלות תאותו מפר הברית שכרת ה' עמנו ללמוד תורתו הקדושה והטהורה כדי לעשות רצונו והולך אחר התאוה ואף שלומד אינו לומד אלא להשלים פניותיו ו**שוכח** ברית אלוקיו שהן תרי"ג מצוות וכולן נכללות בברית כמו שאמרו (נדרים ל"ב א) שקולה מילה כנגד כל המצוות

סיפר הגאון רבי חיים קרייזנר זצ"ל, כי בעת שלמד בישיבה היה שם בחור עיור שנאלץ לישון על הרצפה מחוסר מקום. ריחם עליו ונתן לו את מיטתו. הוא עצמו ישן על הרצפה. שהגיעו הנאצים העמידוהו למשפט ורצו להוציאו להורג. בקש מהקב"ה שיוכר לו זכות זו. לפתע פנה אליו השוטר ואמר לו: "חבל עליך ברח, ואני יעשה את עצמי כאילו אני יודה עליך ומחטיא". ברח רבי חיים וניצל. והוסיף: "התורה שלמדתי בחיי, כלה בזכות אותו חסד. צא רואה כחו ושכרו של מעשה חסד".

הפחד מביא אותך למודעות להיותך בן-מוות, מוות מוות הוא פחד ממריץ במיוחד.

את תגיגות הפתיחה של ישיבת חכמי לובלין התכוננו להגות בשמחה רבה עם אלפי משתתפים ופרסום רב. הרה"ק **משורטקוב** זיע"א, רבו של הגאון רבי **מאיר שפירא מלובלין** זצ"ל טען שהפומביות שנתנה לפתיחת הישיבה מסוכנת מידי, שכן לוחות ראשונים שנתנו ברעש, נשתברו. אך ר' מאיר שפירא טען, שהרי הקב"ה ידע מראש שישתברו הלוחות, ומדוע נתנם בקולי קולות?

אלא משום שהעולם היה שקוע בבערות והיה **צריך לעזונו**. אמר הקב"ה אני נותן את הלוחות, אפילו על מנת שישתברו, ובלבד שיזדעזע העולם וידעו שמי. גם הרעש מסביב לישיבה יקדש את שם ה' ויריים את קרן התורה ואת קרנו של בן ישיבה. הרבי הסכים, והמעמד היה **גדול ועצום**. ואכן כבוד התורה גדל וערכו של בון תורה עלה, עד שרבים שאפו לגדול בתורה. בכל זאת, שנים מעטות לאחר מכן **נפטר ראש הישיבה** במיטב שנותיו, הלוחות נשתברו...

חייל אחד נמצא במגרש האימונים. לאחר מספר פקודות שהחייל לא מבצע אותן, המפקד צעק: מטוסים בגובה נמוך! כל החיילים נשכבים על האדמה ורק החייל שלנו בעמדה באמצע השדה. אומר המפקד - מה אתה עושה חייל? - אני תפסתי מחסה מתחת לעץ. שואל המפקד - איפה אתה רואה את העץ? אומר החייל - **ואיפה אתה רואה את המטוסים?**

שירת האלמנה פעם אחת ראה אחד השכנים את רבי **איסר זלמן מליצר** זצ"ל כשהוא עולה לביתו, יורד, חוזר עולה ויורד, וכך נשנה הדבר כמה וכמה פעמים. ניגש אליו השכן ושאלו לפרש מעשיו, שמא זקוק הוא לעזרה. אמר לו רבינו: "בדיירתי עובדת אשה אלמנה... כאשר התקרבותי לדירה, שמעתי שהיא **מומרת לעצמה** תוך כדי עבודה. ברור לי שכשהיא תראה אותי, תפסיק מיד מומרתה. ספק אצלי אם מותר לי לגרום לכך. שמא השירה עוזרת לאלמנה לשכוח את צרתה... עליתי כמה פעמים כדי לבדוק אם **כבר הפסיקה** את שירתה, ואוכל להיכנס לביתי."

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת והב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לולוי, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעמי בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, טעיה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן רינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי רחל רשל בת קלרה מרן הרב **עובדיה יוסף בן גורגיה**

{ אז נדברו }

פרשת תצוה תשע"ט | גליון מספר: 409 | לסדר: " עדות היא לעולם ששכינה שורה בישראל"

להצטרפות לרשימת

התפוצה במייל,

להערות והערות:

a8447168@gmail.com

ניתן להשיג עלונים יחידים מגדי שבוע בבני ברק ברחוב חזון איש 34 (פינת דסלר מש' דרייפוס) 0527117271

וברח' הרב גנחובסקי 26 קומה א' קרית הרצוג.

גיליונות יחידים **בירושלים:** בר אילן 39 קומה א'

ובביתר עילית רחוב החוזה מלובלין 19/3

להשתתפות בהוצאות הגליון:

בבנק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדרים פלוס"

"קהילות"

בטלפון:

(מענה ממוחשב)

0799-654321

אודות האסון שקרה בשבוע האחרון...

כולנו מזועזעים מהאסון הנורא שאירע באותו אוטובוס שיצא מקרית ספר לירושלים... יהודים יראים ושלימים שנסעו לירושלים עיר הקודש... והנה הם במעלה בית חורון... מקום שנעשו בו כמה וכמה ניסים לישראל... והנה שם קרה האסון... אסון שבא לעורר אותנו ולטלטל אותנו...

הנתון המפחיד ביותר... שאסון כזה אירע בדיוק אבל בדיוק לפני שלוש שנים!!! גם אז זה היה בחודש אדר א'... גם אז זה היה בפרשת תצוה... בשבוע האחרון של שובבי"ם... וגם אז זה היה אוטובוס שרוב הנוסעים היו יראים וחרדים לדבר ה'... וקרה מה שקרה!!! הלא דבר הוא...

יש נבואה בישיעה... הנביא ישעיה מקדיש נבואה מיוחדת לעיוורים ולחרשים... נבואה בכתב ברייל... **הזרעים שמעו העיוורים הביטו לראותי אחרי שישעיה סיים לפנות לעיוורים והחרשים... הוא מסביר: מי עיוור כי אם עבדי, וזרע כמלאכי אשכול, מי עיוור כמשולם ועיוור כעבד ה'.** אומר ישעיה הנביא: מי הוא העיוור הגדול ביותר??? **זה העבד שלי!!!**

מי החרש הגדול ביותר? **זה עובד ה' שלא מזהה לאן אני חותר!**

נבואה נוקבת מאין כמותה!!! הנביא אומר לנו: אם יש עיוור... זה לא היהודי הפשוט הזה שמחובר לרשת האלחוטית... ממנו כבר אי אפשר לצפות שיבין עניין... הוא כבר ראה את הסרטון... והוא כבר יודע בדיוק מי אשם... הוא כבר קיבל עידכון מפורט מי האחראי למחדל... אז להגיד לו שאשמים אנחנו... ? ! ? והקב"ה רוצה לעורר אותנו? אה... זה כבר מאוחר... אין עם מי לדבר!!! העיתון כבר ניתח יותר מידי טוב מי האשם... א"כ היהודי הפשוט- הוא לא עיוור... כי הוא אף פעם בכלל לא התחיל לראות... **אז מי עיוור?? זה אתה!! האברך!! הרציני!! הבחור בן עליה!!** כן... אתה!!! כשיש כזו תאונה מחרידה... צריך להיות עיוור כדי לא לראות שהקב"ה רוצה משהו **מ א י ת נ ו** צריך להיות עיוור בשביל להיות עסוק עם הרשלנות של הנהג... או כל שאר הפרשנויות... צריך להיות חרש!!! עיוור!! בשביל להמשיך להאזין בכובד ראש לכל הלקחים והמסקנות והבירבורים שדואגים להלעיט אותנו וללכת חלילה בקרי...

במאמר דף 6 בגליון זה יבוארו בהרחבה נקודות חיזוק מסוימות הקשורות לימי השובבי"ם...

המקלדת של האורים ותומים...

יש לי מקלדת שמשרתת אותי בנאמנות זה זמן ועידן... התרגלתי אליה... רק איתה אני מסתדר... היא יודעת בדיוק כמה סימני קריאה אני רוצה לכתוב... והכל היה טוב... עד שיום אחד נדפק לי האות נ'!!! אני לוחץ ו... ולא נלחץ... מהיום אין נ'!!! התעצבנתי... מה... שאני אקנה מקלדת שלימה חדשה רק בגלל איזה נ' אחת שלא רוצה להילחץ...??? כעסתי על אותה נ'... לא רוצה... לא צריך... נסתדר בלעדיין... **נו. תנסה לדמיין את השורה הזאת נכתבת בלי המקש נ'??** מיותר לציין: שעוד באותו יום מצאתי את עצמי קונה מקלדת חדשה... בגלל מי?? בגלל נ' אחת שלא מתפקדת!!! כן... הנו"ן הזאת... שהיא נראית לנו אות אחת... האמת היא ש... שזה לא אות אחת... כי אם חסר לי את האות נ' במקלדת אז זה תוקע אותי בכל חצי משפט... נכון שהאותיות הן שונות... נכון שהן עשרים ושתיים אותיות... **אבל עדיין:** הם הולכים ביחד!!! ואם תשמיט אות אחת... אתה לא תוכל להשלים אפילו משפט אחד נורמלי...

אבני החושן!!! על חושן המשפט היו שתיים עשרה משבצות! שנים עשר שבטים! שנים עשר עולמות שונות... מגזרים שונים... קהילות שונות... הבדלי מנטליות של שמים וארץ... אני שייך לשבט שמעון... אני נמצא כל כולי בתוך הבועה והמשבצת ששמה שמעון... **אז תסביר לי:** מה אכפת לי מהמשבצת ששמה יוסף? באיזה צומת אנחנו נפגשים?? איפה אני פוגש את שבט גד בחיים?? **התשובה היא:** לחושן יש תפקיד נוסף!!

החושן הוא המקלדת של האורים ותומים!

כשההון רוצה לשאול שאלה את אבינו שבשמים. הוא צריך מקלדת!!! והמקלדת מורכבת מכל האבנים... אם האבן של בנימין חסרה... אז אין לך נ'!! ואם האבן של גד חסרה אין לך ג'... גם אם אתה מתבצר בתוך המשבצת של עבודת ה' שלך... אתה חייב להכיר בדרך השניה!! אתה חייב אותה!! בלעדיה אין אורים ותומים... בלעדיה אין מידע אלוהי.

למה בית המקדש חרב??? בגלל שנאת חינם!!!

מה הקשר בין בית המקדש ל-- אחדות ואהבת ישראל???

כי בשביל שמציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים... בשביל זה צריך שכל המשבצות כולם יתאחדו בלבו של אהרן... ירושלים הבניה כעיר שחוברה לה יחדיו... כן!! שכל אחד יתבצר במשבצת שלו אבל יכיר במשבצות האחרות... אם אנחנו משתוקקים יום אחד לעמוד בשערי בית המקדש... בשביל זה יש תנאי מעבד ושמו: "כל ישראל נכנסים בשער אחד"!!!

מקום שבו כל הלבבות מתאחדות!!! כולם מכירים שכולנו בני איש אחד נחננו... עכשיו אתה מבין: למה אהרן צריך להיות טהור לב בשביל שחושן המשפט יהיה על לבו ? ! ? ודו"ק היטב...

מה הקשר בין שמירת העיניים להשגחה פרטית?

שבוע אחרון של שבבי"ם:
ניתן לקנות הספר "וימאן" העוסק בנושאים
הקשורים לימי השבבי"ם
 ניתן לקנות בטל'
0548446691 0527683095

מה הם הפרטים שחסרים לנו לגאולה?!

ישנו מדרש שמאוד נוגע אלינו הלכה למעשה: תנין כשבי"י אומר: כשלושה דברים מאסו ישראל בימי ירבעם, ממלכות שמים, ובמלכות בית דוד, ובניין בית המקדש, א"ר שמעון בר מנסיא: ואין ישראל רואין סימן גאולה לעולם עד שיחזרו ויבקשו שלשם, דכתיב אחרי יצונו בני ישראל ופקשו את ה' אלהיהם זו ממלכות שמים, ואת דוד מלכס זו ממלכות בית דוד, ופקדו אל ה' ואל טובו זה בית המקדש" (ילקוט שמואל דמ ק"ו)

כלומר: כתוב כאן הלכה למעשה שאם אנחנו רוצים יום אחד להגאול... בשביל זה אנחנו צריכים לדרוש ולהשתוקק לשלושה דברים אלו: גם לבית המקדש!!! גם לעול מלכות שמים!!! וגם למלכות בית דוד!!! נר... בבקשה... בא כעת נעבור על הרשימה אחד אחד... ונראה איפה אנחנו אוהים... מה המצב של הדור שלנו...

ובכן: נתחיל עם בית המקדש!!!! האם הדור שלנו משתוקק לבנין בית המקדש??? כן!! כן!! בפירוש כן!! אני מעיד בפה מלא... בתור אדון או נדברו אני מעיד שהמדור המבוקש ביותר בעולן הזה... זה המדור הלכה בקרוב ממש למעשה... אי אפשר לתאר במילים את גודל הערגה והכיסופים שיש לעם ישראל בשנים האחרונות בפרט לבנין בית המקדש... כל שיעור וכל ספר שרק עוסק בבית המקדש נחטף ונקרא בשקיקה... זה משהו בלתי נתפס... ככל הנראה זה משהו שלא היה פעם (עכ"פ כך זה נשמע...) אז אפשר לסמן וי!!! עם ישראל כבר משתוקקים לבנין בית המקדש... הלאה... כעת נעבור לדבר השני:

עם ישראל מאסו בעול מלכות שמים...!!! נו... האם הדור שלנו כבר משתוקק לקבל עול מלכות שמים??
 נו נו... עול מלכות שמים זה כבר דבר לא כ"כ פשוט... לקבל עומ"ש פירושו לקבל באהבה ובתמימות את כל מה שה' נתן ולא להתלונן... זה כבר לא מהדברים הקלים... אבל בכל זאת יש לציין שבדור שלנו... בפרט בשנים האחרונות יש איזשהו התעוררות ומודעות כללית לנושא הזה... יש הרבה יהודים שמתחזקים בסוגיית ההודאה לה' ועושים שטייגן בלקבל באהבה את המצב שלהם ולא להתלונן... (תתפלא לשימוע אבל רוב מהטיפולים הרגשיים שמאוד מקובלים כיום... אם הם נעשים בגישה תורתית נכונה וחותרים ליעד יהודי טהור... הרי הטיפול אמור להוביל את האדם פחות או יותר למקום כזה שהוא מקבל את עצמו ואת הנתונים שלו ומודה לה' עליהם ולא מנסה לשנות אותם בכל מחיר... ע"פ רוב לשם המטפל הרגשי צריך להוביל את המטופל ושם הטיפול יותר בהצלחה... זה במאמר המוסגר) אבל כמוהו שיש לנו עוד הרבה עבודה בנושא הזה... אז לסמן וי אי אפשר אבל גם לא איקס... משהו כזה באמצע... אנחנו באמצע לעבוד על הנושא הזה... והלאה...

כעת נעבור לדבר השלישי והאחרון... **עם ישראל מאסו במלכות בית דוד!!! והם לא יגאלו עד שהם ירצו וידרשו וישתוקקו שוב למלכות בית דוד... ובאן אני עומד במבוכה ושואל: מה זה מלכות בית דוד??? מה זה בכלל?!**

תבין: אני רוצה לרצות את מלכות בית דוד... אבל לפני כן תסביר לי מה זה בכלל??? אל תשכח... כתוב שעם ישראל פעם מאסו את זה... סימן שזה לא דבר כ"כ פשוט... משמע שזה דבר שלא בטוח שאוהבים אותו... אז אולי תסביר לי מה זה... תסביר לי מה זה אומר לי במלכות בית דוד... מה זה מחייב אותי... כדי שאני אדע מה לרצות???

עומדים אנו בשבוע האחרון של שבבי"ם ת"ת... ואולי זו ההזדמנות אחת ולתמיד לדבר על הנושא שמירת עיניים... אבל הפעם מרובד יותר מרומם... ולא רק מהזיות הפרקטית והמעשית של איסור הסתכלות... כמובן שברגעים של התמודדות אין לנו את הלוקוס הזה להגיע מזוית גבוהה... כי כעת אסור זהו... אבל עכשיו... בשקט של החורף אולי זו הזדמנות אחת ולתמיד לגשת לנושא הזה מהגובה!!!! **הרי כך:**

הזהר"ק אומר משפט מבהיל: **השגחה פרטית נקראת בשם "עיני ה'"!** שנאמר: **"עיני ה'** המה משוטטים בכל הארץ... (זה"ק ח"ב קז:)" ולכאורה מה הפשט בזה?? איך אפשר לקרא להשגחה פרטית עיני ה'... הרי קיי"ל שאינו גוף ולא ישיגוהו משיגי הגוף?

אלא מאי??? **ההשגחה פרטית נקראת עיני ה'---** כי היא מכוונת ותלויה בעיניים שלנו!!! כלומר: אנחנו... בעיניים שלנו מפעילים את ההשגחה העליונה לטוב ולמוטב... העיניים שלנו הם כמו מיקוד אלוקי... לאיפה שאנחנו ממקדים את הראיה שלנו... לשם מופנית ההשגחה פרטית... ומסיים הזה"ק ואומר שזה מה שדוד המלך אומר לה': לך לבדך חטאתי והרע **בעיניך** עשיתי!!!! דוד המלך אומר: עשיתי רע בעיניים שלך יתברך כביכול!!! מה הפשט?? ברגע שאני פגמתי את עיני... הרי איפה פגמתי?? **בעיני ה'... בהשגחה פרטית...**

העינין הוא כך: ישנו שפע אלוקי שיורד מהשמים מידי יום ביומו... והוא אמור להגיע בצורה מסודרת לעולם... אבל צינור הניקוז שדרכו עובר השפע לעולם... זה דרך העיניים של יהודי!!! עכשיו: ברגע שהעיניים פוזלות לכל עבר... זה כמו צינור שהתפוצץ באמצע והוא משפירץ לכל עבר... נו... מה קורה כשיש פיצוץ בצינור?? אז דבר ראשון: יש פה ממטרה באמצע הרחוב וכל מי שעובר מקבל טוש של מים והוא גם יכול להחליק ולשבור את הראש... אבל חוץ מזה... כשמגיעים לפתוח את הברז פתאום רואים שאין מים... ואז מתקשרים לעיריה... סליחה... למה לא אמרתם שיש הפסקת מים??? ומה עונים בעיריה?? לא נכון... יש מים!!!! הכל תקין... ואם בכל זאת אתם פותחים את הברז ואין מים... **אז תבדקו אולי הבעיה אצלכם...** אולי יש לכם פיצוץ בצנרת... ואז יוצאים לבדוק ומגלים שבאמת כל המים יצאו מהצינור... חבל... במקום להגיע למקום הנכון... הם יצאו פה והתפזרו לכל עבר. **עד כאן המשל!!! והנמשל... יש השגחה פרטית!!!** הקב"ה לא עוזב ומזניח את העולם... הקב"ה לא משאיר את העולם והולך לו... למושג הזה קוראים **"השגחה פרטית"!!!** הקב"ה משגיח... העסק אף פעם לא יוצא מכלל שליטה... אה... אבל לפעמים זה נראה כאילו כן יש הסתרת פנים... כאילו כן יש איזשהו הפסקת מים...?? כאילו יש עצירה בשפע האלוקי... נו... מה קרה?? אולי ההשגחה פרטית כן הופסקה? איפה אתה הרבש"ע?? עונה הקב"ה: לא! אני ממשיך להשגיח בהשגחה פרטית... השפע ממשיך להישלח לעולם כתקונו... אבל אם אתם בכל זאת רואים שיש הפסקת מים ושפע... תבדקו אם אין איזה פיצוץ בדרך... איזה פיצוץ יכול להיות בדרך?? **העיניים!!!** היהודי הוא הכלי שדרכו השפע יורד לעולם... אבל זה מאוד תלוי בעיניים!!! אם העיניים משוטטות לכל עבר... אז ההשגחה פרטית יוצאת בצורה לא מבוקרת ומתפזרת לכל עבר לפי שוטטות העיניים... לא נותר לנו אלא לבקש סליחה: לך לבדך חטאתי **והרע בעיניך עשיתי!!!** סליחה רבש"ע שהתלוננת... סליחה שפניתי אליך בטענה שיש הפסקת שפע... כעת אני מגלה שהפיצוץ היה אצלי... הרע בעיניך עשיתי!!!

כתוב כאן: ששמירת עיניים קשורה להשגחה פרטית!!! באמת מה הקשר???

העינין הוא כך: הסיבה האמיתית מדוע צריך לשמור על העיניים זה לא בגלל שיש מראות אסורות ויש פריצות... לא... זה כבר הבעיות... זה כבר הסיפוטמים והתופעות לוואי... אבל לא זה הנקודה!!! **הסיבה היותר שורשית ועמוקה למה צריך לשמור על העיניים** זה כדי לשמור על **פרטיות!!!** מה שנקרא **השגחה פרטית!!!** תשגיח על השטח **הפרטי** והמושג שלך עם הקב"ה!!! **מה הכוונה???** הקב"ה נותן לכל אחד מאיתנו את כל מה שהוא צריך מתחילה ועד סוף!! כל אחד מאיתנו הוא קופסא סגורה ותא פרטי ואישי בינו לבין הקב"ה... **אני רוצה שתבין:** לקב"ה הרי אין בעיות עם תקציב מסוים שצריך להתחלק בין כולם... ממילא אין ברירה אלא לתת לזה יותר ולזה פחות... **לא! אצל הקב"ה אין את הבעיות האלו!** ממילא כל יהודי הוא עסק **פרטי** לגמרי בינו לבין הקב"ה והוא לא תלוי באחרים בכלל... ולכן!!! לכן אם חסר לך משהו אין לך מה להסתכל אולי השני לקח לך את זה כי אין ביניכם שום קשר... הכל השגחה **פרטית!!!** אתה עסק פרטי לגמרי עם הקב"ה!!! **עד כאן ברור???** עכשיו ככה: לכל אחד מאיתנו יש נטיה להסתכל על מה שיש לשני... לראות מה יש לשני... ואז גם אני רוצה... לא אדוני!!! **השגחה פרטית!!!** כל מה שיש לך או אין לך הכל מגיע בהשגחה **פרטית** ממנו יתברך... אתה **עסק פרטי** של הקב"ה... ולכן תשמור על העיניים!!! אל תזון את עיניך שיש לך...!!! תשמור על הפרטיות שיש לך עם הקב"ה!!! אל תכניס מושגים זרים לעסק **הפרטי** של הקב"ה איתך... אם אתה מאוד רוצה משהו מסוים... בבקשה... הכל פתוח... זכותך לפנות ישירות לקב"ה ולהתפלל ולבקש הכל מכל כל... אבל לפזול ולהסתכל על מה שלא שייך לך?? זהירות!!! זה שטח פרטי!!! אתה שטח פרטי!!! חבר שלך הוא שטח פרטי!!! נא לא לצאת מההשגחה הפרטית שלך!!! תמשיך להתמקד ולהשגיח ולחיות ולהודות על ה' על השטח הפרטי שיש ביניכם... אל תהפוך את עצמך לשטח ציבורי... אל תהרוס את ההשגחה והשטח הפרטי שלך עם הקב"ה...

זה העומק האמיתי של שמירת העיניים!!! זה לא רק בגלל שיש מראות אסורות וברחוב ולכן אסור להרים את העיניים... עזוב... זה לא מוכרח להיות דבר אסור... כל דבר אחר שלא שייך אליך... הוא מחוץ לשטח הפרטי שלך!!! מחוץ לרשות היחיד הפרטית שלך עם הקב"ה!!! **זה הקשר בין שמירת עיניים להשגחה פרטית!!!**

כשיהודי חי מתוך נקודת הנחה שכל מה שיש לי או אין לי הכל בהשגחה פרטית ממנו יתברך... והוא חי ככה!!! והעיניים שלו לא פוזלות לכל עבר... אלא הם ממוקדות במה שנוגע אליו ולשליחות האישית שלו... עיניים כאלו פרטיות וטהורות ממשיות מלמעלה שפע של עיני ה' שמשוטטות ומנקזות את כל השפע על עמו ישראל בפרטיות ובהתמקדות... אבל ברגע שיהודי פוזל לכל עבר... ולא חי את השטח הפרטי של הקב"ה איתו... אלא הוא כל הזמן עסוק בלזון את עיניו במה שלא נוגע אליו... הרי הוא ח"ו פוגם בהשגחה פרטית... ההשגחה מתפזרת ולא מתמקדת למקום הנכון בדיוק כמו שהעיניים שלו לא מתמקדות לשליחות... זו הנקודה!!! וחשוב להבין את זה... זה עושה הרבה סדר בראש... ואכמ"ל...

האם המשיח הוא סבא טוב שמחלק סוכריות?

כולנו מחכים למשיח... כשאנחנו חושבים על המשיח... אנחנו מדמיינים לנגד עינינו סבאלע טוב שיבא ויצבט לנו בלחי ויגיד לנו: קינדראלך... מה קרה?? למה אתם בוכים?? מה חסר לכם? פרנסה?? בבקשה... קחו... בשפע. בריאות?? בבקשה... אז ידלג כאיל פיסח ותרון לשון אילם... אתם רוצים נחת מהילדים?? בבקשה... ומלאה הארץ דעה את ה'... אתם רוצים לחיות תמיד ולא למות אף פעם?? בבקשה... יבולע המוות לנצח ומחה ה' דמעה מעל כל פנים... **ככה אנחנו מדמיינים את המשיח!!!** וממילא לא קשה לנו לחכות לו... בטח... כל מי שקצת מסובך בחיים... יופי... שבביל זה יש לנו משיח שיוציא אותנו מכל הבעיות... ולא נותר לנו אלא לחכות לו... **אז זהו!!!** שהמשיח **לא רק** יגיע ויחלק סוכריות...

המשיח יהיה גם **המלך** המשיח!!! מה שנקרא מלכות בית דוד!!!

ואתה יודע מה זה אומר מלכות בית דוד??? זה אומר שיום בהיר המשיח יגיע וידפוק דפיקה חזקה על השלחן... **הוא יתחיל לעשות סדר!!!** הוא יכנס לעובי הקורה ויתערב בכל המריבות הפנימיות שלנו... והוא יחתוך בסכינא חריפא... ויכריע בינינו... ויעשה סדר ומשמעת...

ולא בטוח שתמיד זה יהיה לפי שביעות רצונך!!!
יתכן שלפעמים אתה תהיה גם בצד המפסיד!!!
קח את זה בחשבון!!!

נו... אתה רוצה כזה משיח?? אתה עדיין מעוניין שהוא יבא??

בזה עם ישראל מאסו!!! עם ישראל לא רצו הנהגה... לא רצו שיהיה מעליהם דרג עליון שתמיד יכול לכונן אותם בכח הזרוע לעשות רצון ה'...

ומאיתנו נדרש כן!!! כן לרצות את זה!!!

וכאן מתחיל החשבון נפש הגדול: האם אנחנו בשלים לזה?? האם אנחנו מוכנים נפשית למישהו שפתאום יופיע כאן ביום בהיר אחד... ויחליט: רבותי!!! נגמרה החגיגה!!! יותר לא דורשים דירות לילדים!!! יותר לא עושים אפליות בנושא איקס!!! סוגרים את הוואצאפ. בום בום בום!!! **אתה מוכן לזה נפשית??** אתה מוכן נפשית למלך שיום אחד יכריז: שצריך להחליף את כל הפלאפונים... **אתה מוכן לזה דבר???**

כן... כולנו מוכנים נפשית ורגשית לסבאלע הרחום שקוראים לו משיח צדקנו שיבא ויפתור לנו את כל הבעיות... אבל **אסור לשכוח שיש כאן עיסקת חבילה!!!** המשיח לא רק יגיע ויחלק טופים... הוא גם ידפוק על השולחן והוא יעשה סדר בכל מיני עוולות שנעשות... ולא יתן לנו לחגוג... תאר לעצמך שאתה רוצה להציץ קצת ב"ככר השבת...?? לא בדברים אסורים חס ושלום!! רק לראות כמה דקות כל יום את הנייעס העדכני... ופתאום אתה רואה שזהו!! האתר נסגר הרמטית בהוראתו הנחרצת של מלך המשיח!!! איך אתה תגיב?? האם גם אז אתה תמשיך לעמוד מאחורי ויצמח פורקניה ויקרב

משיחיה?? **אתה מוכן נפשית לזה דבר?? האם בכלל יש סיכוי שיום אחד אני ארצה כזה דבר???**

אבל אל תשכח!!! אל תשכח את הצד השני של המטבע... המשיח הזה יעשה דברים מאוד מאוד טובים!!! יסגור את ככלל הבתי חולים על מנעול ובריח... ויוציא את כל החולים כשהם בריאים ועומדים על שני רגליהם... אבל!!! הוא גם יסגור לך את הוואצאפ הרכלני...

המשיח הזה יפתור לך את ככלל הבעיות בחיים... אבל הוא גם לא יתן לך לעשות בעיות!!! המשיח הזה בקדושתו יקרין עליך ויוצק לך תוכן נפלא ומרומם בחיים ואתה פתאום תסתובב ותהיה חיוני... יהיה לך צבע בלחיים... אתה כבר לא תחפש את עצמך... אבל באותה מידה המשיח גם לא יתן לך לאבד את התוכן מהחיים... הוא יעמוד עם מקל גדול גדול ולא יאפשר לך לאבד את זמנך לריק... הוא לא יתן לך למכור את החיים שלך לשתויות... **אתה מוכן לזה או לא???**

האם אנחנו מוכנים נפשית לקבל הנהגה מלמעלה???

זה מלכות בית דוד!!! **את זה עם ישראל מאסו!!!**

לדוד המלך אף פעם לא היו חיים קלים... אף פעם לא אהבו אותו במיוחד... תמיד היו את האנשים שחיכו כבר שהוא ימות... תמיד היו אנשים שמאחורי הגב שלו איחלו לו "מתי ימות ואבד שמו..." למה???

כי דוד היה עושה משפט וצדקה!! אצל דוד המלך לא היה הפקרויות!!! כל אחד ידע שאם הוא עובר על רצון ה'... הרי לא יסור שבט מיהודה... ודוד המלך יחזיק שבט ומקל ויחבט בו כהוגן... הוא יעניש אותנו ויבלום אותו והיו לא תהיה... וכידוע... אנחנו לא אוהבים שאומרים לנו מה לעשות... ולכן עם ישראל פשוט מאסו במלכות בית דוד...

כאן חשוב להבהיר: מתי?? מתי עם ישראל מאסו במלכות בית דוד?? מתי זה קרה?? זה היה מיד לאחר פטירתו של שלמה המלך!!! מדובר היה לאחר ארבעים שנות שובע!!! שבשנים האלו עם ישראל הגיעו לפסגת האושר והשלימות... (לא היה כזה דור משופע בטובה מאז דור המדבר) כל עם ישראל חיו בעושר ובבריאות וישבו איש תחת גפנו ותחת תאנתו בלי מלחמות ובלו רדיפות... ועם ישראל **ידעו בבירור** שכל השפע העצום הזה... **הכל בזכות מלכות בית דוד!!!** הכל בזכות רוח אפינו משיח ה' ששרוי בינינו ומולך עלינו ויש לו את כח האכיפה לכונן אותנו על רצון ה'... ובכל זאת!!! בכל זאת הם מאסו במלכות בית דוד!!! ולמה???

אל תגיד לי מה לעשות!!!!!!

אני מעדיף לחיות בבוץ... אני מעדיף לחיות תחת רדיפות וצרות ועניות... **רק אל תגיד לי מה לעשות...** וזה באמת מה שקרה... מיד אחרי פטירת שלמה המלך... הגיע המלך רחבעם... ואז ישראל מאסו במלכות בית דוד... ונחלקה המלכות... ומאז עם ישראל נרדף ונרמס וחזר לשפלות... מה יש?? **רק אל תגיד לי מה לעשות!!!!!!** לא רוצה הנהגה... לא רוצה מישהו מעלי שיכול לעשות לי נו נו נו...

ועכשיו תגיד לי: בינינו... הם עשו טעות או לא??

ברור שהם עשו טעות!!! הם עשו את טעות חייהם!!! היה לעם ישראל הכי טוב בעולם... היה להם כל טוב וטוב... רק היה מעליהם בסה"כ דרג עליון ששומר עליהם שיעשו מה שבלאו הכי הם צריכים וחייבים לעשות... והם במו ידיהם ניתקו מוסרות גם במחיר של הפסד כל הטובה שהייתה להם... אז ברור שהם טעו ובגדול!!! אם כ"כ ברור לי ולך שהם עשו טעות... אז קדימה... זה בדיוק אבל בדיוק הניסיון שלנו בדור זה:

אני כעת שואל אותך שאלה: האם אתה מוכן שמחר יבא משיח... והוא יסדר לך את כל כל הבעיות... יסגור לך את כל החובות בבנק... וילחם על כל העוולות שעשו לך... **אבל!!!** הוא גם יסגור לך את הוואצאפ ויכריח אותך לקנות פלאפון חדש שיש פה הרבה פחות פונקציות. ויכול להיות שהוא יתערב לנו גם בענייני צניעות ועוד כמה עניינים רגישים שאנחנו לא אוהבים לשנות... והוא ידפוק על השלחן ויגיד אחד שתיים שלוש... וזה לא תמיד ימצא חן בעינינו... **אתה מסכים או לא מסכים???**

אל תמהר לענות כן... תחשוב טוב לפני שאתה עונה... תהיה כנה!!!

אני שואל אותך שוב: אתה מעוניין בכזה משיח או לא???

אני רוצה שתבין: אני לא סתם שואל שוב ושוב... כי גם אני כמורך!!! עד היום כששאלו אותי כזה סוג של שאלות תמיד ענית תשובה מתחמקת... כן כן... אני מסכים הכל... העיקר שיבא... **מכיר את סוג התשובה הזו??**

יש לנו כזה קטע שכל מה שנוגע למשיח... אנחנו מאוד זורמים איתו... דבר ראשון שיבא... אח"כ נדבר... קודם כל שמשיח יגיע... שנראה אותו פה... ואז שהוא יתחיל לעשות לנו כל מיני תנאים... קודם שיגיע...

אז זהו שלא!!! שהקב"ה רוצה בדיוק ההיפך!!!

הקב"ה רוצה **שקודם אנחנו** נביע את רצוננו!!! **קודם אנחנו** נוכיח את עצמנו... ואח"כ המשיח יגיע... **קודם אנחנו** נרצה ונשתוקק למלכות בית דוד ורק אח"כ הוא יגיע... **לא ההיפך!!!** הקב"ה רוצה שאנחנו פה!!! כעת!!! עכשיו!!! במצב שלנו הנוכחי נביע בגרות הבנה ורצון לקבל את הנהגה של מלכות בית דוד... ורק אז הוא יגיע!!! **לא ההיפך...**

אל תגיד: קודם שיגיע משיח אח"כ נדבר...

לא!!! אדרבה... קודם נדבר ורק אח"כ הוא יגיע... המשיח מחכה בסבלנות שאנחנו נדבר על זה... נכיל את זה... ונביע נכונות לקבל את זה... וגם **נוכיח בשטח** שאנחנו באמת מעוניינים בזה ומוכנים לזה נפשית... ואז!!! אז הוא יגיע...

אני כעת אעבוד על עצמי לצאת מהשיקולים הצרים שלי ולנסות עד כמה שאני יכול להתחבר לשיקול הרחב שיש פה בכבוד שמים... לנסות להכניס את זה לחלק מהאגו שלי!!!

אה... אני לא באמת אווז מזה...?? אה... יש לי טענות כרימון על כל מיני דברים שאני לא אווז בהנהגה? ולמה ככה? ולמה הוא והוא?

עזוב את כל הטענות האלו!!! אל תשכח שבסופו של דבר אף אחד מאיתנו לא נמצא בהנהגה האידיאלית לגמרי לגמרי... כי כלנו בסופו של דבר מחכים להנהגה האחת והיחידה של משיח צדקנו שיבא בקרוב...

אז מה כן יש לנו לעשות לעת עתה??? לעת עתה אנחנו עסוקים בעיקר בלבטא ולהוכיח את עצמנו שאנחנו **מצידנו** כבר מוכנים נפשית להנהגה של מלכות בית דוד!!! ובשביל זה כל אחד מאיתנו צריך לבטא את זה מתוך המשבצת שלו ומתוך הקהילה והממסד שבה הוא שתול!!! שמשם אני מוכן לנשום את הנשימה העמוקה ולקבל את ההנהגה הנוכחית שאני בתוכה עכשיו ולא למאוס בה... והוא יתברך מערבות יראה את הנכונות שלי... ויזכה אותי להיכנע במהרה בימינו להנהגה הסופית והכללית והאידיאלית ביותר... הלא היא: **מלכות בית דוד!!!**

כן... יש כאלו שחושבים שבשביל לרצות משיח צריך לצאת מגדרנו... צריך לעשות משהו מיוחד... אולי ללכת למקום מיוחד... **אז זהו שלא!!! אין צורך! זה בסיידר... זה כבר מגיע אליך... עד הבית!!! ספיישל!!!**

אתה הבחור היקר... שמדי כמה ימים ההנהלה הרוחנית של הישיבה יוצאת בכל מיני הוראות חדשות שזה לא בדיוק מתאים לך... אתה האברך שמדי פעם אתה רואה עוד הוראה מגבוה שלא מתואמת עם האינטרסים שלך... ויש לך את כל הלש"ר האפשריים להסביר עד כמה הכל פוליטיקה והכל וכאן הבחירה שלנו האם להתעצבן ולהתמרד כנגד זה או להשתמש בזה ככלי ביטוי!!! רבש"ע: הנה... אני מקבל את זה!!! אני נכנע להנהגה מלמעלה!!! אנא ממך... תשלח לנו את משיח צדקנו וגם אותו אני אקבל בהכנעה... אני מחכה לו בכלילון עיניים... לא רק לברכה שהוא יביא איתו... אלא גם להנהגה והשבט והמחוקק שלא יסור ממנו ומרגליו...

יש לציין שפעמיים ביום אני מברך ברכת המזון... ואני מאוד מקפיד שלא לשכוח לומר מלכות בית דוד... **אתה יודע למה אני כ"כ מקפיד על זה???** כי אם אני לא אזכיר מלכות בית דוד בבונה ירושלים... לא יצאתי ידי חובת ברכת המזון ואז אני צריך לחזור שוב!!! ואני פשוט מאוד מאוד ממהר... אין לי זמן לחזור שוב על ברהמ"ז... ולכן! לכן אני מאוד נזהר לא לשכוח את מלכות בית דוד... אבל עכשיו... בעקבות מאמר זה... יתכן שאני אתחיל באמת להזכיר מלכות בית דוד... באמת להתפלל על זה... את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח... כי לישועתך קיינו כל היום...

לא... תתפלא לשמוע שלא... לא חייבים להיות בשביל זה גדולי הדור... אני אתן לך דוגמא מאוד מוכרת... (כמונן שזה בגדר מכל מלמדי השכלתי...) עד היום אתה יכול עדיין לראות מזרחיסטים **ממלכתיים!!!** מדובר באנשים שרואים במדינה ובחוקיה ערך קדוש... (כמונן שלגופו של עניין אנחנו חולקים עליהם...) וכל חוק חדש שיוצא מהמדינה... גם אם הוא מצר את צעדו ומגביל אותם כלכלית או טכנית... הם מקבלים את החוק הזה כערך עליון והם שומרים עליו אפילו בחדרי חדרים... ולא מדובר באנשים משוגעים... ובודאי שלא באנשים בעלי מדרגה... **רק מה???** הם קיבלו ערכים שחוקי המדינה זה משהו קדוש... וממילא זה נכנס להם כחלק בלתי נפרד מהאגו!!! כמו שהכסף שלי והבית שלי והילדים שלי זה האגו שלי... ככה גם כל חוק שיוצא מהמדינה הוא גם נכנס לתוך האגו שלי ואני שומר עליו בקנאות ואיכפת לי שהוא ישמר בקפידא!!! אז זהו!!! שמכל מלמדי השכלתי... ולדאבוננו הרב אנחנו לא נמצאים באתחלתא דגאולה ולכן אנחנו ממש ממש לא סבורים שהחוקים של המדינה הם קדושים... **אבל אנחנו כן סבורים ובתוקף!!!** שמישיח במהרה יבא... ומכאן ואילך כל חוק מדיני ותורני שיצא מפה קדשו של רוח אפינו משיח ה' זה יהיה באמת קודש קדשים... ואם המיזרחיסט של היום מסוגל לקבל ולהכיל כל חוק של המדינה ולהכניס את זה כחלק מהאגו שלו... אז כ"ש שאנחנו מסוגלים לפתח את אותו סוג רגש (להבדיל כמונן) בייחס למלכות שמים!!! ולפתח ולהרחיב את האגו שלי לכבוד שמים!!! כן... אני מחכה בכלילון עיניים לכל הוראה וחוק וגזירה ותקנה שתצא מהדרג וההנהגה העליונה של משיח צדקנו... וגם אם הוא יורה לנו לעשות דברים קשים ולא קלים בכלל... אנחנו ניכנע להנהגה שלו ונקבל את זה בשמחה...

אבל!!! לא מספיק דיבורים שככה נעשה!!! אנחנו צריכים כבר עכשיו לבטא שאנחנו מעוניינים בזה!!! שאנחנו רוצים במלכות בית דוד...

ואיך כעת אנחנו יכולים לבטא את זה???

בשביל זה!!! כן... בשביל זה כל אחד מאיתנו **כבר משובץ** איכשהו בתוך איזושהי קהילה וממסד מסוים... וכל אחד מאיתנו נמצא טיפ טיפה תחת הנהגה תורנית מסוימת... ובינינו... בשקט בשקט... אנחנו לא כ"כ אוהבים את ההנהגה... למרות שכלפי חוץ אנחנו מגוננים ומפגינים נאמנות לקהילה שלנו... אבל עמוק מבפנים... לכל אחד יש את הרגעים הקשים שזה מתחכך לו עם החיים ואז מגיע רגש ההתמרדות והתסכול... (ואם אתה ממש ממש לא מבין על מה אני מדבר... ואתה רוצה הסבר קצת יותר מפורט... אז בהזדמנות הקרובה כששוב יהיה איזה פוליטיקה פנימית בתוך הקהילה שלך... תבדוק טוב טוב מה קורה אצלך פתאום בתוך הלב... אז אם באמת תעקוב אחרי תנודות הלב אתה תגלה שיש לך שמחה בלתי מוסברת בתוך הלב... כל נייעס נוסף בקלחת הפנימית הזו פשוט מרוממת לך את המצב רוח... **מה קרה?? פשוט מאוד!** ההנהגה והממסד מכבידים עליך... אתה מרגיש שיש עליך משקולת!!! וממילא כל פיצוץ ושבירת מוסכמות מעניקים לך תחושה של אהת רווחה... הנה... שערי הכלא נפתחים... אני משתחרר... תחשוב על זה...)

אז זהו!!! כאן המגרש של העבודה האישית שלנו! אני כבר נמצא כאן... בתוך הקהילה הזו... אני כבר נאלץ להיות כנוע להנהגה מלמעלה... אז אם אני כבר כאן... אז כעת בא נשקיע בלהתחבר לזה! במקום להתקומם ולמאוס בהוראה הנוספת שיצאה עכשיו... (עם האלף ואחת טענות הצודקות יותר והצודקות פחות שיש לי...) לא!!!

בינינו... אני מודה עם יד על הלב... למה אני לא חסיד?? מהי אחת הסיבות העיקריות שאני לא מסוגל להיות חסיד?? כי אני לא מסוגל לקבל הנהגה מעלית!!! אני לא מסוגל שיהיה מעלי דרג עליון שיכתוב לי את החיים!! אני מתחלחל מעצם המחשבה... אז פעם באמת דברתי עם ידידי החסיד ושאלתי אותו: איך אתה באמת מסוגל?? מה... איך אתה ככה מסוגל להיות להנהגה של הרבה שליט"א ומה שהוא יגיד לך אתה תעשה בכל מחיר?? **חבר שלי צחק ואמר:** מה אתה חושב?? הרבה שלי פיקח... הרבה שלי יודע שאני לא הרבה יותר טוב ממך... ולכן הוא מאוד מאוד זהיר!!! הרבה לא אומר מה שהוא באמת חושב... לפני שהרבה נותן הוראה מלמעלה הוא בודק היטב האם החסידים כשירים ומסוגלים לקבל כזו תקנה חדשה... שזה יהיה גזירה שהציבור יכול לעמוד בה

אז זהו!!! שהמשיח כבר לא יהיה כזה זהיר!!!

המשיח לא יבדוק את הדופק של הציבור... הוא לא יברר לפני כן האם אנחנו נעמוד בזה או לא... המשיח פשוט ידפוק על השולחן ויאמר שכן רצון ה' וזהו!!!! נקודה!!! כולם משועבדים לזה ומוכתבים לזה!!!!

ותחשוב שאני כעת צריך לחכות לזה ולהשתוקק לזה ולרצות את זה...

וכאן באמת מתעוררת השאלה הגדולה והעצומה: אין???

אין באמת אפשר לצפות ממני שאני ארצה לקבל הנהגה מלמעלה?? **מה ההיגיון שאני ארצה כזה דבר???** הרי הטבע האנושי והנורמלי הוא שכן אדם לא אוהב ולא סובל שמכתיבים לו את החיים... אז אין אפשר לצפות ממני שאני ארצה כזה דבר שמנוגד לטבע שלי???

מה התשובה?? התשובה היא כן:

נדרש ממני להתעלות מעל השיקולים הצרים והאנוכיים שלי!!! ולהבין שיש שיקולים רחבים יותר... שיקולים של מלכות שמים!!! **אבל לא סתם!!!** לא רק להבין את זה... **אלא להכניס את עצמי לתוך השיקול הזה ולהפוך את זה לשיקול האישי שלי!!!** להפוך את זה לאינטרס האישי שלי!!! כן... כמו שיש לי אינטרס אישי לדאוג לאנוכיות שלי ולאגו שלי... ככה לבנות בתוך האישיות שלי אינטרס אישי לכבוד שמים!!! ואם כעת הגיע הוראה מההנהגה העליונה שכן וכך צריך לעשות... **אני מכניס את עצמי לזה רגשית!!!** זה נהפך להיות אינטרס אישי שלי!!! זו הכוונה לרצות את מלכות בית דוד... אני רוצה ומעוניין להיות בורג וחלק ממערכת אחת גדולה של כבוד שמים... אני רוצה לשתף פעולה בזה ולהיות חלק מזה...

ובשביל זה צריך לצאת מהקופסא ומהבועה שלי!!!

ואתה יודע מה?? זה נראה לך מדרגות מאוד מאוד גבוהות??

כן... צריך להתפלל גם על שכנים טובים... זה לא פשוט...

הפעם זה סיפור לא כ"כ נעים... זכינו ואנחנו מתגוררים בחצר נפלאה!!! יש לנו שמונה דיירים בחצר וכולם חיים באהבה ואחווה... יש יחסי שכנות נפלאים... יש חצר אחת משותפת לכולנו ותמיד שמח שמה... התנורים והכביסות והריחיים והילדים שמשחקים... והכל טוב... חוץ!!! חוץ משכן אחד!!! יש שכן אחד שמעכיר את כל האווירה... קוראים לו געצל... געצל הוא אדם קשה... טיפוס שנעלב מאוד מהר... כל דבר שעושים הוא בטוח שזה נגדו... ומסילא כל כמה זמן יש איתו כל מיני תקרים לא נעימים... ובשבוע האחרון היה ישיבת ועד החצר והחליטו כולם שצריך לעשות בית שער עם מנועל לחצר... כולם הסכימו... חוץ כמוכן מגעצל... למה? מה זה משנה למה... העיקר לא... ואז התווכחו איתו והסבירו לו שהוא חייב כי קיי"ל: שכופין בני החצר ואנחנו נתבע אותך לבי"ד... ואז הוא פתאום נעלב... מה?? אתם תתבעו אותי?? אה אוה... הוא יצא עצבני כמו פגז... כל השבוע הוא הסתובב בפנים חמוצות וסימן לכולם: חכו חכו... אני אראה לכם מה זה.

והגיע יום ששי... שימי הקטן הוא הילד שמתנדב מידי שבוע לעבור דלת דלת בין כל בתי החצר ולקחת מכל אחד קמח או חלה לצורך עירובי החצרות השבועי... כל יום ששי הוא עושה את הסבב... כולם נותנים לו קמח... ואז הוא מביא לאמא את כל הקמח שהצטבר מכל השכנים... ואמא עושה מזה חלה אחת שהיא החלה המשותפת של כל בני החצר... ואבא מברך על זה ברוך... אקב"ו על עירובי חצרות... וככה!! ע"י החלה המשותפת הזו כל הבתים הנפכים להיות רשות אחת... ואז מותר לטלטל מהבתים לחצר... **ובכן**: גם השבוע שימי דפק כמידי שבוע בכל הבתים... עד שהוא הגיע לדלת ביתו של געצל... הוא דפק לתומו... געצל פתח בפנים זנופות וצעק: **לא!!! אלא! השבוע אני לא נותן לכם כלום!!!** אני לא רוצה להשתתף איתכם... אני כועס עליכם וטרק את הדלת... שימי נבהל אבל הוא המשיך בסבב... כשהוא גמר וחזר לאמא עם כל הקמח... אז הוא סיפר לאמא: שכולם נתנו חוץ מגעצל... געצל אמר שהשבוע הוא לא נותן!!! אמא נבהלה וקראה מיד לאבא... אבא נאנח... ובסוף החליט ללכת בעצמו לדפוק בבית של געצל... געצל התנפל עליו בצעקות: אני לא נותן!! בשום אופן לא... ובום... טרק את הדלת... השעה התאחרה... עוד חצי שעה שבת... אבא ניסה לשלוח עוד שכן ועוד מישהו שינסו לדבר על לבו של געצל... הם דופקים ודופקים וגעצל לא פותח!!! כולם יודעים: כשגעצל עצבני אין עם מי לדבר!!! ואז לפתע נשמעו שלוש תקיעות אחרונות להבדיל בין קודש לחול... **תוקע מריע ותוקע... ושובת!!!!!! זהו!!! קידש היום...**

אבא תפס את הראש בשתי ידיו ונאנח אנחה עמוקה... אוי אוי... מה הולך להיות לנו פה בשבת... איזה בלגן הולך להיות פה!!! אבל אבא התעשת ויצא מהבית בסערה... צריך למנוע מכשול... אבא התחיל לעשות את הסבב המוכר... אבא דפק בכל בית הודיע רשמית: לצערנו הרב בשבת זו אין עירובי חצרות!!! ולכן נא להזהיר את כל הילדים שאסור להוציא מהבית לחצר... **מה?? למה?? כולם היו בהלם**... למה?? למה לא עשיתם עירובי חצרות?? **אבא הרכין את ראשו ואמר בשקט**: מצטערים... זה לא באשמתנו... אנחנו מצידנו עשינו... אבל אחד מהשכנים לא הסכים בשום אופן להשתתף בעירוב ומסילא הוא אסור עלינו והעירוב לא חל!!! (כל הרעיון של עירוב שכל בני החצר הנפכים לרשות אחת ולכן מותר לטלטל... אבל כשאחד לא מסכים... א"כ אין כאן רשות אחת) אין לך מושג איזה קטסטרופה הייתה באותה שבת... איזה עוגמת נפש... איזה כעסים ותסכולים... **רק שבתין במה מדובר**: משפחת לוי השאירו את המרק ואת המנה העיקרית בתנור כדי שישאר חם... (כי זה נתבשל כל צרכו ומצטמק ורע לו) ו... איפה התנור נמצא?? **בחצרה!!!** ואיפה הם אוכלים סעודת שבת?? בבית שלהם... אז כל שבת רגילה... ברגע שמתחילים לשיר קה ריבון... הילדות מורידות את הצלחות של הדגים... ובאותה שעה גברת לוי יוצאת רגע לחצר ולוקחת את הסיר של המרק והעוף... **אבל היום???** פתאום מתברר שאי אפשר לטלטל מהחצר לבית!!! **מה עושים עכשיו???** א"א להביא את הסיר לשולחן שבת... אז לא הייתה ברירה... אין חכמה ואין עצה ואין תבונה... ואחרי הדגים משפחת לוי ברכו ברכת המזון ואז יצאו כל משפחת לוי לחצר!!! והתיישבו על הספסל שם... וגברת לוי הוציאה את הסיר ושפכה את המרק לתוך שתי צלחות שבדיוק בהשגחה פרטית נשאר שם בחצר כבר מערב שבת... וככה אכלו בתורנות... שתיים שתיים... וכל זה בגלל מי?? בגלל געצל!!! חכה... זה רק ההתחלה... משפחת לוי זה רק סיפור אחד...

מה תגיד על משפחת אביה שהחמור שלהם עומד כעת בחצר רועד מקור... ותמיד כשמיעי לילה הם מביאים מרדעת מהבית ומניחים עליו כדי לחמם אותו... אבל מה נעשה שהפעם א"א להוציא את המרדעת מהבית? וקר מאוד בליל שבת והחמור רועד מקור... צער בעלי חיים דאורייתא... לא הייתה ברירה ובליל שבת הם הכניסו את החמור לתוך הבית... היה להם אורח מקורי לשבת...

והכל בזכות מי?? בזכות געצל המדהים!!!

ומה תגידו על הרבנית משולם שכל שבת היא עושה פה בחצר קבלת שבת לכל הילדות ולומדים שמירת הלשון ותהילים המחולק... ותמיד היא מופיעה עם כבול ופאה נכרית שזה התכשיט היחיד שחכמים התיירו לצאת לחצר... אבל הפעם? היות והחצר לא מעורבת... היא יצאה רק עם סבכה לראשה וזה היה כ"כ לא נעים... כ"כ לא שאבעתדיג... הילדות לא הצליחו להתרכז... מה אפשר לעשות??

געצל שלנו עושה הפגנה!!!

ומה אתה חושב... שזה נגמר בזה?? איפה... בשלב מסוים השמועה עשתה כפייה... ומישהו עורר בבית הכנסת שאם חצר אחת לא מעורבת... אז כל המבוי הפסיד את השיתוף שלו... ומסילא כל המבוי כולו אסור בלטלול... כאן כבר מאתיים משפחות הצטרפו לעוצר... הכל בגלל געצל!!! ואל תשאל... בדיוק באותה שבת היה אמור להיות ברית בבית הכנסת... אבל פתאום התעוררה בעיה... שמרל המוהל לא יכול להוציא את הסכין מהבית שלו... וגם את התינוק אי אפשר להביא מהבית... לא הייתה ברירה והרב הורה שהברית תהיה בבית של התינוק... מישהו רץ מהר מהר לחפש איזה גוי שיטלטל את האיזמל מהבית של שמרל המוהל לבית של התינוק... ועד שמצאו הברית התעכבה עד אחרי צהרים... והכל בגלל מי?? **בגלל געצל!!!** במשך כל השבת היה מין שקט רועם בחצר שלנו וגם ברחבת המבוי... תמיד הילדות משחקות שם בחבל והילדים בכדור (כי זה חצר מרוצפת...) אבל הפעם?? שום דבר!! אי אפשר להוציא שום דבר מהבית... החצר והמבוי נשארו שוממים ועצובים... והכל בגלל מי?? בגלל געצל!!! אל תשאל איזה כעסים היו בשבת הזו... געצל הנפך להיות לשיחת היום... כל המבוי דיבר עליו... ובמשך השבת התסיסה רק הלכה וגברה... ואבא כבר ראה את הבחורים הצעירים שאוהבים עקשן שהם מתגודדים מול הבית של געצל ומדברים בלחם... הוא הבין שהם מחכים שגעצל יצא מהבית שלו למנחה ואז הם מתכננים ללוות אותו ב"שירה"... ואתה מבין לבד שגעצל הרגיש לא יגיב על זה בשתיקה... והיו גם כמה נערים מנוערים שכבר התחילו לתכנן דרכי פעולה איך "להראות לגעצל את הכיוון"... ואז אבא ראה שזה לא תכלס!!! והעסק פה יכול לצאת מכלל שליטה... והוא אסף מהר מהר את כל הצעירים לעונג שבת חירום בבית... ואז אבא מסר להם דברים כדרבונות והבהיר להם: שנכון שיש כעס גדול... אבל אנחנו יהודים!! ואצלנו כל דבר צריך להיעשות ע"פ תורה... ולכן כמה שאנחנו עצבנים על געצל... סו"ס ע"פ דין זכותו הייתה לעשות את זה!! ולכן אין לנו רשות לנקוט בשום דבר על פי דעת עצמנו... אבל תכל'ס... מה עושים?? הסכסוך רק מעמיק... וגעצל רק מקשיח... ועוד פחות משבוע מגיע שוב שבת... מישהו בבקשה יכול לתת לנו פתרון מה עושים בשבת הבאה שהקטסטרופה לא תחזור על עצמה... אנא, מבקשים אנו את עזרתכם... **המספר שבוע הבא**.

לחידודי:

א. "ונשמע קולו כבואו אל הקודש", צ"ע: כה"ג המהלך במקדש בשבת שלא בשעת עבודה, (עיון יומא סט) האם מותר לו להלך במעיל, הא כיון דפעמון ורימון משמיעים קול, ה"ל שבות דאיורי השמעת קול בשבת, האם נילף מזה דמרחיצין את העורה בשבת משום ד"אין שבות במקדש אפילו שלא במקום עבודה" (פסחים ס"ד) או דילמא: כל זה לא איירי אלא בניקיון העורה, דגם שהוא לא עבודה, מ"מ הוא הוא מצרכי המקדש, אבל כה"ג שלא בשעת עבודתו לאו כל כמיניה שנתיר לו איסור שבות בשבת??

ד. טבול יום שנגע בחושן האם נטמא האפוד, האם האפוד השיב חיבור לחושן או לא?? האם נימא כיון דדין תורה הוא: ד"לא יזה החושן מעל האפוד" ה"ל כמחוברים, או דילמא סוף סוף הרי דינם כשני בגדים משמנות מגדי כה"ג, ועיין שבת (מוז): "הבגד שהוא תפור בכלאים חיבור לטומאה עד שיתחיל להתייר..." משמנו דא"פ דמדון תורה הוא צריך להתיר משום כלאים אינו מועיל לו להיחשב כמותר ועומד, וא"כ נימא הכי נמי איפכא, דכיון דהם שני בגדים, א"פ שדין הוא שיהיו מחוברים, לא מועיל להם שיהיו מותרים?

ה. "שבעת ימים תכפר על המזבח ותקדש אותו", צ"ע: באותם שבעה ימים איזה דין קדושה היה לקודש ולמקדש, האם נימא דכיון שכשבעת ימים אלו גופא מקדש את המקדש, הרי עד כלות שבעת ימים אלו המקדש אינו קדוש, ודינו כחולין, או דילמא נילף מזה ד"מוסיפין על העויר", (רמב"ם פ"ו מהל' ביה"ב ה"ב) "עושיין בי"ד שתי תודות ולוקחין להם המזן שבהם והולכים עד שמועדין לסוף המקום שמקדשין אותו ואוכלים שם להם תורה אחת...", הרי לך שתודה זו הרי יצאת חוץ לתומה, והייתה צריכה ליפסל ביוצא, אלא ודאי דמעשה הקידוש שנעשה על ידיה, והקדושה בפועל באה כאחד, ודו"ק.

כל הזוג במזבח יקדש!!

כל הנוגע!! מספיק לגעת... קרבן שרק נגע במזבח... כבר קיי"ל:

אם עזו לא ירדו!!! בחור ישיבה שבא לישיבה מתוך רצון טהור לעבוד את ה'... הוא עלה במעלות ה'... רק נגע במזבח! הרי אפילו הוא פסול קיי"ל: **אם עזו לא ירדו!!!**

גם אם יש לו חסרונות... גם אם יש לו מחשבות זרות... אסור לנו לדחות אותו באמת הבנין... לא זורקים אותו...

אבל לא תמיד!!!

לרבי שמעון יש כלל אחד ברזל שעליו הוא לא מותר בשום אופן:

כל פיסולו בקודש הקודש מקבלו

איז פיסולו בקודש איז הקודש מקבלו!!!

מתי אם עלו לא ירדו!!! מתי מי שדבק בתורה... אפילו שהוא פסול אנחנו מקבלים אותו... רק בתנאי שהפסולים והטעויות הם מתוך הבית מדרש... אבל אם זה מבחוץ... החוצה! אל דאגה בחור יקר... יתכן ומסתמא יש לך כל מיני טעויות בעבודת ה'... מחשבת שינוי השם... שינוי המקום... שינוי בעלים... כל מיני טעויות בדרך העבודה... גם אם טעיית... גם אם לא עלו לבעלים לשם חובה... אבל הקודש מקבלו!!! קב"ה חדי בזה אפילו שאינו אמת!!! אבל אם הטעויות מגיעות מהרחוב... כאן אין חכמות... אי אפשר לדלג על זה... אתה מחוייב לנקות את הראש... הזאת שלושה ושבעה... אתה מחוייב לטהר את עצמך במימי הדעת... תזרוק את כל השטויות ורק אח"כ תתקרב למזבח... כל הנוגע במזבח יקדש...

כיצד האסון הנורא קשור לכל אחד מאיתנו...??

בעקבות האסונות שקרו בשבוע האחרון... וכולנו רוצים להתחזק וכולנו רוצים להבין יחד כיצד האסונות האלו קשורים אלי... וכיצד אני הקטן... בעבודת ה' שלי יכול להציל את כלל ישראל מאסונות שכאלו... הרי מאמר זה מוקדש לנושא זה... **ובכן:** היה זה לקראת סוף 40 שנה במדבר... מדובר בדור דעה... שזוכים כבר 40 שנה ליצוק מים מתורת משה רבינו והם עולים ומתגדלים בקדושת התורה ופלאו!!!! יום אחד בהיר קרה משהו נורא!!! ומאה ששים אלף יהודים מרוממים מדור דעה נופלים עד שאלו תחתי... נופלים בחטא פעור... החטא החמור והאפל ביותר...

איך?? איך קרה כזה דבר?? איך מאה ששים אלף יהודים!! מדור דעה ככה נופלים לתהום הכי עמוקה?? זו שאלה שצריך לתת עליה את הדעת...!!! **ושמעת: תשובה יסודית ועמוקה מאוד בעניין זה:**

הרי כך: כל יום וכל בוקר מחדש... הקב"ה מזרים לעולם כמות אנרגיה יומית בשביל כל מה שהעולם צריך לאותו יום... כן... זה מה שאנחנו אומרים כל בוקר: המחדש בטובו **בכל יום תמיד** מעשה בראשית... האנרגיה הזו מתחדשת כל יום מחדש... מה שנקרא **כרטיס יומי** כל יום הקב"ה מספק מחדש את תצורת האנרגיה היומית הנקודתית לעולם כולו... ואם העולם צריך חסד בשביל החיים... אז הקב"ה מחדש בכל יום מחדש כמות של חסד... **אבל**

חוף מחסד!!! העולם צריך **גם דין!!!** העולם צריך מידי יום אנרגיה של **התגברות**... אנרגיה של **גבולות**... (העולם חייב גבולות... יום ללא גבולות חליה וחס... זה אומר צונאמי מכיון הים... פלוס תאוות זרכים על ימין ועל שמאל ביבשה... פלוס אנשים שלוקחים אקדה בידיים ויורים ללא הבחנה... וכל זה עוד רשימה חלקית ממש איך היה יכול להיראות יום אחד ללא אנרגיה של דין וגבולות) בקיצור: כמו שהקב"ה צריך לחדש בכל יום את האנרגיה היומית של החסד והתנינה והמוטיביציה והצבע בלחיים הכלל עולמית... ככה הקב"ה צריך לחדש בכל יום את האנרגיה של דין וגבולות ומעצורים... **ובשביל זה!!! בדיוק בשביל זה הקב"ה כועס כל יום!!!**

אם אתה זוכר: הגמ' בברכות (ז) אומרת שהקב"ה כועס כל בוקר!!! ולא סתם... אלא הוא כועס בדיוק רגע!!! וכל יום רגע!!! לא יתור ולא פחות... **וכמובן שזה מאוד תמוה:** כי כעס לא יכול להיות דבר קבוע... יום אחד אני לא כועס בכלל... ויום למחרת אני כועס כל היום... ולמחרת אני כועס רק חצי שעה... ואילו הקב"ה כל יום כועס רק רגע אחד ולא יותר... מה שפרו של הרגע הזה?? ממה נפשך: אם הקב"ה כועס כי מכעיסים אותו... אז גם יותר מרגע הוא יכול לכעוס... ואם לא מכעיסים אותו אז שלא יכעס בכלל... גם לא רגע?? אלא מאי?? הכלה הזו שהקב"ה כועס מידי בוקר... זה לא כעס על משהו מסוים שמכעיסים אותו... אלא זה כעס שמגיע בתור מקור אנרגיה של דין לעולם!!!

היות וכל בוקר מחדש הקב"ה מחדש את האנרגיה של העולם! אז כמו שהקב"ה מחדש מקור האנרגיה של החסד היומית... ככה הקב"ה מספק גם מקור אנרגיה של דין... ובשביל זה הקב"ה כועס מידי בוקר רגע!!! רק רגע... שיהיה את מקור האנרגיה של דין שישתמשו בה במידת הצורך...

זכוכת הזרע של הדין הזה... בזכות זה עדיין נשאר לי כסף בארנק ולא בזבזתי את הכל... (כי היה לי את הדין ואת הגבולות לעצור את עצמי ברגע האחרון ולא לקנות את כל החנות)... ובזכות זה אנחנו מסוגלים להסתובב ברחוב ברוגע ואנחנו לא מפחדים שכל בן אדם יוציא סכין ויתחיל לדקור... (כן... אם לא היו גבולות הרי איש את רעהו חיים בלעו)... ועל זה! בדיוק על זה נאמר: **כי רגע באפו... חיים ברצונו!!!** אם היום הזה הסתיים ואנחנו ב"ה חיים... צריך לדעת שבין היתר... זה גם בזכות הרגע באפו שסיפק את הגבולות הנדרשים לעולם שלא יאבד ויחצה את הגבולות... **עד כאן ברור?**

ונהנה!!! יום אחד בלך שוכר את בלעם שיבא ויקלל את עם ישראל... והמומחיות של בלעם היא לזהות מתי בדיוק הרגע שהקב"ה כועס בו... כלומר: לבלעם יש כישור מיוחד לתפוס את הרגע כעס הזה שהקב"ה כועס ולנצל אותו לאן שהוא רוצה... בלעם מחכה לרגע של הדין הזה ואם בדיוק ברגע הזה הוא יקלל את ישראל ויקטר על עליהם... הרי ח"ו לא יסאר משונאיהם של ישראל שרודי פוליס... **מה עשה הקב"ה???** הרי חפץ בטובתם של ישראל והוא לא רוצה שבלעם יצליח לקלל אותם... לכן באותם ימים הקב"ה לא כעס!!!! גם את אותו רגע בודד הזה שהקב"ה כן כועס בו מידי יום... גם את הרגע הזה הקב"ה לא כעס... בשביל שבלעם לא ינצל את זה לרעתם של ישראל...

ברוך הדין... אם הקב"ה לא כועס... אז בלעם לא יכול לקלל... ואז הכל מושלם... אה... אגיואלדגי... גם הקב"ה לא כועס... גם בלעם לא מקלל... יש לך דבר נפלא יותר מזה?? **אם ככה... אס זה כ"כ טוב**... אז בעצם... בעצם אולי הרבטע יפסק לכעוס לגמרי? בשביל מה צריך לחכות שבלעם יבא ורק אז לקב"ה יהיה סיבה שלא לכעוס... אולי שהקב"ה יפסיק לכעוס לגמרי?? וכי מה היה רע באותם ימים שהקב"ה לא כעס?? למי היה חסר הכעס הזה באותם ימים?? **אז זהו שאין אוי!!!**

באותם ימים שהקב"ה לא כעס... אמנם בלעם לא יכל לקלל... וזה היה באמת הצלה בשביל ישראל... **אבל במקביל!!!** באותם ימים קרה אסון איום ונורא!!! כי מיד אחרי הסיפור עם בלעם... עוד באותה פרשה... קרתה הנפילה הנוראה של חטא פעור ונפלו מישאל מאות אלפים... **מה קרה?? מה הקשר??** היות ובאותם ימים הקב"ה לא כעס אפילו רגע אחד... יוצא א"כ שבאותם ימים העולם לא קיבל שום מקור אנרגיה של דין וגבולות!! כל האנרגיות היו רק של חסד... בלי קורטוב של גבורה ודין...

ואז לפתע עם ישראל המתמודד מול ניסיון של חטא פעור... וכעת נדרש מיהודי **התגבר** על היצר הרע ולעמוד בניסיון... והוא מנסה ומנסה ו... **ולא מצליח!!!** היהודי מנסה שוב בשארית כוחותיו להתגבר והוא פשוט... מוצא את עצמו מול שוקת שבורה... מה קרה לי היום?? למה היום פתאום כ"כ קשה לי להתגבר?? הרי אני לא נולדתי היום... זה לא פעם ראשונה שיש לי ניסיונות... כבר שנים ע"ג שנים אני מתמודד ואני תמיד מצליח להתגבר איכשהו... אבל הפעם אני מרגיש כאילו שאין!!! אין לי את הכוחות להתגבר!!! **נו... באמת מה קרה???**

יהודי יקר?? מה אפשר לעשות... תמיד בכל יום הקב"ה כועס רגע... ומהרגע הזה של הכעס אתה מקבל מקור אנרגיה של דין ושליטה על עצמך... ומשם אתה לוקח את הכח להתגבר!! אבל מה נעשה שהיום הגיע לכאן בלעם... ואם הקב"ה יכעס אפילו רגע לא יסאר ממך זכר... לכן היום באופן חד פעמי הקב"ה מצידו לא סיפק את האנרגיות של דין!! ולכן היום יש פה מצב חירום!!! אתה חייב להתאמץ מעל ומעבר לכוחות שלך ולייצר התגברות שמגיע רק מצידך בלי שום עזרה ממנו יתברך!!!! (תמיד מקובלנו שהקב"ה עוזר... ולאמלא עוזו אינו יכול לו אז היום זה משהו מיוחד שהקב"ה כביכול לא מספק עזרה מלמעלה וכל התגברות צריכה להגיע רק מצידך) **וכאן קרתה הנפילה הגדולה!!!** מאה ששים אלף יהודים שתמיד הצליחו להתגבר... תמיד הם עמדו מול ניסיונות וניצחו... אבל הפעם לא היה להם את המינימום עזרה

מלמעלה... והם איבדו את הגבולות...

ואז הגיע פנחס והציל את המצב!!! מה פנחס עשה???

קנאמו - כקנפו את הקהף שהיה לי לקהף!!!!

שים לב לדגש של רש"י: פנחס זיהה את שורש הבעיה!!! שיש בעולם מחסור קריטי של דין וגבולות... ותצאנה מזה יש בעולם הפקרות כללית מוחלטת ולכן אנשים נופלים כמו זבובים לשאל תחתית... פנחס הבין שאין ברירה!!! בשביל זה אני יהודי!! ויהודי הוא שותף של הקב"ה במעשה בראשית... ואם הקב"ה היום לא סיפק אנרגיה של דין וגבולות... **אז אני!!!! אני אעשה את זה במקומי!!!** ואז פנחס קם וייצר כביכול אנרגיה של דין חילופית... את אותו כעס שהקב"ה לא כעס באותו יום... הרי פנחס כעס במקומו!!! פנחס עשה מעשה של התגברות במסירות נפש עלילאית... ובמעשה ההתגברות שלו הוא פשוט קצף במקום הקב"ה... **והקב"ה משבח אותו ואומר:** פנחס! אתה הצלת את כל העולם... אני לא רציתי לכעוס כדי שבלעם לא ישתמש עם זה לרעה... אבל מה אפשר לעשות... שהעולם צריך מקור אנרגיה של כעס כדי להתגבר ולעמוד בניסיונות... בשביל זה הגעת אתה ובמעשה ההתגברות שלך ייצרת אנרגיה חילופית של כעס במקומי... והצלת את כל העולם מאבדון...

--- **כלפי מה הדברים אמורים??**
 בדור האחרון לפעמים בחור בן עליה יכול למצא את עצמו מול שוקת שבורה!!! מול ניסיונות קשים ומרים ש... שאוי... רבשע... אני לא עומד בזה... אני מרגיש שדי... אין לי כוחות להתגבר... (ולאו דווקא בניסיונות של קדושה... גם בשלל ניסיונות בחיים שנדרש מאיתנו שליטה והתגברות... איש איש וניסיונות...)

נו... מה עושים??? אבאלע... אני מרגיש שעסק יוצא מכלל שליטה...

יהודי יקר: אם יש ניסיונות שכ"כ קשה להתגבר עליהם... מה זה אומר? זה אומר שיש בעולם מחסור כללי באנרגיה של דין וגבולות!!! וזה מחסור כללי וגבולות... זה מחסור שמגיע לידי ביטוי באלף ואחד מישורים... **לדוגמא... יש לי שאלה:** מה הקשר בין התאונה המחרידה שקרתה בקרית ספר... לבין הניסיונות הקשים שיש לך בענייני קדושה?? **נו... מה הקשר?? פשוט מאוד...** בתאונה הזו **קרה כשל בגבולות** לא משנה מי איבד את הגבולות והמעצורים... אם זה האוטובוס שאיבד בלמים אז טנדר שחצה מהקץ... זה ממש ממש לא משנה... (ס"ס אנתון והיהודים ואצלנו הכל בגזירת עליון וממילא אנתון סוקרים כל מאורע כזה בהיקף הרבה יותר עמוק ורחב)... **דבר אחד ברור: היה פה כשל בדין ובגבולות!!!** אותו דבר ביחס לרצח המתועב שקרה השבוע בתקוע...

מה זה??? טשטוש גבולות... מכל האסונות האלו זועקת תמונת מצב כללית: שיש כעת כביכול מחסור כללי באנרגיה של דין וגבולות!!! נו... מה הפלא שגם אתה בעצמך פוגש את **אותו מחסור בדיוק**... רק אצלך זה מתבטא בהתמודדות האישיות שלך בחדרי חדרים שאתה מרגיש קושי מיוחד ויוצא דופן בלהתגבר... **כן... זה קשור אחד לשני... נו... מה עושים?? מה עושים כשמסתכלים מימנה ושאלה ורואים** את יד ה' שזועק ממנה שיש כביכול מחסור כללי באנרגיה האלוקית של דין וגבולות?

התשובה היא: אם חסר באנרגיה של דין וגבולות זה אומר שהקב"ה כנראה לא כועס... כנראה שהקב"ה ראה לנכון משום מה להמעיס בימים אלו בדין וגבולות... כן... כל יום הקב"ה מחדש בטובו את החסד ואת הדין... ומשום מה בימים האחרונים הקב"ה החליט להמעיס באנרגיה של דין... למה? למה הקב"ה ככה עושה? זה לא שאלה... אם הקב"ה ככה עושה סימן שיש לו סיבה טובה... ואנחנו לא צריכים שהוא ינמק לנו... דבר אחד אנחנו יודעים: יש מחסור בגבולות!!! וכעת יש כאן שאלה קריטית: מי יציל את המצב? מי יכול לספק אנרגיה של דין חילופית במקום הקב"ה?? **היחיד!!!! היחיד שיכול להציל את המצב זה אתה!!!** הבחור הקדוש... אתה היהודי המתמודד... אתה היחיד שהקב"ה בחר בך ונתן לך את הזכות להיות שותף שלו במעשה בראשית... וממילא אתה היחיד שיש לך את האפשרות להיות פנחס ולעשות כביכול דבר **במקום** הקב"ה... **ואיך???** בניסיון שלך... ובהתגברות שלך... ובגבולות שאתה צריך להתאמץ בכח עליון להציב לעצמך... וזה אמנם כרוך בקושי איום ונורא... אבל תדע שאתה במלחמת היצר הפרטית שלך **קוצף את הקצף שהיה לקב"ה לקצוף!!!** ובזה אתה מציל ומושיע את כלל ישראל...

בחור יקר... כן... יש לך כעת מלחמה עקובה מדם מול היצר הרע שלך... וזו מלחמה איומה... **ואתה מתקשר ושואל: למה זה כ"כ קשה??** למה יש לי כאלו ניסיונות נוראים? למה אני צריך כ"כ הרבה להתגבר?

בחור קדוש!!! אל תקל ראשו!!!
 הקב"ה מחכה להתגברות שלך!!! בתור שותף של הקב"ה במעשה בראשית הקב"ה רוצה להשפיע אנרגיה של גבורה!! של דין!!! וכעת אחד מהשטים: או שהקב"ה יכעס וייצר אנרגיה של גבורה או אתה!!! ואם הקב"ה כעת לא רוצה שהגבורה תגיע ממנו... אנחנו לא מתווכחים עם זה... בשביל זה אתה נבחרת **לקצוף את הקצף במקום הקב"ה!!!** לייצר את האנרגיה של הדין והגבולות במקומו של הקב"ה... בשביל זה הקב"ה מעמיד אותך מול ניסיונות קשים שנדרש ממך לייצר המון המון דין... המון גבולות... והמון קצף... ואתה פה מתמודד ונלחם ומתגבר וכועס ומתפוצץ מבפנים מול היצר הרע... **ואתה לא קולט מה אתה פועל!!!** אתה כעת מייצר אנרגיה קריטית של דין וגבולות שמצילה את כל העולם כולו!!! אם יש מחסור בגבולות... צריך לייצר גבולות... ומי היחיד שיכול לייצר אותם?? **אתה!!! שותף של הקב"ה!!!** וכשאתה כעת מתמודד מול היצר הרע שלך ואיפה שאתה לא רואה אתה מתגבר ומתגבר וכל שניה מחדש אתה שוב מתגבר... **אתה פשוט גרטרור עוצמתי ותחנת כח אדירה שמיצרת גבולות!!!** והגבולות האלו הם קריטיים לעולם!!!! מי יודע כמה תאוות אתה חוסך באנרגיות הגבולות שאתה שולח לעולם... כמה איינע מחלה אתה בולם שלא תתפרץ חלילה... במה?? איך אתה בולם... בכימותרפיה הטבעית והחיובית שאתה מקרין ושמשיע לעולם בעוד התגברות שלך שהוא כח בולם ולא נותן לאנרגיות שיתפרצו בלי פרפורציות מחוץ לגבולות שלהם... אנה בחור יקר... תתפלל!!!! ברגעים הקשים האלו תתפלל על כלל ישראל... יש כ"כ הרבה יהודים שזקוקים באופן קריטי לגבולות הקדושים שאתה מייצר כעת. תתפלל עליהם... שהכעס והדין והגבולות שאתה עושה פה למטה יתאדו ויעלו לרצון לפניו יתברך והם יפכו לענן גשם של ישועה ורחמים לכלל ישראל שצמא לישועות...

הושלמה הסדרה שכבשה את בתי ישראל

בפעם האחרונה להתחיל מבראשית

חדש
כרך ה'

כרך ג'

כרך ד'

כרך א'

כרך ב'

ספר מלא וגדוש בסיפורים, עובדות, פרפראות ופנינים
מחולק לפי פרשות השבוע והמועדים לעונג רוחני, חווייתי ומלכוד.
ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות

סטודיו מעוף Aronowitz

כאבחון קי ג'אוס וסוויזי
לא צריך לצאת מהבית
 כדי להדמיס

שולחים את הקבצים

באימייל: g5337722@gmail.com

ומקבלים את החומר המודפס

עם שליח עד לפתח הבית

* עלות משלוח 30 ש"ח

דפוס דיגיטלי מקצועי | כל שירותי הדפוס והצילום

רחוב אהלי יוסף 5 (פינת רח' בר אילן) ירושלים טל': 02-5337722 | פקס: 02-5383018

דוא"ל: g5337722@gmail.com | שעות פתיחה: א' - ה': 10:00-19:00 יום ו': 10:00-12:00